

LUCAS TÏ RÁ

¹ Lucas tÏ rá vë. SÏ ã mÏ rán vë, Teófilo'. Û tÏ hën ri ke ag vÏ to jykrén, ag tÏ kãmén jé, ãg tÏ Jesus to nén ki kanhró nÏtÏ ãn ti, Topë tÏ ti jënë ja ãn ti, kÏ ag tóg rán huri. ² Û tÏ ti vég mÏ ag tóg ãg mÏ kãmén ja nÏgtÏ, ù tÏ ti vÏ tó tÏ ag, ù tÏ ti mré mÏ ja ãn ag. Ën ag tÏ nén tó rán ag tóg huri, ù ag. ³ KÏ sóg vãhã rán to jykrén mÏ gé sir, ha mē. Jesus kãme mē kãn ja inh nÏ ha, ti mur mré hã, kÏ sóg ti tÏ nén han mÏ mē kãn gé. Hã kÏ sóg ã mÏ Jesus kãme rán mÏ sir. Komēr hã sóg rán kãn sór mÏ.

TÏ ã tóg pã'i mág nÏ, Teófilo'. ⁴ Mē ã huri, Jesus kãme ti. SÏ ã mÏ rán vë, ã tÏ ti tÏ ki hã tó ja mën jé sir.

João Batista mur ke tó

⁵ Kejën Herodes tóg tÏ Israel ag pã'i mág tÏ rei nÏ, ga tÏ Judéia tá. KÏ Topë tÏ ki rÏr tÏ ù tóg nÏ nÏ, ti jiji hã vÏ: Zacarias, he mÏ. Ti jóg'jóg ve jÏjÏn hã vÏ: Abias, he mÏ. Arão krē'krē ù vë, Abias ti. Semana pir ki tóg Topë tÏ ki rÏr tÏgtÏ, Abias ti. Ti semana ki ti krē'krē tÏ Zacarias ãn tÏ ki rÏr vë, ti tÏ tÏ Abias krē'krē nÏn kÏ.

PrÏ ti nÏ, Zacarias ti, kÏ ti prÏ fi jiji hã vÏ: Isabel, he mÏ. Arão krē'krē fi vë gé, Isabel fi.

⁶ Ën fag vÏ vënh jykre kuryj han tÏ, kÏ fag jykre vÏ kuryj nÏtÏ, Topë mÏ. Ti vÏ ki króm fag tóg tÏ, ãg Senhor vÏn ki. Ti tÏ ãg jÏvën han fag tóg tÏ, kygnë sór tÏ fag tóg nÏgtÏ. ⁷ Hã ra fag krē tóg tÏ tÏ. KurÏ fi

tóg nĩ, Isabel fi, hã kÿ fag tóg krẽ tũ nÿtĩ. Krẽ tũ nÿtĩ ki fag tóg kófa nÿtĩ ha.

⁸ Kejẽn Zacarias tóg ã semana pétẽm mũ sir, ti tÿ Topẽ tũ ki rĩr jé. Kÿ tóg cidade tÿ Jerusalém ra tĩ mũ, Topẽ tũ ki rĩr jé. Tá jun kÿ ag tóg jogar he mũ, ag tÿ ù tÿ Topẽ mÿ ger há pũn ke mũ ẽn ve jé, incenso ẽn ti. ⁹ Ag jykre vẽ, ag tÿ to jogar he sór ti. Ag tÿ to jogar hen kÿ tóg tÿ Zacarias nĩ sir, kÿ tóg Topẽ jo ãn kãra rã mũ sir, ti mÿ pũn jé, ger há ẽn ti. ¹⁰ Ti tÿ Topẽ jo ãn krẽm pũn kÿ vẽn kar tóg re tá nÿtĩ nĩ, Topẽ mré vĩn kÿ. Zacarias tÿ Topẽ mÿ pũn kÿ ag tóg Topẽ mré vĩ nÿtĩ nĩ, re ki, ùn e ẽn ag.

¹¹ Kÿ tóg ti mÿ pũn mũ sir. Kÿ Topẽ tÿ jẽnẽ jafã vÿ ti mÿ vẽn ven mũ. Topẽ mÿ ger há pũn jafã vÿ tá jẽ nĩ, ãn kãtá. Mesa ẽn pẽgja tá tóg jẽ nĩ, Topẽ tÿ jẽnẽ jafã ti. ¹² Zacarias tÿ ti ve kÿ tóg jũrũn ke mũ. Ti mÿ tóg e tĩ, ti tÿ ti ven kÿ. ¹³ Hã ra tóg ti mré vĩ mũ, Topẽ tÿ jẽnẽ jafã ti. Kÿ tóg ti mÿ: “Zacarias,” he mũ. “Kamẽg tũg nĩ,” he tóg. “Topẽ vÿ ã tÿ ti mÿ nén to vĩ mũ ẽn mẽ, kÿ tóg ã mÿ han ke mũ ha. Fi kufyg jé ã tóg ke mũ, ã prũ fi, Isabel fi. Fi tÿ ti ve kÿ tóg gré nÿnh mũ, ã kósin ti, ha vemnĩ,” he tóg, Topẽ tÿ jẽnẽ jafã ti. “Kÿ ã tÿ ti jyjy han kÿ: João, hemnĩ,” he tóg mũ. ¹⁴ “Kÿ tóg ã mÿ sér tĩnh mũ. Æ fe tóg mrin kenh mũ. Û tÿ hẽn ri ke ag mÿ tóg há tĩnh mũ, fi tÿ ti ven kÿ. ¹⁵ Topẽ vÿ ti tÿ ùn mág han ke mũ. Vinho vóg ke tũ tóg nĩ, goj fa vóg ke tũ tóg nĩ gé. Ti vãkre vẽ. Topẽ kuprĩg vÿ tÿ ti jagrẽ nĩnh mũ, fi tÿ ver ti vég tũ ki. ¹⁶ Israel ag mÿ tóg Topẽ vĩ tónh mũ, kÿ ù tÿ hẽn ri ke ag vÿ ti vĩ mẽ kÿ kri fi kÿ ãjag jykre tovãnh ke mũ. Topẽ jykre hã han jé. ¹⁷ Ëg Senhor jo tóg tĩg ke mũ gé. Vãsÿ Topẽ vĩ tó tĩ tÿ Elias jykre

han jé tóg ke mũ. Elias vỹ Topě kuprĩg tỹ jagrě ja nĩgtĩ, kỹ tóg jykre tar han ja nĩgtĩ. Ěn jykre han jé tóg ke mũ. Ā kósin tag tỹ ag jyvěnh kỹ ag panh tóg ãjag krě mré věnh jykre pir han ke mũ. Ũ tỹ Topě vỹ mranh tĩ ěn tóg věnh jykre kuryj han sór ke mũ gé, ũ tỹ Topě vỹ ki króm tĩ ěn ri ke. Hã ki tóg věnh kar jykre tỹ há' henh ke mũ, ag kugrynh kỹ, ã kósin tag ti. Topě mỹ tóg ag jykre tỹ há' henh mũ, Cristo tỹ kãtĩg ken jo, ag tỹ ti jãvãnh jé," he tóg mũ, Topě tỹ jěně jafã ti, Zacarias mỹ.

¹⁸ Kỹ Zacarias tóg ti mỹ: "hã ra sóg kófa nĩ ha," he mũ. "Kar inh prũ fi vỹ kófa nĩ gé, inh mré. Kỹ inh hỹn hě ri kenh mũ? Inh mỹ tá krỹg mũ vỹ?" he tóg.

¹⁹ Kỹ Topě tỹ jěně jafã tóg ti mỹ: "tỹ sóg Gabriel nĩ," he mũ. "Topě nĩgja tá inh jěgtĩ. Hã ra tóg inh jěně, sỹ ã mré vỹ jé, sỹ ã mỹ věnh vỹ sér tag tó jé," he tóg.

²⁰ "Ha vé, vỹ vãnh nĩ jé ã tóg ke mũ ha, ha vemnĩ. Vỹ vãnh nĩ ki ã tóg isỹ ã mỹ nén tó mũ kurã ěn pétěm ke mũ. Ā hã ne tóg sỹ ã mỹ vỹ kri nĩm tũ nĩ'. Ti kurã ki ã tóg venh mũ, sỹ ã mỹ nén tó ja ti. Ā tỹ inh vỹ kri fig tũ nĩn kỹ ã tóg vỹ vãnh nĩnh mũ ha," he tóg, Topě tỹ jěně jafã ti.

²¹ Hã ra věnh kar ěn tóg re tá nỹtĩ nĩ, Zacarias jãvãnh kỹ. Ag mỹ tóg e tĩ, ti kãkutě vãnh han kỹ, Topě jo ĩn kãtã. ²² Vãhã tóg kãkutě mũ, hã ra tóg sir vỹ vãnh jě. Kỹ tóg ag mỹ ven mũ, ã nĩgé tỹ. Hã ki ag tóg ki kanhrãn mũ sir, ti tỹ nén ně ve ja ěn ti, Topě jo ĩn kãtã.

²³ Ti vỹ vãnh nĩn ki ti rãnrãj tóg kejěn tũ' he mũ sir, ti tỹ Topě tũ ki rĩr ěn ti. Kỹ tóg ã ĩn ra tĩ mũ sir.

²⁴ Ti tỹ ã ĩn tá jun kar kỹ ti prũ fi tóg kejěn kufyg mũ sir, Isabel fi. Kỹ fi tóg věnh péju kỹ nĩ nĩ sir, fi mỹ sér

tĩn kÿ. Kysã tÿ 5 (ke) han fi tóg, vẽnĥ péju kÿ nĩ ki.
²⁵ “Topẽ ĥã ne inh jagãgtãn’,” he fi tóg mũ. “Inh ve tóg, kÿ tóg inh mÿ’ãg tÿ tũg’ hé. Inh kurĩ to fag tóg: “Topẽ ĥÿn fi to kórég nĩ,” he ja nĩgtĩ. Ĥã ra tóg fag vĩ tÿ tũg’ hé, Topẽ ti,” he fi tóg mũ. Ĥã kÿ fi tóg kufyg mũ sir, ã kósin vãnĥ (ĥã) ra.

Jesus mur ke tó

²⁶ Fi kufy nĩ ki kysã tÿ 6 vẽn sir, kÿ Topẽ vÿ ã tÿ jẽnẽ jafã jẽnẽg mũ, ti tÿ Jesus mur ke tónĥ tũg jé, Gabriel ěn ti. Kÿ tóg ga tÿ Galiléia ra tĩ mũ, cidade tÿ Nazaré ra. ²⁷ Tá tátãg ù fi tóg nĩ nĩ. Ûn mén ja tũ fi vẽn. Fi jijin ĥã vÿ: Maria, he mũ. Fi mén ken ĥã vÿ: José, he mũ. Davi krẽ’krẽ ù vẽn, José ti, fi mén ke ěn ti. ²⁸ Fi ĥã mÿ tóg vẽnĥ ven mũ sir, Gabriel ti, kÿ tóg fi mÿ: “ã mÿ há?” he mũ. “Topẽ vÿ ã jagãgtãn, kÿ tóg ã vég mũ,” he tóg mũ. ²⁹ Fi tÿ ti ve kÿ fi tóg jũrũn ke mũ. Ti vĩ tóg fi mÿ e tĩ, kÿ fi tóg to jykrén mũ sir, ti vĩ to. “Ti tÿ ne tó nẽ, ĥÿn?” he fi tóg mũ, to jykrén kÿ.

³⁰ Kÿ Topẽ tÿ jẽnẽ jafã tóg fi mÿ: “kamẽg tũg ra,” he mũ. “Topẽ vÿ ã jagãgtãn mÿr,” he tóg. ³¹ “Ha vé, kufyg jé ã tóg ke mũ,” he tóg. “Kÿ ã tóg kósin ke mũ. ã tÿ ti jyjyn kÿ ti mÿ: Jesus, hemnĩ,” he tóg, Topẽ tÿ jẽnẽ jafã ti, fi mÿ. ³² “Tÿn ùn mág jẽnĥ ke mũ, ã kósin tag ti, kÿ ag tóg ti to: ù tÿ kynmÿ nĩ ěn kósin, henĥ ke mũ. Kÿ ěg jóg tÿ Topẽ vÿ ti tÿ pã’i mág han ke mũ, vãsÿ ti jóg’jóg ve tÿ Davi jẽgja kã. ³³ Kÿ tóg tÿ pã’i nĩ sir, Jacó krẽ kar to pã’i. Ti tÿ tÿ pã’i nĩ tag vÿ tũ’ henĥ ke tũ nĩ. Tÿ pã’i han kÿ tóg nĩ nĩ,” he tóg, Gabriel ti.

³⁴ Kÿ fi tóg ti mÿ: “ĥã ra sóg ù mré nÿ ja tũ nĩ ver,” he mũ. “Kÿ inh ĥẽ ri kenĥ mũ?” he fi tóg ti mÿ. ³⁵ Kÿ tóg fi mÿ: “Topẽ kuprĩg vÿ ã kri tĩnĥ mũ,” he mũ, “kÿ

ti kãnhvég vỹ ã kri tĩnh mũ gé, kỹ tóg ã jykre tỹ ã kósín ti han ke mũ, Topẽ ti. Hã kỹ ag tóg ti to: Topẽ tũ, henh ke mũ, ã tỹ ùn venh ke ãn to. Topẽ kósín, he jé ag tóg ke mũ, ti to. ³⁶ Ha vé, ã mré ke fi vỹ kufy nĩ, Isabel fi. Ûn gré ve jé fi tóg ke mũ. ã kófa (hã) ra fi tog kufy nĩ. Kysã tỹ 6 (ke) han fi tóg huri, kufy nĩ ki. Fi to ãjag tóg: kurĩ fi tóg nĩ, he tĩ vê, hã ra fi tóg kufy nĩ ha. ³⁷ Topẽ hã ne nén kar han há nĩ', hã kỹ tóg fi mỹ han. Kỹ tóg ã mỹ han ke mũ gé, sỹ ã mỹ tó mũ tag ti," he tóg, Gabriel ti. ³⁸ Kỹ fi tóg ti mỹ: "há ti nĩ," he mũ. "Tỹ sóg Topẽ camarada nĩ mỹr, ti tũ pẽ. Kỹ tóg inh mỹ há tĩ, ã tỹ inh mỹ tó mũ tag ti," he fi tóg ti mỹ. Kỹ tóg tĩ mũ sir, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti.

Maria fi tỹ Isabel fi venh tĩ

³⁹ Ti tĩg kar kỹ Maria fi tóg tĩ mũ gé sir, Isabel fi jamã ra. Pãnónh e tá tóg nĩ, fi jamã ti, ga tỹ Judéia tá. Fi tỹ ra tĩg kỹ fi tóg fũrũn tĩ mũ. ⁴⁰ Fi tỹ Zacarias ãn tá jun kỹ fi tóg Isabel fi mỹ: "ã mỹ há?" he mũ. ⁴¹ Kỹ Isabel fi tóg fi vĩ mẽg mũ, kỹ fi kósín tóg vo mũ, fi kãki. Kỹ Topẽ kuprĩg vỹ fi krĩn mũ. ⁴² Kỹ fi tóg prẽr mũ. "Topẽ tóg ã ve há han, fag kar kãmĩ tóg ã kuprẽg," he fi tóg fi mỹ. "Kỹ Topẽ vỹ ã kósín ve há han mũ gé, ã tỹ ùn venh ke ti. ⁴³ Inh Senhor mỹnh fi hã ne tóg inh venh kãtĩ mũ', kỹ tóg inh mỹ e tĩ'," he fi tóg fi mỹ. ⁴⁴ "Ha vé, isỹ ã vĩ mẽ kỹ inh kósín tóg vo ja nĩ, inh kãki. Ti mỹ tóg sér tĩ, ã vĩ ti. ⁴⁵ ã hã ne tóg Topẽ vĩ kri fi', ti tỹ ã mỹ vẽnẽ vĩ jẽnẽn kỹ. Hã kỹ tóg ã ve há han, Topẽ ti. ã tỹ ti vĩ kri nĩm kỹ ã tóg venh ke mũ, ti tỹ ã mỹ nén tó ja ti," he fi tóg, Isabel fi, Maria fi mỹ.

Maria fi jãn

46 Kĩ Maria fi tóg ke mũ gé. “Topê mũ sóg vĩ há han sór mũ,” he fi tóg. “Inh mũ tóg tỹ ãn mág nĩ, êg Senhor ti. 47 Kĩ inh fe tóg mrin ke mũ, isỹ tỹ Topê tũ nĩn kỹ, isỹ tỹ êg kren han tĩ ên tũ nĩn kỹ. 48 Inh ki tóg êvãnh mỹr. Tỹ sóg ti camarada nĩ. Tỹ sóg ãn sĩ nĩ, hã ra tóg inh ki êvãnh. Kỹ vênh kar tóg iso: “Topê vĩ fi ve há han,” henh ke mũ, inh krê'krê kar ke gé, êprã ke krê kar ke gé. 49 Topê hã ne inh mũ êg tỹ nén han vãnh han'. Tar ti nĩ, Topê ti, hã kỹ tóg han, inh mũ. Jykre kuryj ti nĩ, Topê ti, kỹ ti jiji tóg êg mũ mẽ há tĩ. 50 Êg jagãgtãn tóg nĩgtĩ, êg jóg'jóg ve ag ke gé, êg panh ag ke gé, êg ke gé, êg krê kar ke gé. Û tỹ ti kamêg mũ kar jagãgtãn tóg nĩgtĩ mỹr, ha mẽ. 51 Jykre (ka)mẽ tóg nĩ, kỹ tóg êg tỹ nén han vãnh hyn han tĩ. Û tỹ: “vêsóg ki inh nén kar han tĩ,” he mũ ên ag jykre tỹ tóg tũg' henh ke mũ,” he fi tóg. 52 “Pã'i mág ag tỹ tóg ãn kãsir han, Topê ti. Kỹ tóg ãn kãsir ag tỹ ãn mág han. 53 ãn jagãgtar ag fónfan tóg mũ, nén ã há tỹ, ã tỹ ti vĩ mẽ sór mũ ag. ãn rico ag mũ tóg: “ha mũ jêg,” hé, kỹ tóg ag mũ nén ã nĩm tũ nĩ, kỹ ag tóg jagãgtar nỹtĩ ha, ã tỹ ti vĩ mẽ jãvãnh ên ag. 54 Israel ag jagãgtãn tóg mũ, ã camarada ag, ã tỹ vãsỹ ag jagãgtãn tĩ ên to jykrén kỹ. Êg hã vê, êg jagãgtãn tóg. 55 Êg jóg'jóg ve ag mũ tóg tó ja nĩ, Abraão mũ, ti krê ag mũ ke gé, ti tỹ êg jagãgtãn ke ti. Kỹ tóg ã vĩ ên to jykrén kỹ han, ti tỹ vãsỹ nén tó ja ti. Ti tỹ êg jagãgtãn ke ên tóg tũg' he jãvãnh nĩ,” he fi tóg, Maria fi. Fi tỹ Topê mũ vĩ há han hã vê.

56 Kar fi tóg kysã tãgtũ han mũ sir, Isabel fi mré, kỹ fi tóg ã jamã ra vỹn ke mũ sir.

João Batista mur

57 Fi tĩg kar Isabel fi vỹ fi kósin venh ke kurã pětẽm mũ sir, kỹ fi tóg vég mũ. Hã ra tóg gré nỹ, fi kósin ti. 58 Kỹ fi rã nỹtĩ fag vỹ vég mũ, fi kanhkã fag ke gé. Topẽ tỹ fi jagãgtãn mēg fag tóg mũ. Kỹ tóg fag mỹ sér tĩ sir, fi mré, fi kósin to.

59 Kurã tỹ 8 (ke) ki ag tóg fi tá junjun mũ, ag tỹ ti gré junun fár kym jé. Kỹ ag tóg ti jyjy to jykrén mũ gé, hã vỹ: Zacarias, he mũ. Ti panh jiji tó sór ag tóg mũ, ti mỹ. 60 Hã ra ti mỹnh fi tóg: “vó,” he mũ. “João, he jé tóg ke mũ, ti jyjy ti,” he fi tóg mũ. 61 Kỹ ag tóg fi mỹ: “ã kanhkã jiji tũ vê hã ra,” he mũ. 62 Kỹ ag tóg ti panh ki jẽmẽ sór mũ. Ajag nĩgẽ tỹ ag tóg ti mỹ: “ti jyjy hỹn hẽ ri kenh mũ'?” he mũ, ti panh mỹ, ag nĩgẽ tỹ. 63 Kỹ tóg ki rán jafã to vĩ mũ, Zacarias ti, kỹ tóg rán mũ. “Ti jijin hã vỹ: João, he mũ,” he tóg, vẽn rán ki. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ sir. 64 Kỹ vãhã ti vĩ tóg punh ke mũ. Ti nũnẽ tóg krónh ke mũ, kỹ tóg vĩ mũ sir, Topẽ mỹ vĩ há han tóg mũ, ti mỹ sér tĩn kỹ.

65 Kỹ fag rã nỹtĩ kar vỹ kamēg mũ. Kỹ vẽn vĩ ẽn tóg vẽn kar kri rũm mũ, ga tỹ Judéia kar mũ hã. Vẽn kar tóg tỹ vẽnén kãn mũ. 66 Kỹ ù tỹ mēg mũ fag vỹ to jykrén mũ. “Gĩr tag hỹn hẽ ri kenh mũ,” he fag tóg mũ. Topẽ vỹ ti ki rĩr há han, hã kỹ tóg fag mỹ e tĩ.

Zacarias tỹ Topẽ mỹ vĩ há han

67 Kỹ Topẽ kuprĩg vỹ ti panh tỹ Zacarias krĩn mũ, kỹ tóg tag tó mũ, ha mẽ.

68 “Tỹ ti ùn mág jẽ, ẽg povo tỹ Israel kri, ẽg Senhor ti, hã vỹ: Topẽ, he mũ. Ẽg ki tóg ẽvãnh nĩgtĩ, Topẽ ti, ti tỹ ti tũ ag krenkren han jé. Ẽg hã vỹ tỹ ti tũ nỹtĩ,” he tóg. 69 “Ti camarada tỹ Davi krẽ'krẽ ẽn vỹ

ĕg krenkren han ke mũ, ĕg tỹ ti vĩ jẽmẽn kỹ. Ủn mág pẽ vễ, Davi krẽ'krẽ ẽn ti. Topẽ tỹ ĕg mỹ nén han hã vễ. ⁷⁰ Hã kỹ tóg tó ja nĩ, vãsỹ. Ti vĩ tó tĩ ag vĩ tugtó ja nĩ, vãsỹ, ĕg si ag, ti tũ ag. ⁷¹ Ủ tỹ hẽn ri ke ag vĩ ĕg kato tẽgtẽ mũgtĩ, hã ra tóg ĕg krenkren han mũ, ag to, ủ tỹ ĕg to kórég tãvĩ nỹtĩ ag to. ⁷² Ti tỹ ĕg jóg'jóg ve ag mỹ tó ja ẽn han ja tóg nĩ, ĕg jagãgtãn kỹ, Topẽ ti. Ag mré jykrén ja tóg nĩ, Topẽ ti. Ẽn to jykrén ja tóg nĩ, kỹ tóg ki króm ja nĩ sir, Topẽ ti. ⁷³ ĕg jóg'jóg ve tỹ Abraão mỹ tóg vẽn h vĩ mág han ja nĩ, Topẽ ti. ⁷⁴ Kỹ tóg ti mỹ: “ag krenkren han jé sóg ke mũ, ã krẽ ag, ag kato tẽgtẽ mũ ag to, ha vemnĩ,” he ja nĩ. “Sỹ ke há vễ. Sỹ ag krenkren han kỹ ag tóg sir jatun mỹ isũ han ke mũ, mũmẽg tũ nĩn kỹ,” he ja tóg nĩgtĩ, Topẽ ti. ⁷⁵ “Nén ủ vẽnhmỹ han ke tũ ag tóg nĩgtĩ, kurã kãtĩg ke mũ ẽn kã. Vẽn h jykre kuryj tãvĩ han jé ag tóg ke mũ, isũ han kỹ. Ag tỹ ga kri mũn kỹ ag tóg han ke mũ, isũ ti. Kurã kar ki ag tóg sir inh jykre hã han ke mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Topẽ ti, Abraão mỹ,” he tóg, Zacarias ti.

⁷⁶ Kỹ tóg ã kósin mỹ: “ha vé, vĩ,” he mũ. “Sĩ ã tóg nĩ ver. Ủ tỹ kynhmỹ nĩ ẽn vĩ tó jé ã tóg ke mũ, kỹ ag tóg ã to: “Topẽ vĩ tó ti tĩ,” henh ke mũ. “Ẽg Senhor jo ã tóg tĩnh mũ, ã tỹ ti japry kure ri ke han jé, ã tỹ ti jamĩn kurynh ri ke han jé, ã tỹ vẽn h kar mỹ Topẽ vĩ tón kỹ,” he tóg. ⁷⁷ “Ag kanhrãn jé ã tóg ke mũ, Topẽ tỹ ĕg krenkren han sór ẽn to. Ẽg tỹ ti vĩ mranh tỹ tóg ĕg mỹ vẽn h pãte fón ke mũ, hã ki tóg ĕg krenkren han ke mũ, Topẽ ti,” he tóg, Zacarias ti. ⁷⁸ “Topẽ tỹ ĕg jagãgtãn hã vễ, ti tỹ ĕg to há tãvĩ nĩn kỹ. Ẽg ve jé tóg kãtĩg ke mũ, kỹ tóg rã tỹ jun ke ri ke

nĩ, Cristo mur ke ti. ⁷⁹ Kuty ri ke ti nĩ, ãg mĩ, ãg tĩ ti ki kagtĩg nĩtĩn kĩ. Ti kãtĩg kĩ tóg ãg mĩ kurã ri ke nĩ sir. Kãgter jé ãg tóg ke mũ, kĩ tóg ãg mĩ kuty ri ke nĩ sir. Hã ra tóg ãg mĩ ã japry ven ke mũ, ã jamĩn ti. Jagma mũn kĩ ãg tóg ti jykre kusa venh ke mũ,” he tóg, Zacarias ti. Ti tĩ ã kósin mĩ tón hã vẽ.

⁸⁰ Hã kĩ fi tóg João ve ja nĩ, ti han mũ fag tĩ kófa (hã) ra. Kĩ tóg mog mũ sir, kĩ tóg tar jẽ sir. Krĩ há tóg nĩ gé. Ëmã tũ mĩ tóg tĩ mũ ver, ã kurã tĩ tá krĩg ki. ã kurã ki tóg Israel ag mĩ vẽn ven mũ, ag mĩ Topẽ vĩ kãmén jé.

2

Jesus Mur (Mt 1.18-25)

¹ João mur kar kĩ ga kri pã'i mág tĩ imperador tĩ Augusto vỹ kejẽn vẽn vĩ jẽnẽg mũ, vẽn kar ag tĩ ãjag jyjy rán mũ jé. Ga kri mũ kar ag mĩ tóg vẽn vĩ ãn jẽnẽg mũ, pã'i mág tĩ Augusto ti. ² Vẽn jiji rá ve vẽ, ge han ja tũ ag nĩtĩ. Cirênio vỹ tĩ ga tĩ Síria kri pã'i tĩ governador nĩ, Augusto tĩ vẽn vĩ ãn jẽnẽg mũn kã. Tĩ tóg Augusto krẽm ke nĩ, Cirênio ti. Ti tĩ tĩ pã'i nĩn kĩ ag tóg sir ãjag jyjy ránrán vén mũ. ³ Kĩ ag tóg mũ kãn mũ, ãjag jóg'jóg ve ag jamã ja ra. Tá ag tóg ãjag jiji rá vin mũ sir.

⁴⁻⁵ Kĩ José tóg tĩ mũ gé, ã prũnh ke fi mré, hã vỹ: Maria, he mũ. Cidade tĩ Nazaré tá fag tóg pa mũ, ga tĩ Galiléia tá. Kĩ fag tóg ga tĩ Judéia ra mũ mũ, cidade tĩ Belém ra. Davi krẽ'krẽ vẽ, José ti, hã kĩ tóg Belém ra tĩ mũ, ã jyjy rá nĩm jé. Davi jamã ja vẽ, Belém ti. Hã kĩ tóg ra tĩ mũ. Kĩ ti prũnh ke fi vỹ ti mré tĩ mũ, hã ra fi tóg kufy jagy nĩ. ⁶ Fag tĩ tá nĩtĩ

ki fi tóg ã kurã pétẽm mũ. ⁷ Kĩ fi tóg ã kósin vég mũ sir. Gré ti nỹ, fi kósin ve tag ti. Kĩ fi tóg ti pãg kũ koso kãkã ti fig mũ. Īn vỹ funfór nỹtĩ, hã kũ fag tóg vẽn h mễg jo ĩn krẽm nỹtĩ ja nĩgtĩ.

Mé ki rĩr tĩ ag

⁸ Kũ ũ tỹ mé ki rĩr tĩ ag vỹ tá nỹtĩ gé, carneiro ki rĩr tĩ ag. Ag japỹ ja tá ag nỹtĩ, ãjag mễg ki rĩr jé, kuty ẽn kã. ⁹ Kũ vãhã Topẽ tỹ jẽnẽ jafã vỹ ag mỹ vẽn ven mũ, kanhkã tá. Topẽ tỹ jẽngrẽ vỹ ag kri rũm ke mũ. Kũ ag tóg kamễg kũ jũrũn ke mũ sir. ¹⁰ Kũ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tóg ag mỹ: “kamễg tũg ra,” he mũ. “Sỹ ãjag mỹ nén ũ tónh ke vẽ. Vẽn h vỹ há tó jé sóg ke mũ, kũ tóg ãjag mỹ sér tĩnh mũ. Vẽn h kar vỹ mẽn h mũ, inh vỹ ti, povo kar, kũ ag fe tóg mrin ke mũ sir. ¹¹ ãjag krenkren han tĩ vỹ ũri mur, hã vỹ: Cristo, he mũ. Ĕg Senhor vẽ ha mỹr. Davi jamã ja tá tóg mur mũ. ¹² Ha mũ jẽg, ãjag tỹ gĩr ẽn ve jé. Koso kãkã tóg pãg kũ nỹ nĩ. Hã ki ãjag tóg ti ki kanhró nỹtĩnh mũ,” he tóg ag mỹ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti.

¹³ Kũ vãhã ũ tỹ hẽn ri ke ag tóg vẽn h ven mũ sir. Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag, kanhkã tãn ag. Ĕn ag vỹ Topẽ mỹ vỹ há han mũ. ¹⁴ “Topẽ vỹ tỹ ũn mág pẽ nĩ,” he ag tóg mũ. “Kynhmỹ ti nĩ, vẽn h kar kãfór ti nĩ, kũ ẽprã ke ag vỹ jatun mỹ nỹtĩ, ãjag krĩ kusa tĩn kũ, Topẽ tỹ ũ tó há ag,” he ag tóg mũ. ¹⁵ Kar ag tóg tũg' he mũ sir, ag tỹ kanhkã ra mũn kũ.

Ag tỹ tũg' hen kũ ũ tỹ carneiro ki rĩr tĩ ag vỹ jagnẽ mỹ: “mũ nỹ, Belém ra, ẽg tỹ ve jé, Topẽ tỹ nén han ja ti, ẽg Senhor tỹ ẽg mỹ vẽn h vỹ jẽnẽ ja ẽn ti,” he mũ. ¹⁶ Kũ ag tóg fũrũnrũn mũ mũ sir. Tá ag tóg junjun mũ. Kũ ag tóg vég mũ, Maria fi, José ti ke gé, gĩr ti

ke gé. Koso kākā tóg nỹ nĩ, Maria fi kósin ěn ti. ¹⁷ Hã kỹ ag tóg vég mũ. Hã kỹ ag tóg kāmén mũ, vĕnh kar mỹ. Topĕ tỹ ag mỹ vĕnh vĩ jĕnĕ ja ěn kāmén ag tóg mũ, gĩr ěn to. ¹⁸ Kỹ tóg ũ tỹ mĕg mũ ag mỹ e tĩ sir. Ũ tỹ mé ki rĩr tĩ ag vĩ mĕg ag tóg mũ, kỹ tóg ag mỹ sér tĩ. ¹⁹ Kỹ Maria fi tóg vĕnh vĩ tag to jykrén mũ gé sir. Fi pi(jé) kã jatun mũ', ag tỹ nĕn tó ja ěn ti. To jykrén kỹ fi tóg nĩ nĩ, Maria fi.

²⁰ Kỹ carneiro ki rĩr tĩ ag tóg sir ãjag mĕg to vỹnvỹn ke mũ gé. Topĕ mỹ ag tóg vĩ há han mũ. “Ti hã ne tóg ěg mỹ vĕnh vĩ jĕnĕ ja nĩ', ã tỹ jĕgnĕ jafã ag tỹ', kỹ ěg tóg vé,” he ag tóg mũ sir, Topĕ to.

Fag tỹ Jesus jijin

²¹ Kar kurã tỹ 8 (ke) vỹ tũg mũ. Kỹ tóg ti gré junun fár kym ke kurã pétĕm mũ sir, gĩr sĩ ěn ti. Kỹ fag tóg ti jijin kỹ ti mỹ: “Jesus,” he mũ. Topĕ tỹ jĕnĕ jafã vỹ ti jyjy tag tó ja nĩ, ti mỹnh fi tỹ ver ti tỹ kufyg tũ ra. Hã kỹ fag tóg sir tỹ ti jijin mũ.

Fag tỹ Topĕ mỹ Jesus ven

²² Kejĕn fag vãkre tóg tá krỹg mũ, kỹ fag tóg vĕnh kykũnh sór mũ. Moisés vỹ tag rán ja nĩ, gĩr mur kar kỹ fag tỹ vĕnh kykũnh ke ti. Judeu ag jykre hã vĕ. Fag tỹ vĕnh kykũnh jé fag tóg cidade tỹ Jerusalém ra mũ mũ, fi tỹ Topĕ mỹ ã kósin ven jé, tá. “Ă tũ vĕ,” he sór fag tóg mũ, Topĕ mỹ, fi kósin ěn to. ²³ Topĕ vĩ ki tag vỹ rán kỹ nĩ, hã vỹ: “fi kósin ve tỹ gré nỹn kỹ tóg tỹ ěg jóg mág tỹ Topĕ tũ nỹ,” he mũ, Topĕ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. ²⁴ Hã kỹ fag tóg Topĕ jo ĩn ra mũ mũ, Topĕ mỹ nĕn ũ pũn jé. Rán kỹ tóg nĩ nĩ, ěg jóg mág vĩn ki, fag tỹ ne tỹ ti mỹ pũn ke ti, hã vỹ: sórãg régre, ke tũ nĩ kỹ ton régre, he mũ gé. Ěn ma fag tóg mũ

mũ, fag tỹ Topẽ mỹ pũn jé. Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag mỹ fag tóg vin tĩ, sórág ti, kỹ ag tóg tãnh kỹ Topẽ mỹ pũn tĩ.

²⁵ Kỹ Jerusalém tá ù tóg nĩ nĩ, ti jyjy hã vỹ: Simeão, he mũ. Ûn jykre kuryj vễ, Simeão ti. Topẽ kamẽg tóg tĩgtĩ, Topẽ kuprĩg tỹ tóg jagrẽ nĩ. Topẽ tỹ Israel ag krenkren han mũ ẽn jãvãnh tóg nĩgtĩ, Simeão ti. ²⁶ Kỹ Topẽ kuprĩg vỹ ti mỹ: “Cristo ve jé ã tóg ke mũ, ã ter ke to hã, ẽg Senhor tỹ ti jẽnẽn kỹ,” he ja nĩgtĩ ti mỹ.

²⁷ Topẽ kuprĩg tỹ ti krĩn kỹ tóg kejẽn Topẽ jo ãn kãra tĩ mũ. Kỹ tóg tá jẽ nĩ, hã ra fag tóg Jesus ma kãmũ mũ, fag tỹ Topẽ mỹ sórág pũn jé, Moisés tỹ Judeu ag mỹ nén tó ja ti. ²⁸ ã tỹ Jesus ve kỹ tóg ti vãg mũ sir, kỹ tóg ti to Topẽ mỹ vĩ há han mũ, Simeão ti. ²⁹ “Ëg jóg mág,” he tóg, Topẽ mỹ. “Vãhã ã tóg inh jé prěr ke mũ, kỹ sóg jatun mỹ tĩg mũ ha,” he tóg. “ã tỹ inh mỹ nén tó jan han ã tóg huri,” he tóg. ³⁰ “Ve inh huri, ã tỹ ẽg krenkren han ke mũ ti. Cristo ve inh huri,” he tóg, Simeão ti. ³¹ “Vẽnh kar rĩnve ã tóg han, ã tỹ ẽg krenkren han ke mũ ti. ³² Kỹ tóg ẽg mỹ jẽngrẽ ri ke nĩ, Cristo mur ti. Kỹ povo kar vỹ vég mũ, fóg ag kar, kanhgág ag kar ke gé, ã tỹ ag krenkren han ke mũ ti. Ëg povo tỹ Israel tỹ ã tóg ùn mág han huri, vẽnũ kar rĩnve, Cristo tỹ ẽg mré ke nĩn kỹ,” he tóg, Simeão ti, Topẽ mỹ.

³³ Kỹ Jesus jóg vỹ ti vĩ mẽg mũ, Jesus mỹnh fi ke gé, kỹ tóg fag mỹ e tĩ, ti tỹ Jesus to nén tó mũ ẽn ti.

³⁴ Kỹ Simeão vỹ fag mỹ vẽnũ vĩ há tó mũ gé. “Topẽ vỹ ãjag ve há han mũ,” he tóg mũ fag mỹ, Simeão ti. Kỹ tóg Maria fi mỹ: “ha vé,” he mũ. “Israel tỹ hẽn ri ke ag vỹ ti tugrĩn mũ há han ke mũ,

jãvo ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ ti tugnĩn mũ kónãn ke mũ gé. Kỹ ag tóg ti kato vĩnh ke mũ gé, Topẽ tỹ ti jẽnẽ ja ra. ³⁵ Kỹ ã tóg ti tigrĩn vėsỹrénh kenh ke mũ, jỹ, kỹ tóg rógro tỹ ã fe tỹ gynh ke ri ke nĩnh ke mũ, ã vėsỹrénh ke ti. Kỹ êg tóg venh ke mũ, ag tỹ nén to ti to jykrén mũ ti,” he tóg, Maria fi mỹ, Simeão ti.

³⁶ Kỹ ù fi tóg tá nĩ gé, Topẽ jo ãn krêm, fi jiji hã vỹ: Ana, he mũ. Topẽ vĩ tó tĩ fi vẽ gé. Fanuel kósin fi vẽ. Kỹ fi jóg'jóg ve vỹ tỹ Aser nĩ. Kófa fi nĩ ha, kófa tãvĩ. ã mén kỹ fi tóg 7 anos han, fi mén mré, kar tóg ter ja nĩ, fi mén ti, fi mré 7 anos han kar. ³⁷ Kar fi tóg mén tũ tĩ nĩ sir. 84 anos han fi tóg, mén tũ tĩ ki. Ën fi vỹ Topẽ jo ãn krêm nĩ nĩ, kurã kar ki fi tóg tá nĩ nĩ sir. Tá fi tóg Topẽ tũ han nĩgtĩ, ti mré vĩ kỹ. Jẽg tũ fi nĩgtĩ, fi tỹ Topẽ mré vĩ jé. Kutý tá fi tóg ke tĩ, kurã tá ke gé. ³⁸ Ën fi vỹ hora ãn kã Topẽ jo ãn krêm jẽ mũ, Simeão tỹ Jesus ven kỹ. Kỹ fi tóg Jesus vэг mũ gé sir, Ana fi. Ti ve kỹ fi tóg Topẽ mỹ vĩ há han mũ. “Inh mỹ tóg há tĩ, sỹ ti ven kỹ,” he fi tóg mũ, Topẽ mỹ. Vẽn kar mỹ fi tóg tó mũ, ùn krenkren sór mũ ag mỹ, Jerusalém tá.

Fag tỹ Nazaré ra vỹn ke

³⁹ Kỹ fag tóg sir Moisés tỹ vẽn kykũnh to nén rán ja ãn han kãn mũ sir, Jesus mỹnh fi, Topẽ tỹ Judeu fag mỹ vẽn jykre nĩm ja ãn ti. Kar kỹ fag tóg sir cidade tỹ Nazaré ra vỹnvỹn ke mũ, ga tỹ Galiléia ra, fag jamã ra ke vẽ sir. ⁴⁰ Kỹ gĩr sĩ ãn tóg mog mũ sir, koměr hã tóg tar jẽ sir. Kỹ tóg vẽn kanhrãn há han mũ, kỹ Topẽ vỹ ti ve há han mũ gé, hã kỹ tóg vẽn kanhrãn mág mũ sir, ùn sĩ ãn ti.

Jesus tỹ ã pir mỹ Topẽ jo ãn tá nĩ

⁴¹ Jesus mÿnh fag tóg prÿg kar ki Jerusalém ra mũ tĩ, fag tÿ festa tÿ Páscoa venh mũ jé. Fag jykre hã vë. ⁴² Jesus tÿ 12 anos han kÿ tóg fag mré tĩ mũ gé, fag tÿ festa ên venh mũn kÿ, Jerusalém ra. ⁴³ Festa tÿ tũ ken kÿ fag tóg vÿnvÿn ke mũ, hã ra Jesus tóg Jerusalém tá nĩ nĩ. Hã ra fag tóg ki kagtĩg nÿtĩ, ti tÿ Jerusalém tá nĩ ên ki. ⁴⁴ Kÿ fag tóg: “ti hÿn ù tÿ êg mré kãmũ mũ fag mré vyr, êg jo,” he mũ. Kÿ fag tóg kurã pir ki mũ mũ, fag jamã ra vÿnvÿn ke kÿ. Fag tÿ ãjag mré ke fag tá junjun kÿ fag tóg ti jãvãnh mũ, ãjag to há kar fag kãmĩ. ⁴⁵ Hã ra fag tóg tá Jesus vég tũ nĩ. Kÿ fag tóg Jerusalém ra vÿnvÿn ke mãn mũ gé, ti jãvãnh jé. ⁴⁶ Vãhã fag tóg ti vég mũ, kurã tãgtũ tũ kÿ. Topẽ jo ãn krêm tóg nĩ nĩ, professor ag mré. Ag vĩ mæg tóg nĩ nĩ, kÿ tóg ag ki jëmæg mũ gé, “ne nẽ?” hen kÿ. ⁴⁷ Û tÿ ti vĩ mæg mũ ag mÿ tóg e tĩ. To jykrén há han tóg, Jesus ti, kÿ tóg ag mÿ tó há han mũ. Ag tÿ ti vĩ mẽ kÿ tóg ag mÿ e tĩ, professor ag mÿ.

⁴⁸ Ti mÿnh fag tÿ ti ve kÿ tóg fag mÿ e tĩ gé sir. Kÿ ti mÿnh fi tóg ti mÿ: “inh kósin’,” he mũ. “Ã tÿ tag kã ne han nĩ nẽ’? ã jóg mré sóg ã jãvãnh jagy han. ã jãvãnh to êg tóg kanẽ jur, êg tÿ ã vég tũ nĩn kÿ,” he fi tóg ti mÿ. ⁴⁹ Hã ra tóg fi mÿ: “ã tÿ ne jé inh jãvãnh ja nẽ?” he mũ. “Hẽ ri ken kÿ hÿn’?” he tóg. “Inh panh pẽ ãn krêm sóg nĩ nĩ mÿr, kÿn mÿ ãjag mÿ vënhmÿ?” he tóg, ã mÿnh fag mÿ. ⁵⁰ Hã ra tóg fag tÿ to jykrén tũ tĩ, fag kósin vĩ to.

⁵¹ Kÿ tóg fag mré tĩ mũ, cidade tÿ Nazaré ra. Tá tóg fag mré nĩ nĩ sir, ti tÿ fag vĩ jëmên kÿ. Kÿ ti mÿnh fi pi(jé) vënh vĩ kar tag kã jatun nĩ’.

⁵² Kÿ Jesus tóg mog mũ sir. Krĩ há tãvĩ tóg nĩ. Topẽ

vỹ ti ve há han mũ gé. Kỹ tóg vãnh kar mỹ há tĩ sir, ag tỹ ti jykre ven kỹ.

3

João Batista ti

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jo 1.19-28)

¹ Kejễn tóg Tibério tỹ pã'i mág tỹ imperador nĩ kri 15 anos han mũ. Ti tỹ Roma tá tỹ pã'i mág nĩ ẽn kã Pôncio Pilatos vỹ tỹ ga tỹ Judéia kri pã'i tỹ governador nĩ, Tibério krēm. Ẽn kã Herodes vỹ tỹ Galiléia kri pã'i tỹ governador nĩ gé, Tibério krēm. Herodes jãvy tỹ Filipe vỹ tỹ ga tỹ Ituréia tá pã'i tỹ governador nĩ gé, ga tỹ Traconites tá ke gé, Tibério krēm. Jãvo Lisãias vỹ tỹ ga tỹ Abilene tá pã'i tỹ governador nĩ, Tibério krēm.

² Ẽn kã Caifás vỹ tỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag pã'i mág nĩ, Anás mré hã. Kỹ vãhã Topẽ vỹ João mré vĩ mũ sir, Zacarias kósin ẽn mré. Ẽmã tũg ja mũ tóg tĩ mũ, João ti. Kỹ Topẽ tóg ti mỹ: “ha Israel ag mỹ vãnh ven tĩg,” he mũ. ³ Kỹ tóg sir tĩ mũ. Goj tỹ Jordão jagma tóg tĩ mũ. Tĩg kỹ tóg vãnh kar jyvẽn mũ, kỹ tóg ag mỹ: “ã kype jé sóg ke mũ, ã tỹ ã jykre kórég tovãnh sór kỹ, Topẽ tỹ ã tỹ ti vĩ mranh tỹ ã mỹ vãnh pãte fón jé,” he tóg mũ sir, vãnh kar mỹ.

⁴ João tóg rán kỹ nĩ, vãsỹ. Topẽ vĩ tó tĩ tỹ Isaías vỹ João to tag rán ja nĩ, ha mē: “ẽmã tũg ja tá tóg jẽn h ke mũ, ga kórég tá,” he ja tóg nĩ, Isaías ti. “Tá tóg ag mỹ tónh ke mũ. “Ẽg Senhor kãtĩg ke jo vãnh jãnhkrigkrig nĩ,” he jé tóg ke mũ. “Ẽpry kurég ãjag tóg tĩ, ẽmĩn kurynh ãjag tóg tĩ, ãjag chefe jun ken kỹ. Kỹ tag ri ke han nĩ, ãjag jykre pãno togvãnh kỹ, ẽg Senhor kãtĩg ken jo. ⁵ Ti kãgnó tỹ ãjag tóg kyjer' he

tĩ, kar ãjag tóg ěpřy sór kar kũm ke tĩ gé, ěmĩn sór ti. Ti jonjor kugřynh kãn ãjag tóg tĩ, ti sunsór vãvãm kãn ãjag tóg tĩ gé, ãjag tỹ ěpřy han kỹ, ěmĩn han kỹ. Kỹ tag ri ke han nĩ, ãjag jykre kórég to. ⁶ Hã kỹ ěpřã ke kar vỹ venh ke mũ, Topẽ tỹ ěg krenkren han ke ti,” he jé tóg ke mũ, kỹ vẽn kar vỹ ti vĩ mẽnh mũ,” he ja tóg nĩ, Isaías ti, João to.

⁷ Hã kỹ João tóg sir ag jyvẽn mũ sir, ag tỹ ti venh kãmũn kỹ, ti tỹ ag kygpe jé. E tãvĩ ag nỹtĩ, ũ tỹ ti venh kãmũ mũ ag. Ag jyvẽn kỹ tóg ag mỹ: “pỹn ri ke ãjag tóg nỹtĩ, ãjag jykre pãno tãvĩ nĩn kỹ,” he mũ. “Ũ nỹ ãjag mỹ: “Topẽ jũ venh ke tũ ãjag nĩ,” he tĩ?” ⁸ ãjag jykre si togvãnh ra, ãjag tỹ ti jũ ve jãvãnh tĩn kỹ. Vẽnh jykre há han ra, ěg tỹ ãjag jykre tãg ve jé. Hã ra ãjag tóg jagně mỹ: “Abraão vỹ tỹ ěg jóg'jóg ve nĩ,” he mũ, “kỹ Topẽ hỹn ěg to jũnh ke tũ nĩ, ěg tỹ tỹ Abraão krě'krě nỹtĩn tugřĩn,” he ãjag tóg tĩ. Hã tũ vẽ hã ra. ãjag jykre kórég ěn to ãjag tóg jagtar ke mũ, ha vemnĩ. Topẽ vỹ Abraão krě'krě hyn han ki kanhró nĩ, pó tag tỹ mỹr, ti tỹ Abraão krě'krě ve sór kỹ, Topẽ ti. ⁹ Hã ra tóg ãjag tỹ tũ' henh ke mũ, ãjag tỹ ãjag jykre kórég tovãnh tũ nĩn kỹ,” he tóg, João ti.

“Ěg tỹ ka gỹn ri ke tóg nĩ. Ti kanẽn vãnh nĩn kỹ ěg tóg ti gỹn tĩ, tỹ pĩ han jé. Tag ri ke han jé tóg ke mũ, Topẽ ti, ãjag mỹ, ãjag tỹ vẽnh jykre há han tũ nĩn kỹ. Kỹ tóg pĩ ki ãjag vãm ke mũ, Topẽ ti,” he tóg ag mỹ, João ti.

¹⁰ Kỹ ũn e ag tóg ti ki jēmẽnh kãmũ mũ sir, João ki. Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ěg hỹn hẽ ri kenh mũ ha, Topẽ jykre han jé?” he mũ. ¹¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ã kur régre nĩn kỹ ã kur pir nĩmnĩ, ũn kur tũ ěn mỹ,” he

mũ. “Ă jẽn tỹ ùn kókĩnkĩr ag mỹ vẽnh kăpópãm nĩ gé,” he tóg.

¹² Kĩ ù tỹ governo mỹ imposto kaja măg tĩ ag vỹ João to kămũ mũ gé, ti tỹ ag kygpe jé. Kĩ ag tóg ti mỹ: “professor,” he mũ. “Ĕg hỹn hẽ ri kenh mũ?” he ag tóg mũ gé. ¹³ Kĩ João tóg ag mỹ: “pă'i mág tỹ âjag mỹ nén tó mũ ên hã ri ke măn nĩ, jănkamy ti,” he mũ. “Ker ti kăfór măn sór hẽ!,” he tóg ag mỹ.

¹⁴ Kĩ soldado ag vỹ tá junjun mũ gé. “Kĩ ěg hỹn hẽ ri kenh mũ?” he ag tóg mũ gé sir, soldado ag. Kĩ tóg ag mỹ: “ag tũ măn sór tũg nĩ,” he mũ. “Ag to văsân âjag tóg tĩ, ù to ón âjag tóg tĩ gé, âjag tỹ ag jănkamy ve jé. Ke tũg nĩ. Ājag rănhrăj to âjag tóg jănkamy vég tĩ. Ti kăfór măn sór tũg nĩ,” he tóg, João ti, soldado ag mỹ.

¹⁵ Kĩ vẽnh kar ag tóg ti to jykrén mũ, João to. “Ti mỹ tỹ Cristo tũ nĩ vỹ?” he ag tóg mũ sir ti to. João to ag tóg ke mũ, ag tỹ Cristo kătĩg jăvănĩh kỹ. ¹⁶ Kĩ João tóg ag mỹ: “inh pi(jé) tỹ Cristo nĩ,” he mũ. “Goj hã tỹ sóg âjag kygpég tĩ. Inh nón tóg kătĩg mũ, Cristo ti, ha mẽ. Inh kăfór ti nĩ. Sỹ tỹ ti camarada nĩnh ke vẽ vẽ, sỹ ti pẽn né kunũ jé, ti pẽn to ró ti. Hã ra sóg tỹ ti krêm pẽ jẽ. Ĕn vỹ tóg Topẽ kuprĩg jẽnẽnĩh ke mũ, ti tỹ tỹ âjag jagrẽ nĩ jé, kỹ tóg pĩ jẽngrẽ ri ke nĩ. Ti tỹ âjag kygpenh ken hã vẽ,” he tóg, João ti. mũ, ti tỹ tỹ âjag jagrẽ nĩ jé, kỹ tóg pĩ jẽngrẽ ri ke nĩ. Ti tỹ âjag kygpenh ken hã vẽ,” he tóg, João ti.

¹⁷ “Ti kătĩg vỹ tỹ ěg tỹ răgró rẽn ri ke nĩ. Ti rẽn kar kỹ ěg tóg ti făr văm tĩ, ěg tỹ păjó kuprăg jé. Ti kanẽ há vin han ěg tóg tĩ. Ti făr pũn ěg tóg tĩ. Cristo kătĩg kỹ tóg ri ke nỹ. Û tỹ ã to há ag mỹ tóg: “ha kămũ jęg,” henh ke mũ. Û tỹ ã to kórég ag văm jé tóg ke

mũ, pĩ ki, hã ra tóg nhyn kenh ke tũ pẽ nĩ,” he tóg, João ti. ¹⁸ Hã kÿ tóg vênh kar mÿ Topẽ vĩ sér tó mũ, ag jyvên kÿ, João ti.

¹⁹ Kÿ tóg pã'i mág tÿ Herodes jyvên mũ gé, ti prũ fi to, hã vÿ: Herodias fi, he mũ. Tÿ fi ti jãvy prũ ja nĩ, hã ra tóg fi péju kÿ fi tÿ prũg mũ, Herodes ti. Nén ù vênhmÿ e han tóg tĩ, hã kÿ João tóg ti jyvên mũ. ²⁰ Kar tóg sir nén ù vênhmÿ ù han mãn mũ gé, Herodes ti. João ség tóg mũ, ti tÿ ti jyvên to.

João tÿ Jesus kype

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

²¹ Hã ra tóg kãgmĩ kÿ jẽ tũ nĩ ver, João ti. Kÿ tóg ag kygpe kãn mũ. Kÿ tóg kejën Jesus kypég mũ gé. Kÿ Jesus tóg jẽ nĩ, ti tÿ Topẽ mré vãn kÿ, João tÿ ti kype kar kÿ. Kÿ vãhã kanhkã tóg nor' he mũ. ²² Kÿ Topẽ kuprĩg vÿ kanhkã tá kãtére mũ, ti kri. Tÿ sórág ve ti nĩ, Topẽ kuprĩg ti. Kÿ kanhkã tá vênh vĩ tóg mẽ há tĩ, kÿ tóg: “tÿ ã inh kósin pir jẽ, tÿ ã tóg inh fe pẽ jëgtĩ,” he mũ, vênh vĩ ti, Topẽ ti.

Jesus jóg'jóg ve ag

(Mt 1.1-17)

²³ Jesus vÿ 30 anos han mũ, ti tÿ vênh kar mÿ Topẽ kãmén ve ki. “José kósin vê,” he ag tóg tĩ ti to, hã ra tóg tÿ ti kósin tũ nĩgtĩ. Eli kósin vê, Jesus ti, kÿ Eli ên vÿ tÿ ti vovô nĩ. ²⁴ Eli vÿ tÿ Matate kósin nĩ. Matate vÿ tÿ Levi kósin nĩ. Levi vÿ tÿ Malqui kósin nĩ. Malqui vÿ tÿ Janai kósin nĩ. Janai vÿ tÿ José kósin nĩ. ²⁵ José vÿ tÿ Matatias kósin nĩ. Matatias vÿ tÿ Amós kósin nĩ. Amós vÿ tÿ Naum kósin nĩ. Naum vÿ tÿ Esli kósin nĩ. Esli vÿ tÿ Nagai kósin nĩ. ²⁶ Nagai vÿ tÿ Maate kósin nĩ. Maate vÿ tÿ Matatias kósin nĩ. Matatias vÿ tÿ Semei kósin nĩ. Semei vÿ

tỹ José kósin nĩ. José vỹ tỹ Joda kósin nĩ. ²⁷ Joda vỹ tỹ Joanã kósin nĩ. Joanã vỹ tỹ Resa kósin nĩ. Resa vỹ tỹ Zorobabel kósin nĩ. Zorobabel vỹ tỹ Salatiel kósin nĩ. Salatiel vỹ tỹ Neri kósin nĩ. ²⁸ Neri vỹ tỹ Melqui kósin nĩ. Melqui vỹ tỹ Adi kósin nĩ. Adi vỹ tỹ Cosã kósin nĩ. Cosã vỹ tỹ Elmadão kósin nĩ. Elmadão vỹ tỹ Er kósin nĩ. ²⁹ Er vỹ tỹ Josué kósin nĩ. Josué vỹ tỹ Eliézer kósin nĩ. Eliézer vỹ tỹ Jorim kósin nĩ. Jorim vỹ tỹ Matate kósin nĩ. Matate vỹ tỹ Levi kósin nĩ. ³⁰ Levi vỹ tỹ Simeão kósin nĩ. Simeão vỹ tỹ Judá kósin nĩ. Judá vỹ tỹ José kósin nĩ. José vỹ tỹ Jonã kósin nĩ. Jonã vỹ tỹ Eliaquim kósin nĩ. ³¹ Eliaquim vỹ tỹ Meleá kósin nĩ. Meleá vỹ tỹ Mena kósin nĩ. Mena vỹ tỹ Matata kósin nĩ. Matata vỹ tỹ Natã kósin nĩ. Natã vỹ tỹ Davi kósin nĩ. ³² Davi vỹ tỹ Jessé kósin nĩ. Jessé vỹ tỹ Obede kósin nĩ. Obede vỹ tỹ Boaz kósin nĩ. Boaz vỹ tỹ Sala kósin nĩ. Sala vỹ tỹ Nassom kósin nĩ. ³³ Nassom vỹ tỹ Aminadabe kósin nĩ. Aminadabe vỹ tỹ Admim kósin nĩ. Admim vỹ tỹ Arni kósin nĩ. Arni vỹ tỹ Esrom kósin nĩ. Esrom vỹ tỹ Peres kósin nĩ. Peres vỹ tỹ Judá kósin nĩ. ³⁴ Judá vỹ tỹ Jacó kósin nĩ. Jacó vỹ tỹ Isaque kósin nĩ. Isaque vỹ tỹ Abraão kósin nĩ. Abraão vỹ tỹ Tera kósin nĩ. Tera vỹ tỹ Nacor kósin nĩ. ³⁵ Nacor vỹ tỹ Seruque kósin nĩ. Seruque vỹ tỹ Ragaú kósin nĩ. Ragaú vỹ tỹ Faleque kósin nĩ. Faleque vỹ tỹ Éber kósin nĩ. Éber vỹ tỹ Sala kósin nĩ. ³⁶ Sala vỹ tỹ Cainã kósin nĩ. Cainã vỹ tỹ Arfaxade kósin nĩ. Arfaxade vỹ tỹ Sem kósin nĩ. Sem vỹ tỹ Noé kósin nĩ. Noé vỹ tỹ Lameque kósin nĩ. ³⁷ Lameque vỹ tỹ Metusalém kósin nĩ. Metusalém vỹ tỹ Enoque kósin nĩ. Enoque vỹ tỹ Jarete kósin nĩ. Jarete vỹ tỹ Maleleel kósin nĩ.

Maleleel vỹ tỹ Cainã kósin nĩ. ³⁸ Cainã vỹ tỹ Enos kósin nĩ. Enos vỹ tỹ Sete kósin nĩ. Sete vỹ tỹ Adão kósin nĩ. Adão vỹ tỹ Topẽ tỹ há nĩ. Jesus jóg'jóg ve ag hã vễ.

4

Jesus tỹ Topẽ vĩ mranh tũ (Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

¹ Kĩ Topẽ kuprĩg vỹ tỹ Jesus jagrẽ nĩ. Kĩ Jesus vỹ goj tỹ Jordão tá vỹn ke mũ, ã kype kĩ jẽn kĩ. Ti tĩg kĩ Topẽ kuprĩg vỹ ti krĩn mũ. ² Kĩ tóg ti tỹ ti krĩn kĩ ẽmã tũg ja ra tĩ mũ sir, ga kórég ra. Tá tóg kurã tỹ 40 (ke) han mũ, ẽmã tũg ja ki. Kĩ Japo vỹ ti tỹ ã jóg vĩ mranh han sór mũ, tá, hã ra Jesus tóg ke tũ nĩ. Ẽmã tũg ja tá nĩn kĩ tóg jęg tũ nĩ, kurã tỹ 40 ẽn ki. Kar kĩ tóg sir kókĩr mũ. ³ Ti kókĩr nĩn kĩ Japo vỹ ti mỹ vĩ mũ. “Tỹ ã Topẽ kósin nĩ mỹr,” he tóg. “Ẽ tỹ tỹ Topẽ kósin nĩn kĩ pó tag tỹ ẽmĩ han nĩ, ã tỹ kon jé,” he tóg ti mỹ, Nén-Kórég ẽn ti, Jesus mỹ. ⁴ Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “hã ra tag tóg rán kĩ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Ẽmĩ tã vĩ jamẽn kĩ ẽg rĩnrĩr tũ nỹtĩ, Topẽ vĩ jamẽn kĩ ẽg rĩnrĩr nỹtĩ. Hã kĩ tóg sỹ ti vĩ mranh jãvãnh tĩ, ẽmĩ to,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég ẽn mỹ.

⁵ Kĩ Japo vỹ ti mré tãpry mũ. Kĩ tóg ti mỹ mundo ven kãn mũ, ù tỹ kri ke kar ag ke gé. Ven pĩr ki tóg ti mỹ ven kãn mũ. ⁶ Kĩ tóg ti mỹ: “isũ vễ mỹr,” he mũ, Japo ti. “Ẽ mỹ sóg tovãnh kãn sór mũ, ã tỹ tỹ vễnh kar tag ag pã'i jẽ jẽ. Kĩ ti sĩnvĩ tag kar vỹ tỹ ã tũ nĩnh mũ. Isũ vễ mỹr, ù tỹn han ja ẽn tỹ inh mỹ: “té,” hen kĩ. Kĩ sóg sỹ ùn kupręg mũ ẽn mỹ vin tĩ sir. ⁷ Ẽ hã mỹ sóg tovãnh sór mũ ha, ã tỹ inh krẽm grĩnh ken

kỹ, ã tỹ iso: “Topẽ vỹ tỹ ã nĩ,” hen kỹ,” he tóg, Nén-Kórég ti, Jesus mỹ. ⁸ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Ëg pã'i tỹ Topẽ hã krêm ãg tóg ãg jakrĩ tỹ krỹ' he tĩ, ti hã to ãg tóg: Topẽ vỹ, he tĩ,” he tóg, Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩn ki. Hã kỹ sóg mranh jãvãnh nĩ,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mỹ.

⁹ Kỹ Japo tóg ti mré tĩg mãn mũ, cidade tỹ Jerusalém ra. Tá tóg ti mỹ: “Topẽ jo ãn kri jẽmnĩ, ti krĩ kri,” he mũ. Kỹ tóg ke mũ. Hã ra kãgnó tóg tá nĩ, Topẽ jo ãn jo. Japo tóg Jesus mỹ: “Topẽ kósin vỹ tỹ ã nĩ,” he mũ. “Kỹ hũm hemnĩ. ¹⁰ Tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mẽ: “ã tỹ jẽnẽ jafã ag mỹ tóg tónh mũ, Topẽ ti, kỹ ag tóg ã ki rĩr ke mũ. ¹¹ ãjag nĩgẽ tỹ ag tóg ã vyn ke mũ, kỹ ã tóg rỹj ke tũ nĩ. ã pẽn vỹ rỹj ke tũ nĩ gé, hã jé ag tóg ã ki rĩr ke mũ,” he tóg, Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ãn ki. Kỹ jatun mỹ hũm nĩ,” he tóg, Nén-Kórég ti, Jesus mỹ. ¹² Kỹ Jesus vỹ ti mỹ ke mũ gé. “Kỹ tag vỹ rán kỹ nĩ gé, ha mẽ,” he tóg. “Topẽ mỹ: ã mỹ ã tỹ nén tó ja ãn han mũ vỹ? he tũg nĩ,” he tóg mũ gé, Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ãn ki. Hã kỹ sóg Topẽ hã tỹ inh mỹ nén tó mũ ãn han ke mũ, kỹ sóg hũm ke tũ nĩ, ti tỹ inh mỹ tó tũ nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mỹ.

¹³ Kỹ Japo vỹ ã tỹ nén tónh ke ãn tó kãn ja nĩ, hã kỹ tóg Jesus tovãnh mũ ver, ti tỹ kurã ã kã ti mré vỹ mãn jé, kejẽn, ti tỹ ti mỹ há tĩ ve nĩn kỹ, Japo mỹ.

Jesus tỹ Galiléia tá ag kanhrãn

(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)

¹⁴ Kỹ Jesus tóg tĩ mũ sir, Topẽ kuprĩg tỹ ti krĩn kỹ. Ga tỹ Galiléia ra tóg tĩ mũ. Kỹ vẽn kar ti kãme mẽ kãn mũ sir, ga ãn tá ke kar ag. ¹⁵ Kỹ tóg ag kanhrãn mũ sir, Jesus ti, ag vẽn kanhrãn jafã krêm. Krêm ag tóg Topẽ vỹ tó tĩ, Judeu ag. Jesus tỹ ag kanhrãn

kỹ tóg ag mÿ e tĩ, ti vĩ ti. Hã kỹ ag tóg ti to vĩ há han mũ sir.

*Jesus tÿ Nazaré ra vĩn ke
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)*

¹⁶ Kỹ Jesus tóg Nazaré tá jun mũ gé, ã jamã tá. Tá tóg mog ja nĩ, cidade tÿ Nazaré tá. Kỹ tóg ã tÿ nén han tĩ ên han mũ. Ag vãnh kanhrãn jafã ra tóg tĩ mũ, vãnh kán ke kurã ki. Tá tóg sir jëgnê mũ, culto ki, ag vãnh mãn kỹ nÿtĩ ên ki. Tĩ tÿ Topê vĩ to ke sór vë, hã kỹ tóg jëgnê mũ, Jesus ti. ¹⁷ Tĩ jë kỹ ag tóg ti mÿ livro nĩm mũ, Isaías tÿ rán ja ên ti, vãsÿ Topê vĩ tó tĩ tÿ rán ja ên ti. Kỹ tóg livro tÿ vym ke mũ. Kỹ tóg ã tÿ to ke sór mũ ên vëg mũ, Isaías tÿ tó ja ti, ha mē. ¹⁸ “Topê kuprĩg vĩ inh krĩn mũ,” he tóg. “Inh jagrê vë mÿr, hã kỹ tóg inh krĩn mũ. “Ûn jagãgtar ag mÿ inh vĩ tómnĩ,” he tóg inh mÿ. Inh jënêg tóg mũ, isÿ ùn sigse kỹ nÿtĩ ag kygvãn jé, isÿ ùn kyvó ag tÿ êvãnh (há) han jé, isÿ ag tÿ ùn vóg kónãn mũ ag ki rĩr há han jé, ag jatú nÿtĩ jé, ¹⁹ isÿ vãnh kar mÿ: “Ûri êg jóg mág vĩ êg kren han sór mũ,” he jé,” he tóg, Isaías ti, vãnh rá ki. Hã to ke tóg mũ, Jesus ti. ²⁰ Tag to ke kar kỹ tóg livro ên kri tÿ tam ke mãn mũ. Livro ki rĩr tĩ ên mÿ tóg jun mũ, livro ti. Kỹ tóg nĩ mũ sir.

Hã ra vãnh kar ag tóg ti ki êvãnh mũ. ²¹ Kỹ tóg ag mÿ kãmén mũ, ký tóg: “vãsÿ rán kỹ nĩ ja tag mē ãjag tóg,” he mũ. “Ûri ke vë, ùri ãjag tóg vëg mũ, vãsÿ rán kỹ nĩ ja ên ti,” he tóg. “Inh hã to tóg tag tó ja nĩ, Isaías ti,” he tóg, Jesus ti.

²² Ag tÿ ti vĩ mē kỹ tóg ag mÿ e tĩ sir. “Ki hã tóg tó mũ, hã kỹ tóg êg mÿ e tĩ,” he ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ti

to vī mū gé. “José kósin vē mýr, ěg mré ke ěn, hã ra tóg ěg vī kãfór han sór mū,” he ag tóg mū ti to.

²³ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag hÿn iso jykrén sór mū,” he mū. “Médico mÿ ěg tóg: “kur vēsÿ há' hé, ã tÿ tÿ médico nĩ sór nĩn kÿ,” he tĩ. ãjag hÿn tag tó sór mū inh mÿ. ãjag hÿn inh mÿ: “cidade tÿ Cafarnaum tá ã tóg ag tÿ há' hé, ùn kagyga ag tÿ, kÿ kur tag ki ěg tÿ há' hemnĩ gé, ã jamã tag ki, ã tÿ vēnh kar tÿ há' he sór nĩn kÿ,” he sór ãjag hÿn mū inh mÿ,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ Kÿ tóg ag mÿ: “ti jamã tá ke ag ne tóg Topě vĩ tó tĩ ěn to é he tĩ,” he mū. “Ti tÿ ke há vē. Hã kÿ ãjag tóg iso é he tĩ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁵⁻²⁶ “Ha mẽ, sÿ nén tó mū ti. Elias to jykrén nĩ. Ti tÿ ga kri tĩ mū kÿ tóg ta kutě vānh han ja nĩgtĩ, prÿg tãgtũ kri kysã tÿ 6 (ke) ki. Kÿ tóg prÿg tĩ sir, ga ěn mĩ, vējěn tóg tũ' he mū sir. Kÿ Topě tóg Elias mÿ tó, ti tÿ cidade tÿ Sarepta ra tĩg jé, cidade tÿ Sidom kakó ra. Tá fóg fi tóg nĩ nĩ, ùn mén ter ja fi. Fi mré tóg jěg tĩ sir, Elias ti, fi tÿ ti mÿ vējěn tÿ vēnh kãpãm kÿ, prÿg ra. Topě pí(jé) Israel fi to ti jěně ja nĩgtĩ'. Ti pí(jé) ti jamã ra ti jěně ja nĩgtĩ'. Tá fag tóg e nÿtĩ ja nĩgtĩ gé, ùn mén ter ja fag. Hã ra Topě tóg fóg ěn fi to ti jěně ja nĩgtĩ, fi tÿ ti ki rĩr jé,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Kÿ Eliseu to jykrén nĩ gé, vãsÿ Topě vĩ tó tĩ ěn to. Ti tÿ ga kri tĩ nĩn kÿ ùn kagyga ag tóg e ja nÿtĩgtĩ gé, ěg povo tÿ Israel kãmĩ, vēnh kaga kren vānh han mū ag, vēnh kaga tÿ lepra han mū ag. Hã ra ag tóg ti mÿ to vĩ ja tũ nĩgtĩ, ti tÿ ag tÿ há' hen jé. Kuvar há tá tóg kãtĩg ja nĩgtĩ, fóg ti, Naamã ti, ga tÿ Síria tá ke ěn ti. Kÿ ti hã ne tóg Eliseu mÿ to vĩn kÿ há' he mū sir inhhã. Ti kaga kren vānh ěn tóg tũ' he mū

sir. Ge ãjag tóg nĩgtĩ iso. Kuvar há tá ke fag vỹ inh ki ge tĩ, jãvo ãjag tóg inh ki ge jãvãnh nỹtĩ, ãjag tỹ tỹ inh jamã tá ke nỹtĩ ra,” he tóg ag mỹ, Jesus ti.

²⁸ Kĩ ù tỹ ti vĩ mẽg mũ ag fe tóg gỹm ke mũ sir, Jesus to, ù tỹ vẽnh kanhrãn jafã ãn krẽm nỹtĩ ag.

²⁹ Jẽgĩg nẽgnẽ ag tóg mũ sir. Kãpa ag tóg mũ sir. Ti vóg ag tóg mũ sir, pãnónh ra. Nazaré vỹ pãnónh tá nĩ, ag jamã ti. Pãnónh ãn to jãpry kĩ ag tóg tá ti kutẽm sór mũ, kãgnó ki ti ter jé. ³⁰ Hã ra Jesus tóg ag ré kĩ tĩ mũ, ag jãmĩ. Ti tỹ hẽ ri ke tũ ag tóg nĩ sir, kĩ tóg ag fĩn rãm kĩ ag ré kĩ tĩ mũ.

Hã ra ag tóg ti vĩ kri fi jãvãnh nỹtĩ, ti jamã tá ke ag.

Jesus tỹ vẽnh jagrẽ kórég kutẽm

(Mc 1.21-28)

³¹ Kĩ Jesus tóg cidade tỹ Cafarnaum ra tĩ mũ. Ga tỹ Galiléia tá ti nĩ, Cafarnaum ti. Tá jun kĩ tóg ag kanhrãn mũ, vẽnh kán ke kurã ki. ³² Kĩ tóg ag mỹ e tĩ, ag tỹ ti vĩ mẽn kĩ. Ti vĩ vỹ vẽnh kar vĩ kãfór nĩ, hã kĩ tóg ag mỹ e tĩ.

³³ Kĩ vẽnh kanhrãn jafã ãn krẽm ù tóg nĩ nĩ. Jagrẽ kórég ti nĩ. Kĩ tóg prẽr mũ, kĩ tóg: ³⁴ “ha mẽ, ã tỹ ẽg tỹ hẽ ri kenh ke nẽ, Nazaré tá Jesus'?” he mũ. “Ã mỹ ẽg tũg sór mũ'?” he tóg. “Ã ki kanhró sóg nĩ. Tỹ ã tóg ã pir mỹ Topẽ mré ke nĩ, ti tũ pẽ vỹ tỹ ã nĩ,” he tóg, ùn jagrẽ kórég ti. ³⁵ Hã ra Jesus tóg ti mỹ vĩ tar han mũ, kĩ tóg: “vĩ tũg ra,” he mũ. “Ti tovãnh ra,” he tóg. Kĩ ti jagrẽ kórég ãn tóg ti ter tĩ han mũ, vẽnh kar rĩnve, kĩ tóg ti ki kutẽ mũ sir. Ti kókég tũ tóg nĩ, ti jagrẽ kórég ti.

³⁶ Kĩ tóg vẽnh kar mỹ e pẽ tãvĩ tĩ sir. Jagnẽ mỹ ag tóg: “ne nẽ hỹn vé?” he mũ. “Vẽnh jagrẽ kórég ag

mỹ tóg vĩ tĩ, Jesus ti, kỹ ag tóg sir ki króm tĩ, ti vĩ ki, ti kamẽg kỹ, ti tỹ ag pan kỹ. Ti hỹn tỹ ag kri ke nĩ,” he ag tóg mũ sir, Jesus to. ³⁷ Kỹ ti kãme tóg vẽn̄h kar kri rũm ke kãn mũ sir, ga ẽn tá.

Jesus tỹ ãn kagyga e ag tỹ há' he

(Mt 8.14-17; Mc 1.29-34)

³⁸ Kỹ Jesus tóg vẽn̄h kanhrãn jafã ẽn ki kutẽ kỹ Simão ãn ra tĩ mũ. Hã ra Simão prũ fi mỹnh fi tóg kaga nỹ nĩ. Rỹ jagy fi nỹ nĩ. Kỹ ag tóg Jesus mỹ fi tó mũ. ³⁹ Kỹ tóg fi vẽn̄h tĩ mũ. Fi krĩ tá jẽ kỹ tóg fi mỹ: “rỹg mãn tũg nĩ,” he mũ. Kỹ fi rỹ ẽn tóg tũ' he mũ sir. Kỹ fi tóg vẽn̄ymér nĩ nĩ. Ag ki rĩr fi tóg mũ sir, Simão má fi.

⁴⁰ Kỹ tóg sir kutyg mũ, rã tỹ pun ke kỹ. Kỹ ag tóg ãn kagyga ag tatĩn kãmũ kãn mũ. Kỹ tóg ã nĩgẽ tỹ ag mẽ kãn mũ, Jesus ti, kỹ ag tóg hághá' he kãn mũ.

⁴¹ Vẽn̄h jagrẽ kórég pan kãn tóg mũ gé, ag to jũ kỹ. Ag panh ke to hã ag tóg prẽr mũ, kỹ ag tóg: “Topẽ kósın vỹ tỹ ã nĩ,” he tĩ. Hã ra tóg ag mỹ: “vĩ tũg ra,” he mũ. Ti ki kanhró ag tóg nỹtĩ, ti tỹ tỹ Cristo nĩ ti. Hã kỹ tóg ag mỹ: “vĩ tũg ra,” he mũ, Jesus ti.

Jesus tỹ Topẽ vĩ tó

(Mc 1.35-39)

⁴² Tỹ vaj kỹ Jesus tóg tá kutẽ kỹ ẽmã tũg ja ra tĩ mũ. Kỹ vẽn̄h kar ag tóg ti jãvãn̄h kãn mũ. Hã ra ag tóg ti vég mũ. Ti ve kỹ ag tóg ti mỹ: “ẽg ré kỹ tĩ tũg nĩ,” he mũ. ⁴³ Hã ra tóg ag mỹ: “vó,” he mũ. “Cidade ã ra sóg tĩg mũ, sỹ ag mỹ Topẽ vĩ tó jé gé, Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩnh ke ti. Hã jé Topẽ tóg inh mỹ: “ha ag mỹ vẽn̄h ven,” he ja nĩ,” he tóg ag mỹ, Jesus ti. ⁴⁴ Kỹ tóg tĩ mũ sir. Ga tỹ Judéia mũ tóg tĩ mũ. Vẽn̄h kanhrãn jafã krẽm tóg ag mỹ Topẽ vĩ tó tĩ mũ sir, Jesus ti.

5

Jesus tỹ Pedro kanhrãn
(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

¹ Kejẽn Jesus tóg goj nig tỹ Genesaré fyr tá jẽ nĩ, Topẽ vĩ kãmén kỹ. Kỹ vẽn kar vỹ ti pénĩn nỹtĩ nĩ, kỹ ag tóg ti kutãn mũ sir, ag e tãvĩ nỹtĩn kỹ, ag tỹ Topẽ vĩ mẽ sór kỹ. ² Ag tỹ ti kutãn kỹ tóg canoa régre vigvég mũ, nig fyr tá. Pirã kugmĩg tĩ ag vỹ tá kãpa kỹ nỹtĩ nĩ. Goj kãki jẽg jẽg kỹ ag tóg pirã kugmĩ jafã kunũnh kỹ kupég nỹtĩ nĩ. ³ Kỹ Jesus tóg canoa kãra rã mũ. Simão tũ vẽn, canoa ẽn ti. Kỹ tóg Simão mỹ: “tĩg sĩ han ra, canoa kãmĩ, goj kaju ra,” he mũ. Kỹ Simão tóg tĩ mũ. Hã ra Jesus tóg canoa kãkã nĩ nĩ, ti mré. Kãkã nĩ kỹ tóg ag kanhrãn mũ sir, vẽn kar ẽn ag, ỹ tỹ ti kutãn ja ẽn ag. Goj fyr tá ag tóg nỹtĩ.

⁴ Ti tỹ ag kanhrãn kãn kỹ tóg Simão mỹ: “goj kaju ra tĩg, ti nig ja ra,” he mũ. “Tã ã rede tỹ goj kãki fón, ã tỹ pirã kugmĩ jé,” he tóg. ⁵ Kỹ Simão tóg ẽg Senhor mỹ: “hã ra ẽg tóg kuty tag kã goj ki ti fón', fón' he ja nĩgtĩ, fagrĩnh mỹ,” he mũ. “Nẽn ỹ kãgmĩg tũ ẽg tóg nĩ mỹr,” he tóg. “Hã ra sóg ã vĩ tugrĩn ki fón sór mũ ha,” he tóg, Simão ti. ⁶ Kỹ tóg ke mũ sir. Kỹ tóg kugmĩ mág mũ. Fór tóg nĩ, rede ti, kỹ tóg jaran ke mũ, ti kufy jagy tãvĩ nĩn kỹ, pirã e tugnĩn. ⁷ Kỹ ag tóg ãjag régre ag mỹ ven mũ, ag tỹ canoa ỹ kãki kãmũ jé. Ag tỹ tá junjun kỹ ag tóg canoa régre ẽn fãn mũ, pirã tỹ. Funfór ti nỹtĩ, hã kỹ tóg ki punpun ke kren mũ sir, canoa régre ẽn ti.

⁸ Kỹ Simão tóg Jesus krẽm grĩnh ke mũ. Ti mỹ tóg e tĩ, pirã e ẽn to, kỹ tóg Jesus krẽm grĩnh ke mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “Senhor',” he mũ. “Ã hỹn inh ré kỹ tĩg mũ ha. Topẽ vĩ mranh ja inh nĩgtĩ, kỹ inh hỹn ã mỹ

kórég nĩ ha,” he tóg, Simão ti, Jesus mĩ. ⁹ Ti mĩ tóg e pẽ tâvĩ tĩ, ti tỹ pirã e ěn ven kỹ, ti tỹ Jesus jykre ven kỹ. Ti mré ke ag mĩ tóg e tĩ gé, ¹⁰ Tiago mĩ ke gé, João mĩ ke gé, Zebedeu krê tag ag mĩ. Simão régre ag vễ, Zebedeu krê tag ag, ti companheiro ag vễ.

Kỹ Simão tóg Jesus mĩ: “ã hỹn inh ré kỹ tĩg mũ ha,” he mũ. Hã ra Jesus tóg ti mĩ: “kamẽg tũg nĩ,” he mũ. “Pirã kugmĩ há ã tóg jẽ. ã kanhrãn jé sóg ke mũ, ã tỹ ěprã ke ag tỹ inh ki ge han jé,” he tóg, Simão mĩ, Jesus ti.

¹¹ Kỹ ag tóg ãjag canoa vóg mũ, goj fyr ra. Tá junjun kỹ ag tóg ãjag tũ kar ré kỹ mũ mũ sir, Jesus mré.

*Jesus tỹ ãn kaga kren vãnh tỹ há' he
(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)*

¹² Kỹ tóg kejẽn cidade ù tá nĩ nĩ. Kỹ ù tóg ti tá jun mũ, ù tỹ vãnh kaga kren vãnh han kỹ nĩ ti, vãnh kaga tỹ lepra he mũ ěn. Ti kri tóg rũm ke kãn ja nĩ, vãnh kaga ti. Ěn tóg Jesus tá jun kỹ ti krẽm mũg ke mũ, kỹ tóg ti mĩ: “Senhor’,” he mũ. “Ã mĩ isỹ há' he sór tũ nĩ'?” he tóg. “Ã hã tóg isỹ há' henh mũ, ã tỹ isỹ há' he sór kỹ,” he tóg ti mĩ.

¹³ Kỹ Jesus tóg ã nĩgé tỹ ti mẽg mũ, kỹ tóg ti mĩ: “hej,” he mũ. “To sóg há nĩ, há' he ja há ã tóg nĩ,” he tóg ti mĩ. Kỹ tóg ti kaga kren vãnh tỹ há' he mũ sir vêsýmér. Jãnhkri' he tóg mũ, ti fár ti. ¹⁴ Kỹ Jesus tóg ti mĩ ke mũ, ti tỹ ù mĩ tó tũg jé, ti tỹ há' he tag ti. “Ha tĩg,” he tóg. “Topê tũ ki rĩr tĩ to tĩg. Ti hã mĩ tómnĩ, kỹ ti mĩ nèn ù nĩm nĩ, ti tỹ Topê mĩ pũn jé, Moisés tỹ vãsỹ ěg mĩ nèn tó ja ěn ti, ã jãnhkri to. Hã tugrĩn vãnh kar vỹ ã tỹ há' he mũ tag ki kanhrãn mũ,” he tóg ti mĩ, Jesus ti.

15 Ge ra ti kãme tóg vênh kar kri rûm ke mũ, kÿ ù tÿ hên ri ke ag tóg vênh măn mũ sir. Ag tÿ ti vĩ mẽ sór vê, ag tÿ âjag tÿ há' he ên ve sór vê gé. Hã jé ag tóg sir vênh măn mũ. 16 Hã ra Jesus tóg êmã tũg ja ra tĩ mũ, Topê mré vēmén jé.

*Jesus tÿ ùn tĩg vãnh tÿ há' he
(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)*

17 Kejên tóg ag kanhrãnrãn măn mũ. Kÿ Fariseu ù ag tóg ti vĩ mẽgmêg mũ gé sir, Topê vĩ to professor ag mré hã. Kór há tá ag tóg kãmũ ja nĩ, ga tÿ Galiléia tá, ga tÿ Judéia tá ke gé, cidade tÿ Jerusalém tá ke gé. Jesus pênĩn ag tóg nĩgnĩ kÿ nÿtĩ nĩ. Hã ra Topê tóg ti tar han ja nĩ, hã kÿ tóg ù tÿ hên ri ke ag tÿ há' he mũ, ùn kagyga ag tÿ, Jesus ti.

18 Kÿ vãhã ù ag tóg tá junjun mũ gé. Û va ag tóg kãmũ jêg, kur kã, ùn kãnhgrĩ, ùn kónhgrĩ. Ag tÿ Jesus mÿ ti ven sór vê, ag tÿ ti krêm ti fi sór vê. 19 Hã ra tóg fór tãvĩ nĩ, tá, kÿ ag tóg ti tá junjun tũ nĩ sir, Jesus tá. Kÿ ag tóg ãn to jãpry kÿ ti kri ãn kunũg mũ. Ti nor ên ki ag tóg ti térem mũ, Jesus jê ên kukãm. 20 Kÿ Jesus tóg ag tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩ tag vég mũ. Hã kÿ tóg ùn kãnhgrĩ mÿ: “ã tÿ Topê vĩ mranh ja ên tÿ tũ' he vê ha, vÿ,” he mũ.

21 Hã ra ti vĩ tag tóg Topê vĩ to professor ag mÿ e tĩ, Fariseu ag mÿ ke gé. Kÿ ag tóg ti vĩ tag to jykrén kónãn mũ. “Ti tÿ ne tó nê hÿn'?” he ag tóg mũ. “Topê to vĩ kónãn vê mÿr, ti vĩ tag to,” he ag tóg. “Topê hã ne ã pin kÿ Topê vĩ mranh ên tÿ tũg' he há nĩnh mũ', kÿ ti tÿ vêsÿ tÿ Topê han vê sir, ti mÿ vênh pãte fón sór kÿ,” he ag tóg mũ, to jykrén kónãn kÿ.

²² Hã ra Jesus tóg ag tỹ nén to jykrén mũ véng mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ne jé to jykrén kónãn nê?” he mũ. ²³ “Ne nỹ ãjag mỹ vênhmỹ nỹ?” he tóg. “Ûn tĩg vãnh mỹ sóg: “ã tỹ Topẽ vĩ mranh ja ên tỹ tũ' he vễ ha,” hé. Kỹn mỹ ãjag mỹ vênhmỹ?” he tóg. “Sỹ ti mỹ: “nĩ ra, tĩg ra,” henh ke vễ gé. Kỹn mỹ ãjag mỹ vênhmỹ ke gé?” he tóg, tag to. ²⁴ “Hã ra sỹ ãjag mỹ inh jykre ven sór vễ ha. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ. Tá sóg krỹg ke mũ, Topẽ vĩ mranh tỹ vãnh pãte fón ke tá. Sỹ tá krỹg mũ ven jé sóg ke mũ ãjag mỹ,” he tóg. Hã kỹ tóg ùn kónhgrĩ mỹ: “nĩ ra, ã kur gég tĩg, ã ãn ra,” he mũ, Jesus ti. ²⁵ Kỹ tóg vêsỹmér jêgnê mũ sir. ã kur gég tóg mũ vãnh, ag rĩnve. ã ãn ra tóg tĩ mũ, Topẽ mỹ vĩ há han kỹ, ùn kãnhgrĩ ja ên ti.

²⁶ Kỹ tóg vãnh kar mỹ e tãvĩ tĩ. Topẽ mỹ ag tóg vĩ há han mũ gé, ti to: “êg kãfór ti nĩ,” hen kỹ. “Ge ve ja tũ êg nỹtĩ, kỹ êg tỹ ne to jykrén ke tóg tũ tĩ,” he ag tóg mũ sir, Jesus tỹ ùn kãnhgrĩ ja ên tỹ há' hen kỹ.

Jesus tỹ Levi jé prêr
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

²⁷ Kar kỹ Jesus tóg tĩg mãn mũ. Kỹ tóg ù tỹ governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ù véng mũ, imposto mãng tĩ ên ti. Ti jijin hã vỹ: Levi, he mũ. ã rãnhrãj han kỹ tóg nĩ nĩ, ti rãnhrãj jafã krêm, Jesus tỹ ti ve kỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “inh mré kãtĩg,” he mũ. ²⁸ Kỹ tóg jêgnê mũ sir. Ti mré tóg tĩ mũ sir, ã tũ kar ré kỹ.

²⁹ Kỹ Levi tóg ti mỹ festa mág han mũ, ti ãn tá. Kỹ ti tỹ festa to ùn jé prêr mũ ag vỹ tỹ ù tỹ hên ri ke nỹtĩ, festa venh kãmũ mũ ên ag. Governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ù ag vễ, ag mré ke ù ag mré hã. Jesus mré ag tóg jêg mũ.

³⁰ Kÿ Fariseu ag tóg vég mũ, Topê vî to professor ag ke gé, kÿ tóg ag mÿ kórég tĩ. Kÿ ag tóg ù tÿ Jesus mré mũ tĩ ag to vî mũ gé. Ag mÿ ag tóg: “ãjag hã ne tóg governo mÿ jãnkamy mâng tĩ ag mré jêg mũ!,” he mũ. “Topê vî mranh tĩ ag mré ãjag tóg jêg mũ!,” he ag tóg, ù tÿ Jesus mré mũ tĩ ag mÿ.

³¹ Hã ra Jesus tóg ag mÿ kãmén mũ. “Hÿ, ag mré sóg jêg mũ,” he tóg. “Hã ra ùn kagyga tũ ag vÿ médico venh mũ tũ nÿgtĩ,” he tóg mũ. “Ùn kagyga ag hã vÿ ti venh mũ tĩ,” he tóg. ³² “Inh pi(jé) ù tÿ vênh jykre kuryj han mũ ag mÿ: “ãjag jykre tovãnh ra,” he sór tĩ. Û tÿ Topê vî mranh ja ên ag hã mÿ sóg: “ãjag jykre kórég tovãnh ra,” he sór tĩ. Hã jé sóg ãjag mÿ vênh ven,” he tóg, Jesus ti.

Vãkre

(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

³³ Kÿ Fariseu ag tóg ti mÿ ke mãn mũ. “João mré mũ tĩ ag vÿ vãkre (ka)mẽ nÿtĩgtĩ, vêjên ki, kÿ ag tóg Topê mré vî (ka)mẽ han tĩ gé, ag vãkre kÿ. Kÿ Fariseu mré ke ag tóg ge nÿtĩgtĩ gé. Hã ra ã mré mũ tĩ ag tóg ge tũ nÿtĩ. Jêg ag tóg mũgtĩ, kurã kar ki. Vãkre vãn ag nÿtĩ, êg vãkre kurã ki,” he ag tóg mũ sir, Jesus mÿ. ³⁴ Kÿ tóg ag mÿ: “hÿ,” he mũ. “Hã ra vênh prüg tÿ festa to kãmũ ag pi(jé) vãkrég tĩ,” he tóg. “Festa vê mÿr, vênh prüg ti, kÿ ti mré ke ag tóg ùn prüg mũ ên venh kãmũ tĩ. Hã ra sóg tÿ ùn prüg mũ ên ri ke nĩ, hã kÿ tóg inh mré mũ tĩ ag mÿ sér tĩ,” he tóg. ³⁵ “Vãhã tóg jun mũ, inh kurã ti. Ên kã ag tóg inh pére mũnh mũ. Ên kã hã ag tóg ãjag vãkrenh ke venh mũ, kurã ên kã, inh mré mũ tĩ ag,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ Kĩ tóg ag mĩ comparaçaõ han mũ, kĩ tóg: “inh jykre tãg vỹ ge nỹnh mũ,” he mũ. “Ëg pi(jé) ãg kur tãg kókég tĩ', ãg tỹ ãg kur si jar kã nĩm jé,” he tóg. “Ke tũ nĩ mũ ra ãg tóg ãg kur há ãn kókég mũ, hã ra tóg ãg kur si ãn ki par tũ nĩgtĩ gé, ãn há ti. Kĩ ãg kur tóg kórég kar nỹtĩ nĩ sir,” he tóg. Ti tỹ ã jykre tãg tó vỹ, hã ra tóg kur tãg ri ke nĩ.

³⁷ Kĩ tóg ag mỹ: “vinho vỹ ge nĩgtĩ gé,” he mũ gé. “Ëg pi(jé) vinho kajãg mũ tỹ ti fãr si tỹ saco ki kujẽg tĩ', vinho tãg ãn ti'. Ke tũ nĩ mũ ra tóg kunãnh kĩ jar mũ. Kĩ vinho ãn tóg tũ' he mũ, bolsa ke gé sir.

³⁸ Vinho kajãg mũ tỹ ti fãr tãg tỹ bolsa ki kujẽn ke vỹ mỹr,” he tóg. Ti tỹ ã jykre tãg tó vỹ, hã ra tóg vinho kajãg mũ ri ke nĩ.

³⁹ Kĩ tóg ag mỹ: “ãg pi(jé) vinho si kron kĩ ãn kajãg kron sór tĩ', ãn tãg ãn ti',” he mũ gé. “Ti si hã tóg ãg mỹ há nĩ,” he ãg tóg tĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã jykre tãg tó vỹ, hã ra ag jykre si tóg ag mỹ há tĩ, ã tỹ ti vỹ mẽg mũ ag mỹ.

6

Vẽnhkán ke kurã ki vỹnh jykre (Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

¹ Kejẽn tóg vỹnhkán ke kurã tá krỹg mũ. Kĩ Jesus tóg ãpỹ mũ tĩ mũ, trigo jo ãpỹ mũ. Ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré mũ mũ. Hã ra ag tóg sir trigo mó ãn tỹ kam ke mũ sir. ãjag nĩgé tỹ ag tóg rynchranh mũ, ag tỹ ti kanẽ ko jé. ² Hã ra Fariseu ù ag tóg ag vég mũ. Ag mỹ vỹnh rãnrãj vỹ, ag tỹ trigo rynchranh mũ ti. Hã ki ag tóg ag mỹ Topẽ vỹ mranh mũ, ag tỹ vỹnhkán ke kurã ki rãnrãj kĩ. Hã kĩ ag tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg nén han ke tũ han mũ nĩ', vỹnhkán ke kurã ki',”

he mũ. “Věnh rãnrãj vễ mỷr', ãjag tỹ nén han mũ ti,” he ag tóg, Jesus mré mũ tĩ ag mỷ.

³ Hã ra Jesus tóg ag mỷ: “vó,” he mũ. “Ag kókĩnkĩr vễ mỷr,” he tóg. “Davi to jykrén nĩ, ti mré mũ tĩ ag to ke gé. Ti kókĩr kỹ tóg ã tỹ nén han ke tũ han gé, hã ra Topẽ pi(jé) ti to jũ mũ',” he tóg. ⁴ “Topẽ jo ãn kã ra tóg rã, Davi ti. Tá tóg Topẽ jamĩ ẽn kó. Ti tỹ konh ke tũ vễ vễ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag hã tỹ konh ke vễ vễ. Hã ra tóg kó, ã mré mũ tĩ ag mỷ tóg vễnh kãpópãm gé, Davi ti. Rán kỹ tóg nĩ nĩ mỷr,” he tóg, Jesus ti. ⁵ Kỹ tóg ag mỷ: “tỹ sóg vễnhkán ke kurã to pã'i nĩ mỷr,” he mũ. “Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ,” he tóg ag mỷ, Jesus ti.

*Jesus tỹ vễnhkán ke kurã kã ã tỹ há' he
(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)*

⁶ Vễnhkán ke kurã ã kã Jesus tóg Israel ag tỹ vễnh kanhrãn jafã kãra rã mũ, ag kanhrãn jé. Tá ã tóg jẽ nĩ. Ti nĩgế vỹ tóg ja nĩ. ⁷ Kỹ Topẽ vĩ to professor ag tóg Jesus tugnỹm mũ, Fariseu ag ke gé, ag tỹ ti tỹ há' he mũ ẽn ven jé. “Ti mỷ ti tỹ há' he sór tũ, tỹ ẽg vễnhkán ke kurã (hã) ra'?” he ag tóg. “Ti tỹ ti tỹ há' he kỹ ẽg tóg ti kãmén mũ, pã'i ag mỷ, ti tỹ vễnhkán ke kurã kã rãnrãj mũ ti,” he ag tóg. Hã kỹ ag tóg ti tugnỹm mũ.

⁸ Hã ra Jesus tóg ag tỹ nén to jykrén vếg jẽ nĩ. Kỹ tóg ãn nĩgế tóg ẽn mỷ: “kunĩg,” he mũ. “Tag kã jẽnh nĩ,” he tóg ti mỷ. Kỹ tóg kãtĩg kỹ kã jẽ mũ sir. ⁹ Kỹ tóg ag mỷ: “sỹ ãjag ki jẽmẽnh há tóg tĩ,” he mũ. “Vễnhkán ke kurã ki ẽg hỹn ne han mũ'?” he tóg, “ẽg tỹ Topẽ vĩ ki króm jé?” he tóg. “Èg mỷ nén ã há han mũ'? Èg tỹ ã tũ kókén kỹn mỷ kórég tũ nỹnh mũ hỹn'?” he tóg. “Èg mỷ ã kren han mũ hỹn'? Èg tỹ ã tén kỹn

mỹ kórég tũ nĩnh mũ hỹn'?" he tóg. Hã ra ag tóg ti mỹ nén ù tó tũ nĩ.

¹⁰ Kĩ tóg ag ki êvãnh kãn kĩ ùn nĩgé tóg ên mỹ: “ã nĩgé tỹ krỹg hé,” he mũ. Kĩ tóg tỹ krỹg he mũ sir. Ti tỹ tỹ krỹg he kĩ tóg há' he mũ, ti nĩgé tóg ên ti. ¹¹ Kĩ tóg vãnh kar mỹ e tĩ. Ag fe tóg gỹm ke mũ, kĩ ag tóg jagnẽ mré vēmén mũ. “Êg hỹn ti tỹ hẽ ri kenh mũ hỹn', ti kãgmĩnh mũ vó?” he ag tóg, Jesus to. Hã ra tóg ùn nĩgé tóg ên tỹ há' he ja nĩ sir.

Jesus tỹ apóstolo ag kuprẽg
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)

¹² Ên kã Jesus tóg kejẽn pãnónh ra tĩ mũ, ti tỹ Topẽ mré vēmén jé. Kuty ên kã tóg Topẽ mré vĩ nĩ ki kurãg mũ. ¹³ Tỹ vaj kĩ tóg ã mré mũ tĩ ag jé prẽr kãn mũ, kĩ tóg ag kãmĩ ù tỹ 12 (ke) ên ag kuprẽg mũ. Ag to tóg: “sỹ ùn vin mũ ên ag,” he mũ, hã vỹ: apóstolo, he mũ. ¹⁴ Ag hã vẽ, ha mẽ: Simão, Jesus tỹ ti jyjy ù hã vỹ: Pedro, he mũ, ti jãvy tỹ André ke gé, Tiago ke gé, ti jãvy tỹ João mré, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, ¹⁵ Mateus ke gé, Tomé ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósin tag ti, Simão ke gé, ag tỹ ù to: Zelote, he mũ tag ti, ¹⁶ Judas ke gé, Tiago kósin tag ti, Judas Iscariotes ke gé, ù tỹ Jesus vatánh tá pã'i ag mỹ ti kãmén ke tag ti.

Jesus tỹ ùn e ag ki rĩr
(Mt 4.23-25)

¹⁷ Kĩ Jesus tóg ag mré pãnónh ên to tére mũ sir, kĩ tóg kyjer tá jẽ nĩ. Kĩ ti mré mũ tỹ hẽn ri ke ag vỹ tá nỹtĩ gé. Û tỹ hẽn ri ke ag vỹ ti ki junjun ja nĩgtĩ, ga tỹ Judéia tá kãmũ kĩ, cidade tỹ Jerusalém tá ke gé, goj kafã tũ fyr tá ke gé, hã vỹ: cidade tỹ Tiro,

he mũ, cidade tỹ Sidom, he mũ gé. Ęn kar vỹ ti ki junjun ja nĩgtĩ, ti tỹ ag tỹ há' he jé. Kỹ tóg fór pẽ nĩ, tá, ag tỹ e pẽ tãvĩ nỹtĩn kỹ. ¹⁸ Ẽn jagrẽ kórég ag tỹ tóg há' he mũ gé, ag jagrẽ pan tóg mũ, Jesus ti, fag mré hã. ¹⁹ Kỹ vẽn̄h kar vỹ ti kã krỹ' he sór mũ sir, hã jé ag tóg ti ki junjun mũ. Kỹ ù tỹ ti kã krỹ' he mũ ěn ag vỹ há' he kãn mũ, ti tỹ ã jykre tar tỹ ag tỹ hághá' hen kỹ. Hã jé ag tóg vẽn̄h mãn ja nĩ. Hã kỹ ag tóg ti pẽn̄n e tĩ sir.

Jesus tỹ ag kanhrãn
(Mt 5.1-12)

²⁰ Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag ki ěvãnh mũ, kỹ tóg ag mỹ kãmén mũ, Jesus ti, kỹ tóg: “Topẽ vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tỹ: “kórég eg tóg nỹtĩ,” hen kỹ,” he mũ. “Kỹ ãjag tóg Topẽ tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ke mũ,” he tóg. ²¹ “Topẽ vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tỹ: “inh kókĩr ri ke tóg tĩ, sỹ vẽn̄h jykre kuryj ve sór tĩ ěn ti,” hen kỹ. Kỹ ãjag tóg venh ke mũ,” he tóg. “Topẽ vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag vėsỹrénh mũn kỹ, ěprã. Ĥjag mỹ sér nĩ jé tóg ke mũ, tá,” he tóg. ²² “Topẽ vỹ ãjag ve há han mũ, ag tỹ ãjag to kórég nỹtĩn kỹ isugnĩn, ag tỹ ãjag mỹ: “ha mũ jěg,” hen kỹ, isugrĩn. Ag tỹ isugnĩn ãjag mỹ vĩ kónãn kỹ tóg há tĩ, ag tỹ ón kỹ ãjag jykre kórég tó kỹ. Tỹ sóg ěprã ke fi kósĩn nĩ mỹr,” he tóg, Jesus ti. ²³ “Mỹ sér nỹtĩmnĩ, ãjag fe tỹ mrin kemnĩ, ag tỹ isugrĩn ãjag vóg kónãn mũ ra. Kỹ ãjag tóg kanhkã tá nén ù há kar venh ke mũ, vẽn̄h kaja jé, isugnĩn. Ge ja ag tóg nỹtĩ ja nĩgtĩ, ù tỹ ãjag vóg mũ ag jóg'jóg ag, vãsỹ Topẽ vỹ tó tĩ ag mỹ. Ag vóg kónãn ja ag tóg nĩ gé. Vãsỹ Topẽ vỹ tó tĩ ěn ag ri ke ãjag tóg nỹtĩ, ag krě'krě tỹ ãjag vóg kónãn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

24 “Hã ra Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, ãjag tỹ: “há ãg tóg nỹtĩ,” hen kỹ. Ga kri mũn kỹ ãjag tóg nén ù há vég tí, kỹ ãjag tóg kanhkã tá jun ke tũ nĩ,” he tóg. 25 “Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, ãjag tỹ vènh jykre kuryj ve sór tũ nỹtĩn kỹ, ti tỹ ãjag mỹ ãjag kókĩnkĩr ri ke tũ nĩn kỹ, ãprã. Kỹ ãjag tóg venh ke tũ nĩ. Kỹ tóg ãjag kókĩnkĩr ri ke tĩnh mũ, tá,” he tóg. “Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, ti tỹ ãjag mỹ sér tĩn kỹ, ãprã. Vèsỹrènh jé ãjag tóg ke mũ, kygfỹ jé ãjag tóg ke mũ, tá,” he tóg. 26 “Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, vènh kar tỹ ãjag to vỹ há han mũn kỹ. ãjag mỹ ti há tí, vènh kar tỹ ãjag to vỹ há han mũn kỹ, há ra tóg Topẽ mỹ kórég nĩ. Ge ja ag tóg nỹtĩgtĩ, ù tỹ ãjag mỹ vỹ há han mũ ãn jóg'jóg ag, ón kỹ Topẽ vỹ tó (ka)mẽ ãn ag mỹ, vãsỹ. Ag mỹ ag tóg vỹ há han ja nĩ gé. Ag ri ke ãjag tóg nỹtĩ, ón kỹ Topẽ vỹ tó (ka)mẽ ãn ri ke ãjag tóg nỹtĩ, vènh kar tỹ ãjag mỹ vỹ há han kỹ. Hã kỹ tóg ãjag ve kónãn mũ, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ.

*Ëg tỹ ãg kato tẽ mũ ag to há nỹtĩnh ke
(Mt 5.38-48)*

27 “ãjag jyvènh sóg mũ, ãjag tỹ inh vỹ jèmènh kỹ, ha mẽ. ù tỹ ãjag kato vãsãnsãn mũ ãn ag to fe nỹtĩmnĩ jãvo. ù tỹ ãjag to jũ mũ ag mỹ nén ù há han nĩ jãvo. 28 ù tỹ ãjag mỹ vỹ kónãn mũ ag mỹ vỹ há han nĩ gé. ù tỹ ãjag mỹ féfén mũ ag to Topẽ mré vĩmnĩ gé. 29 ù ag tỹ ãjag jamẽ ki tãnh kỹ ag mỹ ãjag jamẽ ù ti ven nĩ gé, ag tỹ ãjag mỹ ki tãnh jé gé. ù ag tỹ ãjag capa mãn sór mũ ãn ag mỹ ãjag camisa nĩm nĩ gé. 30 ù ag tỹ ãjag mỹ nén ù to: “inh mỹ nĩm,” he kỹ ag mỹ nĩmnĩ. ù ag tỹ ãjag tỹ nén ù mãn kỹ ag mỹ: “inh mỹ isũ nĩm,” he tũg nĩ. 31 ãjag tỹ ãjag mré ke ù to: “ti tỹ

ẽg mỹ tag han há tóg tĩ vễ,” he mũ ra ẽg hã tóg ti mỹ han ke mũ,” he tóg.

³² “Ủ ag tóg ãjag to há nỹtĩ. ãjag tỹ tag ag hã to há nỹtĩn kỹ tóg tỹ nén ù tũ tĩ ver. Vễnh kar ag vỹ ge nỹtĩ gé. Ủ tỹ ãjag to há nỹtĩ ẽn ag to ag tóg há nỹtĩ gé, vễnh kato, ù tỹ Topê vĩ mranh mũ ag vỹ tag han tĩ. Tag vỹ há nĩ, hã ra tóg tỹ nén ù tũ nĩ ver. ³³ Ủ ag tóg ãjag mỹ vĩ há han tĩ. ãjag tỹ ẽn ag hã mỹ vĩ há han kỹ tóg tỹ nén ù tũ nĩ ver. Ge ag tóg nỹtĩ gé, Topê vĩ mranh tĩ ag. ãjag tỹ ag mỹ vĩ há han kỹ ag tóg ãjag mỹ vĩ há han mũ gé, vễnh kato. Há ti nĩ, hã ra tóg tỹ nén ù tũ nĩ ver. ³⁴ Ủ ag vỹ, ãjag tỹ ag mỹ prestar hen kỹ ag tóg ãjag mỹ nĩm măn mũ, ãjag tũ ti. ãjag tỹ ag hã mỹ prestar he măn kỹ tóg tỹ nén ù tũ nĩ ver. Topê vĩ mranh tĩ ag vỹ ge nỹtĩ gé. ãjag tỹ ag mỹ nĩm măn kỹ ag tóg ãjag mỹ prestar he măn mũ sir, ãjag tũ ti. Há ti nĩ, hã ra tóg tỹ nén ù tũ nĩ ver.

³⁵ Ag jãvo ù tỹ ãjag kato vãsãnsãn mũ ag to há nỹtĩmnĩ, ha mẽ. Vễnh kar mỹ vĩ há han kãn nĩ. Vễnh kar mỹ prestar he kãn nĩ, ag tỹ ãjag mỹ ãjag tũ nĩm tũ (hã) ra. Kỹ ãjag tóg kanhkã tá venh ke mũ, ãjag tỹ ùri nén han mũ tag ri ke ti. Hã ki ãjag tóg tỹ ù tỹ kynhmỹ nĩ ẽn krẽ nỹtĩ, ãjag tỹ ti ri ke han kỹ. Ti hã ne vễnh kar mỹ vĩ há han kãn tĩ ver', ùn jykre kórég kar ag mré hã, ag tỹ ti mỹ: “ẽg mỹ tóg há tĩ,” he tũ (hã) ra, ag tỹ vễnh hã ki rĩr há han mũ (hã) ra tóg ag mỹ vĩ há han tĩ ver, Topê ti. ³⁶ Vễnh kar jagãgtãn kãn nĩ, ẽg jóg ri ke. Ẽg jóg tỹ vễnh kar jagãgtãn kóm vễnh kar jagãgtãn nĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

*Ẽg tỹ kãnhmar ù to vĩ kónãn ke tũ
(Mt 7.1-5)*

37 “Kãnhmar ù to vĩ kónãn tũg nĩ, kỹ Topẽ vĩ ãjag to vĩ kónãn ke tũ nĩ gé. Kãnhmar ù to: “kórég ti nĩ,” he tũg nĩ, kỹ Topẽ vĩ ãjag to: “kórég ti nĩ,” henh ke tũ nĩ gé. Vẽnh kar mỹ vẽn pãte fón nĩ, ke tũ nĩ mũ ra Topẽ vĩ ãjag mỹ vẽn pãte fón ke tũ nĩ gé. 38 Ag mỹ nén ù há kar nĩmnĩ, kỹ Topẽ vĩ ãjag mỹ nén ù há kar nĩm ke mũ gé sir, hã ra tóg ãjag mỹ ẽn kãfór nĩm ke mũ. ãjag mỹ nĩm mág han jé tóg ke mũ, Topẽ ti. Nĩm mág pẽ han jé tóg ke mũ, nén ù há kar tỹ. Hỹ, ge ti nĩ. ãjag tỹ ag mỹ nén ù há han kỹ Topẽ vĩ ãjag mỹ nén ù há han ke mũ gé. ãjag tỹ ag mỹ nén ù kórég han kỹ tóg ãjag mỹ hã ri ke han ke mũ gé,” he tóg, Jesus ti.

39 Kỹ tóg ag mỹ: “ũ tỹ ki kagtũg ra tỹ ãjag pã'i nỹtĩ sór mũ tag vĩ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ gé. Kỹ tóg: “ũn kyvó tỹ ùn kyvó ù mỹ: “sỹ ã pére tĩg ke vỹ,” hen kỹ ag tóg ag mũn kỹ kãgnó ki vár kãn ke mũ. Ge ag tóg tĩ, ãjag pã'i ag. ãjag tỹ ùn ki kagtũg ag mré mũn kỹ ãjag tóg mũ kónãn kãn ke mũ. 40 Aluno pi(jé) ã professor kãfór nĩnh mũ'. Ti tỹ kanhrãn há han kỹ tóg kejẽn ã professor ri ke nĩnh mũ, hã ra ti pi(jé) ti kãfór nĩnh mũ'. 41 Jykre kórég mág ãjag tóg nỹtĩ, hã ra ãjag régre jykre pãno sĩ ẽn ãjag mỹ kórég nỹ'. 42 Kỹ ãjag hã ne tóg ãjag régre ag mỹ: “sỹ ã mỹ ã jykre kórég kurynh há tóg tĩ,” he tĩ', ãjag tỹ ãjag jykre pãno tãvĩ ẽn kurynh jãvãnh (hã) ra. Ke tũg ra mỹr, ke tũ nĩ mũ ra ãjag tóg jykre régre nỹtĩ. ãjag jykre kurynh vén nĩ, kar ãjag tóg ãjag régre ag jykre kurynh há han mũ,” he tóg, Jesus ti.

*Ka to comparação
(Mt 7.16-20; 12.33-35)*

43 “Ha vé, ka há pi(jé) kaně kórég han tĩ'. Kĩ ka kórég pi(jé) kaně há han tĩ gé'. 44 Ęg tỹ ti kaně ve kỹ ěg tóg: “ũn kaně ko há ja vě,” henh ke mũ, ke tũ nĩn kỹ ěg tóg: “ũn kaně ko vānh ja vě,” henh ke mũ. Sónh to ěg tóg pēnva vég tũ nĩgtĩ mỳr', kar ěg tóg vānh tỹ jóhó to uva vég tũ nĩgtĩ gé, ha mẽ. 45 Ge tóg nỹgtĩ, ěprā ke ag jykre ti. Ũn jykre há vỹ nén ũ há kar to jykrén tĩ, ti jykre kuryj nĩn kỹ. Kỹ tóg ěg mỹ tó há han tĩ gé sir. Kỹ ũn jykre kórég vỹ ũ kórég kar to jykrén tĩ, ti jykre pāno nĩn kỹ. Kỹ tóg ěg mỹ tó kónān tĩ gé sir. Hỹ, ge ti nỹgtĩ. Ęg tỹ nén to jykrén tĩ ěn kāmén ěg tóg tĩ mỳr,” he tóg, Jesus ti.

Īn to comparação (Mt 7.24-27)

46 “Ājag ne tóg inh mỹ: “Senhor', Senhor',” he tĩ'. Hã ra ājag tóg isỹ ājag mỹ nén tó mũ ěn han vānh nỹtĩgtĩ. Kỹ tóg vēnhmỹ nỹ. 47 Inh ki ge kỹ ājag nỹtĩ. Inh vĩ ki kanhró ājag tóg nỹtĩ. Ājag tỹ ki króm kỹ ājag tóg sir tag ri ke nỹtĩnh mũ, ha mẽ. 48 Īn han mũ ri ke vě. Ũ tóg, ti tỹ ĩn han jé tóg kũm tĩ, kã há tá. Kũm kỹ tóg pāró kri ĩn han mũ sir, pāró kri tóg ti nũna gunhgũnh mũ sir. Kỹ vāhã goj tóg var mũ, kỹ tóg ĩn kri rũm ke mũ, goj var ti. Hã ra ĩn tóg jẽ nĩ. Ti kókég tũ tóg nĩ, goj var ti. Ti tỹ pāró kri jẽ hã kỹ tóg tar jẽ. Ge ti nĩ, ājag tỹ inh vĩ ki króm kỹ. 49 Ājag tỹ inh vĩ ki króm tũ nĩn kỹ ājag tóg sir tag ri ke nỹtĩnh mũ, ha mẽ. Ũ tóg ĩn han mũ gé, hã ra tóg jo kũm tũ nĩ, ti nũna vỹ jāvó krĩgmỹ nỹtĩ. Kỹ vāhã goj var vỹ ĩn kri rũm ke mũ sir, kỹ tóg kutẽ mũ sir, ĩn ti. Kỹ tóg mráj mũ sir, ha mẽ, ti nũna tỹ krĩgmỹ nỹtĩn kỹ. Ge ti nĩ, ũ tỹ inh vĩ jẽmẽ jāvānh ěn ti,” he tóg, Jesus ti.

7

*Fóg tỹ capitão tỹ Jesus ki rã
(Mt 8.5-13)*

¹ Jesus tỹ ag kar kanhrãn kãn kar tóg cidade tỹ Cafarnaum ra tĩ mũ. ² Tá fóg tỹ capitão tóg nĩ nĩ. Ti camarada tóg kaga nỹ nĩ. Vẽnhmỹ tóg nỹ, kỹ capitão tóg: “ti hỹn ter mũ ha,” he mũ. Hã ra tóg ti mỹ ti fe ri ke nĩ, ti camarada ti, capitão ẽn mỹ. ³ Hã kỹ tóg Jesus kãme mẽ kỹ Israel kófa ag jëgnëg mũ, Jesus to, ag tỹ ti mỹ: “ti venh kãtĩg,” he jé. Jesus tỹ ti camarada tỹ há' he jé tóg ti mỹ vẽn hĩ jënëg mũ, fóg tỹ capitão ẽn ti. ⁴ Kỹ ag tóg Jesus tá junjun mũ, Israel kófa ẽn ag. Kỹ ag tóg Jesus mỹ tó mũ. “Ã mỹ ti venh tĩg ke tũ nĩ?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ. “Ûn há vë. ⁵ Ëg povo to tóg há tãvĩ nĩ, ti tỹ tỹ fóg (hã) ra. Ëg mỹ tóg ãn han ja nĩ, ẽg tỹ krëm Topẽ vĩ tó jafã ti, ti tỹ tỹ fóg (hã) ra,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ, fóg tỹ capitão ẽn to.

⁶ Kỹ Jesus tóg: “hej,” he mũ. Kỹ tóg ag mré tĩ mũ. Kỹ tóg ti ãn kakó ki jun mũ. Kỹ capitão tóg ti mỹ vẽn hĩ jënë mãn mũ gé. ã mré ke ag jëgnëg tóg mũ, Jesus to. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ti venh kãrãnh ke tũ ã nẽji nĩ, ti tỹ tỹ fóg nĩn kỹ,” he ag tóg. “Ã mỹn hỹn jagy nỹ, ã tỹ fóg ãn kãki sãn ken kỹ, Judeu ag tỹ fóg ãn sãn jãvãnh nỹtĩn kỹ,” he ag tóg. ⁷ “Hã kỹ ti nẽji ã venh kãtĩg tũ nĩ gé, hã ra tóg ã mỹ vẽn hĩ jënëg mũ. ã vĩ pir ki ti camarada nẽji há' henh mũ, ã tỹ ã vĩ tỹ ti tỹ há' henh há nĩn kỹ,” he ag tóg. ⁸ “Ha vé, tỹn ji pã'i krëm ke nĩ gé, kỹ soldado ag nẽji tỹ ti krëm ke nỹtĩ gé. Hã kỹn ji tóg pã'i jykre ki kanhró nĩ. Ti tỹ soldado ã mỹ: “kutĩg,” hen kỹn ji tĩ

mũ, ti tỹ ti mỹ: “kunĩg,” hen kỹn ji kãtĩ mũ gé. Ti tỹ ã camarada mỹ: “tag han ra,” hen kỹn ji han mũ. Ti vĩ tỹn ji ag jẽgnẽg tĩ. Hã kỹn ji ki kanhró nĩ. ã vĩ tỹ ã nẽji ti camarada tỹ há' he há nĩ,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ, capitão mré ke ag.

⁹ Kỹ tóg Jesus mỹ e tĩ, ti vĩ tag ti. Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ ke mũ, ùn a ag mỹ, ti nón kãmũ ãn ag mỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “Israel ù pi(jé) ti ri ke nĩ', ti tỹ tỹ fóg (hã) ra',” he mũ. “Ki kanhró tóg nĩ mỹr, kỹ tóg inh ki rã kỹ jẽ. Ge ve ja tũ sóg nĩ. Há' he kỹ ti nĩ ha, ti camarada ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kỹ ag tóg vỹnvỹn ke mũ, capitão ãn ra, capitão tỹ ùn jẽgnẽg mũ ag. Hã ra ti camarada ãn tóg há' he ja nĩ sir, ag tỹ tá junjun mũ ra.

Jesus tỹ ùn ter mũ rĩn mãn

¹¹ Kãnhmar Jesus tóg tĩ mũ gé sir, ãn ki. Kỹ tóg cidade tỹ Naim ra tĩ mũ. Ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré mũ mũ, ùn e a g ke gé. Ti nón ag tóg mũ mũ. ¹² Kỹ tóg cidade ãn fyr ki jun mũ, cidade to ró jãnkã ki. Kỹ ag tóg vẽser va kãmũ nĩ, ha mẽ. Ti mỹnh fi kósın pır vẽ mỹr. TI panh tóg ter ja nĩ. Kỹ ù tỹ hẽn ri ke fag vỹ fi mré mũ nĩ, cidade tá kãmũn kỹ. ag tỹ ti péjunh mũ vẽ, vẽnh kej tá.

¹³ Kỹ Jesus tóg fi vэг mũ, kỹ fi tóg ti mỹ jagtar nĩ. Kỹ tóg fi mỹ: “fỹ tũg nĩ,” he mũ. ¹⁴ Kỹ tóg vẽser venh tĩ mũ, kỹ tóg tá jun kỹ ti mẽg mũ. Kỹ ù tỹ ti va mũ ãn ag vỹ krỹg'krỹg' he mũ. Kỹ Jesus tóg vẽser mỹ: “kyrũ',” he mũ. “Nĩ ra, he sóg mũ ã mỹ,” he tóg mũ, vẽser mỹ, Jesus ti. ¹⁵ Kỹ tóg nĩ mũ (mỹr) sir, ha mẽ, vẽser ãn ti, kỹ tóg vĩ mũ sir, ùn ter ja ãn ti. Kỹ Jesus tóg ti mỹnh fi mỹ ti fẽg mũ.

16 Kÿ tóg vĕnh kar mÿ e tĩ, kÿ ag tóg Topĕ to vĩ há han mũ sir. “Topĕ vĩ tó tĩ kãfór vÿ ěg ki jun,” he ag tóg mũ, “Topĕ vÿ ěg ve há han, hã kÿ tóg ti jĕnĕ,” he ag tóg mũ, Jesus to. 17 Kÿ ti vĕme tóg vĕnh kar kri rŭm ke mũ sir, ga tÿ Judĕia kar tá, ga kar ěn kãmĩ ke gé, Jesus tÿ ũn ter ja ěn rĩn mãn ja ti.

João Batista tÿ Jesus mÿ vĕnh vĩ jĕnĕ
(Mt 11.2-19)

18 Ěn kã João vÿ se kÿ jĕ nĩ, João Batista ti, ũ tÿ ag kygpég tĩ ti. Kÿ João mré mũ tĩ ag tóg ti mÿ tó kãn mũ sir, Jesus tÿ nĕn han mũ ti. 19 Kÿ tóg ti mÿ e tĩ. Kÿ tóg Jesus to: “Topĕ tÿ ũn jĕnĕg mũ hã mÿ vÿ?” he mũ. Hã kÿ tóg ã mré mũ tĩ régre ag jĕgnĕg mũ, ag tÿ Jesus venh mũ jé, ag tÿ ti ki jĕmĕ jé, ti mÿ: “ã hã mÿ?” he jé. “Ěg tÿ ũn jãvãnh mũ mÿ tÿ ã nĩ? Topĕ tÿ ũn jĕnĕg mũ hã mÿ tÿ ã nĩ? Ěg mÿ ũ jãvãnh mãn ke tũ nĩ ha', ã pãte?” he sór ag tóg mũ, Jesus mÿ.

20 Kÿ ag tóg Jesus tá junjun mũ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “João Batista vÿ ěg jĕgnĕ, ěg tÿ ã ki jĕmĕ jé,” he mũ. “ã hã mÿ?” he tóg. Ěg tÿ ũn jãvãnh mũ ěn hã mÿ tÿ ã nĩ? Ěg mÿ ũ jãvãnh mãn ke tũ nĩ ha', ã pãte? he tóg, João ti, ã mÿ,” he ag tóg mũ, Jesus mÿ.

21 Hã ra Jesus tóg ũn kaga ag tÿ há' he mũ, ag tÿ ti mré vĩnh kãmũ kÿ. Vĕnh jagrĕ kórég pan tóg mũ gé, kurã ěn kã. ũn kyvó ag tÿ há' he tóg mũ gé, ag kanĕ tÿ. 22 Kÿ tóg João mré mũ ti ag mÿ: “Ha João mÿ tag tómnĩ, ha mĕ,” he mũ. “ã jag tÿ nĕn vĕg mũ ta g tómnĩ, ã jag tÿ nĕn mĕg mũ ti ke gé,” he tóg. “Tag han inh tĩ, ha mĕ: ũn kyvó ag vÿ isugrĩn ěvãnh há nÿtĩ ha. ũn kãnhgrĩ ag vÿ mũ há han mũ ha, ũn kónhgrĩ ěn ag. ũ tÿ vĕnh kaga kren vãnh han mũ ag

krenkren han inh tĩ, ù tỹ lepra han mũ ag. Ûn kutu ag vỹ ãmẽ há nỹtĩ ha. Ûn kãgter mũ ag vỹ rĩnrĩr mãn gé. Ûn jagãgtar e ag vỹ Topẽ vỹ sér mẽg mũ ha ke gé, Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩnh ke to. ²³ Kĩ tóg ti tỹ iso jykrén kónãn tú nĩn kỹ há' he mũ. Kỹ Topẽ tóg ti ve há han mũ sir. Tag tómnĩ, João mỹ,” he tóg, Jesus ti. ²⁴ Kỹ João tỹ ùn jẽgnẽg mũ ag tóg mũ mũ sir, João mỹ tó jé, mỹr, ha mẽ.

João tỹ ùn jẽgnẽg mũ ãn ag mũ kar kỹ Jesus tóg ùn e ãn ag kanhrãn mũ sir, kỹ tóg ag mỹ João kãmén mũ. “Ëmã tũ ja ra ãjag tóg mũ ja nĩgtĩ, João ve jé,” he tóg. “Kỹ ti jykre hỹn ne ri ke nĩ, ãjag mỹ? Kejẽn kãka tóg goj jagma krã tỹ man man ke tí. João jykre mỹ ãjag mỹ tag ri ke tũ nĩ? Hỹ, ri ke tũ ti nĩ. ²⁵ Kỹ ti jykre hỹn ne ri ke nĩ ãjag mỹ? Ti mỹ ãjag mỹ ùn kur sĩnvĩ ag jykre ri ke nĩ? Vó. Ûn kur sĩnvĩ ag vỹ cidade mág tá nỹtĩ, pã'i mág ãn krẽm, ùn jẽn mág mũ ag. Ag pi(jé) ãmã tũg ja mĩ mũ tí'. ²⁶ Kỹ ti jykre hỹn ne ri ke nĩ ãjag mỹ? Ti jykre mỹ ãjag mỹ Topẽ vỹ tó tĩ ag jykre ri ke nĩ? Hỹ, ri ke ti nĩ. Topẽ vỹ tó tĩ vẽ mỹr, hã ra tóg Topẽ vỹ tó tĩ ag kãfór kar nĩ, João ti. ²⁷ Topẽ vỹ João jẽnẽ, ti tỹ ijo tũg jé. Hã kỹ tag tóg ti to rãn kỹ nĩ, Topẽ vỹ ki, ha mẽ. “Ha vé, ã jo sóg ù jẽnẽnh mũ, ti tỹ vẽn kar tỹ há' he jé, ã tũg ken jo. Ag jyvẽn jé tóg ke mũ, kỹ tóg ãpry kure ri ke nĩ, ãmĩn kurynh ri ke,” he tóg, Topẽ vỹ tỹ rãn kỹ nĩ ki, João to, ti tỹ ijo tũg ke tag to,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ. ²⁸ “Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ, ha mũ. Ëprã ke ag kãfór kar ti nĩ, João ti, Topẽ vỹ tón ki. Û tỹ ga kri mũ kãfór kar ti nĩ. Hã ra ù tỹ hẽn ri ke ag tóg Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ venh ke mũ mỹr. Ag tỹ venh ke mũ (hã) ra ag tóg kãsir nỹtĩ. Kỹ ùn kãsir ãn ag tỹ ãgno pẽ ãn tóg João

mág kãfór nĩnh mũ hã ra,” he tóg, Jesus ti, João to.

²⁹ “Jo João vĩ mẽg mũ e ãn ag tóg João vĩ mẽ há han ja nĩgtĩ, hã kũ ag tóg Topẽ vĩ tag ti to: “ki hã ã tóg tó mũ,” he ja nĩgtĩ, João tỹ ag mũ nén tó ja to. Hã kũ tóg ag kygpe ja nĩgtĩ, João ti, ù tỹ governo mũ imposto tỹ jãnkamy mãg tĩ ag mré hã. ³⁰ Hã ra Fariseu ag tóg João vĩ jẽmẽ jãvãnh ja nỹtĩgtĩ, Topẽ vĩ to professor ag ke gé. Hã kũ ag tóg Topẽ tỹ ag mũ nén han sór mũ ãn tỹ ti mũ nenh ja nĩgtĩ gé. Hã kũ João tóg ag kygpe ja tũ nĩgtĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

³¹ “Ûri ke ag vỹ ge nỹtĩ gé, ha mẽ. ³² Gĩr ag ri ke ag tóg nỹtĩ. Gĩr ag vỹ jagnẽ mré kanhinnhir mũgtĩ. Kũ ag tóg ãjag mré ke ag jé prẽr tĩgtĩ, ag mré kanhinnhir jé. Kũ ag tóg kejẽn jũ tĩ. “Ãjag mũ ãg tóg vãkyn, kanhinnhir kũ, hã ra ãjag ne tóg vẽn h gringrén jãvãnh nỹtĩ,” he ag tóg tĩ, gĩr ag, jagnẽ mũ. “Ãjag tỹ vẽn h gringrén jãvãnh nỹtĩn kũ ãg tóg ón kũ vêsýrénh mũ sir, ãg kanhinnhir kũ, hã ra ãjag ne tóg ãg mré fỹ jãvãnh nỹtĩgtĩ gé!,” he ag tóg tĩ gé, ón kũ jagnẽ to jũ kũ, gĩr ag. ³³ Gĩr tag ag ri ke ãjag tóg nỹtĩ, João to, iso ke gé,” he tóg, Jesus ti. “João vỹ vãkre ja nĩgtĩ, jẽn mág tũ, kron tũ. Kũ ãjag tóg ti to: “jagrẽ kórég tóg nĩ,” he ja nĩgtĩ, ti vãkre to. ³⁴ Ti jãvo sóg vãkrég tũ nĩgtĩ. Jẽg sóg nĩgtĩ, kron sóg nĩgtĩ. Kũ ãjag tóg iso: “ti hã ne jẽn mág tĩ!,” he tĩ. “Ti hã ne kronkron tĩ, ti hã ne governo mũ imposto tỹ jãnkamy mãg tĩ ag to há nĩ, ti hã ne Topẽ vĩ mranh tĩ ag to há nĩ,” he ãjag tóg tĩ iso, ãprã ke fi kósın to. Kũ João jykre tóg ãjag mũ kórég nĩ, ti vãkre to, jãvo inh jykre tóg ãjag mũ kórég nĩ gé, inh vãkrég tũ to. ³⁵ Hã ra ãg tỹ ù jykre tugnỹm kũ ãg tóg ti jykre há ãn ki kanhró nỹtĩ sir. Kũ tóg tỹ Topẽ krẽ nĩ sir, kũ

ẽg tóg ti ki Topẽ jykre ki kanhró nýtĩ sir, ti jykre há ẽn tugrĩn,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ João kãmén hã vè.

Jesus tỹ Simão ãn krẽm jẽg

³⁶ Kejẽn Fariseu ù tóg Jesus mỹ tó mũ, ti tỹ ti mré jẽn jé. Kỹ tóg tĩ mũ, Fariseu ẽn ãn ra. Tá tóg ti mré jẽg mũ sir.

³⁷ Ti tỹ mré jẽg nĩ ra ù fi tóg ti ki jun mũ, cidade tá ke ù fi. Hã ra fi tóg mén ja e nĩ, Topẽ vĩ mranh kỹ. Jesus tỹ Fariseu ẽn ãn krẽm jẽ mẽg fi tóg mũ, hã kỹ fi tóg garrafa va kãtĩ mũ. Garrafa kãki tóg ẽg tãg jafã nĩ, nén ger há tỹ. Pó kupri tỹ tóg han kỹ nĩ nĩ, garrafa ẽn, pó tãnãj tỹ. ³⁸ Ẽn va kãtĩg kỹ fi tóg ti pẽn to jẽ nĩ sir. Hã ra Jesus tóg cama kri nỹ kỹ jẽg mũ. Ag jykre vè, ag tỹ nỹ kỹ jẽn ke mũ ẽn ti. Kỹ fi tóg ti pẽn to jẽ kỹ fỹ mũ. Fi tỹ Topẽ vĩ mranh ja ẽn tugrĩn fi tóg fỹ mũ. Kỹ fi tóg ã kanẽ var tỹ ti pẽn kupég mũ, kỹ fi tóg ã gãnh tỹ ti pẽn kykũg mũ gé. Ti pẽn ki nhun ke fi tóg mũ gé. Kỹ fi tóg ti pẽn tãg mũ sir, garrafa ki jẽ ẽn tỹ.

³⁹ Kỹ Fariseu ẽn tóg vég mũ, ù tỹ Jesus mỹ: “inh mré jẽn kãtĩg,” he ja ẽn ti. Kỹ tóg to jykrén mũ, ùn týtá fi to, Jesus to ke gé. “Ti tỹ tỹ Topẽ vĩ tó tĩ nĩ ra tóg fi ki kanhró nĩnh mũ vè,” he tóg. “Hã ra tóg ki kagtĩg nĩ ve nĩ. Ẽn mén ja e fi vè mỹr, Topẽ vĩ mranh fi tóg tũgtĩ mỹr, hã ra tóg fi tỹ ã pẽn mẽ ẽn kamẽg tũ nĩ, Jesus i,” he tóg, to jykrén kỹ, Fariseu ẽn ti.

⁴⁰ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ. Kỹ tóg ti mỹ: “Simão!,” he mũ. “Sỹ ã mré vēmén ke vè,” he tóg. Kỹ tóg ti mỹ: “ha tó,” he mũ sir, Jesus mỹ. ⁴¹ Kỹ tóg: “kejẽn patrão ù tóg nĩgtĩ,” he mũ. “Ti camarada régre ag tóg ti mỹ név(e) nýtĩ. Ẽn név(e) ẽn vỹ tỹ 500

(ke) nĩ, kar ũn név(e) vỹ tỹ 50 (ke) nĩ gé. ⁴² Hã ra ag tỹ ne tỹ kajãm ke tóg tũ tĩ, kỹ tóg ag mỹ tỹ tũg' he mũ, ag név(e) tỹ, ag patrão ti. Kỹ ti camarada tỹ hẽ nỹ hỹn ti to há kãfór nĩ?" he tóg, Jesus ti, ti tỹ Simão ki jẽmẽn kỹ.

⁴³ Kỹ Simão tóg ti mỹ: "ũn név(e) mág ja ẽn hỹn tóg ti to há kãfór nĩ," he mũ. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "ki hã ã tóg tó mũ," he mũ. ⁴⁴ Kỹ tóg fi jé vĩrĩn ke mũ sir, ũn tỹtá kórég ẽn fi jé, kỹ tóg Simão mỹ: "ã mỹ fi vég mũ?" he mũ. "Ã kanẽ var tỹ fi tóg inh pẽn kugpég mũ, kar fi tóg ã gãnh tỹ inh pẽn kykũg mũ gé," he tóg. "Fi jãvó ã tóg inh mỹ goj ven tũ nĩ, isỹ inh pẽn kugpe jé, sỹ ã ĩn kãra rã kỹ," he tóg. ⁴⁵ "Inh ki nhun ke ja tũ ã tóg nĩ, ã jãvo fi tóg inh pẽn ki nhun ke mũ, to fi krónh ke tũ nĩ jãvo," he tóg. ⁴⁶ "Ã pi(jé) inh gãnh tãg ja nĩ', ã jãvo fi tóg inh pẽn tãg," he tóg. ⁴⁷ "Hã kỹ sóg ã mỹ tó mũ. Topẽ vỹ mranh tỹ hẽn ri ke han fi tóg. Hã ra tóg fi mỹ vẽn pãte fón kãn mũ sir, Topẽ ti, fi tỹ iso há tãvĩ nĩn kỹ, sỹ tỹ fi fe nĩn kỹ. Ủ mỹ tóg kejẽn vẽn pãte fón pir han tĩ, Topẽ ti, ã tỹ patrão ki név(e) sĩ ẽn ri ke mỹ. Kỹ ẽn tóg ti to há sĩ nĩ gé sir, fi tỹ iso há tãvĩ jãvo," he tóg. ⁴⁸ Kỹ tóg fi mỹ: "ã tỹ Topẽ vỹ mranh ja ẽn tỹ sóg vẽn pãte fón mũ," he mũ, Jesus ti.

⁴⁹ Kỹ ti mré jẽg mũ ag tóg to jykrén mũ sir, ti vỹ to. Kỹ ag tóg jagnẽ mỹ ke mũ. "Ti hã mỹ ẽg tỹ Topẽ vỹ mranh kỹ vẽn pãte fón ke mũ vỹ?" he ag tóg mũ. "Topẽ hã ne vẽn pãte fón há nĩ', hã kỹ tóg ẽg mỹ vẽn mỹ tĩ," he ag tóg. ⁵⁰ Hã ra Jesus tóg fi mỹ ke mãn mũ. "Ã tỹ inh ki rã kỹ sóg ã kren han mũ," he tóg. "Ha jatun mỹ tĩg," he tóg, Jesus ti, ũn tỹtá kórég ja ẽn fi mỹ.

8

Ūn týtá fag tỹ Jesus ki rĩr

¹ Tag pãte Jesus vỹ cidade kar mĩ tĩg kãn mũ, ãmã kãsir mĩ ke gé. Topẽ vĩ tó tóg tĩ mũ. Ag mỹ tóg: “Topẽ tỹ tỹ ãjag pã'i nĩ sór vễ,” he mũ. Kỹ ù tỹ 12 (ke) ag tóg ti mré mũ mũ. ² Kỹ ùn týtá fag tóg ti mré mũ mũ gé sir. Jesus tóg fag tỹ há' he ja nĩ. Ū fag tóg kaga ja nỹtĩgtĩ, kỹ ù fag tóg jagrẽ kórég ja nỹtĩgtĩ gé. Hã ra Jesus tóg fag tỹ hághá' he kãn ja nĩ. Ū fi vỹ tỹ Maria fi nĩ, Madalena he mũ tag fi. Jesus vỹ fi jagrẽ kórég pan ja nĩ, ù tỹ 7 (ke) vễ, ha mẽ, fi jagrẽ kórég ag. ³ Kar ù fi vỹ tỹ Joana fi nĩ gé, Cuza prũ fi vễ, pã'i mág tỹ Herodes tũ véng nĩ ãn prũ fi vễ. Kar ù fi vỹ tỹ Suzana fi nĩ gé. Kar ù fag vỹ ti mré mũ mũ gé, ti mỹ vễjẽn han jé. ãjag tũ tỹ fag tóg ti mỹ vễjẽn han tĩ, kar ti mré mũ tĩ ag mré hã.

*Nén fy to comparação**(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)*

⁴ Kejẽn ùn e ag vỹ vễnh mãn mũ sir, ãmã tỹ hẽn ri ke tá kãmũ kỹ. Jesus to ag tóg vễnh mãn mũ. Kỹ tóg ag kanhrãnran kỹ ag mỹ: “ù tỹ Topẽ vĩ tó tĩ vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ. ⁵ “Kejẽn ù tóg trigo fy vãvãm tĩ mũ. Ti tỹ vãvãm kỹ ti fy ù tóg ãpry kri, ãmĩn kri vár mũ, kỹ ag tóg ti sãn mũ, kỹ sêsĩ ag vỹ ko mũ gé sir, jêsĩ tóg tỹ tũg' ke mũ sir. ⁶ Ti fy ù tóg pãró kri vár mũ. Kỹ tóg mur mũ vễ, hã ra tóg tóg mũ sir. Ga tỹ sĩ nĩn kỹ tóg goj ve ja tũ nĩ, hã kỹ tóg tóg mũ sir. ⁷ Ti fy ù tóg sỏnh kãki vár mũ. Kỹ sỏnh tóg ti mré mur mũ, ti kri tóg rũm ke mũ sir. Kỹ tóg ter mũ sir, sỏnh kãki. ⁸ Ti fy ù tóg ga há kri vár mũ. Kỹ tóg mur há han mũ, kanẽ há ke gé. Kanẽ tỹ 100 (ke) han tóg

mũ sir, ga há kri,” he tóg, Jesus ti. Kÿ tóg tag tó kar kÿ prēr mũ. “!..Ũ nĩgrĕg nÿtĩ ag tÿ ki ĕmĕn jé..!” he tóg, prēr kÿ, Jesus ti.

Jesus tÿ nĕn fy to comparação kãmĕn
(Mt 13.10-23; Mc 4.10-20)

⁹ Kÿ ti mré mũ tĩ ag tóg ti ki jĕmĕg mũ. “Ne to ke nĕ, trigo fy kãmĕ tag ti?” he ag tóg mũ, Jesus mÿ. ¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag hã mÿ sóg Topĕ tÿ tÿ ĕg pã'i nĩ ĕn kãmĕn há han ke mũ, ijo tó ja tũ ĕn ti,” he mũ. “Hã ra sóg ũ ag mÿ comparação tãvĩ han mũ. Ag mÿ sóg tó há han ke tũ nĩ, ũ tÿ ón kÿ mĕg mũ ag mÿ, kÿ ag tóg ãjag tÿ vég mũ ra ki kagtĩg nÿtĩ, ãjag tÿ mĕg mũ ra ag tóg to jykrĕn tũ nÿtĩ, kÿ tóg ag tÿ to jykrĕn ke tũ tĩ,” he tóg.

¹¹ Kÿ tóg ag mÿ kãmĕn mũ. “Nĕn fy kãmĕ vÿ ge nÿnh mũ, ha mĕ,” he tóg. “Topĕ vĩ vÿ trigo fy ri ke nĩ. ¹² Ũ ag tóg Topĕ vĩ jĕmĕg tĩ. Jĕmĕ kar kÿ Japo tóg ag mÿ tÿ tũg' he tĩ, Topĕ vĩ tÿ. Kÿ ag tóg sir ti ki ge tũ nĩgtĩ, krenkren ke tũ ag nĩgtĩ sir. Kÿ tóg ĕpÿ ĕn, ĕmĩn kri vár mũ ĕn ri ke nĩ, ĕn ti. ¹³ Kar ũ ag tóg pãró kri vár mũ ĕn ri ke nÿtĩ gé. Mĕg ag tóg tĩ vĕ, Topĕ vĩ ti. Kÿ ag tóg: “hej,” he mũ. Ag mÿ tóg sér tĩ sir. Hã ra ag tóg tÿ nĕn kré jãre tũ ri ke nÿtĩ mÿr, ha mĕ. Mũ sĩ han ag tóg mũ, Topĕ mré. Nĕn ũ jagy kutĕ kÿ ag tóg Topĕ tovãnh mũ sir, ag tÿ Topĕ vĩ mranh sór kÿ. ¹⁴ Kar ti tÿ sónh kãki vár mũ vÿ ge nÿtĩgtĩ gé. Topĕ vĩ mĕg ag tóg tĩ gé. Hã ra ag tóg mũ mũ sir, ãjag rãnrãj nón. Ón kÿ ag tóg rico nÿtĩ sór mũ, ãjag rãnrãj to. Hã to ag tóg krĩ kufy nÿtĩ. Nĕn kar to ĕn ag tóg tĩ, kÿ tag hã ne ag mÿ há tĩ!. Hã kÿ ag tóg Topĕ vĩ to jykrĕn mãn tũ nĩgtĩ sir. Hã kÿ ag tóg kanĕ há han tũ nĩ gé sir. ¹⁵ Kar ga há kri vár mũ vÿ ge nĩ gé. Jĕmĕg

ag tóg tĩ gé, Topě vĩ ti. Kĩ ag tóg ãjag fe tỹ ti ki rãg mũ sir, ag tỹ ti vĩ ki króm jé. Kĩ ag tóg kaně há han mũ sir. Koměr hã ag tóg kaně há han', han', he mũ, ag tỹ nén ù jagy vég mũ ra,” he tóg. Ti tỹ ag mỹ ěg tỹ Topě tovãnh ke tũ kãmén hã vễ, Jesus ti.

Lampião to comparação

(Mc 4.21-25)

¹⁶ Kĩ tóg ag mỹ: ěg tỹ lampião grug kĩ ěg pi(jé) kěj krēm fěg tĩ,” he mũ. “Ěg pi(jé) cama krēm fěg tĩ gé', néj gru ti. Ti fěg jafã kri ěg tóg ti fěg tĩ. Kĩ vėnh kar tóg vég mũ sir, ag tỹ ěg ĩn kãra kãgen kĩ. ¹⁷ Ge ti nỹ, sỹ ãjag mỹ nén tó mũ kar ti. Ver ãjag tóg to jykrén tũ nĩgtĩ. Ājag tỹ vãhã to jykrén kãn ke vễ. Ver ãjag tóg ki kagtĩg nỹtĩ. Ājag tỹ vãhã ki kanhrãn kãn ke vễ,” he tóg. ¹⁸ “Hã kĩ jēmě há han nĩ. Ũ tỹ to jykrén há han kĩ tóg ù to jykrén mãn', ù to jykrén mãn', henh ke mũ. Ũ tỹ inh vĩ to jykrén há han tũ nĩn kĩ tóg ti mỹ tũg' he kãn mũ, ti tỹ nén ù to jykrén mũ kar ěn mré hã,” he tóg. Ti tỹ ag mỹ ěg tỹ ti vĩ to jykrén há han ke kãmén hã vễ, Jesus ti.

Jesus mré ke pẽ fag

(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)

¹⁹ Kejėn Jesus mỹnh fi vỹ ti venh kãtĩ mũ, ti jãvy ag mré. Hã ra fag tóg ti ki junjun tũ nĩ. Ti pėnĩn tóg fór tãvĩ tĩ, hã kĩ ag tóg ti ki junjun tũ nĩ, ti mỹnh fi mré hã. ²⁰ Kĩ ù tóg ti mỹ: “ã mỹnh fi vỹ re tá jě, ã jãvy ag mré,” he mũ. “Fag tỹ ã venh kãmũ vễ,” he tóg, Jesus mỹ. ²¹ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “mẽ’,” he mũ. “Hã ra ù tỹ Topě vĩ jēměg mũ fag vỹ inh mỹnh pẽ ri ke nỹtĩ, inh jãvy pẽ ri ke ke gé, ù tỹ Topě vĩ ki króm mũ ag,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ kóho tỹ tũg' he
(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

²² Kejẽn tóg canoa kãra rã mũ, ti mré mũ tĩ ag mré. Kỹ tóg ag mỹ: “mũ nỹ, goj nig kafã ù ra,” he mũ. Kỹ ag tóg mũ mũ, canoa kãmĩ. ²³ Ag mũn ki Jesus tóg nũr mũ sir. Kỹ vãhã kóho jũ tóg kraug he mũ sir. Króg ke tóg mũ sir, kóho ti. Kỹ goj tóg canoa kãki krém ke mũ. Ti fãn sór tóg mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ ag kãgter ha mẽ tĩ. ²⁴ Kỹ ag tóg ti rĩn mũ mũ. Ti mỹ ag tóg: “Senhor', Senhor',” he mũ. “Ëg mỹ ãg kãgter ha mẽ tóg tĩ,” he ag tóg ti mỹ. Kỹ tóg rĩr mũ sir. Kỹ tóg kóho mỹ vĩ mũ, goj mỹ ke gé, goj vóg nén ãn mỹ. Kỹ tóg krỹg' he mũ sir, kóho ti. Katy' he tóg mũ sir. ²⁵ Kỹ tóg ag mỹ ke mũ. “Ajag tỹ ne jé inh ki ge há han tũ nĩ nẽ?” he tóg. Kỹ ag tóg kanẽ jur nỹtĩ nĩ. Ag mỹ tóg e tĩ, kỹ ag tóg jagnẽ mỹ: “ti jykre tóg ãg mỹ e tĩ,” he mũ. “Kóho mỹ tóg vĩ mũ, Kỹ tóg ki hã ke mũ, kóho ti, goj ti ke gé,” he ag tóg mũ, jagnẽ mỹ.

Jesus tỹ ãn jagrẽ kórég tỹ há' he
(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)

²⁶ Kóho tỹ tũg' hen kỹ ag tóg Gerasa ag jamã tá junjun mũ sir. Goj nig kafã ù tá tóg nĩ, ga tỹ Galiléia to hã. ²⁷ Kỹ tóg canoa kãki kãkutẽ mũ, Jesus ti. Kỹ ù tóg ti kato tẽ mũ, cidade tá ke ù, hã ra tóg jagrẽ kórég tỹ hẽn ri ke nĩ. Si há tóg tĩ ha, ti jagrẽ e nĩ ti. Kỹ tóg kur tũ nĩ. Kato r tóg nĩ. Ìn tũ ti nĩ gé. Vẽnh kej tá tóg jẽgtĩ, pãró tỹ vẽnh kej tá. ²⁸ Ën tóg Jesus kato tẽ mũ. Kỹ tóg ti krẽm mũg ke mũ. Prẽr kỹ tóg: “!..ã isỹ hẽn ri kenh mũ, Jesus'..!” he mũ. “!..Kynhmỹ Topẽ kósin'..!” he tóg. “!..Ã mỹ sóg to vĩnh mũ, ã tỹ inh vóg kónãn tũ nĩ jé..!” he tóg, prẽr kỹ, ãn jagrẽ kórég ãn ti. ²⁹ Hã ra Jesus tóg Nén-Kórég mỹ: “ti ki

pa jĕg,” he ja nĩ, hã kŷ tóg prĕr mũ. Ti ki vĩrĩn ke', ti ki vĩrĩn ke' tŷ hĕn ri ke han ja ag tóg nĩgtĩ, Nén-Kórég ag. Kŷ ti mré ke ag tóg ti se ja nĩgtĩ gé, ti mrĩnh kŷ, ferro tŷ, ti nĩgé, ti pĕn ke gé. Hã ra tóg ã se ja kykym kãn ja nĩgtĩ. Kŷ Nén-Kórég ag tóg ěmã tũg ja ra ti tĩn ja nĩgtĩ. Hã kŷ tóg vĕnh kej mĩ tĩgtĩ, ũn jagrĕ kórég ěn ti.

³⁰ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ã jiji hĕ ri ke tĩ?” he mũ. Kŷ tóg: “Mil,” he mũ. Nén-Kórég tŷ hĕn ri ke ag tŷ tóg jagrĕ nĩ, hã kŷ tóg: “Mil,” he mũ.

³¹ Kŷ ag tóg Jesus mŷ to vĩ mũ, Nén-Kórég ag, ti tŷ nũgme ra ag jĕgnĕg tũ nĩ jé, inferno ra. ³² Hã ra porco tŷ hĕn ri ke tóg tá jĕg nŷtĩ nĩ, pãnónh tá. Kŷ Nén-Kórég ag tóg Jesus mŷ to vĩ e han, ti tŷ ag mŷ: “ha porco ki ge jĕg, ge kŷ,” he jé. Kŷ tóg ag mŷ ke mũ. ³³ Kŷ ag tóg ěn ki kãpa mũ sir, Nén-Kórég ag. Porco ag ki ag tóg ge mũ sir. Kŷ porco ag tóg mer ki re mũ, rán ki, goj nig ra. Goj ki ag tóg vár mũ sir. Nãgnãr kŷ ag tóg tú' he kãn mũ sir.

³⁴ Kŷ ũ tŷ porco ki rĩr tĩ ag tóg vég mũ. Kŷ ag tóg pétĕ mũ, cidade ra. Tá ag tóg kãmén mũ, ěmã kãsir mĩ hã ke gé. ³⁵ Kŷ tá ke ag tóg ra mũ kãn mũ, ag vĩ mĕg mũ ag. Ag tŷ nĕn ěn ve sór vĕ. Ra mũ kŷ ag tóg Jesus tá junjun mũ. Kŷ ag tóg ti vég mũ sir, ũn jagrĕ kórég ja ti. Nĩ tóg mũ ha, Jesus rã hã. Kur tóg nĩ ha, krĩ há tóg nĩ ha. Kŷ ag fe tóg jũrũn ke mũ sir. ³⁶ Ũ tŷ Jesus tŷ ti tŷ há' he mũ vég mũ ěn ag tóg kãmén kãn mũ sir, ũ tŷ ũri ti venh kãmũ mũ ěn ag mŷ. ũn jagrĕ kórég tó ag tóg mũ, ag mŷ, Jesus tŷ ti han ja ti, porco kãgter ja ti ke gé. ³⁷ Kŷ tá ke ag tóg ti mŷ to vĩ mũ, Jesus mŷ, ti tŷ tá kãkutĕ jé. Gerasa tá ke kar ag tóg kanĕ jur nŷtĩ, hã kŷ ag tóg ti mŷ: “ã tĩg kŷ tóg ěg

mỹ há tĩnh mũ,” he mũ. Kĩ tóg canoa kãra rã kũ tĩg sór mũ, ti mré mũ tĩ ag mré. ³⁸ Kĩ ãn jagrẽ kórég ja tóg ti mĩ to vĩ e han mũ, “nhỹ ã mré tĩg mũ,” hen kũ, Jesus mĩ. Hã ra Jesus tóg ti pẽre tĩg jãvãnh nĩ. ³⁹ “Á jamã ra vĩn ké,” he tóg ti mĩ. “Tá ag mĩ kãmén nĩ, Topẽ tỹ ã tỹ há’ he ja tag ti,” he tóg, Jesus ti. Kĩ tóg tĩ mũ sir, ãn jagrẽ kórég ja ti. Cidade kar mũ tóg tĩ mũ. Ag mĩ tóg kãmén mũ sir, Jesus tỹ ti tỹ há’ he ja ẽn ti.

Jesus tỹ Jairo kósin fi rĩn mãn
(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)

⁴⁰ Kĩ Jesus tóg vĩn ke mũ, nig kafã ã ra. Kĩ tóg vãnh e ẽn mĩ sér tĩ, ag tỹ ti ven kũ. Ti jãvãnh ja ag tóg nĩ, hã kũ tóg ag mĩ sér tĩ, ag tỹ ti ven kũ. ⁴¹ Kĩ vãhã ã tóg ti ki jun mũ, Jesus ki. Israel ag vãnh kanhrãn jafã to pã’i vễ, ti jyjyn hã vĩ: Jairo, he mũ. Ẽn tóg Jesus krêm mũg ke mũ, ã jakrĩ tỹ tóg jẽ mũ, kũ tóg ti mĩ vĩ mũ, ti tỹ ti ãn ra tĩg jé, Jesus ti. ⁴² Ti kósin pir fi vĩ kaga tãvĩ nỹ, kũ fi kaga tãvĩ ẽn vĩ fi tén sór mũ. Kri prỹg tỹ 12 (ke) fi nĩ, Jairo kósin pir ẽn fi. Kĩ tóg ti mré tĩ mũ, Jesus ti.

Ti tĩg kũ ãn e ag tóg ti nón mũ mũ. ⁴³ Kĩ ag kã ã fi tóg ag pêtêm mũ. Kyvãnh krỹg tũ han kũ fi tóg nĩ, prỹg tỹ 12 (ke) ki. Hã ra ag tóg fi kaga tỹ hẽ ri ke ja tũ nĩ, ag tỹ fi kygtãg mũ ra, médico ag. ⁴⁴ Ẽn fi tóg ti nón ti kur mráj vóg mũ. Kĩ vễsỹmér fi kyvãnh tóg tũ’ he mũ. ⁴⁵ Kĩ Jesus tóg: “ũ nỹ inh kur vóg?” he mũ. Hã ra vãnh kar tóg: “inh hã tũ vễ, inh hã tũ vễ,” he mũ. Kĩ Pedro tóg ti mĩ vĩ mũ, Jesus mré mũ tĩ ag kar ke gé. Ti mĩ ag tóg: “ã kur mẽ kãn ẽg tóg, hã ra ã tóg: “ũ nỹ inh kur vóg?” he mũ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mĩ. ⁴⁶ Hã ra Jesus tóg: “vó,” he mũ. “Ủ tóg

inh kur vóg,” he tóg. “Inh kuprĩg tóg inh ki kátére, hã kÿ sóg ki kanhrân mũ,” he tóg. ⁴⁷ Kÿ ùn tÿtá ěn fi tóg to jykrén mũ sir. “Ti hÿn tóg inh vé,” he fi tóg. Hã kÿ fi tóg jÿrÿn ke kÿ kătĩ mũ. Jesus krēm fi tóg mÿg ke mũ. Kÿ fi tóg ti mÿ tó kãn mũ, vĕnh kar rĩnve. Ti mÿ fi tóg ã kaga ja ěn kãmén kãn mũ, fi tÿ ti kur vóg ja ěn ti ke gé, fi tÿ há' he ja ti ke gé. “Isÿ ã kur vóg kÿ sóg vĕsÿmér há' hé,” he fi tóg, Jesus mÿ. ⁴⁸ Kÿ tóg fi mÿ vĩ há han mũ, Jesus ti. “Inh kósín’,” he tóg. “Ă tÿ inh ki rã kÿ ã tóg há' hé. Ha tĩg, jatun mÿ. Há ã tóg nĩ ha,” he tóg fi mÿ, fi han kar kÿ, Jesus ti.

⁴⁹ Ti tÿ ver fi mré vĕmén jĕ ra ù tóg jun mũ, pã'i tÿ Jairo ěn ĩn tá. “Ă kósín fi hur ter,” he tóg, pã'i mÿ. “Tÿg ja fi tóg nĩ ha,” he tóg, Jairon mÿ. “Hã kÿ ti mÿ: kunĩg, he mãn tÿg nĩ, ti kutãn mãn tÿg nĩ,” he tóg.

⁵⁰ Hã ra Jesus tóg mĕg mũ, kÿ tóg ti mÿ: “mÿmĕg tÿg nĩ,” he mũ. “Inh vĩ hã kri fimnĩ, kÿ ã kósín fi tóg há' henh mũ,” he tóg. ⁵¹ Kÿ ag tóg mũ kÿ ti ĩn tá junjun mũ sir, Jairo ĩn tá. Kÿ Jesus tóg ag tÿ ĩn kãra ge kamĕg mũ. “Pedro vÿ ĩn ra rãnh mũ, inh mré, João ke gé, João kãke tÿ Tiago ke gé, gĩr fi panh ke gé, fi mÿnh fi ke gé,” he tóg, Jesus ti. ⁵² Hã ra ùn e fag vÿ tá nÿtĩ nĩ gé, kygfÿ fag nÿtĩ nĩ, vĕsÿrĕnh kÿ, Kÿ Jesus tóg fag mÿ: “kygfÿ tÿg ra,” he mũ. “Fi pi(jé) ter mũ'. Fi nÿr vĕ,” he tóg. ⁵³ Hã ra fag tóg ti nyg mũ. Fi ter ki kanhró fag tóg nÿtĩ, hã kÿ fag tóg ti nyg mũ. Hã ra Jesus tóg fag mÿ: “ha mÿjĕg,” he mũ.

⁵⁴ Fag mũn kar kÿ Jesus tóg fi nĩgĕ kãgmĩg mũ, kÿ tóg prĕr mũ sir. “!..Nĩ ra, já..!” he tóg, jamã hár(a). ⁵⁵ Kÿ fi kuprĩg tóg fi to vÿn ke mũ. Nĩ fi tóg mũ sir, mÿr, ha mĕ, ùn ter mũ ěn fi. Kÿ Jesus tóg fag mÿ tó mũ, fag tÿ fi mÿ vĕjĕn ven jé. ⁵⁶ Kÿ tóg fi han mũ fag

mỹ e tãvĩ tĩ sir. Hã ra Jesus tóg fag mỹ tó mũ, fag tỹ ù mỹ tó tũg jé, fi rĩr mãn ja tag ti. Hã ra tóg fi ter mũ ra fi rĩn, Jesus ti.

9

*Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag jěgně
(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)*

¹ Kỹ Jesus tóg ù tỹ 12 (ke) ag jé prěr mũ, ti tỹ ùn vin mũ ãn ag, ag vãnh mãn jé. Ag vãnh mãn kỹ tóg ag tar han mũ sir, ag tỹ vãnh jagrě kórég pan jé, ag tỹ ùn kagyga ag tỹ há' he jé gé. ² Kỹ tóg ag jěgněg mũ sir, ag tỹ Topě tỹ tỹ ěg pã'i nĩ ãn kãmén jé, vãnh kar mỹ, ag tỹ ùn kagyga ag tỹ há' he kãn jé gé. ³ Hã kỹ tóg ag mỹ ke mũ sir. “Ăjag mũn kỹ nén ù ma mũ tũg nĩ, vátó va mũ tũg nĩ, sacon ke gé, bolsa ãn, pão ke gé, jãnkamy ke gé. Kur régre rĩnh tũg nĩ gé,” he tóg. ⁴ “Ăjag tỹ ĩn ra ge mũ hã ki nũgnũr' hemnĩ, hã ki ãjag tỹ kurã ki kãpanh ke tá krỹg nĩ,” he tóg. ⁵ “Ag tỹ ãjag mỹ: “kãge jěg ra,” he jãvãnh nĩn kỹ tá kãpamnĩ. Tá kãpa kỹ ãjag pẽn hã kykũnhkũnh nĩ, ag tỹ to ki kanhró nỹtĩ jé sir, Topě tỹ ag tovãnh ken ki,” he tóg, Jesus ti.

⁶ Ti tỹ ag jěgněn kỹ ag tóg mũ sir, ù tỹ 12 (ke) ag. Ěmã kar mũ ag tóg mũ sir. Topě kãmén ag tóg mũ mũ sir. ùn kagyga ag tỹ há' he kãn ag tóg mũ gé sir, fag ke gé.

*Jesus kãme tỹ pã'i tỹ Herodes mỹ e
(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)*

⁷ Kỹ pã'i mág tỹ governador tỹ Herodes vỹ mềg mũ sir, Jesus tỹ nén han mũ ti. Kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Kỹ ti tỹ ne to jykrén ke tóg tũ tĩ. Hã ra ù ag tóg Jesus

to: “João Batista vë,” he tĩ. “João hÿn tóg ã ter kÿ rĩr mãn,” he ag tóg tĩ, Jesus to. ⁸ Jo ù ag tóg ti to: “Elias vë,” he tĩ gé. “Ti hÿn vënh ven mãn, vãsÿ Topê vĩ tó tĩ ên, Elias ti,” he ag tóg tĩ gé, Jesus to. Kÿ ù ag tóg ti to: “vãsÿ Topê vĩ tó tĩ ù hÿn rĩr mãn,” he tĩ gé. ⁹ Hã jëmê tóg, Herodes ti, kÿ tóg to jykrén kÿ: “João mÿ vó?” he mũ, Jesus to. “Hã ra sóg João krĩ kym, kÿ tóg tũ' he mũ. Kÿ ù nê, hÿn'?” he tóg. “Nén han vãnh tÿ hën ri ke hyn han tóg huri. Û nê, hÿn'?” he tóg, Herodes ti. Kÿ tóg kejën ti ve sór mũ, ti tÿ ti mÿ e tĩn kÿ, hã ra Jesus vÿ ti venh tĩ tũ nĩ.

Jesus tÿ ù tÿ 5 mil (ke) ag jën

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jo 6.1-14)

¹⁰ Kejën Jesus tÿ ùn vin mÿ ag vÿ Jesus to vÿnvÿn ke mũ, ti tÿ ag jëgnê ja ên tá. Ti mÿ ag tóg kãmén mũ sir, ag tÿ nén han ja ên kar ti. Kÿ tóg ag mré vënh péju kÿ tĩ mũ, êmã tÿ Betsaida ra, vyr mÿ ag mré vëmén jé. ¹¹ Hã ra ùn e ên ag tóg mëg mũ, Jesus tĩg ti, kÿ ag tóg ti nón mũ mũ. Ag tÿ ti pétëm kÿ tóg ag mÿ vĩ há han mũ, Jesus ti. Ag mÿ tóg kãmén mũ, Topê tÿ tÿ êg pã'i nĩ sór ti. Ag kãmĩ ùn kagyga tÿ há' he tóg mũ gé, fag mré hã.

¹² Ti tÿ ag mÿ tó jê ki tóg rãké nÿ sir, kÿ ù tÿ 12 (ke) ag tóg Jesus to kãmũ mũ. Ti mÿ ag tóg: “ã tÿ ag jëgnênh há tóg tĩ,” he mũ, “ag tÿ êmã kar mĩ mũ jé, pão comprar he jé, tá nũgnÿr jé ke gé. Tag ki tóg êmã tũ nĩ,” he ag tóg, Jesus mÿ. ¹³ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “vó,” he mũ. “Ha inhhã ag jën,” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: “hã ra vëjën tóg êg mÿ tũ tĩ,” he mũ. “Pão tÿ 5 (ke) hã vÿ ki nÿtĩ, pirã régre mré ke gé. Êg mÿ ag jo comprar henh mũ vÿ, vëjën ti?” he ag tóg,

Jesus mÿ. ¹⁴ Û tÿ mil tÿ 5 (ke) ag vÿ, ag tâvĩ, fag mré tó tũ ra. Hã ra fag tóg tá e nÿtĩ gé, gĩr mré ke gé.

Ag tÿ ti mÿ ke kÿ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mÿ: “ag mÿ tugtó, ag nĩgnĩ jé,” he mũ, “ag tÿ vÿnh nĩkrén jé, ù tÿ 50 (ke) pãte ù tÿ 50 (ke) ù pãte nĩgnĩ jé,” he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mÿ. ¹⁵ Kÿ ag tóg ke mũ sir. Kÿ vÿnh kar tóg nĩgnĩ mũ sir. ¹⁶ Kÿ tóg pão tÿ 5 (ke) in gég mũ, pirã régre ên mré. Kÿ tóg kanhkã ki êvãnh mũ, kÿ tóg Topẽ mré vĩ mũ sir. Kÿ tóg pão vÿnh kãpópãm mũ sir. Kÿ tóg ã mré mũ tĩ ag mÿ vin mũ, ag tÿ ùn e ên mÿ vÿnh kãpópãm jé, pirã ên mré hã. ¹⁷ Kÿ vÿnh kar tóg ko kãn kÿ funfór mũ sir. Kÿ ag tóg ti ke ên gég mũ. Kÿj tÿ 12 (ke) fãn tóg, vÿjÿn mru ên ti. Hã kÿ Jesus tóg pão tÿ 5 (ke) tÿ ùn e ag fónfãn ja nĩgtĩ.

Pedro tÿ Jesus tó

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

¹⁸ Kejÿn Jesus tóg Topẽ mré vĩ mũ, ã pin kÿ. Hã ra ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré nÿtĩ nĩ. Kÿ tóg ag mÿ ke mũ. “Ag iso hÿ ri ke tĩ?” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ¹⁹ Kÿ ag tóg ti mÿ: “ù ag vÿ: João Batista vÿ, he tĩ, jãvo ù ag vÿ: Elias vÿ, he tĩ gé, jãvo ù ag vÿ: vãsÿ Topẽ vĩ tó tĩ ù vÿ rĩr mãn, he tĩ gé, ã to,” he ag tóg, Jesus mÿ. ²⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “ag jãvo ãjag hÿ ri ke tĩ, iso?” he mũ. Kÿ Pedro vÿ ti mÿ kãmén mũ. “Tÿ ã Cristo nĩ, Topẽ tÿ ãg mÿ ùn jÿnÿg mũ ên vÿ tÿ ã nĩ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ. ²¹ Kÿ tóg ti mÿ vĩ tar han mũ, Jesus ti, ag tÿ ù mÿ tó tũ nĩ jé ver, ti tÿ tÿ Cristo nĩ ên.

Jesus tÿ ã jagtar ke tó vén

(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)

²² Kÿ tóg ag mÿ kãmén mũ. “Tÿ sóg ãprã ke fi kósin ên nĩ,” he tóg. “Ijagtar jagy han ke vÿ,” he tóg. “Kófa

ag tỹ iso: kórég ti nĩ, henh ke vễ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag ke gé, Topẽ vĩ to professor ag ke gé. Ag tỹ isén ke vễ. Kurã tăgtũ tũg mũ ra sóg rĩr măn mũ hã ra," he tóg, Jesus ti.

²³ Kỹ Jesus tóg vễnh kar mỹ tó mũ. "Ăjag tỹ inh mré kãmũ kỹ tóg há tĩnh mũ," he tóg. "Kỹ ăjag jykre tovãnh nĩ, ăjag tỹ isũ tãvĩ han jé. Ha vé, ag tỹ inh cruz tỹ inh kri fi kỹ sóg tĩg ke mũ, ag tỹ to isa kỹ isén jé, ha vemnĩ. Vễnh nenh ke tũ sóg nĩ. Isỹ tag han ri ke han nĩ, kurã kar ki, ăjag tỹ inh mré mũ sór nỹtĩn kỹ," he tóg. ²⁴ "Ăjag tỹ ăjag jykre hã han sór kỹ ăjag tỹ nũgme ki vár ke vễ. Jãvo ăjag tỹ isugrĩn ăjag jykre tovãnh kỹ ăjag krenkren ke vễ, ăjag kãgter ke mũ (hã) ra. ²⁵ Ăjag tỹ ga kri mũn kỹ ăjag tóg nén kar ganhar he sór mũ. Kỹ ăjag kuprĩg vỹ vãfor ke mũ. Kỹ tóg kórég nỹ sir, ăjag rico tãvĩ nỹtĩ ra. Ganho há venh ke tũ ăjag tóg ke mũ, gen kỹ. ²⁶ Iso mỹ'ăg tũg nĩ, inh vĩ to. Ăjag tỹ ũri iso mỹ'ăg kỹ sóg ăjag to mỹ'ăg ke mũ gé, inh kãtĩg măn ken kỹ. Tỹ sóg ẽprã ke fi kósin ẽn nĩ. Sĩnvĩ ti nĩnh mũ, inh kãtĩg măn kỹ, inh jóg tỹ inh jẽnẽn kỹ, ti tỹ isỹ ũn mág han kỹ. Kỹ ti tỹ jẻgnẻ jafã ag vỹ inh mré kãmũnh mũ gé, Topẽ tũ ag. Ẽn kã sóg ăjag to mỹ'ăg ke mũ, ăjag tỹ ũri iso mỹ'ăg kỹ," he tóg. ²⁷ "Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ. Ăjag kãmĩ ũ ag vỹ Topẽ tỹ tỹ ẻg pã'i nĩ venh ke mũ, ag ter ke to hã, tag ki ẻg mrẻ nỹtĩ ũ ag," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ vễnh ven ũ han
(Mt 17.1-13; Mc 9.2-8)*

²⁸ Jesus tỹ tag tó kar kỹ kurã tỹ 8 (ke) vỹ tũg mũ. Kỹ tóg kejẻn ag mỹ: "mũ nỹ, vyrmỹ," he mũ. Pedro mỹ tóg ke mũ, João mỹ ke gé, Tiago mỹ ke gé. Ag hã

mré tóg tĩ mũ, pãnonh ra, Topẽ mré vēmén jé. ²⁹ Tá jun kỹ tóg Topẽ mré vĩ mũ sir. Kỹ tóg vãhã vãnh ven ù han mũ, vãnh ven kupri han tóg mũ. Ti kur tóg kópréj nĩ, kókov tóg nĩ, ti kur ěn ti. ³⁰ Kỹ ùn régre ag tóg vãhã tá vãnh ven mũ sir. Kỹ ag tóg Jesus mré vēmén mũ sir. Moisés vẽ, Elias mré hã, ùn régre ěn ag. ³¹ Ag ve vỹ ti ve ri ke nĩ gé, Moisés mré Elias ti. Jesus mré ag tóg vēmén mũ, ti ter ken kãmén ag tóg mũ sir, ti tỹ Jerusalém tá ter ke mũ ěn ti.

³² Pedro ag mỹ tóg nũr há tãvĩ tĩ, ge ra ag tóg ag vég mũ sir, ag mỹ nũgnũr há (hã) ra. Hã kỹ ag tóg Jesus tỹ ag mỹ vãnh ven ù han mũ ěn vég mũ sir, ti kókov ěn ti, ti mré vēmén mũ ag ke gé. ³³ Kỹ ù tỹ Jesus mré vēmén kỹ nỹtĩ ag tóg mũ sór mũ sir. Kỹ Pedro tóg Jesus mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Tag ki tóg há nĩ,” he tóg. “Ěg tỹ tag ki pãjó tãgtũ han kỹn hỹn há nĩnh mũ, ã mỹ, Moisés mỹ, Elias mỹ ke gé,” he tóg, Pedro ti. Hã ra tóg krĩ tũ nĩ, hã kỹ tóg pãjó tó mũ.

³⁴ Pedro tỹ ver ti mỹ vēmén kỹ kanhkã góg vỹ ag kri rũm ke mũ sir. Kỹ ag tóg kamẽgmẽg mũ, kanhkã góg ěn ti. ³⁵ Kỹ vãnh vĩ tóg mẽ há' he mũ, kanhkã góg ěn kãtá, kỹ tóg: “inh kósin hã vẽ,” he mũ. “Inh fe pẽ hã vẽ,” he tóg. “Ti vĩ jẽmẽ ra,” he tóg, vãnh vĩ ti, Topẽ ti.

³⁶ Ag tỹ tag mẽ kar kỹ Jesus tóg ã pir mỹ tá jẽ nĩ sir. Ti mré vēmén ja ěn ag ve mãn tũ ag tóg nĩ sir, Pedro ag. Kỹ ag tóg mũ mũ. Hã ra ag tóg ù mỹ tó tũ nĩ ver, ag tỹ nén ve ja ti. Tỹ vēmén tũ ag tóg nĩ ver, ag tỹ kanhkã tá vãnh jykre ve ja ěn ti.

*Jesus tỹ kyrũ jagrẽ kórég kutẽm
(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)*

³⁷ Tỹ vaj kỹ ag tóg pãnónh ãn tá kãre mũ, Jesus mré. Kỹ ag tóg ù tỹ hãn ri ke ag vigvég mũ sir. Jesus kato ag tóg kãmũ mũ. ³⁸ Kỹ vãhã ù tóg ag kãmĩ prẽr mũ, ha mẽ. “!..Senhor..!” he tóg. “!..Inh kósìn ve ra..! Inh kósìn pir vễ. ³⁹ Jagrẽ kórég ti nĩ, ha mẽ. Kỹ tóg kejẽn ti kã vyryn ke tĩ, kỹ tóg prẽr tĩ, kỹ tóg ti ter tĩ han tĩ gé, kỹ tóg jãrãn mũ. Jãrãn kỹ tóg jũrũn' jũrũn' ke tĩ gé, kỹ tóg kejẽn ti tovãnh mũ sir, komẽr hã, ti rỹj kar kỹ. ⁴⁰ Æ mré mũ tĩ ag mỹ sóg to vĩ mũ vễ, ag tỹ ti jagrẽ kórég tag kutẽm jé, hã ra ag tóg ti tỹ hãn ri ke tũ nĩ,” he tóg, ti panh ti, Jesus mỹ.

⁴¹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ãjag ne tóg inh ki ge há han tũ nĩgtĩ,” he mũ. “Jykre pãno ãjag nỹtĩ,” he tóg. “Kysã tỹ hãn ri ke ki inh hỹn ãjag mré tĩ nĩ? Kysã tỹ hãn ri ke ki inh hỹn ãjag to fe tĩg nĩ?” he tóg. “Inh mỹ ti pére kãtĩg nĩ,” he tóg, Jesus ti, ti panh mỹ. ⁴² Kỹ ag tóg ti pére kãmũ mũ. Ti jun kỹ ti jagrẽ tóg ti kã vyryn ke mũ. Ti tỹ jũrũn', jũrũn' ke han tóg mũ sir. Kỹ Jesus tóg ti jagrẽ mỹ vĩ jũ han mũ, ti tỹ ti ki kãkutẽ jé. Hã ki tóg kyrũ ãn tỹ há' he mũ sir. Kỹ tóg ti panh mỹ: “té,” he mũ sir.

⁴³ Kỹ tóg vẽnũ kar mỹ e tãvĩ tĩ. “Topẽ ne tóg tỹ ùn mág tãvĩ nĩ', ti jykre tóg há tãvĩ nĩ,” he ag tóg mũ sir, ag tỹ Jesus tỹ nãn han mũ to jykrén kỹ.

Jesus tỹ ã jagtar ke tó mãn
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: ⁴⁴ “ha mẽ há han,” he mũ. “Ëprã ke fi kósìn ãn vĩ jagtar nĩnh ke mũ. Inh hã vễ,” he tóg. “Ëprã ke ag vĩ ãjag tỹ inh ki nãn han sór mũ ãn han ke mũ,” he tóg, Jesus ti. ⁴⁵ Hã ra tóg ag tỹ ti tỹ ã ter ke kãmén tag to jykrén tũ nĩgtĩ. Ag tỹ to jykrén mũ ra ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ.

Kỹ ag tóg ãjag tỹ ti ki jẽmẽ sór mũ ra ti kamẽg mũ gé, hã kỹ ag tóg ti mỹ: “ã tỹ ne tó nẽ?” he tũ nĩ, Jesus mỹ.

Ûn mág

(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

⁴⁶ Kejẽn Jesus mré mũ ag vỹ jagnẽ mỹ vĩ jũ han mũ. “Ëg kã ù tỹ hẽ nỹ jagnẽ kãfór nĩ?” he ag tóg jagnẽ mỹ. Tag to ag tóg jagnẽ mỹ vĩ jũ han mũ.

⁴⁷ Hã ra Jesus tóg vég mũ, ag tỹ nén to jykrén mũ ti. Kỹ tóg gĩr jé prẽr mũ, ti tỹ ti mré jẽ jé. ⁴⁸ Kỹ tóg ag mỹ tag tó mũ, ha mẽ. “Gĩr tỹ ge jẽ'ỹn nĩ, ti to há nỹtĩmnĩ, isugnĩn,” he tóg. “Ãjag tỹ isugrĩn ti to há nỹtĩn kỹ ãjag tóg iso há nỹtĩ gé sir. ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ ãjag tóg ù tỹ inh jẽnẽg mũ to há nỹtĩ gé sir. Kỹ ãjag tỹ ẽgno kar vỹ tỹ ãjag mág kãfór kar nĩnh mũ, ha mẽ, ãjag tỹ tỹ ùn mág nỹtĩ sór kỹ. Tag to jykrén nĩ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ.

Û tỹ ẽg kato tẽ tũ ag

(Mc 9.38-40)

⁴⁹ Kỹ João tóg Jesus mỹ: “Senhor!,” he mũ. “Û ve ẽg tóg vẽn h jagrẽ pan tĩ, ã jiji tó kỹ, ẽg tỹ ùn vég mũ ẽn ti,” he tóg, Jesus mỹ. “Hã ra tóg ẽg mré tĩ tũ nĩgtĩ, hã kỹ ẽg tóg ti mỹ: “vẽn h jagrẽ kórég pan sór tũg nĩ,” hé,” he tóg, João ti, Jesus mỹ. ⁵⁰ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ũ mỹ: “vẽn h jagrẽ kórég pan tũg nĩ,” he tũg nĩ,” he mũ. “Û tỹ ẽg kato tẽ tũ nĩn kỹ ẽg mré ke vẽ sir,” he tóg, Jesus ti, João mỹ.

Samaria tá ke ag tỹ Jesus mỹ: “kãrã ra,” he sór tũ

⁵¹ Kejẽn Jesus ter ke kurã tóg kakó nĩ sir. Kỹ tóg to jykrén kỹ Jerusalém ra tĩg sór mũ, ag tỹ tá ti tén jé.

Kỹ tóg tĩg kỹ ù ag jěgněg mũ, vėnh jo, ag tỹ ti jun ke tó jé, cidade kāsir tá. ⁵² Kỹ ag tóg mũ mũ, ag tỹ tón jé. Kỹ ag tóg cidade sĩ ù ki jun mũ. Samaria tá ke ag jamã ù vė. Tá ag tóg ti nũr ke ve sór mũ. ⁵³ Hã ra tá ke ag tóg ag mỹ nenh mũ. Ag mỹ ag tóg: “ãjag tỹ hẽ ra mũ nẽ?” he mũ. Kỹ ag tóg: “Jerusalém ra,” he mũ. Kỹ tóg ag mỹ kórég nĩ, hã kỹ ag tóg ag mỹ cama ven sór tũ nĩ. ⁵⁴ Kỹ Tiago tóg jũ mũ, João ke gé, Jesus mré mũ tĩ ag. Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Ëg mỹ tóg há nỹnh mũ, ěg tỹ Topẽ mỹ: “kanhkã tá pĩ tỹ ag pũn nĩ,” hen kỹ. Mỹ ã mỹ há nỹnh mũ?” he ag tóg. “Ëg tỹ Elias tỹ nén han ja ěn han há tóg tĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁵⁵ Hã ra Jesus tóg ag jé vĩrĩn ke kỹ ag mỹ: “vĩ tũg ra,” he mũ. “Topẽ jykre pijé’, ãjag tỹ nén han sór mũ tag ti. Inh pi(jé) ag tũg sór mũ’. Isỹ ag kren han sór vė jãvo, hã jé sóg kãtĩ mũ, inh, hã vỹ: tỹ sóg ěprã ke fi kósĩn ěn nĩ, he mũ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ. ⁵⁶ Kỹ ag tóg cidade ù ra mũ mũ, tá nũgnũr jé sir.

*Ëg tỹ Jesus mré mũnh ke
(Mt 8.18-22)*

⁵⁷ Ag mũn kỹ ù tóg Jesus mỹ: “sỹ ã mré tĩg há tóg tĩ,” he mũ. “Ã tỹ hẽn ra tĩg kỹ sóg ã mré tĩg ke mũ,” he tóg. ⁵⁸ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “hã ra tóg jagy tĩ,” he mũ. “Ĩn tũ sóg nĩ. Mĩg vỹ kré nỹtĩgtĩ, jėsĩ vỹ jagfe nỹtĩgtĩ gé, ag jãvo isỹ hẽ tá nũr ke tóg tũ tĩ. Tỹ sóg ěprã ke fi kósĩn ěn nĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁹ Kỹ Jesus tóg kejẽn ù mỹ: “mũ nỹ, inh mré,” he mũ. Hã ra tóg ti mỹ: “inh hỹn ver tĩg mũ ha, sỹ inh panh ter kỹ ga ki ti fón jé ver,” he mũ. ⁶⁰ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Inh ki ge tũ ag vỹ ã panh kej

han mũnh mũ. ã tỹ inhhã inh mré tĩg há tóg tĩ, ã tỹ Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩnh ke ãn kãmén jé," he tóg ti mỹ, Jesus ti.

⁶¹ Kĩ ù tóg ti mỹ ke mũ gé sir, Jesus mỹ. "Sỹ ã mré tĩg há tóg tĩ," he tóg. "Hã ra sóg inh jamã ra tĩg sór mũ ver, sỹ inh mré ke fag mỹ isĩg ke tó jé," he tóg, Jesus mỹ. ⁶² Kĩ Jesus tóg ti mỹ: "vó," he mũ gé. "Ëg tỹ arado tỹ ga kũm kỹ ãg pi(jé) vësỹãm ãvãnh tĩ," he tóg. "Ge ti nĩ, ã tỹ inh mré tĩg sór kỹ. Inh mré ã tóg tĩg mũ. ã tỹ ã tũ han sór tĩn kỹ ã tóg Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ tá krỹg ke tũ nĩ," he tóg, Jesus ti, ù tỹ ti mré tĩg sór mũ mỹ.

10

Û tỹ 70 (ke) ag tỹ Jesus vĩ kãmén mũ

¹ Kĩ Jesus tóg ù ag vin mũ gé sir, ù tỹ 70 (ke) ag. Kĩ tóg ag jẽgnẽg mũ sir, ag tỹ ti jo mũ jé. Ûn régre tĩn', ùn régre tĩn' he tóg. Ag mỹ tóg ke mũ, ag tỹ ãmã kar mũ Topẽ kãmén mũn jé, cidade kar mũ ke gé. Ag nón tóg ra tĩg sór mũ gé, Jesus ti. ² Kĩ tóg ag mỹ: "inh mỹ ag tóg ãkré ri ke nỹtĩ, ãjag tỹ ùn mỹ tónh ke mũ ag," he mũ. "Kejẽn ãg jakré tóg éhé nỹgtĩ, hã ra ag pipir nỹtĩ, ù tỹ krenh ke mũ ag. Kĩ ag tóg ãjag tỹ krég mũ (hã) ra kre kãn tũ nĩgtĩ sir. Ge ti nĩgtĩ, inh vĩ ti. Ûn e ag tóg inh ki ge sór mũ nĩ, hã ra ù tỹ ag mỹ tónh ke tóg tũ tĩ," he tóg. "Hã kỹ Topẽ mré vĩmĩ, ti tỹ ù ag jẽgnẽn jé, ag tỹ ag mỹ tugtón jé, ti vĩ ti," he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mỹ.

³ "Ha mũjẽg. Ha vé, carneiro krẽ vỹ vẽnũ jỹ nĩgãn ki kagtĩg nỹtĩ, mĩg tỹ ag mãn sór kỹ. Mé krẽ ãn ri ke ãjag nỹtĩ, hã ra sóg ãjag jẽgnẽg mũ, kỹ Topẽ vỹ ãjag jỹ nĩgãn mũ," he tóg. ⁴ "Kỹ ãjag mũn kỹ sacco ma mũ

tũg nĩ, bolso ẽn, jãnkamy tũ ke gé, pẽn né vẽnh kafã gé(g) mũ tũg nĩ gé, pẽn to ró ẽn. Kĩ ãjag tỹ ù ven kĩ ti mỹ: “ã mỹ há?” he tũg nĩ gé. Jatun mỹ mũmnĩ,” he tóg.

⁵ “Kejẽn ãjag tóg ẽmã ù tá junjun ke mũ. Kĩ ãjag tỹ ãn ù ra ge kĩ tá ke fag mỹ: “Topẽ jé ãjag ki rĩr, kĩ ãjag jé jatun mỹ nỹtĩ nĩ,” hemnĩ fag mỹ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ. ⁶ “Kĩ tá ke ù tỹ inh ki rã kĩ tóg jatu' he mũ sir, ti tỹ tỹ Topẽ kósin nĩn kĩ. Tá ke ù tỹ inh ki rã jãvãnh nĩn kĩ tóg jatu' he tũ nĩ sir. Ti jãvo ãjag tóg jatu' he mũ sir inhhã.

⁷ ãn ẽn krẽm nũgnũrmnĩ, ãjag tỹ kãra ge ja ẽn krẽm. Fag tỹ ãjag mỹ nén nĩm mũ ẽn komnĩ gé. Ûn rãnrãj han mũ ẽn tóg ti kaja venh ke mũ, ti rãnrãj kaja ti, hã kĩ ag tóg ãjag jẽn ke mũ sir, vẽnh kaja jé. ãn ù kãra ge tũg nĩ, ẽmã ẽn tá. ⁸ ãjag tỹ ẽmã ù tá junjun kĩ ãn pir krẽm nỹtĩmnĩ, tá ke ag tỹ ãjag mỹ: “kãge ra,” hen kĩ. Ag vễjẽn hã komnĩ. ⁹ Ûn kagyga ag tỹ há' hemnĩ. Ag mỹ: “Topẽ vỹ tỹ ãjag pã'i nĩnh mũ, ãn ri,” hemnĩ.

¹⁰ Kejẽn ẽmã ù tá ke ag tóg ãjag mỹ: “kãge ra,” he jãvãnh nỹtĩnh mũ. Kĩ ẽmã ẽn fĩn rãm kĩ ag mỹ tag tómnĩ, ha mẽ: ¹¹ “ha vé, ẽg pẽn nug hã kykũnh ẽg tóg mũ, ãjag tỹ ẽg kavénh tũ nĩ jé,” hemnĩ. “Ge ra ẽg tóg ãjag mỹ tó mũ, ẽg tỹ ãjag mỹ nén tónh kãmũ jan ki, hã vỹ: “Topẽ vỹ tỹ ẽg pã'i nĩnh mũ, ãn ri,” he mũ,” hemnĩ ag mỹ,” he tóg, Jesus ti. ¹² “Ha mẽ, kurã tỹ ẽgno ki ag tóg vễsỹrénh ke mũ, ag tỹ ãjag vỹ mẽ jãvãnh kĩ. Cidade tỹ Sodoma tá ke ag vễsỹrénh kãfór han jé ag tóg ke mũ, kurã ẽn kã, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ.

*Jesus tỹ ù ag mỹ vĩ kónãn
(Mt 11.20-24)*

¹³ Kỹ tóg: “sỹ cidade tỹ Corazim ki ke ag mỹ tag tó sór mũ, ha mẽ,” he mũ. “Kórég ve jé ãjag tóg ke mũ,” he tóg. “Sỹ cidade tỹ Betsaida ki ke ag mỹ tag tó sór mũ gé, ha mẽ. Kórég ve jé ãjag tóg ke mũ gé,” he tóg. “Ëg tỹ nén han vãnh tỹ hên ri ke hyn han isóg ãjag mỹ, milagre tỹ hên ri ke, hã ra ãjag tóg ãjag jykre tovãnh sór tũ nĩgtĩ,” he tóg. “Cidade tỹ Tiro tá, cidade tỹ Sidom tá sóg ãg tỹ nén han vãnh ãn hyn han tũ nĩ. Sỹ tá milagre hyn han mũ ra ag tóg ãjag jykre kórég tovãnh mũ vễ, vãsỹ,” he tóg. “Ãjag jykre pãno to ag jykrén ke mũ vễ, kygfỹ ag mũ vễ, ag mỹ ti e tĩnh mũ vễ, sỹ ag mỹ tó mũ ra. Ag jãvo ãjag tóg tovãnh sór tũ nĩ', to jykrén sór tũ pẽ nĩ',” he tóg, Jesus ti. ¹⁴ “Tiro tá ke ag vỹ vësỹrénh kãn ke mũ, kurã tỹ ãgno ãn ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pãno to. Ag vësỹrénh kãfór han jé ãjag tóg ke mũ jãvo, ha mẽ,” he tóg, Corazim tá ke ag to, Betsaida tá ke ag to ke gé.

¹⁵ Kỹ tóg: “sỹ cidade tỹ Cafarnaum ki ke ag mỹ tag tó sór vễ, ha mẽ,” he mũ. “Ûri tóg ver ãjag mỹ sér tĩ,” he tóg. “Kanhkã ve jé ãg tóg ke mũ,” he ãjag tóg tũ, ón kỹ. Hã ra ãjag tóg nũgme ki vár ke mũ jãvo, inferno ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã vĩ jẽmẽ jãvãnh mũ ag mỹ vĩ kónãn hã vễ.

¹⁶ Kỹ tóg ã mré ke ag mỹ tag tó mũ. “Û tóg ãjag vĩ mẽ sór mũ, ha vemnĩ,” he tóg. “Kỹ tóg sir inh vĩ mẽg mũ gé, ti tỹ ãjag vĩ mẽn kỹ. Û tóg ãjag vĩ mẽ sór tũ nĩ, ha vemnĩ. Kỹ tóg inh vĩ mẽnh ke tũ nĩ gé. Ti tỹ inh vĩ mẽnh ke tũ nĩn kỹ tóg ù tỹ inh jẽnẽg mũ ãn vĩ mẽnh ke tũ nĩ gé sir, Topẽ vĩ ti,” he tóg, Jesus ti.

Ti tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ tón hã vễ, ag tỹ ti vĩ kãmén mũ jé, kór há mũ, kuvar há mũ.

Kỹ ag tóg sir mũ mũ, ù tỹ 70 (ke) ên ag.

Ủ tỹ 70 (ke) ag tỹ Jesus to vỹnvỹn ke

¹⁷ Kejẽn ag tóg ti to vỹnvỹn ke mũ, kỹ ag tóg ti mỹ vĩ sér han mũ sir. “Senhor’,” he ag tóg mũ. “Vẻnh jagrẻ kórẻg ag vỹ ẻg vĩ ki han tĩ. ã jiji tó kỹ ẻg tóg ag mỹ vĩ tĩ, kỹ ag tóg ki hã han tĩ,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

¹⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “vẫsỹ inh Japo vé, ti tỹ kanhkã tá kãtẻre kỹ,” he mũ. “Ti fĩn rẫm sỏg, hã kỹ sỏg ti fỏn. Ta tỹ kỏmkỏm ke ri ke nĩ ja ti nĩ, ti kutẻ ja ẻn ti. ¹⁹ Ti kri ke vỹ tỹ inh nĩ. Ha vé, ảjag to sỏg vẫsẫn mũ, pỹn tỹ ảjag kỏkẻn tũ nĩ jẻ, ảjag tỹ ti sẫn mũ ra, pỹn kakrẫ ke gẻ, Nẻn-Kỏrẻg kar ag ke gẻ. Ủ vỹ ảjag kỏkẻn ke tũ pẻ nĩ gẻ. ²⁰ Hã ra tag to mỹ há nỹtĩ tũg nĩ ver. Tag vỹ tỹ nẻn ù tũ nĩ ver. Vẻnh jagrẻ kórẻg vỹ ảjag vĩ han, vẻnh kuprĩg ke gẻ. Hã ra tag to mỹ sér nỹtĩ tũg nĩ. Nẻn ù vỹ há pẻ nĩ, kỹ tag hã to mỹ sér nỹtĩmnĩ. ảjag jyjy vỹ rẫnrẫn kỹ nỹtĩ, Topẻ livron ki, kanhkã tá, ảjag tỹ kanhkã tá junjun jẻ. Kỹ tag hã to mỹ sér nỹtĩmnĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ ùn kẫsir ag to há
(Mt 11.25-27; 13.16-17)*

²¹ Kỹ tóg Jesus mỹ sér tĩ, hora ẻn kã. Topẻ kuprĩg tỹ ti krĩn kỹ tóg ti mỹ sér tĩ: “jỏg’,” he mũ. “Tỹ ã tóg kanhkã tẫn ag kẫfỏr kar nĩ, kar ã tóg tỹ ẻprẫ ke ag kẫfỏr nĩ gẻ,” he tóg. “Inh mỹ tóg há tĩ, ã tỹ nẻn han mũ ti. Ủ tỹ: “ki kanhrỏ mág inh nĩ,” he mũ ag mỹ ã tóg ã jykre ven ja tũ nĩ. Ag mỹ ã tóg kãmén ja tũ nĩ. Ủ tỹ gữ ri ke ki kagtĩg ag hã mỹ ã tóg ven ja nĩ, ã

jykre ti,” he tóg. “Hỹ, hã vễ. Ǻ tỹ nén to jykrén mũn hã vễ, hã kỹ Ǻ tóg ag hã mỹ Ǻ jykre ti nĩm. Hã ra tóg há tãvĩ nĩ, jóg’,” he tóg, Jesus ti. ²² Kỹ tóg Ǻ mré mũ tĩ ag mỹ: “inh jóg tóg inh mỹ tovãnh kãn, Ǻ tỹ nén han ja kar ti,” he mũ. “Kỹ ù pi(jé) ti kósin ki kanhró nĩ’. Inh jóg ne inh ki kanhró nĩ’. Kỹ ù pi(jé) inh jóg ki kanhró nĩ gé’. Inh hã ne ti ki kanhró nĩ’, isỹ tỹ ti kósin nĩn kỹ. Hã ra sóg Ǻjag mỹ ti kãmén jé kãtĩ mũ, inh jóg ti. Isỹ tag to ùn kuprêg mũ ag hã mỹ sóg ti kãmén tĩ, inh jóg ti,” he tóg, Jesus ti.

²³ Kỹ tóg Ǻ mré mũ tĩ ag mỹ nén ù kãmén mũ gé. Vyrmynd tóg ag mỹ ke mũ, kỹ tóg: “Ǻjag hã ne vég mũ’, Topẽ jykre ti, hã kỹ Topẽ tóg Ǻjag ve há han mũ,” he mũ. “Sér pẽ ti tĩ, ù tỹ ti jykre vég mũ ag mỹ,” he tóg, Jesus ti. ²⁴ “Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ. Ừ tỹ hẽn ri ke ag vỹ inh ve sór tãvĩ ja nỹtĩgtĩ, vãsỹ, Ǻjag tỹ ùri nén vég mũ tag ti. Hã ra ag tóg inh mur ken jo kãgter kãn. Topẽ vĩ tó tĩ ag ja vễ, pã’i mág ag ja vễ, hã kỹ ag tóg Ǻjag tỹ nén vég mũ ve sór tãvĩ ja nỹtĩgtĩ. Hã ra ag tóg ve ja tũ nĩ, mẽ ja tũ ag tóg nĩ gé, Ǻjag tỹ ùri nén mẽg mũ ti. Ǻjag hã ne mẽg mũ inhhã’,” he tóg, Jesus ti, ti mré mũ tĩ ag mỹ.

Samaria tá ke to comparação

²⁵ Kỹ vãhã Topẽ vĩ to professor ù vỹ ag kãmĩ jẽgnẽ mũ, kỹ tóg Jesus ki jẽmẽ sór mũ. Ti tỹ ón kỹ ti vĩ mẽ sór vễ, hã kỹ tóg ti mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Inh hỹn hẽ ri kenh mũ, isỹ rĩr krỹg ja tũ ve jé?” he tóg, Jesus mỹ.

²⁶ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ne nỹ hỹn rãn kỹ nĩ, Topẽ vĩ ki?” he mũ. “Topẽ jykre tỹ ne han jé Ǻ ke mũ hỹn’?” he tóg. “To ke há Ǻ tóg nĩ, ha inh mỹ tó,” he tóg.

27 Kĩ tóg ti mĩ: “Topẽ vỹ tỹ ã kri ke nĩ, kỹ ti hã to há nĩmnĩ, ti ki rã há han nĩ, ti to jykre pir nĩmnĩ, ti to tar nĩmnĩ, ti mĩ ã tỹ nén han mũ kar ěn han nĩ, ha mẽ. Kỹ ã régre kar ki rĩr nĩmnĩ gé, ã tỹ vėnh ki rĩr há han ri ke. Topẽ tỹ nén tón hã vė,” he tóg, Topẽ vĩ to professor ti.

28 Kỹ Jesus tóg: “hỹ,” he mũ. “Ki hã ã tóg tó mũ,” he tóg. “Tag han ra, kỹ ã tóg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ,” he tóg.

29 Hã ra tóg ti mĩ há tũ nĩ, Jesus vĩ tag ti, hã kỹ tóg ti mĩ: “kỹ ù nỹ tỹ inh régre nĩ?” he mũ.

30 Kỹ Jesus tóg ti mĩ tag tó mũ, ha mẽ. “Kejẽn ù tóg nĩgtĩ. Hã ra tóg Jerusalém tá kãtĩg kỹ Jericó ra tĩ mũ. Ępry jagma, ěmĩn jagma ùn jykre kórég ag tóg ti jo vãjig mũ, bandido ag. Kỹ ag tóg ti kãgmĩ kỹ ti kur kunũg mũ. Ti mrãnmrãn ag tóg mũ. Ti tén kren ag tóg mũ, kỹ ag tóg hã ki ti tovãnh kar mũ mũ sir, ti tũ mãn kãn kỹ. Kỹ tóg tá nỹ nĩ sir.

31 Ti tỹ tá nỹ ra ù tóg ěpry ěn jagma kãtĩ mũ gé. Topẽ tũ ki rĩr tĩ ù vė. Ti vég tóg mũ, ùn vėsỹrénh kỹ nỹ ěn ti, hã ra tóg ti venh rã tũ nĩ. Ęmĩn jagma tóg tĩ mũ.

32 Kỹ vãhã Levi krẽ ù tóg ěpry jagma kãtĩ mũ gé. Tá jun kỹ tóg ti vég mũ gé, hã ra tóg ti venh rã tũ nĩ gé. Ęmĩn jagma tóg tĩ mũ gé sir.

33 Kỹ vãhã Samaria tá ke ù tóg ěpry jagma kãtĩ mũ gé. Kỹ tóg tá jun mũ, kỹ tóg ti vég mũ. 34 Kỹ tóg ti venh rã mũ inhhã. Ti kygtãg tóg mũ sir, azeite tỹ, vinho tỹ ke gé, ti mỹ to tĩn kỹ. Ā kur tỹ tóg ti pãg mũ sir. Kỹ tóg ã męg kri ti nĩm mũ, ã tỹ ti ma tĩg jé. Hã kỹ tóg ag tỹ ĩn krẽm nũr jafã tá jun mũ sir. Kỹ tóg tá ti ki rĩr mũ.

³⁵ Tỹ vaj kỹ tóg tĩg mǎn sór mũ, hã kỹ tóg ù tỹ ìn ki rĩr mũ ãn mỹ jǎnkamy régre vin mũ, kỹ tóg ti mỹ: “ti ki rĩr há han,” he mũ. “Jǎnkamy tag tỹ ã mỹ tá krỹg tũn kỹ sóg ã mỹ kajām mǎn mũ, sỹ vỹn ken kỹ,” he tóg. “Kajām kǎn jé sóg ke mũ, sỹ vỹn ken kỹ,” he tóg, Samaria tá ke ãn ti. Ti tỹ ùn kaga ki rĩr mũn hã vỹ,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ Kỹ tóg: “kỹ ùn tǎgtũ ag vỹ ti ve ja nĩ. Ag kã ù tỹ hẽ nỹ tỹ ti régre ja nĩ, ag tỹ ùn vóg kónǎn ja ãn régre? Ha to jykrén (ke)ma’,” he tóg, Jesus ti, Topẽ vĩ to professor ãn mỹ.

³⁷ Kỹ ù tỹ ti ki jẽmẽg mũ ãn tóg ti mỹ: “ù tỹ ti jagǎgtǎn mũ ãn vỹ tỹ ti régre ja nĩ,” he mũ.

Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “hỹ, tó há han ã,” he mũ. “Kỹ ãn ri ke han nĩ. Ûn vỹsỹrénh mũ ag jagǎgtǎn kǎn nĩ, ti ri kén,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ón ký ti ki jẽmẽg mũ mỹ tón hã vỹ.

Jesus tỹ Maria mré Marta fag venh tĩg

³⁸ Kejẽn ag tóg mũ mũ, Jesus ag, kỹ ag tóg ãmã sĩ ù ki junjun mũ. Tá ù fi tóg nĩ nĩ, fi jijin hã vỹ: Marta, he mũ. ãn fi vỹ Jesus mỹ: “inh ìn kǎra ge jẽg, ãjag tỹ ẽg mré nỹtĩ jé,” he mũ.

³⁹ Kỹ fi jǎvy fi vỹ nĩ gé, hã vỹ: Maria, he mũ. Kỹ Maria fi vỹ Jesus mré nĩ nĩ, ti vĩ jẽmẽ jé. ⁴⁰ Hã ra Marta fi vỹ rǎnrǎj (ka)mẽ nĩ, Jesus ag mỹ vỹjẽn han jé. Jǎvo Maria fi tóg nĩ nĩ.

Kỹ Marta fi tóg Jesus mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Rǎnrǎj mág han tĩ sóg nĩ, hã ra fi tóg nĩ nĩ. Fi mỹ ké, fi tỹ ình mré vỹjẽn ki rĩr jé,” he fi tóg mũ.

⁴¹ Hã ra Jesus tóg fi mỹ: “krĩ kufy ã tóg nĩ, nén ù tũ to, hã ra fi tóg ình vĩ jẽmẽg nĩ nĩ,” he mũ, Marta fi mỹ. “Vỹjẽn to vỹnh kutǎn tũg nĩ. ⁴² Nén ù pir hã

ne há nĩ', hã vỹ: inh vĩ, he mũ. Maria fi vỹ inh vĩ hã jẽmẽ sór mũ, kỹ sóg fi mỹ: “ha nén ù han,” he jãvãnh nĩ. Nén ù há kuprẽg fi tóg, fi tỹ inh vĩ mẽ sór kỹ,” he tóg, Jesus ti, Marta fi mỹ.

11

*Ëg tỹ Topẽ mré vēmén
(Mt 6.9-15; 7.7-11)*

¹ Kejẽn tóg Topẽ mré vĩ mũ, Jesus ti, ẽmã ù tá nĩ kỹ. Ti tỹ Topẽ mré vēmén kar kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré vĩnh kãmũ mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Ëg kanhrãn nĩ, ãg tỹ Topẽ mré vĩ há han jé. João vỹ ã mré mũ tĩ ag kanhrãn. Ge ki ãg kanhrãn nĩ gé,” he ag tóg, Jesus mỹ.

² Kỹ tóg ag kanhrãn kỹ ag mỹ:

“Topẽ mré vĩ kỹ tag tómnĩ, ha mẽ,” he mũ.

“Ëg jóg mág, ã jyyj tó ãg tóg tĩ.

Kỹ vãnh kar jé ã tỹ tỹ ùn mág nĩ vé.

Ëg jé kãnhmar ã tỹ tỹ ãg pã'i nĩ vé.

³ Ëg mỹ ãg jẽn ti nĩm, kurã kar ki, ãg tỹ kurã kar ki ko tĩ ẽn.

⁴ Kỹ ãg mỹ vãnh pãte fón nĩ, ãg tỹ ã vĩ mranh ja ti, hã jé ãg tóg ãg tỹ jagnẽ to jũ tỹ jagnẽ mỹ vãnh pãte fón ke mũ gé.

Kỹ ãg tỹ ã vĩ mranh sór kỹ ãg kren han nĩ, ãg tỹ mranh tũ nĩ jé,” hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁵ Kỹ tóg ag mỹ ãg tỹ Topẽ mré vēmén tĩ ẽn kãmén mãn mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “kejẽn ù tóg nĩgtĩ,” he mũ. “Kuty si há tá tóg ã régre ãn ki jun mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “régre’,” he mũ. “Inh mỹ ẽmĩ tãgtũ nĩm, sỹ kar ã mỹ ti ri kén kỹ nĩm jé,” he tóg. ⁶ “Inh mré ke ù vỹ jun.

Kór há tá tóg kãtĩg, kuvar há tá. Hã ra sỹ ti mỹ ne han ke tóg tú tĩ,” he tóg, ã régre mỹ.

⁷ Kĩ ti régre tóg ti mỹ: “hã ra sóg nũr nỹ nĩ,” he mũ. “Kar inh krẽ tóg inh mré nũgnũr nỹtĩ gé. Jãnkã vỹ nĩfénh kũ jẽ nĩ. Hã kũ tóg inh mỹ vẽnĩmỹ tĩ, inh nĩnh ke mũ ra, sỹ ã mỹ ẽmĩ nĩm jé. Ủ ki jãvãnh,” he tóg ti mỹ.

⁸ Hã ra tóg sir to vĩ mãn', to vĩ mãn' he mũ. Hã kũ tóg nĩ kũ ti mỹ nĩm mũ sir, ti tỹ ti mỹ ẽmĩ to vĩ mũ ti. Ti régre vẽ, ủ tỹ ti mỹ to vĩnh kãtĩ mũ ti. Ge ra tóg ti mỹ nĩm ke tú nĩ vẽ, ti tỹ tỹ ti régre ra. Ti tỹ ti mỹ to vĩ mãn', to vĩ mãn' he tũgrĩn tóg sir ti mỹ nĩm mũ jãvo. Ẽg tỹ Topẽ mré vĩ ri ken hã vẽ,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Ha mẽ, sỹ ãjag mỹ nén tó mũ tag ti. Topẽ mỹ nén kar to vĩmĩ, kũ tóg ãjag mỹ han mũ sir. ãjag tỹ ti mỹ nén ủ to vĩ mũ ẽn jãvãnh nĩ, kũ ãjag tóg venh ke mũ sir. Ti mré vĩ kũ ẽg tỹ ti jãnkã tỹ tórón tórón ke ri ke han nĩ, kũ tóg ãjag mỹ ti róm ri ke han mũ, ti tỹ ãjag mỹ ãjag tỹ nén to vĩ mũ ẽn han kũ. ¹⁰ Hỹ, hã vẽ. ãjag tỹ ti mỹ nén to vĩn kũ tóg ãjag mỹ han mũ. ãjag tỹ ti jãvãnh kũ ãjag tóg venh ke mũ. ãjag tỹ ẽg tỹ jãnkã tỹ tórón tórón ke ri ke han kũ tóg ãjag mỹ ti róm ri ke han mũ. ¹¹ Kejẽn ãjag kósin tóg ãjag mỹ pirã to vĩ mũ. Kũ ãjag pi(jé) ti mỹ pỹn nĩm ke mũ'. Pirã hã nĩm jé ãjag tóg ke mũ. ¹² Kejẽn tóg ãjag mỹ garĩnh ovo to vĩ mũ, ãjag kósin ti. Kũ ãjag pi(jé) ti mỹ pỹn kakrã nĩm ke mũ'. Garĩnh ovo hã nĩm jé ãjag tóg ke mũ. ¹³ Jykre pãno ãjag nỹtĩ. ãjag jykre pãno (hã) ra ãjag tóg ãjag krẽ mỹ nén ủ há nĩm tĩ. Ge ti nĩ gé, ãjag tỹ Topẽ mỹ nén ủ to vĩn kũ. Nén ủ há hã nĩm jé tóg ke mũ. Hã ra tóg ãjag kãfór han tĩ, ẽg jóg tỹ

kanhkã tá nĩ ti. Ājag tỹ ti mỹ to vĩn kỹ tóg ã kuprĩg tỹ ãjag jagrẽ han ke mũ mỹr, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ Topẽ jykre hã han kỹ tar nĩ
(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)*

¹⁴ Kejẽn tóg ùn jagrẽ kórég mỹ ti jagrẽ kutẽm mũ. Ti vĩ vãnhan ja tóg nĩ, ti jagrẽ ti. Jesus tỹ ti kutẽm kar tóg vĩ há nĩ sir. Kỹ tóg vẽnhan kar mỹ e tĩ sir, ag mỹ tóg sér tĩ sir. ¹⁵ Hã ra ù ag tóg ti to: “jagrẽ kórég ti nĩ,” he mũ. “Nén-Kórég ag pã'i vỹ tỹ ti jagrẽ nĩ, Satanás ẽn, Belzebu he mũ ẽn,” he ag tóg mũ, ón kỹ. “Hã kỹ tóg Nén-Kórég ag pan tĩ, ag jagrẽ kórég ag. Nén-Kórég ag pã'i jykre tỹ tóg ag pan tĩ,” he ag tóg ón kỹ, Jesus to. ¹⁶ Hã ra ù ag tóg ón kỹ ti jykre ve sór mũ gé, kỹ ag tóg ti tỹ ẽg tỹ nénhan vãnhan mũ ve sór mũ sir, ti tỹ ag mỹ kanhkã jykre ven jé.

¹⁷ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ nén to jykrén mũn ki. Hã kỹ tóg ag mỹ: “pã'i pĩr krẽm ke ag tỹ jagnẽ kato tẽn kỹ ag tóg jagnẽ kãgtẽn kãn ke mũ,” he mũ. “Ĩn pĩr krẽm ke fag tỹ jagnẽ kato tẽn kỹ fag tóg jagnẽ kãgtẽn kãn ke mũ gé sir. ¹⁸ Ge ti nĩ, Nén-Kórég ag jykre ti. Nén-Kórég ag tỹ jagnẽ kato tẽn kỹ ag tóg jagnẽ tỹ tũ' henh mũ gé vẽn, Satanás ag. Hã kỹ tóg vẽnhmỹ nĩ, ãjag vĩ ti, ãjag tỹ iso: “Satanás jykre tỹ, Belzebu ẽn jykre tỹ tóg Nén-Kórég ag pan tĩ,” he mũ ti. Ag tỹ jagnẽ kato tẽgtẽ to ken hã vẽn sir, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ “Belzebu jykre tỹ tóg ag pan mũ, Nén-Kórég ag,” he ãjag tóg tĩ iso. Ājag mré ke ag to jykrén nĩ. Nén-Kórég ag pan ag tóg tĩ gé, ãjag mré ke ag. Ag pí(jé) Satanás jykre ki ag pan tĩ'. Topẽ jykre ki ag tóg ag pan tĩ (mỹr') Ājag tỹ tag to jykrén kỹ ãjag tóg inh jykre há ki kanhrãn ke mũ vẽn,” he tóg

ag mÿ, Jesus ti. ²⁰“Topẽ kuprĩg jykre tÿ sóg Japo ag pan tĩ mÿr, ha mẽ. Topẽ kuprĩg tÿ Japo ag pan kãn kÿ Topẽ tóg tÿ ãg pã'i nĩ vẽ, mÿr. Tag to jykrén nĩ,” he tóg, Jesus ti.

²¹“Û tÿ é he (ka)mẽ ag tóg ãjag tũ ki rĩr há han ti. Ag rógro vÿ jẽgtĩ, kÿ ag tóg ãjag ãn ki rĩr tĩ sir, ù tÿ ag tũ mág tũ nĩn jé. Kÿ ù tóg ag tũ vóg ke tũ nĩ gé, ag tÿ ki rĩr há han kÿ. ²²Kejẽn ù tóg ù tóg ù tÿ é he (ka)mẽ ãn in tá jun mũ, ù tÿ ti tar kãfór nĩ ti. Ti rará kãfór nĩn kÿ tóg ti tÿ hẽn ri kenh mũ sir. Kÿ tóg ti rógro vãg mũ. Ti tÿ ùn kãgtén jafã vãg tóg mũ, kÿ tóg ti tũ mãn kãn mũ gé sir. Ge ti nĩ, isÿ nén han mũ ãn ti. Û tÿ é he (ka)mẽ ri ke ti nĩ, Japo ti, hã ra sóg ùn tar ãn ri ke nĩ,” he tóg.

²³“Ãjag tÿ tÿ inh mré ke tũ nÿtĩn hã kÿ ãjag tóg inh kato tẽgtẽ mũ. ãjag tÿ inh mré ãprã ke ag tÿ Topẽ to kãmũ han tũ nĩn kÿ ãjag tóg ag kãmũ kamẽg mũ,” he tóg.

*Vẽnh jagrẽ kórég vÿn kenh ke
(Mt 12.43-45)*

²⁴“Kejẽn sóg vẽn jagrẽ kórég ù kutẽm mũ. Kÿ tóg ga kórég mĩ tĩ mũ, ti jagrẽ ãn ti. Goj venh ke tũ tóg nĩ, tá. Vẽnkhán ke tũ tóg nĩ gé, ti tÿ hẽ ri ken kÿ vẽnkhán ke tũ tĩn kÿ. Kÿ tóg vãhã to jykrén mũ sir. “Inh hÿn ãn ra tĩg mãn ha, sÿ ù tá kãkutẽ ja ãn ra. Inh mÿ tóg tÿ ãn ri ke ja nĩ, kÿ inh jé hÿn ti kãra rã mãn ha,” he tóg mũ, ti jagrẽ ãn ti. ²⁵Kÿ tóg ti venh kãtĩ mũ. Hã ra tóg sir krĩ há nĩ. Kÿ tóg ti mÿ ãn há ri ke nĩ sir, ãn prur, ãn sĩnvĩ ri ke. ²⁶Kÿ tóg Nén-Kórég tÿ 7 (ke) ag mÿ tónh tĩ mũ sir. “Ha kãmũ jẽg,” he jé tóg ke mũ. Hã ra ag jykre pãno tóg ti jykre pãno kãfór nĩ. Kÿ ag tóg sir ù ãn kãge ge mũ, tÿ ag tóg ti jagrẽ

nýtĩ sir, isỹ ùn mỹ ti jagrẽ pir kutẽm ja ẽn ti. Hã kỹ tóg kórég tãvĩ nĩ sir. Ti jagrẽ kórég pir kutẽm inh nĩ vè, hã ra ù tỹ 8 (ke) ag tóg tỹ ti jagrẽ nýtĩ, ti tỹ inh ki rã tũ nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ vènh jagrẽ jykre tón hã vè.

Topẽ tỹ ẽg ve há han ke

²⁷ Kỹ ù tỹ ti vĩ mẽg mũ ù fi tóg prẽr mũ sir, fi tỹ ti vĩ tag mẽ kỹ. Ûn e ẽn kãmĩ fi tóg jẽ nĩ, kỹ fi tóg ti mỹ ke mũ. “!..Topẽ vỹ ã mỹnh fi ve há han, fi tỹ ã han tugrĩn, fi tỹ ã pafãm tugnen..!” he fi tóg, prẽr kỹ. ²⁸ Kỹ Jesus tóg fi mỹ: “hỹ,” he mũ. “Hã ra Topẽ vỹ ã ve há han ke mũ gé, ã tỹ ti vĩ jẽmẽn kỹ. Hã kỹ ã tỹ ti vĩ mẽ kỹ ke króm nĩ, kỹ tóg ã ve há tãvĩ han ke mũ,” he tóg, Jesus ti, ù tỹ prẽr mũ ẽn fi mỹ.

*Jesus tỹ ón kỹ milagre han ke tũ
(Mt 12.38-42)*

²⁹ Hã ra ù tỹ hẽn ri ke ag tóg sir tá junjun mũ, ti vĩ mẽ jé. Kỹ tóg fór tãvĩ tĩ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “kórég ãjag nýtĩ,” he mũ. “Ón kỹ ãjag tóg nén han vãnh ve sór mũ. Vènh ke tũ ãjag tóg nĩ. Nén ù pir hã ve jé ãjag tóg ke mũ, hã vỹ: Jonas tỹ nén ve ja ẽn ri ke, he mũ,” he tóg. ³⁰ “Jonas vỹ cidade tỹ Nínive tá ke ag mỹ Topẽ vĩ tó ja nĩ, kỹ ag tóg ti vĩ mẽ há han ja nĩ. Ẽn ri ke han jé sóg ke mũ, ãjag mỹ. Tỹ sóg ẽprã ke fi kósĩn ẽn nĩ,” he tóg. ³¹ “Kỹ pã'i mág ẽn fi, kankhã tãpér tỹ sul tá kãtĩg ja ẽn fi, tã tá kãtĩg ja ẽn fi vỹ nĩnh ke mũ gé, kurã tỹ ẽgno ki, sỹ vènh kar jykre venh ke kurã ẽn ki. ãjag mré fi tóg jẽnh mũ, kỹ Topẽ tóg ãjag mỹ vĩ kónãn ke mũ, fi ve kỹ. Kankhã fyr ja tá fi tóg kãtĩg ja nĩ, vãsỹ, fi tỹ pã'i mág tỹ Salomão vĩ mẽ jé. Salomão kãfór vỹ tỹ inh nĩ, hã ra ãjag tóg inh vĩ mẽ

jävãnh nýtĩ fi jãvo,” he tóg. ³² “Kỹ Topẽ vỹ Nínive tá ke ag ve kỹ ãjag mỹ vĩ kónãnh ke mũ gé, kurã tỹ ãgno ãn ki, ha vemní. Nínive tá ke ag tỹ Jonas vỹ mẽ kỹ ag tóg ãjag jykre togvãnh ja nĩ. Tỹ sóg Jonas kãfór nĩ, hã ra ãjag tóg ãjag jykre tovãnh jãvãnh nýtĩ, sỹ ãjag mỹ tó tĩ (hã) ra,” he tóg, Jesus ti.

Jẽngrẽ ri ke ãg nýtĩ
(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ “Ëg tỹ lampião grug kỹ ãg pi(jé) ãn krẽm pẽju kỹn fẽg tĩ', ãg pi(jé) kěj krẽm fẽg tĩ'. Ti fẽg jafã kri ãg tóg fẽg tĩ, lampião gru ti. Kỹ ãg tóg ti gru tỹ ve há jẽgtĩ, ãg tỹ ãn kãtã kãmũ kỹ,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ “Ëg kanẽ hã tóg tỹ ãg tỹ ve jafã nĩ. Kỹ tóg ãg jo kurã han tĩ, ãg kanẽ ti, ti há nĩn kỹ. Kỹ tóg ãg jo kurã kar nĩ sir, ãg kanẽ há nĩn kỹ. Ëg kanẽ kórég nĩn kỹ tóg ãg jo kuty ke kãn mũ sir. Kỹ tóg ge nĩ, ãg jykre kórég ti. Ëg kanẽ kórég ri ke ti nĩ, ãg jo kuty han tóg tĩ. ³⁵ Kỹ vẽnũ kanhrãn nĩ. Ke tũ nĩ mũ ra tóg ãjag jo kuty ri ke nĩ. Vẽnũ jykre kórég hã vẽnũ. Kỹ vẽnũ jykre kórég han sór tũg nĩ. ³⁶ ãjag jo kurã nĩn kỹ tóg há tãvĩ nĩ, ãjag jo kuty tũ nĩn kỹ, ãjag jo kuty sĩ tũ nĩn kỹ ke gé. ãjag jykre há tãvĩ nĩn kỹ tóg ãjag jo kurã ri ke nĩ. Kỹ ãjag tóg sir lampião gru ri ke nýtĩ gé. Lampião gru mág nĩn kỹ tóg kómkóm ke tĩ, ãg kanẽ jo, kỹ tóg ãg mỹ jẽngrẽ há han tĩ. Ge ãg nýtĩ, ãg jykre há tãvĩ nĩn kỹ, ti kórég sĩ tũ nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ Topẽ jykre há tón hã vẽnũ.

Jesus tỹ ãn jykre rãgre ag mỹ vĩ kónãnh
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

³⁷ Ti tỹ ag mré vẽnũn kar Fariseu ã tóg ti mỹ: “inh mré jẽn kãtĩg,” he mũ. Kỹ tóg ti mré tĩ mũ, ti mré jẽn

je, Jesus ti. ³⁸ Hã ra Jesus tóg Judeu ag jykre han ja tũ nĩ, ag jẽn je ag tóg vẽn ĩgpég tĩ. Kĩ tóg Fariseu ĩn mĩ e tĩ. Kĩ tóg to jykrén kónãn mũ sir.

³⁹ Kĩ Jesus tóg ki kanhró nĩ, kĩ tóg ti mĩ kãmén mũ. “Fariseu vỹ tỹ ãjag nỹtĩ,” he tóg. “Kỹ ãjag tóg copo ven ja kugpég tĩ, pénky ven ja ke gé, hã ra ti kátá ke tóg kavéj nĩ. Kỹ ãjag jykre vỹ ge nỹtĩ gé. Jykre há nĩ ve ãjag tóg nỹtĩ, hã ra ãjag tóg vẽn jykre pãno han tĩ, hã vỹ: jãnkamy to ag lograr he tĩ, he mũ, ãjag prũ tũ fag mré nỹ, he mũ gé. ⁴⁰ Krĩ tũ pẽ ãjag nỹtĩ. Û tỹ ěg ven ja han mũ vỹ ěg jykre han mũ gé mỹr. ěg jykre há nĩn kĩ ěg ven ja vỹ há nĩ gé. ⁴¹ Û jagãgtãn ra, ãjag tỹ nén ù tỹ. Vẽn jykre há kar han ra, kỹ tóg ãjag tỹ nén ù kar jãnhkri nĩ ri ke nĩ sir,” he tóg.

⁴² “Fariseu', Topẽ vỹ ãjag ve kónãn. Ón kĩ ãjag tóg Topẽ mĩ ãjag jakré tỹ dízimo han kãn tĩ. ãjag jakré tỹ hortelã tỹ 10 (ke) nĩn kĩ ãjag tóg Topẽ mĩ ùn pir nĩm tĩ, dízimo han kĩ. ãjag jakré tỹ arruda tỹ ãjag tóg dízimo nĩm tĩ gé, ãjag jakré tỹ vẽn kagta kar tỹ mỹr, ãjag tỹ nén ù kar mré hã. Nén ù kar tỹ ãjag tóg dízimo vin tĩ, Topẽ mỹ. Hã ra ãjag tóg vẽn jykre kuryj han tũ nĩ jãvo. Topẽ to há tũ ãjag tóg nỹtĩ, ti vĩ jẽmẽ jãvãnh ãjag tóg nỹtĩ. ãjag tỹ ti tỹ ěg jyvẽn ki króm mré hã ãjag jakré tỹ dízimo vin ra tóg há tâvĩ nĩnh mũ vẽn, ha mẽ. Hã ra ãjag tóg ki króm sór tũ nĩgtĩ,” he tóg.

⁴³ “Fariseu', Topẽ vỹ ãjag ve kónãn. Vẽn kanhrãn jafã krẽm ãjag tóg vẽn kãpãm kĩ nỹtĩ, vẽn kar tỹ ãjag ve je. Cidade kaju tá ãjag tóg mũgtĩ, kĩ vẽn kar tỹ ãjag mỹ: “Senhor, ã mỹ há?” hen kĩ tóg ãjag mỹ sér tĩ. ⁴⁴ Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mỹr. Vẽn kej si ri

ke ãjag nýtĩ, vĕnh kej to ró tũ ri ke. Kri mũ ag tóg tĩ, vĕnh kar, kÿ ag tóg ki kagtĩg nýtĩ, ti tÿ tÿ vĕnh kej nĩ ti. Kÿ ag tóg vĕnh vatánh tá vĕnh kavĕnh tĩ. Tag ri ke ãjag tóg nýtĩ. Kÿ ãjag krĕm ke ag vÿ Topĕ vĩ mranh tĩ, ãjag ven kÿ,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mÿ.

⁴⁵ Kÿ Topĕ vĩ to professor ù tóg Jesus mÿ: “ã tÿ Fariseu ag mÿ tag tó kÿ ã tóg ěg to vĩ kónãn tĩ nĩ gé, ag mré,” he mũ, ěg Senhor mÿ.

⁴⁶ Kÿ tóg: “ón kÿ Topĕ vĩ to professor’,” he mũ. “Hÿ, Topĕ vÿ ãjag ve kónãn gé,” he tóg. “Vĕnh kar mÿ ãjag tóg vĕnh jykre kufy nĩm tĩ. Kufy jagy ti nÿ, vĕnh jykre ěn ti, kÿ ãjag tóg han sór tũ nĩgtĩ. Ge ra ãjag tóg ag mÿ: “ha ki króm,” he tĩ. ⁴⁷ Topĕ vÿ ãjag ve kónãn mÿr. ãjag jóg'jóg ve ag vÿ Topĕ vĩ tó tĩ ag kãgtén. Jãvo ãjag tóg ag kej ki rĩr há han tĩ. ⁴⁸ Hã ki ãjag tóg ãjag jóg'jóg ve ag tÿ ag kãgtén to: “há ti nĩ,” he tĩ. Hã ki tóg ãjag mÿ há nĩ mÿr, ag tÿ ag kãgtén ja tugrĩn. Ag hã vÿ ag kãgtén ja nĩ, kÿ ãjag hã nÿ ag kej ki rĩr há han tĩ’,” he tóg. ⁴⁹ “Hã kÿ Topĕ vÿ ãjag to vĩ ja nĩ. Ki kanhró ti nĩ, Topĕ ti, hã kÿ tóg ãjag to vĩ kónãn ja nĩ, ha mẽ. “Inh vĩ tó tĩ ag jĕgnĕ jé sóg ke mũ ag mÿ, isÿ ùn vin mũ ag ke gé, ag tÿ ag mÿ ình vĩ tó jé. Hã ra ag tóg ag vóg kónãn ke mũ, ag kãgtén jé ag tóg ke mũ,” he ja tóg nĩ, Topĕ ti. ⁵⁰ ãjag jóg'jóg ve ag vÿ ag kygrĕn kãn, hã ra tóg ãjag mÿ há tĩ, hã kÿ Topĕ vÿ to ãjag vóg kónãn ke mũ. Û tÿ hĕn ri ke ag kygrĕn ag tóg, ãjag jóg'jóg ve ag, Topĕ tÿ ěprã ke ag han kar kÿ. ⁵¹ Tĩ kãke tóg Abel tĕn. Tĩ nón ke ag kãgtén ja ag tóg nĩ gé, ãjag jóg'jóg ve ag, Zacarias mré hã. Topĕ ìn jãnkã krĕm ag tóg ti tãnh, Topĕ mÿ nĕn ù pũn jafã ěn ki, Zacarias ti. Topĕ tÿ jĕgnĕg mũ ag kãgtén tovãnh tũ pĕ ag nýtĩ, ãjag jóg'jóg ve ag. Hã

ra tóg ãjag mÿ há tí. Æjag tÿ ag kygrĕn kĕn ri ke ti nĭ. Ûn kĕgter mÿ tag jagfÿ kajĕm kĕn jé ãjag tóg ke mÿ, ha vemnĭ. Æjag mÿ sóg tó mÿ mÿr,” he tóg, Jesus ti.

⁵² “Ón kÿ Topĕ vĭ to professor', Topĕ vÿ ãjag ve kónĕn. Topĕ vĭ tÿ ěg kanhrĕn mÿ ěn ki ge jĕvĕnh ãjag tóg nÿtĭ mÿr'. Kÿ ũ tÿ ki rĕ sór mÿn kÿ ãjag tóg tí mÿ tó kónĕn tí, tí tÿ ki vĕnh fón tÿ nĭn jé. Kÿ tóg ěg tÿ ũ jo ĭn nĭfenh ěn ri ke nĭ, ãjag tÿ ag tÿ Topĕ ki ge kamĕg tí,” he tóg, Jesus ti. Tí tÿ ũ tÿ ón kÿ Topĕ vĭ to professor ag mÿ vĭ kónĕn hĕ vĕ.

⁵³ Tí tÿ tag tó kar kÿ tóg hĕn ra tí mÿ sir. Tag pĕte Topĕ vĭ to professor ag tóg tí mré mÿ kÿ tí tugnÿm tí, Fariseu ag ke gé. Ag tÿ tí vĭ to tí se sór vĕ. Hĕ kÿ ag tóg ón kÿ tí ki jĕmĕgmĕg mÿ. ⁵⁴ Ón kÿ ag tóg tí vĭ jĕmĕg tí gé sir, ag tÿ tí vĭ to tí kĕgmĭn jé.

12

Ûn jÿkre régre ag (Mt 10.26-27)

¹ Hĕ ra ũ tÿ hĕn ri ke ag vÿ vĕnh mĕn kÿ nÿtĭ nĭ. E tĕvĭ ag tóg tí ha, mĭl tÿ hĕn ri ke ag. Kÿ ag tóg jagnĕ sĕnsĕn mÿ sir, ag e nÿtĭn kÿ. Kÿ Jesus tóg ag kanhrĕnrĕn mÿ. Æ mré mÿ tí ag kanhrĕn vĕn tóg mÿ, kÿ tóg ag mÿ: “Fariseu ag jÿkre han sór tÿg nĭ,” he mÿ. “Pĕo jĕgja jafĕ ri ke tí nĭ, ag jÿkre tí, hĕ kÿ tóg Topĕ mÿ kórĕg nĭ. Ag jÿkre hĕ vĕ, ha mĕ: jÿkre régre ag nÿtĭ. Kÿ tag tóg Topĕ mÿ kórĕg tĕvĭ nĭ,” he tóg. ² “Ĕg tÿ péju kÿ nĕn han mÿ vÿ vĕnh ven kĕn ke mÿ, ěg tÿ vĕnh kar vatĕnh tá nĕn to jÿkrĕn mÿ vÿ vĕnh ven kĕn ke mÿ, kurĕ tÿ ěgno ki,” he tóg. ³ “Æjag tÿ vĕnh kar vatĕnh tá vĕmĕn ja ěn mĕ kĕn jé ag tóg

ke mũ, vãnh kar. Ājag tỹ kékén kỹ nén tó ja ěn tó kãn jé ag tóg ke mũ, jamã hár(a), ājag tỹ ĩn kátá nén tó ja ěn. Hã kỹ vãnh jykre régre han tũg nĩ,” he tóg.

Ĕg tỹ ěprã pã'i ag kamĕg ke tũ
(Mt 10.28-31)

⁴ “Ha mẽ, iso há ājag nỹtĩ. Ag kamĕg tũg nĩ, ũ tỹ ěg tén tĩ ag, pã'i ag. Ag tỹ ěg tén kar kỹ ag tóg ěg tỹ hẽ ri kenh ke tũ nĩ sir. Hã kỹ ag kamĕg tũg nĩ. ⁵ Ājag mỹ sóg tónh mũ ha, ājag tỹ ũn kamĕg ke ti, hã vỹ: Topĕ, he mũ. Ti hã ne ěg tén kar nũgme ki ěg vãm ki kanhró nĩ', mỹr ha mẽ'. Kỹ ti hã kamĕg nĩ. ⁶ Sĕsĩ vãm ag tóg tĩ, jãnkamy kato, ěg tỹ ko jé. Jĕsĩ tỹ 5 (ke) kato ěg tóg jãnkamy pir mãg tĩ. Hã ra Topĕ pi(jé) ag kã jatun mũ'. Ag ki rĩr nĩ tóg nĩ, sĕsĩ ěn ag ki. ⁷ Ĕg ki rĩr tóg nĩ gé, Topĕ ti. Ĕg tỹ nén vĕg mũ kar ki kanhró tóg nĩ. Hã kỹ tóg ěg gãnh ki kanhró nĩ gé. Nĩkrén kãn ja tóg nĩ, Topĕ ti, ěg gãnh ti. Jĕsĩ kãfór ājag tóg nỹtĩ, Topĕ mỹ. Ājag kãmĩ ũn pir tóg sĕsĩ e kãfór nĩ, ti mỹ. Hã kỹ ag kamĕg tũg nĩ, ũ tỹ ěg tén sór mũ ag,” he tóg.

Ĕg tỹ Jesus kãmén ke
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ “Hã kỹ sóg ājag mỹ tag tó mũ. Ĕprã ke ag mỹ: “tỹ sóg ti mré ke nĩ,” hemnĩ, iso. Ag kamĕg tũg nĩ. Kỹ sóg ājag tónh ke mũ gé, Topĕ tỹ jĕnĕ jafã ag mỹ, kurã ěn kã, ājag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ ti. Tỹ sóg ěprã ke fi kósın ěn nĩ, ha mẽ. ⁹ Ājag tỹ ěprã ke ag mỹ inh kãmén tũ nĩn kỹ sóg ājag tónh ke tũ nĩ gé, Topĕ tỹ jĕnĕ jafã ag mỹ, ājag tỹ iso: “ti ki kagtũg sóg nĩ,” hen kỹ,” he tóg.

10 “Tỹ sóg ěprã ke fi kósin ěn nĩ. Ag tỹ iso vĕme jũ han kỹ sóg ag mỹ vĕnh pãte fón sór mũ. Ag tỹ hã ra Topĕ kuprĩg to vĕme jũ han kỹ Topĕ tóg ag mỹ vĕnh pãte fón mãn ke tũ nĩ ha,” he tóg.

11 “Ājag vin jé ag tóg ke mũ, pã'i ag mỹ, governador ag mỹ ke gé, ag tỹ ājag sigse jé. Ěg vĕnh kanhrãn jafã krĕm ag tóg ājag ki jĕmĕ sór ke mũ, ājag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ti, ha vemnĩ. Hã ra to krĩ kufy han tũg nĩ, ājag tỹ ag mỹ inh kãmén ke ěn to. 12 Topĕ kuprĩg hã ne ājag kanhrãn ke mũ', kurã ěn kã. Hã kỹ ājag tóg tónh ke mũ sir,” he tóg, Jesus ti, ā mré mũ tĩ ag mỹ.

Ěg tỹ nén ũ to én ke tũ

13 Kỹ ũn e ag kãmĩ ũ tóg Jesus mỹ: “Senhor',” he mũ. “Inh jo inh kãke mré vĩmnĩ, ěg tỹ ěg panh ter ja tỹ nén kar vĕnh kãpãm jé, ti kuge ti,” he tóg, Jesus mỹ.

14 Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Isũ pijé',” he tóg. “Inh pi(jé) ā mỹ ā kuge ve sór mũ'. Inh pi(jé) ā tũ tỹ vĕnh kãpãm sór mũ',” he tóg.

15 Kỹ tóg ag kar mỹ: “ker nén ũ to én hĕ',” he mũ. “Ěg tỹ nén kar pi(jé) ěg rĩr han ke mũ'. Ěg tũ mág nĩ ra ěg pi(jé) mũ há han ke mũ',” he tóg.

16 Kỹ tóg ag mỹ: “vĕnh jykre há vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Ũn rico tóg nĩ ja nĩgtĩ mỹr,” he tóg. “Ti japỹ vỹ nén kar kanĕ e han ja nĩgtĩ. 17 Kỹ tóg to jykrén mũ sir, ũn rico ti. “Inh hỹn ne han mũ ha?” he tóg. “Inh pãjó mág vó, inh pãjó kãsa vó, sỹ krĕm isũ kar rãg jé?” he tóg. 18 “Inh pãjó kókén jé sóg ke mũ, sỹ ti jĕgja ki ũn mág han jé, kỹ sóg krĕm isũ kar vin mũ, inh jakré kanĕ kar ti,” he tóg mũ, to jykrén

kỹ. ¹⁹ “Kỹ sóg jatú nĩ sir. Isũ vỹ prỹg tỹ hẽn ri ke pětẽm mũ, kỹ sóg rãnrãj mãn ke tũ nĩ ha. Jatun mỹ sóg jẽg nĩnh ke mũ, kron nĩ jé inh ke mũ gé. Inh mỹn sér tĩ sir, sỹ jatú nĩn kỹ,” he tóg, to jykrén kỹ, ùn rico ti.

²⁰ Hã ra Topẽ tóg ti mỹ vĩ mũ. “Krĩ tũ ã nĩ,” he tóg ti mỹ. “Kuty tag kã ã tóg ter ke mũ ha, kỹ ã tũ mág tag tỹ tỹ ù tũ nĩnh ke mũ ha ke gé. Ma tĩg ke tũ ã tóg nĩ. ã ter ke vỹ,” he tóg ti mỹ, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti, ù tỹ ã panh tũ mãn sór mũ ẽn mỹ. ²¹ “Ge tóg tĩ, ẽg tỹ ga kri nén ù há ve sór kỹ, ẽg tỹ kanhkã tá tỹ nén ù tũ nĩn kỹ, Topẽ mré. Ẽg pi(jé) ga kri ẽg tũ mág ẽn ma mũnh mũ’. Ẽg tỹ kanhkã tá tũ mág nỹtĩn kỹ tag hã tóg há nĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Ẽg tỹ nén ù to krĩ kufy han ke tũ
(Mt 6.25-34)*

²² Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “ha vé,” he mũ. “Vějẽn to jykrén kỹ krĩ kufyg tũg nĩ,” he tóg. “Inh hỹn ùri ne konh mũ? Inh hỹn ne tunh mũ?” he tũg nĩ. ²³ Topẽ tỹ ẽg han ja vỹ, ẽg tỹ ga kri mũ jé. Hã kỹ tóg ẽg jẽn ki rĩr ke mũ gé, ẽg kur ki ke gé. ²⁴ Sēsĩ to jykrén nĩ. Ag mỹ ẽkrãn tĩ? Vó. Ag mỹ ãjag jakré kunũg tĩ? Vó. Ag mỹ pãjó han tĩ? Vó, ke tũ ag tóg nĩgtĩ, ge ra Topẽ tóg ag jẽn tĩ. Jēsĩ kãfór ãjag tóg nỹtĩ, Topẽ mỹ, hã kỹ tóg ãjag jẽn ke mũ gé. ²⁵ Kỹ, Topẽ tỹ ẽg jé prěr kỹ ẽg tóg mũnh mũ gé. Ẽg pi(jé) mũnh ke tũ nĩ, ti tỹ ẽg jé prěr kỹ’. Ẽg tỹ to krĩ kufy han mũ ra ẽg tóg tĩg mũ. ²⁶ Ẽg pi(jé) ẽg krĩ kufy tugrĩn, ẽg krĩ há tugnĩn mũnh ke tũ nĩ’. Mũ jé ẽg tóg ke mũ, ti tỹ ẽg jé prěr kỹ. Hã kỹ nén ù ù to krĩ kufy han tũg nĩ.

27 Ka fej to jykren ñi gé. Jatun mĩ tóg mog tĩ. Rãnrãj tũ tóg ñĩgtĩ, kur han tũ tóg ñĩgtĩ. Hã ra tóg sĩnvĩ nĩtĩgtĩ, ka fej ti, kũ pã'i mág tũ Salomão ãn kur tóg ri ke tũ nĩtĩ ja ñĩgtĩ, ti sĩnvĩ ja ra, vẽn kar kur sĩnvĩ kãfór ti ñi, Salomão kur ti. Ki hã sóg tó mũ mĩr.

28 Topẽ hã ne ka fej sĩnvĩ han tĩ'. Hã ra tóg kãnhmar kãgter tĩ, ka fej ti, ti sĩnvĩ ra. Ũri tóg há nĩtĩ, tũ vaj kũ tóg kógungun tĩ. Topẽ tũ ka fej sĩnvĩ han kũ tóg ãjag kur ki rĩr ke mũ gé, ha vemnĩ. Kũ ti to: “tĩ mĩ ãg mĩ kur ñim mũ vỹ?” he tũg ñi. 29 “Inh hũn ne konh mũ', ũri?” he tũg ñi gé. To krĩ kufy han tũg ñi. 30 Topẽ ki ge tũ ag vỹ tag to jykren mág tĩ. Hã ra ãg jóg tũ Topẽ vỹ ãg ki kanhró ñi, ãg tũ nèn konh ke mũ ti, ãg kur ti ke gé. Kũ to krĩ kufy han tũg ñi. 31 Topẽ tũ tũ ãg pã'i ñi ãn hã ve jé vãsãnsãn ñi. Kũ tag hã to jykren ñi. Kũ Topẽ vỹ ãjag mĩ ãjag tũ nèn ve sór mág ãn vin ke mũ sir,” he tóg, Jesus ti.

Kanhkã tá ãg tũ (Mt 6.19-21)

32 “Kamẽg tũg ñi, ãjag pipir nĩtĩ ra. ãg jóg tũ Topẽ vỹ ãjag to há ñi, hã kũ tóg ãjag mĩ kanhkã ti ven sór mũ, ha mẽ. 33 ãjag tũ nèn kar vin ñi, ãn vẽnĩrẽnh mũ ag mĩ. Hã kũ ãjag tóg kanhkã tá tũ nèn ã mág nĩtĩnh mũ. Tá ãjag kuge tóg tũ' henh ke tũ ñi. Tag ki ãg tóg ãg jãnkamy fón tĩ, nèn ã kar to. Tá tóg tũ' he jãvãnh ñi, ãg kuge ti. Tá ã tóg péjunh kãtĩg ke tũ ñi gé, tá ti ga tóg kaggranh ke tũ ñi gé. Kanhkã tá ãg tũ vỹ ge ñi. Tũg jãvãnh ti ñi. 34 ãjag tũ ga kri tũ nèn ã mág nĩtĩn kũ ãjag tóg ga kri mũ mág sór mũ. ãjag tũ hã ra kanhkã tá tũ nèn ã mág nĩtĩn kũ ãjag

tóg kanhkā ra mū sór mū, kŷ tag hā ne há nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tŷ Jesus kātīg mǎn jǎvǎnh ke

³⁵ “Ēg kur tŷ ěg tóg vėsógfīg tĩ, ěg tŷ rǎnrǎj há han jé. Ēg lampiǎo grug ěg tóg tĩ, kuty kǎ, ěg tŷ ve há han jé. Ēn ri ke han nĩ, ājag tŷ inh kātīg mǎn ke jǎvǎnh kŷ. ³⁶ Kŷ ājag tóg ũn camarada ri ke nŷtĩ. Kejĕn ag patrǎo vŷ hĕn ra tīg mū, ā prŷ ke festa mág han jé. Kŷ ti camarada ag vŷ ti tŷ tá vŷn ke jǎvǎnh nŷtĩ. Ag tŷ ti jǎvǎnh há han kŷ tóg há tĩ, ag nŷgnŷr tŷ nŷn kŷ. Kŷ ag tóg kǎnhmar ti tŷ jǎnkǎ tŷ tórón tórón ke kŷ mĕnh mū, kŷ ag tóg ti mŷ róm ke mū sir, ti jun kŷ. ³⁷ Kŷ tóg kejĕn jun mū sir, ag patrǎo ti. Kŷ tóg sér tĩ, ti camarada ag tŷ ti jǎvǎnh nŷtĩn kŷ. Kŷ tóg ag mŷ vĩ há han ke mū sir. Kŷ tóg vėsóg fĩn kŷ ag mŷ: “nŷgnĩ ra ver, mesa to,” henh ke mū sir. Kŷ tóg ag mŷ vĕjĕn ven ke mū. Ag patrǎo hā ne ā camarada ag mŷ vĕjĕn ven ke mū, ha vemnĩ. Ki hā sóg tó mū,” he tóg, Jesus ti. ³⁸ “Hĕn ri ke mŷn tóg meia noite ki jun ke mū, hĕn ri ke mŷn tóg galo kyr mŷ ra jun ke mū. Ti camarada ag tŷ ti jǎvǎnh kŷ nŷtĩn kŷ tóg ag mŷ vĩ há tǎvĩ han ke mū sir, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ “Kŷ tag to jykrén nĩ, ha mĕ. Inh kātīg mǎn ke vŷ ũ tŷ nĕn ũ pigju(g) tĩ kātīg ri ke nŷnh mū. Ũ tŷ ti ĩn krĕm nĩ ěn pi(jé) ki kanhró nĩ, hora kǎ ti kātīg ke mū ti. Ũ tŷ ti tŷ nĕn ũ péju sór mū tóg ěn ge nĩ, ha mĕ. Ti tŷ ti kātīg ke hora ki kanhró nĩ (hā) ra tóg ā kanĕ fǎn mŷ vĕ, ti tŷ ti ĩn kǎra rǎ tŷ nĩ jé. Hā ra tóg ki kagtīg nĩ. ⁴⁰ Ge ti nĩ, inh kātīg mǎn ke ti. Vĕnh ki

rĩr, vėnh ki ẽmẽ. Ẽprã ke fi kósin vỹ kãtĩg ke mũ, ãjag tỹ ti kãtĩg ke to jykrén tũ (hã) ra,” he tóg, Jesus ti.

Ũn camarada to comparação
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Kỹ Pedro vỹ ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ã tỹ ù mỹ ke nẽ, ã tỹ tó ja tag ti? Ã tỹ ù tỹ ã ki ge tũ ag mỹ ke mỹ, ẽg mỹ ke mỹ vó?” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ.

⁴² Kỹ ẽg Senhor tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. “Kejẽn patrão tóg hẽn ra tĩg sór mũ, kỹ tóg ã camarada ag kã ù tỹ pã'i han mũ, ti tỹ ti jo ã mré camarada ag ki rĩr jé. Ũ tỹ ã rãnrãj ki rĩr há han tĩ ẽn kuprẽg tóg mũ, ti tỹ ag mỹ vėjẽn ven jé, vėjẽn ke horan ki. ⁴³ Ti tỹ ag ki rĩr há han kỹ ti patrão vỹ ti mỹ vĩ há han ke mũ, ti kãtĩg mãn kỹ, ù tỹ ag ki rĩr há han mũ ẽn mỹ.

⁴⁴ Tỹ pã'i mág han jé tóg ke mũ, ti tỹ ti tũ ki rĩr kãn jé sir. Ki hã sóg ke mũ, ha mẽ. ⁴⁵ Ti camarada ẽn jykre kórég nĩn kỹ tóg vėnhmỹ nĩ jãvo, ha mẽ. To jykrén kỹ tóg: “ẽg patrão vỹ kãtĩg vãnh han mũ,” he mũ. Kỹ tóg ã mré camarada ag vóg kónãn kỹ ag mrãnmrãn mũ sir, fag ke gé. Kỹ tóg jatun mỹ jẽn mág han mũ, ùn kronkron tĩ ag mré tóg kronkron kỹ pépév tĩ nĩ gé sir. ⁴⁶ Kỹ ti patrão vỹ ti kãnhmỹ jun ke mũ, ha vemnĩ, ti tỹ ti jun ke kurã ki kagtĩg nĩn kỹ, ti hora ti ke gé, kỹ tóg ti vóg kónãn ke mũ gé sir, ti patrão ti, kỹ tóg ti fón ke mũ, Topẽ vĩ mranh tĩ ag mré hã,” he tóg.

⁴⁷ “Topẽ camarada ù vỹ ã patrão kãtĩg ken jo ki rĩr há han tũ nĩgtĩ, ti patrão tỹ ti mỹ tó mũ ra. ã patrão vĩ ki króm tũ ti nĩgtĩ. Ti mrãnmrãn mág jé tóg ke mũ, ti patrão ti, Topẽ ti. ⁴⁸ Ũ tóg ã tỹ nén han ke mẽ ja tũ nĩ, ti patrão vĩ ti, ti camarada ù ti. Hã ra tóg

kórég han mũ gé. Kÿ ti patrão tóg ti mrãnmrãn ke mũ gé. Ti mrãnmrãn sĩ han jé tóg ke mũ jãvo. Û tóg vãnh kanhrãn mág han tĩ. Kÿ Topẽ tóg vãnh jykre há tâvĩ ve sór mũ sir, ti tỹ ki kanhrãn mág han mũ ẽn to. Û mÿ ti vĩ mág tĩ, Topẽ ti, kÿ tóg ti tỹ ki króm há han ve sór mũ gé sir,” he tóg, Jesus ti.

*Û tỹ Jesus tigrĩn ẽg kato tẽnħ ke
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹ “Ga kri inh mur, isÿ re pũr tĩg ri ke han jé, hã vỹ: ùn e tỹ inh ki ge mũ, he mũ. Sÿ re pũr tĩg ri ke ẽn venh há tóg tĩ, hã ra tóg ver gru tũ nĩ. ⁵⁰ Tĩ grug to hã sóg vėsÿrénħ ke mũ. Iser ke vễ, kÿ tóg inh mÿ e tĩ. Sÿ ve jãvãnh tóg tĩ, inh vėsÿrénħ ke ti,” he tóg, Jesus ti.

⁵¹ “Ăjag hÿn iso: “vãnh kar tỹ jagnẽ to há han jé tóg ke mũ,” he tĩ. Hã tũ vễ. Û tỹ hẽn ri ke tỹ jagnẽ kato tẽnħ han jé sóg ke mũ, ha vemnĩ. ⁵² Ha vé, ĩn pir krẽm ke fag vỹ jagnẽ kato tẽnħ ke mũ. Ûn tăgtũ fag vỹ ùn régre fag kato tẽnħ mũ ha. Kar ùn régre ẽn fag vỹ ùn tăgtũ fag kato tẽnħ mũ gé sir. ⁵³ Jagnẽ kato fag jagnẽ to jũgũnh mũ. Û tóg ã kósin kato tẽnħ ke mũ, kÿ ù tóg kejẽn ã panh kato tẽnħ ke mũ gé. Û fi vỹ ã kósin fi kato tẽnħ ke mũ, kÿ fi vỹ ã mÿnh fi kato tẽnħ ke mũ gé. Kÿ ù tóg ã má fi kato tẽnħ ke mũ, kÿ fi tóg ã jamré kato tẽnħ ke mũ gé sir. Ge ti nĩgtĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus jykre ki kanhrãn
(Mt 16.2-3)*

⁵⁴ Kÿ tóg vãnh kar mÿ tó mãn mũ gé, kÿ tóg ag mÿ: “kanhkã ve kÿ ãjag tóg ta ki kanhró nÿtĩ,” he mũ. “Kanhkã góg tỹ tãtã kãtĩn kÿ ãjag tóg: “ta vỹ

kutēnh mũ,” he tĩ. Ki kanhró ãjag tóg nýtĩgtĩ. ⁵⁵ Kar ãjag tóg kãka ki kanhró nýtĩ gé. “Tag tán kãtĩ mũ, kãka ti, kÿn hÿn jũ jagy nĩnh mũ, ha vemnĩ,” he ãjag tóg tĩ gé. ⁵⁶ Ki kanhró ãjag tóg nýtĩ, ta jykre ti, kãka jykre ti, ga jykre ti ke gé. Hã ra ãjag tóg inh jykre ki kanhrãnrãn sór tũ nĩ, sÿ ùri ãjag mÿ tó mũ tag ti. Kutu ãjag nýtĩ, ha mẽ, hã kÿ ãjag tóg ki kanhrãnrãn sór tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ěg tÿ jagně mÿ vėnh pãte fón
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ “Kÿ ãjag tóg vėnh jykre kuryj to jykrén tũ nĩ gé, ãjag tÿ jagně mÿ vėnh pãte fón jé, ãjag tÿ ver ga kri mũn kÿ. ⁵⁸ Kejėn ãjag tóg jagně mÿ vėnh jykre vėnhmÿ tó tĩ. Kÿ ãjag tóg pã'i mÿ tónh mũ sir. Á tÿ ù to jũ mũ ěn vÿ ã tónh tĩg sór mũ. Ti tÿ pã'i tá jun ke to hã ti mré vĩmnĩ. Ti mÿ: “inh mÿ vėnh pãte fón,” hemnĩ. Ke tũ nĩ mũ ra pã'i vÿ ã jykre pãno venh ke mũ, kÿ tóg polícia mÿ: “ti se ra,” henh ke mũ. Kÿ tóg ã senh ke mũ sir. ⁵⁹ Ha mẽ, tá ã kãnhmar kãkutě mãn ke tũ nĩ. Ā tÿ kajãm kãn kar kÿ ã hėn ri ke mũn tá kãkutě mãn ke mũ sir,” he tóg. Jesus tÿ ěg tÿ jagně mÿ vėnh pãte fón kãmén hã vė.

13

Ěg tÿ ěg jykre tovãnh ke

¹ Kejėn ù ag tóg Jesus tá junjun mũ, hã ra ag tóg ti vĩ mẽ kÿ nýtĩ. Kurã ěn kã ù ag tóg ti mÿ Galilėia tá ke ag tó ja nĩ, fóg tÿ pã'i tÿ Pilatos tÿ ùn kãgtén ja ěn ag. Topě mÿ ag tóg ãjag mėg tãnh ja nĩ, ti mÿ pũn jé, hã ki Pilatos tóg ag kygrėn ja nĩ, hã kÿ ag kyvėnh tóg ãjag mėg kyvėnh mré kutě ja nĩ. Hã kãmén ag tóg,

Jesus mÿ, ti tÿ ag mÿ e tÿn kÿ, ag tÿ ùn kãgter mÿ ag to: “ag hÿn Topê vÿ mranh mág,” hen kÿ. ² Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag hÿn Galiléia tá ke ên to jykrén sór mÿ, ùn kãgter mÿ ên ag to,” he mÿ. “Topê vÿ mranh mág tÿ ag vê,” he ãjag tóg mÿ ag to. “Ag hÿn vênh jykre pãno han mÿ nÿ, ag hÿn Galiléia tá ke ag jykre pãno kãfór han mÿ nÿ, hã kÿ Topê hÿn tóg ag vóg kónãn mág,” he ãjag tóg tÿ ag to. ³ Ke tÿ vê hã ra. Æjag ri ke ag tóg nÿtÿ, mÿr, ha mẽ. Æjag tÿ ãjag jykre tovãnh tÿ nÿn kÿ ãjag tóg nÿgme ki vár ke mÿ, ha vemnÿ,” he tóg. ⁴ “Û tÿ 18 (ke) ên ag to jykrén nÿ, ù tÿ goj tÿ Siloé tá kãgter mÿ ên ag. Ìn téj ên tóg ag kri kutê, Ìn vag jê ên ti, hã kÿ ag kãgter mÿ. Jerusalém tá ke kar ag jykre ri ke ja ag tóg nÿtÿ. Ag pi(jé) ag jykre pãno ên kãfór ja nÿtÿ'. Ag ri ke han ja ag nÿtÿ, ha mẽ. ⁵ Kÿ sóg ãjag mÿ ke mÿ. Æjag tÿ ãjag jykre pãno tovãnh tÿn kÿ ãjag tóg nÿgme ki vár ke mÿ,” he tóg, Jesus ti.

Ka tÿ figueira to comparaçãõ

⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “ù tÿ Topê jykre han sór tÿ ag vÿ ge nÿtÿnh mÿ, ha mẽ,” he mÿ. “Kejên ù tóg nÿgtÿ. Ka há krãn ja tóg nÿgtÿ, ka tÿ figueira. Ka kanê ù vê, ko há ti jê. Ên krãn ja tóg nÿ. Uva kãmÿ tóg ti krãn ja nÿ. Kÿ tóg kejên ti kanê ko sór mÿ, kÿ tóg venh kãtÿ mÿ. Hã ra tóg kanên ja tÿ nÿ. ⁷ Kÿ tóg uva ki rÿr tÿ mÿ: “ti gÿn ra,” he mÿ. “Prÿg tãgtÿ tóg nÿ ha, sÿ ti kanê vég tÿ ki. Kanên vãnh ti hÿn jê. Ti gÿn ra, ti tÿ ga kókég tÿ nÿn jé,” he tóg. ⁸ Hã ra tóg ã patrãõ mÿ: “ti tovãnh ra ver,” he mÿ, uva ki rÿr tÿ ti. “Ti pénÿn sóg kÿm mÿ ver, sÿ ti krêm ga jégja han jé ver. ⁹ Hên ri ke mÿn tóg kanê há hÿn han ke mÿ ha. Ke tÿ nÿn kÿ sóg ã

mỹ ti gÿn ke mũ vāhã,” he tóg mũ, uva ki rĩr tĩ ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ã jykre kórég tovānh sór tũ tón hã vễ.

Jesus tỹ vễnhkán ke kurã ki ùn kaga tỹ há' he

¹⁰ Kejẽn tóg ag vễnh kanhrãn jafã krêm ag kanhrãn mũ, Jesus ti, vễnhkán ke kurã ki. ¹¹ Kÿ ù fi tóg tá jễ nĩ. Jagrẽ kórég fi nĩ, hã kÿ fi tóg pãnh ke kÿ jễ nĩ. Vễnh ra hã jễ kórég fi tóg nĩ, fi jagrẽ tugnĩn. Prÿg tỹ 18 (ke) han fi tóg, fi jagrẽ tỹ fi kagãg tĩ ki. ¹² Kÿ Jesus tóg fi vég mũ, kÿ tóg fi jé prêr mũ. “Kunĩg, jỹ,” he tóg. “Ă kaga tỹ sóg tũ' henh mũ,” he tóg fi mỹ. ¹³ Kÿ tóg ã nĩgẽ tỹ fi kri fig mũ. Kÿ fi tóg vễnh ra hã jễg há han mũ, ha mẽ. Kÿ fi tóg Topê to vĩ há han mũ sir.

¹⁴ Hã ra vễnh kanhrãn jafã to pã'i tóg Jesus to jũ mũ, ti tỹ vễnhkán ke kurã ki fi tỹ há' hen kÿ. Ti mỹ tóg tỹ vễnh rãnrãj nĩ, fi tỹ há' he mũ tag ti, hã kÿ tóg Jesus to jũ mũ. Kÿ tóg vĩ mũ sir. Vễnh kar jyvẽn kÿ tóg ag mỹ: “kurã tỹ 6 (ke) hã ki ẽg tóg rãnrãj ke mũ ha,” he mũ. “Hã kÿ kurã tỹ 6 (ke) ẽn ki kãmũmnĩ, ti tỹ ãjag tỹ há' hen jé. Vễnhkán ke kurã ki vễnh kygtãg kãmũ tũg nĩ,” he tóg mũ, pã'i ti.

¹⁵ Hã ra Jesus tóg ti vĩ kãfãn mũ, kÿ tóg: “jykre régre ã nĩ (mÿr),” he mũ. “Vễnhkán ke kurã kã ãjag tóg ãjag mẽg ki rĩr tĩ gé, monh ki, cavalo ki ke gé, ha mẽ. Ājag mẽg kygvãn ãjag tóg tĩ, ãjag tỹ ti kron mũn jé, ti tỹ ãn kãkã se kÿ jễ kÿ, cocho to. ¹⁶ Kÿ tag fi vĩ se kÿ jễ ẽn ri ke jễ ja nĩ gé, ha mẽ. Satanás hã vĩ fi sé', prÿg tỹ 18 (ke) ki. Ẽg jóg'jóg ve tỹ Abraão kósin ù fi vễ, ẽg mẽg kãfór fi tóg jễ, hã ra ã tóg jũ sór mũ, isỹ vễnh kán ke kurã ki fi tỹ há' hen kÿ, isỹ fi kavãn

ri ke han kÿ. Vênh jykre vênhmÿ han sór ã tóg nĩ,” he tóg, Jesus ti, pã'i ti mÿ.

¹⁷ Ti vĩ tag to ag tóg mÿ'ãg'ãg mũ sir, ti kato tẽ mũ ag. Hã ra tóg vênh e ên mÿ sér tĩ sir. Ag mÿ tóg nén ù kar há han tĩ, hã kÿ tóg ag mÿ sér tĩ sir.

Mostarda fy to comparação

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topẽ tÿ tÿ êg pã'i nĩnh ke vÿ ge nĩ, ha mẽ,” he mũ. ¹⁹ “Vãnh tÿ mostarda fy ri ke ti nĩ. Sĩ ti nĩ, ti fy ti. Êg japÿ ki êg tóg krãn tĩ, kÿ tóg mog tĩ. Kÿ tóg ka ri ke nĩ, ti tÿ pẽ téj nĩn kÿ. Hã kÿ sêsĩ tóg kri jagfénh ke mũ, ti pẽ kri, ti pẽ mág nĩn kÿ. Topẽ tÿ tÿ êg pã'i nĩ kãme tÿ vênh kar kri rũm ke to ken hã vẽ,” he tóg, Jesus ti.

Fermento to comparação

(Mt 13.33)

²⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “Topẽ tÿ tÿ êg pã'i nĩn kÿ tóg tag ri ke nĩnh mũ, ha mẽ,” he mũ. ²¹ “Ûn tÿtã fag vÿ pão han tĩ, farĩnh tÿ. Pão han jé fag tóg pão jêgia jafã tÿ fermento ên tÿ farĩnh mré jêgiãg tĩ. Kejên ù fi tóg farĩnh e kãki ti jãgia jafã pir tÿ kãki vãm ja nĩ, hã ra tóg tÿ són ke kãn,” he tóg, Jesus ti. Ti vĩ tÿ vênh kar kri rũm ke kãmén hã vẽ.

Jãnkã sĩ to comparação

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Kÿ Jesus tóg tĩ mũ. Cidade e fĩn rãm tóg mũ, êmã kãsir fĩn ke gé. Tĩg kÿ tóg ag kanhrãnrãn mũ sir. Ge kÿ tóg komêr hã cidade tÿ Jerusalém kukãm tĩ mũ. ²³ Kÿ ù tóg ti mÿ: “Senhor,” he mũ. “Ûn krenkren mũ ag mÿ pipir nÿtĩ, e nÿtĩ vó?” he tóg ti mÿ. Kÿ tóg ti mÿ: ²⁴ “hÿ,” he mũ. “Inh ki rã vÿ

jänkã sĩ ra rã ri ke nĩ,” he tóg. “Vãsãn nĩ, ã tỹ ra rã jé. Kejẽn ù tóg ra rã mãn ke tũ nĩ ha. Ĕn kã ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ ra ge sór mũ, hã ra ag tóg tỹ hẽ ri kenh ke tũ nĩ ha sir. ²⁵ Ĩn ki rĩr tĩ ĩn tỹ nĩfénh ja vẽ mỹr, hã kỹ ag tóg ĩn kãra genh ke tũ nĩ ha. Kanhkã to ken hã vẽ, ĩn ti. Ĩn ki rĩr tĩ ĩn hã ne nĩfénh ke mũ', kỹ ãjag tóg sir re tá nỹtĩnh kỹ tỹ tórón' tórón' kenh ke mũ. “Senhor', ĩg mỹ róm, ĩg mỹ nón, jänkã ti,” he jé ãjag tóg ke mũ. Hã ra tóg sir ãjag mỹ: “ãjag ki kagtĩg sóg nĩ,” henh ke mũ, ĩn ki rĩr tĩ ti. “Ãjag tỹ ù nỹtĩ?” he jé tóg ke mũ. ²⁶ Kỹ ãjag tóg ti mỹ: “ã mỹ ĩg ki kagtĩg?” henh ke mũ. “Ĕg hã vỹ ã mré jẽn ja nĩ, ĩg hã vỹ ã mré kron ja nĩ, ĩg kanhrãn ja ã tóg nĩ, ĩg jamã tá. Ĕg hã vẽ,” he jé ãjag tóg ke mũ, ãjag tỹ re tá nỹtĩn kỹ. ²⁷ Hã ra tóg ãjag mỹ: “inh pi(jé) ãjag ki kanhró nĩ’,” henh ke mũ. “Ãjag pi(jé) tỹ inh mré ke nỹtĩ'. Ha mũjĩg. Vẽnħ jykre pãno han ãjag tóg mũgtĩ,” he jé tóg ke mũ, ĩn ki rĩr tĩ ti, ãjag mỹ. ²⁸ ãjag tỹ ra mũnh ke tá ãjag tóg vēsỹrénh ke mũ, tá ãjag jã tóg gyngyn ke mũ, gangan ke jé ãjag tóg ke mũ, tá. Kór há tá ãjag tóg Abraão venh ke mũ, tá, Isaque ke gé, Jacó ke gé, Topẽ vĩ tó tĩ ag kar ke gé. Ĕn ag kar vỹ Topẽ tỹ tỹ ĩg pã'i nĩ venh mũ sir, ãjag jãvo. ²⁹ Ĕn kã Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ kar ag tóg kãmũnh mũ, rã jur ja tá, rã pur ja tá, kanhkã fyr tá, rã krēm tĩg ja tá. Kãmũ kỹ ag tóg Topẽ tỹ tỹ ĩg pã'i nĩ venh ke mũ, ti tỹ ag ki rĩr nĩ ti, kỹ ag tóg tá jĩg nỹtĩnh mũ ãjag jãvo. ³⁰ Kỹ tag ki ùn kãsir ù ag tóg mág nỹtĩnh mũ, tá pã'i nỹtĩnh mũ. Kỹ tag ki ùn mág ù ag tóg kãsir nỹtĩnh mũ gé, tá, tére kỹ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ Jerusalém tá ke ag to há nĩ
(Mt 23.37-39)*

³¹ Kurã ěn kã Fariseu ũ ag tóg tá junjun mũ, Jesus mré vēmén jé. Ti mỹ ag tóg: “ha mẽ,” he mũ. “Pã'i mág tỹ Herodes vỹ ã tén sór mũ. Hã kỹ vènh péju tĩg, ěmã ũ ra,” he ag tóg mũ sir, Jesus mỹ.

³² Kỹ tóg ag mỹ: “mĩg sĩ ri ke ti nĩ, Herodes ti,” he mũ. “Hã kỹ tóg ke mũ. Ver sóg vènh jagrê kórég pan mũ, ũn kagyga ag tỹ há' he jé sóg ke mũ, ũri, vaj kỹ ke gé, kurã tỹ hèn ri ke ki. Kãnhmar sóg ter ke mũ, inh kurã ki, ha vemnĩ. ³³ Ũri sóg ver tĩg mũ, vaj kỹ ke gé, vaj ũn kỹ ke gé. Iser ken kỹ sóg Jerusalém tá ter ke mũ. Tag ki ke pijé'. Topẽ vỹ tó tĩ vỹ tỹ inh nĩ, jo Jerusalém tá ke ag tóg ag kãgtén tĩ, Topẽ vỹ tó tĩ ag. Hã kỹ sóg Jerusalém tá ter tĩg ke mũ gé. Tag tómnĩ, Herodes mỹ,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ Kỹ tóg Jerusalém ki ke ag to vēmén mũ. Fe kaj han tóg, ag to, kỹ tóg: “Jerusalém tá ke ag mỹ sóg tag tó sór mũ, ha mẽ,” he mũ. “Topẽ vỹ tó tĩ ag kãgtén ag tóg tĩ. Topẽ tỹ ag mỹ ũn jëgnëg tĩ ag pin ag tóg tĩ, pó tỹ, ag tỹ ag kãgtén jé. Isỹ ag vènh măn há tóg tĩ vë, isỹ ag ki rĩr jé, Jerusalém tá ke ag, hã kỹ sóg ag jé prër tỹ hèn ri ke han mũ. Garĩnh fi jykre ri ke han sór isóg mũ vë, ag mỹ. Garĩnh fi vỹ ã krë kri jë nĩ, fi tỹ ag vësỹrénh tũ nĩ jé ke vë. Ěn ri ke han sór sóg mũ vë, hã ra ag tóg ke jãvãnh nỹtĩ. ³⁵ Hã kỹ ag tóg ag jamã pũn kãn ke mũ, kỹ vãpũr vë sir. Ũ vỹ kãnhmar tá nĩg măn ke tũ nĩ ha, ag tỹ cidade kókén ja tá. Hã kỹ sóg ag mỹ ke mũ. Inh ve măn ke tũ ag nĩ ha (mỹr). Kejën ag tóg iso: “Topẽ tỹ ti jënë ja vë,” henh ke mũ. “Topẽ vỹ ti ve há han, ti tỹ ti jiji tó

kătĩg kŷ,” he jé ag tóg ke mũ iso. Ēn hã kã ag tóg inh ve mãn ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

14

Jesus tŷ vĕnhkán ke kurã ki ũ tŷ há' he

¹ Kejĕn tóg vĕnhkán ke kurã tá krŷg mũ. Kŷ tóg pã'i ũ ĩn krĕm nĩ nĩ. Fariseu ag pã'i vĕ. Ti tŷ ti ĩn krĕm jĕn ke vĕ. Hã ra ag tóg tá ti tŷ rĩr mũ, “ti mŷ vĕnhkán ke kurã ki rãnrãj ke tũ?” he ag tóg mũ.

² Hã ra ũ tóg tá nĩ gé, ũn kaga ũ. Kãnhpar kãn kŷ tóg jĕ. Jesus rĩn ja tá tóg jĕ nĩ. ³ Kŷ Jesus tóg Topĕ vĩ to professor ag mŷ ke mũ, Fariseu ag mŷ ke gé. Ag mŷ tóg: “ĕg tŷ vĕnhkán ke kurã kã ũ tŷ há' hen mŷ há nĩ, mŷ kórég nĩ vó?” he mũ. ⁴ Hã ra ag tóg ti mŷ nĕn ũ tó tũ nĩ. Kŷ Jesus tóg ũn kaga ĕn kri ã nĩgé fi kŷ ti tŷ há' he mũ sir. Kŷ tóg ti mŷ: “ha tĩg ge,” he mũ. ⁵ Kŷ tóg ag mŷ: “kejĕn ãjag kósin ũ tóg goj ki kutĕnh mũ,” he mũ, “goj nig ki, ke tũ nĩn kŷ ãjag mĕg tŷ monh. Vĕnhkán ke kurã ki tóg goj ki kutĕnh mũ, hĕn ri ke mũn. Kŷ ãjag tóg ti kunũg tĩ gé, ti tŷ vĕnhkán ke kurã kã ki kutĕn kŷ. Kŷ ãjag tŷ ne jé iso jũ sór nĕ?” he tóg. ⁶ Kŷ tóg ag tŷ ti mŷ nĕn tónh ke tóg tũ tĩ sir.

Festa to comparação

⁷ Kŷ Jesus tóg vĕnh kar kanhrãn jé tag tó mũ sir, ha mĕ. Ti mré jĕgjĕn kŷ nŷtĩ ag mŷ tóg kãmĕn mũ. Ag jĕn vĕn sór vĕ, ag tŷ tŷ ũn mág nŷtĩ jé. Hã vég tóg mũ, hã kŷ tóg ag kanhrãnrãn sór mũ, Jesus ti. ⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “kejĕn ũ tóg ãjag mŷ: “kurã ĕn kã sóg vĕnh prũg ke to festa han ke mũ. Ha inh mré jĕn kătĩg,” hĕnh ke mũ. Kŷ ti festa kã jĕn vĕn sór tũg nĩ. Hĕn ri ke mũn ã kãfór nĩ ũ tóg ki jun mũ. ⁹ Kŷ

fiesta ki rĩr mũ tóg ã mĩ: “toreg ver’,” henh ke mũ. “Ti jẽn kar kũ ã tóg jẽn ke mũ. Mẽ kũ jẽ nĩ ver,” he jé tóg ke mũ ã mĩ, ù tỹ fiesta ki rĩr tĩ ti. Kũ tóg ã mĩ’ a tĩnh mũ sir, ha mẽ. ¹⁰ Kũ ã tỹ fiesta venh tĩg kũ mẽ kũ nĩmĩ ver, vễjẽn jãvãnh kũ. Kũ fiesta ki rĩr mũ vỹ ã mĩ: “ha jẽn vén, fag mré,” henh ke mũ. Kũ ã pi(jé) mĩ’ãg ke mũ’,” he tóg ag mĩ, Jesus ti. ¹¹ “Hã kũ tóg ù tỹ ag kãfór nĩ sór mũ térem ke mũ, vễsỹkã, Topẽ ti, ha vemnĩ. Jãvo tóg ù tỹ: “tỹ inh ùn sĩ nĩ,” he mũ ẽn jãnfyn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

Êg tỹ ùn jagtar ag jagãgtãn

¹² Kũ tóg ù tỹ ã kógfyn mũ ẽn mĩ kãmén mũ gé. Ti mỹ tóg: “ã tỹ fiesta han sór kũ ùn rico ag mỹ tó sór tũg nĩ, ã mré ke fag mỹ, ã kãke ag mỹ, ã jãvy ag mỹ, ã rã nỹtĩ ag mỹ tó tũg nĩ gé,” he mũ. “Ã tỹ ùn rico ag mỹ tó mũ ra ag tóg vễnh kaja jé ã mĩ fiesta han sór mũ gé. Kũ ã tóg ã fiesta kaja ti vég mũ sir, ẽprã. ¹³ ã tỹ fiesta han sór kũ ùn kaga kũ rãnrãj vãnh ag mỹ tómnĩ, ùn kãnhgrĩ ag mỹ, ùn kyvó ag mỹ. ¹⁴ ã tỹ tag han kũ Topẽ vỹ ã ve há han ke mũ, ha vemnĩ. ã mỹ ag tóg fiesta han ke tũ nĩ, ag tỹ nén ù tũ nĩn kũ. Kũ ã tóg ã rĩr mãn ken kũ ti kaja venh ke mũ, Topẽ tỹ ùn jykre kuryj kar rĩnrĩr mãn ke kurã ẽn kã,” he tóg, Jesus ti.

Fiesta mág to comparação

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Kũ tóg tá nĩ ù mỹ mẽ há tĩ, Jesus vĩ tag ti. Tá nĩg kũ tóg ag mré jẽg mũ gé, hã kũ tóg Jesus vĩ mẽg mũ. Kũ tóg ti mỹ: “ù tỹ Topẽ tỹ tỹ ẽg pã’i nĩ vég mũ mỹn hỹn sér pẽ tĩnh mũ, ù tỹ tá fiesta vég mũ ẽn mỹ,” he mũ.

16 Kÿ Jesus tóg ti kanhrãn kÿ ti mÿ: “kanhkã tá festa vÿ ge nÿnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Kejën ù tóg nÿgtĩ. Festa mág han sór tóg mũ, kÿ tóg ù tÿ hën ri ke ag mÿ tó ja nĩ, ti tÿ festa han ke to hã. 17 Ti festa kurãn kã tóg ã camarada jënêg mũ, ti tÿ ùn kógfyn kÿ nÿtĩ ag mÿ: “ha kãmũjêg,” he jé. “Kar kÿ tóg nĩ ha, inh festa ti,” hemnĩ,” he tóg, ã camarada mÿ. Kÿ tóg ag mÿ tónh tĩ mũ sir. 18 Hã ra ag tóg ve sór tũ nĩ, ag kar ti, hã kÿ ag tóg ti mÿ vĩ mũ. Û tóg ti mÿ: “ga kajãm inh,” he mũ. “Hã kÿ sóg ijapÿ venh tĩ mũ ver. Ûri tóg inh mÿ vënhmÿ tĩ. Sÿ festa venh tÿg ke vë vë, hã ra tóg vënhmÿ tĩ,” he tóg mũ. 19 Kÿ ù tóg ti mÿ: “monh génh sóg, monh tÿ 5 (ke) régre,” he mũ gé. “Kÿ sóg ag venh tĩ mũ ver. Sÿ festa venh tÿg ke vë vë, hã ra tóg vënhmÿ ti,” he tóg mũ gé sir, ù ti. 20 Kÿ ù tóg ti mÿ: “ùri sóg prũg mũ ha, hã kÿ tóg vënhmÿ tĩ,” he mũ gé.

21 Kÿ ti camarada tóg ti mÿ tónh kãtĩ mũ, ã patrão mÿ. Kÿ tóg jũ mũ. Ti mÿ tóg: “êpÿ ra tÿg, êmÿn mág ra, êpÿ kãsir ra ke gé, êmã kar ki,” he mũ. “Kÿ ùn jagtar ag tatĩ kãtÿg, ùn kónhgrĩ ag, ùn kyvó ag, ùn tÿg vãnh ag ke gé,” he tóg. ã camarada mÿ tóg ke mũ. 22 Kÿ tóg tÿg mãn mũ, ti camarada ti. Kÿ tóg tá vÿn ke kÿ ã patrão mÿ: “ke kãn inh huri,” he mũ. “Ag tatĩ kãtÿg inh huri, hã ra tóg fór tũ nĩ ver, festa jo ïn ti,” he tóg mũ, ti camarada ti, ti patrão mÿ.

23 Kÿ ti patrão tóg ti mÿ: “vësÿkã tÿg mãn ge,” he mũ. “Vãnh kãmĩ tÿg, êmã kãsir pë kãmĩ ke gé, êpÿ ra, êmÿn jagma,” he tóg. “Tá ag mÿ tugtónh tÿg. Ag kutãn nĩ, ag kãmũ jé, festa jo ïn fór jé,” he tóg, patrão ti, ã camarada mÿ,” he tóg, Jesus ti.

24 “Hã kÿ sóg ãjag mÿ ke mũ,” he tóg. “Û mÿ sóg tó

vén ja nĩ, hã ra ag tóg inh festa venh ke tũ pẽ nĩ, sỹ ã mỹ tó vén ja ag,” he tóg. Jesus tỹ Fariseu ag mré jẽn kỹ ag mỹ kãmén hã vë.

*Ëg tỹ ãg jykre tovãnh
(Mt 10.37-38)*

²⁵ Kejëñ ùñ e ag tóg Jesus nón mũ mũ. Kỹ tóg ag jé vĩrĩn ke kỹ ag mỹ: ²⁶ “ha mẽ,” he mũ. “Û tỹ inh mré tĩg pẽ han sór mũ jé inh hã to há kãfór nĩ, ã han mũ fag kri, ti prũ fi kri, ti krẽ kri, ti kãke ag kri, ti jãvy ag kri, ti ve fag kri, vënh kri ke gé, mỹr, ha mẽ,” he tóg. “Ke tũ nĩ mũ ra tóg inh mré kãtĩg ke tũ nĩ, kỹ tóg tỹ inh mré ke nĩnh ke tũ nĩ gé. ²⁷ Ha vé, ag tỹ inh cruz tỹ inh kri fi kỹ sóg tĩg ke mũ, ag tỹ to isa kỹ isén jé, ha vemnĩ. Vënh nenh ke tũ sóg nĩ. Û tỹ inh ri ke han sór tũ nĩn kỹ tóg inh mré kãtĩg ke tũ nĩ, kỹ tóg tỹ inh mré ke nĩnh ke tũ nĩ gé,” he tóg, Jesus ti,

²⁸ “To jykrén, ù tỹ ãn téj han sór mũ ãn to. Ti tỹ ãn téj han sór kỹ tóg ã jãnkamy nĩkrén vén ke mũ. Kỹ tóg ãn kaja to jykrén ke mũ gé sir. Kar kỹ tóg ãn han sór ke mũ vãhã. ²⁹ Ti tỹ to hã to jykrén há han tũ ra tóg vënhmỹ tĩ. Kỹ tóg ãn jëg ken ki kũm kỹ ti króggróg han ke mũ sir. Ti króggróg han kỹ ti jãnkamy tóg tũ' henh ke mũ, kỹ tóg tovãnh ke mũ sir, ti tỹ ãn han ti. Kỹ ti mré ke ag tóg ti to vĩ kỹ ti nynh mũ sir. ³⁰ Ti to ag tóg: “ha mẽ, ãn téj han sór tóg mũ vë, hã ra tóg to jykrén há han ja tũ nĩ, hã kỹ tóg kar tũ nĩ,” henh ke mũ, ti régre ag,” he tóg.

³¹ “Kar pã'i mág to jykrén nĩ gé. Pã'i ù tỹ ti mré vënh génh sór kỹ tóg ã krêm ke ag nĩkrén ke mũ gé sir, vënh génh ke to hã. “10 mil (ke) ãg nỹtĩ,” he jé tóg ke mũ. “Ëg mỹ ag tỹ hën ri kenh mũ vỹ?” he jé

tóg ke mũ. “20 mil (ke) ag nýtĩ. Ag mÿ ěg tÿ tũ' he kãn ke tũ nĩ vÿ? Ěg kãfór ag tóg nýtĩ. Ěg hÿn hẽ ri kenh mũ, ag tÿ ěg tovãnh jé?” he jé tóg ke mũ, pã'i ti. ³² Ti tÿ tag to jykrén kÿ tóg pã'i ũ ěn mÿ vẽnh vĩ jẽnẽnh mũ, ti tÿ kór há tá nĩ (hã) ra, kuvar há tá. Ti mÿ vẽnh vĩ jẽnẽnh kÿ tóg ti mÿ: “ã mÿ ěg tovãnh ke tũ nĩ?” he mũ. “Inh ã mÿ ne nĩm mũ, ã tÿ isovãnh jé?” he jé tóg ke mũ, pã'i ěn mÿ,” he tóg, Jesus ti.

³³ “Hã kÿ to jykrén nĩ, ãjag tÿ inh mré mũ pẽ han ke to. Iso há kãfór nÿtĩmnĩ, ãjag tũ kar kri. Ke tũ nĩ mũ ra ãjag pi(jé) inh mré mũ pẽ han mũ,” he tóg, Jesus ti.

Sa to comparação
(Mt 5.13; Mc 9.50)

³⁴ “Sa vÿ há nĩ. Hã ra sa kãhór tĩn kÿ ěg tÿ ne tÿ ti tÿ kajã' henh ke tóg tũ tĩ, tÿ sa' he mãn ke tũ tóg tĩ,” he tóg. ³⁵ “Ti kãhór tĩn kÿ tóg kórég nĩ, kÿ ěg tóg fón tĩ. Ěg pi(jé) ěg japÿ ki ti fón tĩ', ti tÿ ěg jakré tÿ há' he tũ nĩn kÿ, sa kãhór ti. Ti fón pẽ han jé ěg tóg ke mũ. Ri ke ãjag nýtĩ, ãjag tÿ inh mré mũ pẽ han tũ nĩn kÿ. Jẽmẽ há han nĩ, sÿ ãjag mÿ nén tó mũ tag ti,” he tóg, Jesus ti.

15

Ovelha vãfor to comparação
(Mt 18.12-14)

¹ Kejẽn ũ tÿ imposto mãg tĩ ag tóg ti to kãmũ mũ, Topẽ vĩ mranh tĩ ag ke gé. Ag tÿ ti vĩ mẽ sór vẽ. ² Kÿ tóg Fariseu ag mÿ kórég nÿ, Topẽ vĩ to professor ag mÿ ke gé. Kÿ ag tóg ti to vĩ vĩ he mũ sir. “Topẽ vĩ mranh tĩ ag to tóg há nĩgtĩ, tag ti,” he ag tóg mũ. “Ag mré tóg jẽg tĩ mÿr,” he ag tóg mũ, Jesus to.

³ Kÿ tóg ag kanhrãh jé ag mÿ: “ũ tÿ Topê vÿ mranh mũ tÿ ã jyke kórég tovãnh kÿ tóg ge nÿnh mũ, ha mẽ,” he mũ. ⁴ “Û tóg nÿ ja nÿgtĩ,” he tóg. “Ti mẽg tÿ mé vÿ tÿ 100 (ke) nÿtĩ, ti mẽg tÿ ovelha ti. Kÿ ti mẽg pir tóg vãfor mũ. Hã ra tóg ti kanẽg tĩ mũ, ti jãvãnh tĩ tóg mũ, ha mẽ. Ûn e ên tovãnh kÿ tóg ùn pir ên nón tĩ mũ. Ga kórég tá ag nÿtĩ, ti mẽg kar ên ag. Ag togvãnh kÿ tóg ùn pir ên nón tĩ mũ, ha mẽ. ⁵ Kÿ tóg ti vég mũ sir, ti mẽg vãfor ja ên ti. Kÿ tóg ã nunh kri ti fi kÿ ma tĩ mũ. Ti fe tóg mrin ke mũ sir. ⁶ Kÿ tóg ã ãn tá jun mũ. Tá tóg ã kanhkã fag jé prêr mũ, ti rã hã nÿtĩ fag kar. Kÿ tóg fag mÿ tó mũ. “Inh mré ti to mÿ sér,” he tóg. “Inh mẽg vÿ vãfor ja nÿ, hã ra sóg ti ve mãn mũ ha,” he tóg mũ, ã mẽg to,” he tóg, Jesus ti. ⁷ “Hã ra tóg ge nÿ, ha mẽ. Û tÿ 99 (ke) ag tÿ vënh jykre kuryj han kÿ tóg há tĩ sir, kÿ tóg mÿ sér tĩ sir, kanhkã tá ke ag mÿ. Hã ra tóg mÿ sér kãfór tĩ, ùn pir tÿ ã jyke kórég tovãnh kÿ, ti tÿ ã tÿ Topê vÿ mranh mũ ên tovãnh kÿ, ha mẽ. Kÿ isũ ag vÿ e nÿtĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jãnkamy vãfor to comparação

⁸ “Kÿ ùn tÿtá to vëme vÿ ge nÿ, ha mẽ,” he tóg. “Jãnkamy tÿ 10 (ke) tÿ fi tũ nÿ, jãnkamy tÿ por dia kaja tÿ 10 (ke) tÿ. Kejën ùn pir tóg fi mÿ vãfor mũ, kÿ fi tóg lampião grub mũ sir. Fi ãn kãmĩ fi tóg prun kãn mũ. Ve há han fi tóg mũ, jãnkamy ên kanẽg jé, ãn péno kar mũ hã. ⁹ Vãhã fi tóg kejën ve mãn mũ sir. Kÿ fi tóg ã mré ke kar fag jé prêr mũ, fi rã hã nÿtĩ fag kar ke gé. Kÿ fi tóg fag mÿ: “inh mré to mÿ sér,” he mũ. “Inh jãnkamy vÿ vãfor ja nÿ, hã ra sóg ve mãn mũ ha,” he fi tóg mũ. ¹⁰ Hã ra tóg ge nÿ, kanhkã tá, ha mẽ. Topê tÿ jënẽ jafã ag mÿ tóg sér tãvĩ tĩ, ù tÿ

ã jykre kórég to jũn kÿ, ti tÿ ã tÿ Topẽ vĩ mranh ên tovãnh kÿ, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

Ûn kósin vãfor to comparação

¹¹ Kÿ tóg ag mẽ tag tó mũ gé sir, ha mẽ. “Û vÿ tóg kósin régre ja nĩgtĩ,” he tóg. ¹² “Kÿ ti kósin tÿ ãgno tóg ã panh mẽ: “panh’,” he mũ. “Inh mẽ ùri isũ nĩm, ã tÿ inh mẽ nén nĩm ke mũ ên ti,” he tóg, ã panh mẽ. Ti tÿ to vĩnh ke tũ vễ vễ, hã ra tóg to vĩ mũ. Ge ra ti panh tóg ã krẽ mẽ ã tũ vễnh kãpãm mũ sir. ¹³ Kãnhmar ti kósin kyrũ tóg ã tũ mãn kÿ kór há ra, kuvar há ra tĩ mũ, ga ù ra. Tá tóg ã tũ vãm kãn mũ, nén ù kórég kar to. ¹⁴ Vãm kãn ja tóg nĩgtĩ, ti jãnkamy ti. Kÿ tóg kejẽn tá prÿg han mũ sir, ga ên tá. Kÿ kyrũ ên tóg kókĩr mũ gé. ¹⁵ Kÿ tóg tá ke ù mré vēmén tĩ mũ, ti tÿ ti mẽ vễnh rãnhraj nĩm jé. Kÿ tóg ti jẽnẽg mũ, ti tÿ ti porco ki rĩr jé sir, ti safra tá. ¹⁶ Kÿ tóg porco jẽn ko sór mũ, ti kókĩr nĩn kÿ. Hã ra ag tóg ti mẽ nén ù nĩm tũg mũ, ti tÿ ko jé. Hã kÿ tóg kókĩr tãvĩ nĩ sir. ¹⁷ Kÿ tóg kejẽn krĩ há han mũ. To jykrén tóg mũ sir. “Inh panh mẽ rãnhraj tĩ ag vÿ pão mág ko tĩ. Ag mẽ tóg kén tĩ, ag jén tĩ. Jo sóg kókĩr kÿ ter ke mũ,” he tóg, kyrũ ti, ã pir mẽ nĩn kÿ. ¹⁸ “Inh jé hÿn inh panh kukãm tĩg ha,” he tóg. “Kÿ sóg ti mẽ: “panh’,” henh ke mũ. “Kanhkã tá nĩ ên vĩ mranh inh, ã vĩ ti ke gé. ¹⁹ Kÿ sóg vễnhmÿ tÿ ã kósin tũ nĩ. Sÿ tÿ ã camarada nĩnh há tóg tĩ,” he jé sóg ke mũ, inh panh mẽ,” he tóg mũ, kyrũ ti. ²⁰ Kÿ tóg tĩ mũ sir, ã panh kukãm.

Hã ra ti panh tóg kór há tá, kuvar há tá ti vэг mũ, kÿ tóg ti kato tẽ mũ. Ti kato tẽ kÿ tóg ti ki póm ke mũ sir, ti ki nhun ke tóg mũ gé sir. ²¹ Kÿ ti kósin tóg ti mẽ: “panh’,” he mũ. “Kanhkã tá nĩ ên vĩ mranh

inh, ã vĩ ke gé. Hã kỹ sóg vẽnhmỹ tỹ ã kósin tũ nĩ ha,” he tóg, ti panh mỹ.

²² Hã ra ti panh tóg ti mỹ: “vó, vẽn pãte fón kỹ tóg nĩ,” he mũ. Kỹ tóg ã camarada ag mỹ: “kur há tâvĩ ên ma kãmũjêg,” he mũ, “ti tỹ kur tâg ra rã jé. Ti mỹ nĩgé kãnĩm ja nĩm gé. Pẽn né ên tỹ, pẽn to ró ên tỹ ti mỹ jun gé. ²³ Monh tâgy ên venh mũjêg. Ti tânh ra, êg tỹ ko jé, êg fe tỹ mrin ke jé. ²⁴ Inh kósin vĩ inh mỹ ter ja ri ke han, hã ra tóg rĩr mãn ri ke han. Vãfor ti vẽn vẽn, hã ra tóg kãtĩg mãn huri,” he tóg, ti panh ti. Kỹ tóg ag ag mỹ sér tĩ sir, ag tỹ festa han kỹ.

²⁵ Hã ra ti kósin sanh tóg ti japỹ tá rãnrãj jê. Kỹ tóg vãhã tá kãtĩg kỹ ã ãn tá jun mũ. Tá jun kỹ tóg vãkyr mễg mũ, fag vẽnh gringrén ên ti. ²⁶ Kỹ tóg ã camarada jé prěr mũ. Ti mỹ tóg: “festa tỹ ne nê?” he mũ. ²⁷ Kỹ tóg ti mỹ: “ã jãvy vĩ jun, kỹ ã panh vĩ monh tâgy ên tânh,” he mũ. “Ti mỹ tóg sér tĩ, ti tỹ ti ve mãn kỹ. Kaga tũ tóg jê, há tóg jê, hã kỹ tóg ã panh mỹ sér tĩ,” he tóg, ti camarada ti. ²⁸ Kỹ tóg jũ mũ sir. Kỹ tóg ãn kãra rã tũg mũ, jũ kỹ.

Kỹ ti panh tóg ti mré vẽnén tĩ mũ. Ti mỹ tóg: “êg mré festa venh kãrã,” he mũ. ²⁹ Hã ra tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Prỹg tỹ hẽn ri ke ki sóg ã rãnrãj ti han, ha mẽ. Inh pi(jé) ã vĩ mranh ja nĩgtĩ'. Ge ra ã tóg inh mỹ nén ù nĩm ja tũ nĩ. Ầ pi(jé) inh mỹ cabrito fêg tĩ', sỹ inh mré ke ag mỹ festa han jé. ³⁰ Hã ra ã kósin ên tóg jun mũ sir, jo ã tóg ti mỹ monh tâgy ên tânh. Kóreg ti nĩ, ã kósin ên ti. Ầ tũ fón kãn tóg mỹr, ùn tỹtã kóreg fag to, hã ra ã tóg festa mág han mũ, ti kãtĩg kỹ,” he tóg, ti kósin sanh ti, ã panh mỹ.

³¹ Hã ra ti panh tóg ti mý: “vó,” he mũ. “Inh mré ã tóg jẽ nĩ, kýt tóg inh mý sér tĩ. Kýt isũ kar vỹ tỹ ã tũ nýtĩ, mýr, ha mẽ. ³² Hã ra festa tag vỹ há nĩ, ha mẽ. Ëg mý tóg sér tâvĩ tĩ. ã jãvy vỹ inh mý ter ja ri ke han, hã ra tóg rĩr mãn ri ke han. Vãfor ti vễ vễ, hã ra tóg kãtĩg mãn huri,” he tóg, ti panh ti, ã kósín sanh mý,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Topẽ kãmén hã vễ.

16

Ëg tỹ ãg tũ vễnh kãpãm ke

¹ Kýt Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mý tag tó mũ, ha mẽ. “Kejẽn ãprã ke ù tóg nĩgtĩ, ùn rico. Kýt ti tũ ki rĩr tĩ tóg nĩgtĩ gé. Ti patrão mý név(e) nýtĩ ag vég ti tĩ, ti mý, ti tũ ki rĩr tĩ ti. Kejẽn ag tóg ti camarada ãn to vĩ mũ, ti tũ ki rĩr tĩ ãn to. Ti lograr ke (ka) mẽ ti nẽji nĩ, ti tũ to, ti camarada ti. ² Kýt tóg ti jé prẽr mũ, kýt tóg ti mý: “ã tỹ han mũ mẽ inh,” he mũ. “Sỹ ã rãnrãj tugnyẽm ke vễ. Ki rĩr mãn ke tũ ã tóg nĩ ha,” he tóg mũ ti mý. ³ Kýt tóg to jykrén mũ sir, ti camarada ti. “Inh hỹn hẽ ri kenh mũ ha?” he tóg mũ. “Inh patrão vỹ inh kutẽm, inh rãnrãj ki. Kýt inh hỹn ne konh ke mũ ha? Inh ãpỹ jé sóg krój nĩ. Kýt sóg vễnh kar mý: “inh mý nén ù nĩm, inh mý jãnkamy nĩm,” he sór tũ nĩ gé. Inh mý a tóg tĩ, sỹ ag mý tónh ke ti,” he tóg. ⁴ Kejẽn tóg: “ũri hã sóg ki kanhró nĩ ha, sỹ nén han ke ti,” he mũ. “Sỹ tag han kýt ag tóg iso há nýtĩnh mũ, kýt ag tóg inh mý: “inh mré nĩnh kãtĩg,” henh ke mũ, inh patrão tỹ inh fón kar kýt,” he tóg mũ, ti camarada kórég ti. ⁵ Kýt tóg ù tỹ ã patrão mý név(e) nýtĩ ãn ag jé prẽr kãn mũ sir. Kýt tóg ù mý: “ã név(e) hẽ ri ke nĩ?” he mũ. ⁶ Kýt tóg ti mý: “azeite tỹ lata tỹ 100 (ke) ki inh név(e) jẽ,” he mũ. Kýt tóg ti mý: “hỹn,

ã vãnh rán ti, sỹ ã mỹ ã név(e) térem kỹ 50 (ke) rán jé,” he mũ. Kỹ tóg rán mũ sir. ⁷ Kỹ tóg ù ù mỹ: “jo ã?” he mũ gé. “Ă név(e) hē ri ke nĩ?” he tóg mũ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “trigo tỹ saco tỹ 100 (ke) ki inh név(e) jẽ,” he mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “hỹn, ã vãnh rán ti, sỹ ã mỹ ã név(e) térem kỹ 80 (ke) rán jé,” he mũ gé. Kỹ tóg rán mũ gé sir.

⁸ Kỹ ti patrão tóg mễg mũ, ti camarada tỹ nén han mũ ti. Kỹ tóg ti mỹ: “jykre (ka)mẽ ã tóg nĩ, kỹ ã tóg ù tỹ hēn ri ke tỹ ã to há nĩ han, ã tỹ ag mỹ ag név(e) rem kỹ,” he mũ, ti patrão ti,” he tóg, Jesus ti.

“Kỹ hã vễ. Û tỹ inh ki ge tũ ag vỹ ãjag tũ to jykrén há han tĩ, inhhã, ha mẽ. ãjag krĩ há kãfór han ag tóg tĩ ag tũ to jykrén ki. ãjag tỹ inh ki ge mũ ra ag tóg ãjag krĩ há kãfór han tĩ. Tỹ ag ẽprã ke nỹtĩ, hã kỹ ag tóg tag ki nén to jykrén há han tĩ,” he tóg.

⁹ “Hã kỹ sóg ãjag mỹ tó mũ. Ti camarada ẽn ri ke han nĩ, ãjag tũ tỹ ùn mỹ vãnh kãpãm nĩ, ãjag tỹ ga kri mũn kỹ. Kỹ ag tóg ãjag to há nỹtĩnh mũ. Kejẽn ãjag tóg ãjag tũ ré kỹ mũnh mũ. Ẽn kã ãjag tóg mũ há han ke mũ gé. Kỹ ãjag tóg kanhkã tá junjun ke mũ sir, ãjag tỹ ag mỹ ãjag tũ tỹ vãnh kãpãm kỹ. ¹⁰ Û tỹ nén ù sĩ ki rĩr há han kỹ tóg nén ù ki rĩr há han kãn ke mũ gé. Jãvo ù tỹ nén ù sĩ ki rĩr kónãn kỹ tóg nén ù ki rĩr kónãn kãn ke mũ gé sir. ¹¹ Ẽg tỹ ga kri nén vэг mũ vỹ kãnhmar tũ' he mũ. ãjag tỹ hã ra ga kri ãjag tũ ki rĩr há han tũ kỹ ãjag tóg kanhkã tá tỹ nén ùn tũ nỹtĩnh mũ gé. ¹² ãjag tỹ ẽprã nén vэг mũ vỹ tỹ Topê tũ nĩ. Ti hã mỹ ãjag tóg ki rĩr ke mũ. ãjag tỹ ti tũ ki rĩr há han tũ kỹ tóg sir ãjag mỹ ãjag tũ pẽ ẽn nĩm ke tũ nĩ gé, kanhkã tá,” he tóg.

13 “Ă jagrĕ régre nĭn kŷ tóg vĕnhmŷ tĭ. Ă tŷ Topĕ hă tŷ jagrĕ nĭn kŷ jănkamy tân ěn tŷ jagrĕ nĭ sór tŷg nĭ. Ă tŷ jănkamy e ve sór kŷ ti hă mĭ ěkrĕn kŷ ti hă vŷ tŷ ģ jagrĕ nĭnh mŷ. Kŷ ěg tóg Topĕ tŷ ěg mŷ nĕn tó mŷ ěn to jykrĕn há han ke tŷ nĭgtĭ. Ă tŷ Topĕ to há nĭn kŷ ģ tóg sir ga kri rico to văsăn sór ke tŷ nĭ. Ă tŷ ga kri rico nĭ sór kŷ ģ tóg Topĕ mĭ ěkrĕg tŷ nĭ, ha vemnĭ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ěg tŷ ti tŷ hă to jykrĕn há to jykrĕn há han ke tón hă vĕ.

Topĕ jykre

(Mt 11.12-13; 5.31-32; Mc 10.11-12)

14 Hă ra Fariseu ag tóg mĕg mŷ, ti tŷ nĕn tó mŷ ti. Jănkamy mág hă to ag tóg há nŷtĭ, rico ke sór ag nŷtĭ, Fariseu ag. Kŷ ag tóg Jesus vĭ tag mĕ kŷ ag tóg ti to é he mŷ. 15 Hă ra Jesus tóg ag mŷ: “ěpră ke ag mŷ ģjag tóg há nŷtĭ ve nŷtĭ,” he mŷ. “Hă ra Topĕ vŷ ģjag tŷ nĕn to jykrĕn mŷ ěn vĕg nĭ. Ón kŷ ģjag tóg há nŷtĭ. ěpră ke kămĭ ģjag tóg tŷ ũn mág nŷtĭ. Topĕ mŷ ģjag tóg kórĕg nŷtĭ jăvo, ti mŷ kavĕj ģjag tóg nŷtĭ,” he tóg.

16 “Moisĕs tŷ ěg mŷ Topĕ vĭ tó ja ěn vŷ Joăo tá krŷg, văsŷ Topĕ vĭ tó tĭ ag tŷ ěg mŷ nĕn tó ja kar ěn ti. Joăo tá ti krŷg, ěg kygpĕg tĭ ěn tá. Joăo tá jun kŷ vĕnh ũ tŷ hĕn ri ke ag tóg văsănsăn tĭ, ag tŷ ve jé.

17 Hă ra Topĕ jykre si ěn tóg tŷ' henh ke tŷ nĭ gé, Moisĕs tŷ ěg mŷ nĕn tó mŷ ěn ti. Ga vŷ tŷ' henh ke tŷ nĭ. Ki króm kăn kŷ tóg nĭnh mŷ,” he tóg.

18 “ěg prŷg kŷ tóg ge nĭ, ha mĕ. Ă tŷ ģ prŷ fi fón kar kŷ ũ fi tŷ prŷg măn kŷ ģ prŷ tŷ fi vĕ sir. Kŷ fi mén tŷ fi fón kŷ ũ tŷ fi tŷ prŷg măn kŷ fi mén tŷ vĕ

gé sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Topẽ jykre kãmén hã vẽ.

Û tỹ Topẽ vĩ mẽ jãvãnh ag tỹ nũgme ki vár

¹⁹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “kejẽn ù tóg nĩgtĩ, ùn rico pẽ,” he mũ. “Kur kaja e tu ti tĩgtĩ, ùn tánh sá, kur ha pẽ. Kurã kar ki tóg vễjẽn há ko tĩ. Festa ri ke han tóg tĩ, kurã kar ki.

²⁰ Kỹ ùn jagtar tóg nĩgtĩ gé. Ti jiji hã vỹ: Lázaro, he mũ. Vẽnh kaga fugfo han vãnh han tóg tĩ, kỹ tóg nỹ nĩ, ùn rico jãnkã ki. ²¹ Ên vỹ kókĩr tĩgtĩ, ã kaga to. Kỹ tóg ùn rico jẽn vár ko sór tĩgtĩ, ti jẽn mru, hã ra tóg ti mỹ nĩm tũg tĩ. Cachorro hã ne ti pẽnĩn e nỹtĩ. Vẽnh fugfo han vãnh ên tugmãn ag tóg tĩ. ²² Kejẽn tóg ter mũ, ùn jagtar ên ti. Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag vỹ ti va mũ mũ, ti kuprĩg ti, kanhkã ra. Tá Abraão tóg nĩ nĩ, êg jóg' jóg ve ti, kỹ tóg ti mré nĩ nĩ sir, ti tỹ tỹ ti krẽ'krẽ nĩn kỹ.

Kar ùn rico tóg ter mũ gé sir. Kỹ ag tóg ga kátá ti péju(g) mũ. ²³ Hã ra tóg nũgme ki kutẽ mũ, ti kuprĩg ti. Inferno tá ti vễsỹrénh jagy han mũ sir. Kejẽn tóg kanhkã ki êvãnh mũ, kỹ tóg tá Abraão vэг mũ, Lázaro ke gé, ti tỹ Abraão mré nĩn kỹ, kuvar há tá. ²⁴ Kỹ tóg ag mỹ prẽr mũ. Kỹ tóg Abraão mỹ: “!..Ijóg'..!” he mũ. “!..Abraão..!” he tóg “!..Ijagãgtãn ra..!” he tóg. “Lázaro jẽnẽ ra, ti tỹ ã nĩ(gé) juja junun mrãn kỹ inh nũnẽ mrãn sĩ han jé. Inh mỹ tóg rỹjgy tãvĩ tĩ, pĩ kãki,” he tóg, Abraão mỹ, ùn rico ja ên ti.

²⁵ Kỹ Abraão tóg ti mỹ: “inh kósin,” he mũ. “Ã tỹ ga kri tĩg ja ên ki êkré. Tá ã tóg há tĩ ja nĩgtĩ, jãvo Lázaro tóg jagtar ja nĩgtĩ. Kỹ tóg tag ki há han tĩ nĩ, jo ã tóg vễsỹrénh jẽ nĩ, ã tỹ ti jagãgtãn ja tũ nĩn kỹ.

²⁶ Kỹ êg kuju ki tóg tỹ kãgnó nĩ, kỹ ù tóg pãte rãnh ke

tũ nĩ. Tag ki ke pi(jé) ěn ra tĩg mũ', ěn tá ke pi(jé) tag ra kãtĩg mũ gé', kãgnó tag tugrĩn',” he tóg, Abraão ti, ãn rico ja ěn mĩ.

²⁷ Kĩ ãn rico ja tóg ã jóg tỹ Abraão mĩ: “kỹ sóg ã mĩ nén ã tó sór mũ, ha mẽ,” he mũ. “Ã mĩ inh jóg ĩn ra ti jẽnẽnh ke tũ? Tá inh mré ke ag vỹ nỹtĩ. ²⁸ 5(ke) ag nỹtĩ, inh mré pafa ja ag. Ti tỹ ag mĩ tónh tĩg jé, ag tỹ tag ki junjun tũ nĩ jé, ag tỹ inh mré vėsỹrénh tũ nĩn jé,” he tóg, ãn rico ja ti, Abraão mĩ.

²⁹ Kĩ Abraão tóg ti mĩ: “tá ag tóg Moisés tỹ ěg mĩ nén tó ja ěn mẽnh mũ, Topẽ vĩ tó tĩ kar ag vĩ ke gé. Hã kỹ ag tóg Topẽ vĩ jẽnẽnh mũ, ag tỹ mẽ sór kỹ,” he tóg.

³⁰ Hã ra tóg ã jóg tỹ Abraão ti mĩ: “vó” he mũ. “Vėsẽr tỹ ag tá jun mũ ra ag jẽnẽ há han ke mũ vễ, kỹ ag tóg ãjag jykre pãno ěn tovãnh ke mũ vễ, vėsẽr tỹ ag mĩ tó mũ ěn ti,” he tóg.

³¹ Hã ra tóg: “vó,” he mũ gé. “Ag tỹ Moisés vĩ jẽnẽ sór tũ nĩn kỹ ag tóg vėsẽr vĩ mẽnh ke tũ nĩ gé, ag tỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag vĩ mẽ jãvãnh nỹtĩn kỹ,” he tóg, Abraão ti, ãn rico ja ěn mĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mĩ ěg tỹ Topẽ vĩ jẽnẽ jãvãnh nỹtĩn kỹ vėsỹrénh ke ěn tón hã vễ.

17

*Topẽ vĩ mranh tỹ jagy nĩ
(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)*

¹ Kĩ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mĩ: “ũ tỹ hẽn ri ke ag vỹ ã tỹ iso há ěn tỹ isovãnh han sór mũ, ha mẽ,” he mũ. “Vėsỹrénh tãvĩn mũ jé ag tóg ke mũ, tag to. Topẽ vỹ ag ve kónãn tãvĩn mũ, ag tỹ ãn krĩn kónãn mũ tag to. ² ũ tỹ ag krĩn kónãn mũ mĩ tóg há nỹnh

mũ vễ, ẽg tỹ pố tỹ kra mág tỹ ag nunh to sa kỹ goj nig kuju ki ag vãm jé. Tag vỹ ag mỹ jagy tĩ vễ. Hã ra ag tóg ti jagy tag kãfór venh ke mũ, ag tỹ ùn sĩ tỹ inh ki rã kỹ nĩ (hã) ra ti tỹ inh vĩ mranh han sór kỹ.
³ To jykrén, vễnh ki rĩr kỹ.

Kejẽn ã régre vỹ Topẽ vĩ mranh mũ. Kỹ ti mỹ tómni, ti tỹ kygnẽ ti. Tĩ tỹ tovãnh sór kỹ ti mỹ vễnh pãte fón nĩ. ⁴ Hẽn ri ke mũn tóg ã tỹ Topẽ vĩ mranh han sór mũ han mãn', han mãn' he mũ, kejẽn. Kurã pir ki tóg ã jũ tỹ hẽn ri ke han sór mũ, hẽn ri ke mũn. Hã ra tóg ã jũ han kar kỹ: “inh pi(jé) ke mãn mũ ha,” henh ke mũ gé. ã jũn kỹ tóg tónh kãtĩg mãn', tónh kãtĩg mãn' he mũ gé. Kỹ ti mỹ vễnh pãte fón to krónh ke tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Êg tỹ Topẽ ki rã há han ke

⁵ Kỹ Jesus tỹ ùn vin mũ ag tóg ti mỹ: “ẽg tỹ Topẽ ki rã há pẽ han há tóg tĩ,” he mũ. “Kỹ to ẽg tar han nĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ Topẽ ki rã kỹ tóg há tĩ,” he mũ. “Ka tỹ mostarda fy mĩ ẽkrén nĩ,” he tóg. “Sĩ ti nĩ, hã ra tóg mog tĩ. Tag ri ke han nĩ, Topẽ ki rã kỹ. Tĩ ki rã kỹ ãjag tóg nẽn ù kar to tar nỹtĩnh mũ. Ka tag ve ra, ka krén tag ti. ãjag tỹ ti mỹ: “ã jãre tỹ ga tá kãkutẽ, kỹ goj nig ki vễnh krãn,” hen kỹ tóg kenh mũ, ãjag tỹ Topẽ ki rãn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

Tỹ ẽg Topẽ camarada nỹtĩ

⁷ “ãjag camarada jykre to jykrén nĩ,” he tóg. “ãjag japỹ ki tóg rĩr tĩ, ga tỹ vĩrĩn ken kỹ, ke tũ nĩn kỹ tóg ãjag mễg ki rĩr tĩ gé. Rãkãnh kỹ tóg ã rãnhrãj ja tá kãtĩ tĩ. Kỹ ãjag pi(jé) ti mỹ: “kunĩg, jẽn jé,” he tĩ! ⁸ Ti mỹ ãjag tóg: “inh mỹ vễjẽn han, ijẽn jé,” he tĩ. “Kuri

ã kur tãnfyn ký tógfïn, ã tỹ inh mý vėjẽn jun jé, ijẽn jé, kron jé, kar ký ã tóg jẽn ke mũ gé sir, kron ke mũ gé sir, ijẽn kar ký,” he ãjag tóg tĩ, ãjag camarada mý. ⁹ Ký ãjag tóg ti mý vĩ há han tũ nĩ gé, ti tỹ ãjag vĩ ki króm mũ ra. ãjag camarada vễ mýr, ti rãnrãj vễ, hã ký tóg ãjag vĩ ẽn han ke mũ. ¹⁰ Ký ãjag camarada ag ri ke han nĩ, Topẽ mý, ha mẽ. ãjag tỹ Topẽ vĩ ki króm kãn ký jagnẽ mý: “ti camarada vĩ tỹ ẽg nỹtĩ,” hemnĩ. “Ti tỹ ẽg mý nén tó mũn hã han ẽg tóg, ký tóg tỹ nén ù tũ nĩ,” hemnĩ jagnẽ mý. “Ti vĩ han kãn tigrĩn ẽg tóg há nỹtĩ,” he tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ùn kaga tỹ 10 (ke) ag tỹ há' he

¹¹ Ký Jesus tóg Jerusalém ra tĩg sór mũ. Hã ký tóg ga tỹ Samaria fyr mĩ tĩ mũ. Ga tỹ Galiléia mré ti fyr vễ. ¹² Tá tóg ẽmã ù ki rã mũ, ký ù tỹ 10 (ke) ag tóg ti kato tẽgtẽ mũ sir. Vẽnh kaga kren vãn hyn han ag tóg mũ, lepra han ký. Hã ký ag tóg kór há tá nỹtĩ, kuvar há tá. ¹³ Jamã hár(a) ag tóg prẽnprẽn mũ, ký ag tóg: “!..Jesus'..!” he mũ. “!..Senhor'..!” he ag tóg mũ. “!..Ëg jagãgtãn ra..!” he ag tóg mũ. ¹⁴ Ký tóg ag ki ẽvãn mũ, ký tóg ag mý: “Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag mý vẽn ven mũjẽg,” he mũ. Ký ag tóg mũ mũ.

Ag mũn kã ag tóg jãnhkri' he mũ sir, ag fár ti, tá junjun to hã. Hághá' he ag tóg mũ sir. ¹⁵ Ký ag kãmĩ ùn pĩr tóg kyrã mũ, Jesus to. Topẽ mý tóg vĩ há han mũ, ã tỹ há' hen ký. Ký vẽnh kar vĩ ti vĩ mẽg mũ. ¹⁶ Ti tỹ Jesus tá jun ký tóg ti krẽm mũg ke mũ. Ti mý tóg: “inh mý tóg há tĩ, ã tỹ isỹ há' hen ký,” he mũ. Samaria tá fóg ù vễ, Jesus to ùn kyrã mũ ẽn ti.

¹⁷ Ký Jesus tóg: “ũ tỹ 10 (ke) tũ mý', hã vĩ: há', he mũ?” he mũ. “Hã ra ùn pĩr ne kãtĩg ja nĩ'. Hỹn, ù

ag, ù tỹ 9 (ke) ěn ag?” he tóg. ¹⁸ “Fóg tag hã vỹ ã pir mỹ kyrã, Topẽ to: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he jé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ Kỹ tóg fóg ěn mỹ: “jěgně ra,” he mũ. “Ha tĩg,” he tóg. “Ă tỹ inh ki rã kỹ, hã kỹ ã tóg há’ he mũ,” he tóg, Jesus ti.

*Topẽ tỹ tỹ ěg pã'i nĩ to vėnh jykre
(Mt 24.23-28, 37-41)*

²⁰ Kejěn Fariseu ag tóg ti ki jěmėnh kãmũ mũ. “Topẽ tỹ tỹ ěg pã'i nĩ ěn mỹ ver kór gy nĩ, mỹ kuvar gy?” he ag tóg ti mỹ. Kỹ tóg ag mỹ kãmén mũ sir. “Ti vég tũ ěg tóg nĩ, ěg kaně tỹ, Topẽ tỹ tỹ ěg pã'i nĩ ti,” he tóg. ²¹ “Hã kỹ ěg tóg to: “tag kã ti nĩ, tãtã ti nĩ,” henh ke tũ nĩ gé. Ha mẽ, ãjag kãmĩ ti huri vėnh ven, ti tỹ tỹ ěg pã'i nĩ ti, ãjag tỹ ti vég tũ (hã) ra,” he tóg.

²² Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “tỹ sóg ěprã ke fi kósin nĩ,” he mũ. “Kejěn tóg ãjag tỹ Topẽ tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ha pẽ tĩnh mũ. Ti tỹ kurã pir ki vėnh ven mũ vỹ ãjag mỹ há tĩnh mũ vė, hã ra ãjag tóg venh ke tũ nĩ ver,” he tóg. ²³ “Kỹ ag tóg ãjag mỹ: “tag ki ti jun ja nĩ,” henh ke mũ. “Ěn tá tóg jě nĩ,” he jé ag tóg ke mũ gé. Kỹ venh mũ tũg nĩ hã ra. Ag vỹ jěmě sór tũg nĩ. ²⁴ Inh kãtĩg mãn ke vỹ ta tỹ kóm kóm ke ri ke nĩ. Ti tỹ kóm kóm ke kỹ ěg tóg nén kar vég tĩ, kanhkã krēm. Kỹ vėnh kar vỹ ti tỹ kóm kóm ke ěn vég tĩ gé. Inh kãtĩg mãn ke vỹ ri ke nĩnh mũ, inh kurã ěn kã. Vėnh kar vỹ inh ve kãn mũ. Tỹ sóg ěprã ke fi kósin nĩ,” he tóg. ²⁵ “Inh kãtĩg mãn ke to hã sóg hã ra vėsỹrėnh mág han ke mũ ver. Ũri ke ag vỹ iso é henh ke mũ ver,” he tóg.

²⁶ “Kỹ inh kãtĩg mãn ke kurã ěn kã ěprã ke ag tóg han kãn ke mũ, ag tỹ Noé tỹ ga mũ tĩ mũ kã nén han

ja ěn ti. ²⁷ Ta kutě to hã ag tóg jěn ja nĩgtĩ, jěn kar kũ ag tóg kron ja nĩgtĩ gé, věnh prũ kutěm ja ag nĩgtĩ gé. Ěn kã Noé tóg kejěn barco tỹ ĩn kãra rã ja nĩ. Ti tỹ kãra rã kar kũ ta tóg sir kutě ja nĩ, kũ ag tóg goj var ki kãgter kãn ja nĩ. ²⁸ Kũ tóg ri ke pě ja nĩ gé, Ló tỹ ga mĩ tĩg ki. Ěn kã ag tóg jěn ja nĩgtĩ gé, jěn kar kũ ag tóg kronkron ja nĩgtĩ gé. Vender ke mũ ja ag nĩgtĩ gé, kygjãm ke mũ ja ag nĩgtĩ gé. Ěkrãn ja ag nĩgtĩ gé, ĩn hyn han ja ag nĩgtĩ gé. ²⁹ Ěn kã Ló tóg kejěn cidade tỹ Sodoma tá kãkutě ja nĩ, kũ pĩ tóg kanhkã tá kãtére ja nĩ, cidade kri, pó tỹ enxofre nĩja ěn ke gé. Kũ ěn tóg ag kãgtén kãn ja nĩ. Topě tỹ ag vóg kónãn ke to jykrén sór tũ ja ag nỹtĩgtĩ. ³⁰ Ge ti nĩnh mũ gé, ěprã ke fi kósin tỹ věnh ven mãn ke kurã ěn kã. Mĩ ěkrén ke tũ ag nĩgtĩ gé, ti to há tũ ag. ³¹ Ů tỹ kurã ěn kã ã ĩn rã hã tĩn kỹn jé ã tũ mãn rã sór tũg, ti tũ tỹ ti ĩn krēm nỹtĩ ti. Ů tỹ ěpỹ tá tĩ ěn jé ã tũ to vỹn ke tũg. ³² Ló prũ fi to jykrén. ³³ Ājag tỹ ājag jykre hã han sór kũ ājag nũgme ki vár ke mũ, ha vemnĩ. Ājag tỹ isugrĩn ājag jykre fi mãn kũ ājag krenkren ke vē, ha vemnĩ,” he tóg.

³⁴ “Hã kũ sóg tag tó mũ, ha mẽ. Kuty ěn kã, inh kãtĩg mãn ke kuty ěn kã ũn régre ag vỹ jagně mré nũgnũr nỹtĩnh mũ. Ag kãmĩ ũn pir jé prěr sóg ke mũ, kũ tóg inh mré tĩnh mũ, jãvo ti régre vỹ kã nỹnh mũ, ha vemnĩ. ³⁵ Ŭn régre fag vỹ ěgtynyn nỹtĩnh mũ, jagně mré, ěn kã. Kũ sóg ũn pir fi jé prěr ke mũ, kũ fi tóg inh mré tĩnh mũ, jãvo fi régre fi vỹ kã jěnh mũ, ha vemnĩ. ³⁶ Ŭn régre ag vỹ ěpỹ ki rãnrãj mũnh mũ, ěn kã. Kũ sóg ũn pir jé prěr ke mũ, kũ tóg inh mré tĩnh mũ. Jãvo ti régre vỹ tá tĩnh mũ gé, ha vemnĩ,”

he tóg, Jesus ti.

³⁷ Kÿ ti mré mũ tĩ ag tóg ãg Senhor mÿ: “tag hẽ tá ke nĩnh mũ hÿn'?” he mũ. Kÿ tóg ag mÿ: “kurã ãn kã ãjag ki kanhró nÿtĩnh mũ,” he mũ. “Nén ù ter nÿg ja ri ke ti nĩ. Hã tá tóg vãnh mãn tĩ, jãtã ti, he ãg tóg tĩ. Tag ri ke ti nĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ã kãtĩg mãn ke tón hã vẽ.

18

Ëg tÿ Topẽ mré vĩ to krónh ke tũ

¹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag tÿ Topẽ mré vēmén ke vÿ ge nÿnh mũ, ha mẽ,” he mũ. Ëg tÿ kurã kar ki Topẽ mré vēmén kÿ tóg há tĩnh mũ, ãg tÿ to krónh ke tũ nĩn kÿ. Tag tÿ tóg ag kanhrãnrãn sór mũ, ã mré mũ tĩ ag, hã kÿ tóg tag tó mũ, ha mẽ. ² “Kejẽn pã'i tóg nĩgtĩ, ãmã ù tá,” he tóg. “Ag tÿ jagnẽ to jũ vэг ti tĩ. Ti rãnrãj hã vẽ. Hã ra tóg Topẽ kamẽg vãnh nĩ, ti jykre pãno nĩn kÿ. Kÿ tóg ã mré ke ag kamẽg vãnh pẽ nĩgtĩ gé. Kórég pẽ ti nĩgtĩ. ³ Ti jamã tá ù fi tóg nĩgtĩ gé, ùn mén ter ja fi. Ën fi vÿ kejẽn ti to kãtĩg kÿ ti mré vēmén mũ. Kÿ fi tóg ti mÿ: “inh lograr ke sór mũ ãn ag jo inh vemnĩ,” he mũ. ⁴ Hã ra tóg mẽ jãvãnh nĩ. Jatu tóg nĩ nĩ, kysã tÿ hẽn ri ke ki. Kÿ fi tóg ti tá jun tÿ hẽn ri ke han mũ, to krónh ke tũ fi nĩ. Kÿ tóg kejẽn to jykrén mũ. “Topẽ kamẽg vãnh inh nĩgtĩ,” he tóg. “Û kamẽg vãnh inh nĩgtĩ gé. ⁵ Hã ra fi tóg isovãnh tũ pẽ nĩ, ùn mén ter ja ãn fi. Kurã kar ki fi tóg inh mÿ to vĩnh kãtĩ tĩ. Kÿ inh hÿn fi jy rãnh mũ ha, ke tũ nĩ mũ ra fi tóg ijũ han ke mũ, fi tÿ inh venh kãtĩ to krónh ke tũ nĩn kÿ, ha vemnĩ,” he tóg, pã'i kórég ti,” he tóg, ãg Senhor tÿ Jesus ti.

⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “ti vÿ jëmê ra,” he mÿ. “Jykre pãno ti nÿ, pã'i kórég ên ti, hã ra tóg fi tÿ ti mÿ vÿ e ên to fi kren han sór mÿ,” he tóg. ⁷ “Hã kÿ Topê vÿ ãjag krenkren han ke mÿ gé. ãjag kuprêg ja tóg nÿ mÿr, kÿ ti mré vëmén nÿ. Kurã ki ti mÿ vÿmñi, kuty tá ke gé. ãjag kren han vãnh nÿ ve ti nÿ, kejên. ⁸ Hã ra tóg ãjag krenkren han ke mÿ, kãnhmar, ha vemñi. Ki hã sóg tó mÿ,” he tóg. “Hã ra êprã ke fi kósin ên tÿ kãtÿg mãn kÿ ag mÿ ti ki ge sór mÿ vÿ?” he tóg, Jesus ti.

Êg tÿ: “tÿ inh ãn há nÿ,” henh ke tÿ

⁹ Kÿ Jesus tóg ag kanhrãn mãn mÿ gé. Û tóg ù tÿ ti vÿ mæg mÿ ên ag kãmÿ nÿtÿ, hã ra ag tóg vëso: “tÿ êg tóg ãn há nÿtÿ,” he tÿ. “Kórég tÿ êg nÿtÿ, jo ù ag ne kórég nÿtÿ,” he ag tóg tÿ, vëso, Jesus vÿ mæg mÿ ù ag. Ên ag kanhrãnãn sór tóg mÿ, Jesus ti. Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag jykre vÿ ge nÿnh mÿ, ha mē,” he mÿ. ¹⁰ “Kejên Fariseu ù tóg nÿgtÿ. Topê jo ãn ra tóg tÿ mÿ, tá Topê mré vÿ jé. Ti mré ù tóg ra tÿ mÿ gé, ù tÿ governo mÿ jãnkamy mæg tÿ ti. Topê mré vÿ sór tóg mÿ gé. ¹¹ Kÿ Fariseu tóg Topê mré vëmén jê nÿ. “Topê,” he tóg. “Inh mÿ tóg há tÿ, isÿ jykre kórég tÿ nÿn kÿ, ag jãvo. Û ag tóg nén ù péju(g) tÿ, hã ra sóg han tÿ nÿgtÿ. Û ag tóg nén ù vënhmÿ han tÿ inhhã, jãvo inh pi(jé) han tÿ. ãjag prÿ tÿ fag mré ag tóg nÿgtÿ inhhã. Kÿ governo mÿ jãnkamy mæg tÿ tag ti vÿ kórég nÿ gé inhhã. ¹² Ag jãvo sóg vënh jykre há han tÿ. Semana kar ki sóg vãkre régre han tÿ, jêg mē tÿ ki. Hã ki sóg ã jykre ki króm tÿ. Isÿ tÿ sóg dízimo kajãm tÿ, ã mÿ. Sÿ nén ù tÿ 10 (ke) ki sóg ãn pir nÿm tÿ, ã mÿ dízimo han kÿ,” he tóg, Fariseu ti, Topé mÿ.

¹³ Hã ra governo mÿ jãnkamy mãng tĩ ẽn tóg kór há tá jẽ nĩ, kuvar há tá, mÿ'ãg kÿ. Kÿ tóg kanhkã ki ẽvãnh tũ nĩ gé. ã fe kri tóg kãgmĩg mũ, ti tÿ mÿ'ãg mág kÿ. Kÿ tóg Topẽ mré vĩ mũ. “Topẽ,” he tóg mũ gé. “ã vĩ mranh inh mÿr,” he tóg. “ã mÿ inh jagãgtãn ke tũ hã ra,” he tóg, Topẽ vĩ mranh tĩ ẽn ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁴ “Ha mẽ, Topẽ vÿ ti mÿ vẽn pãte fón, hã kÿ tóg jatun mÿ vyr. Jãvo tóg Fariseu ẽn mÿ vẽn pãte fón tũ nĩ. Ge ti nĩgtĩ. Ẽg tÿ vẽso: “há inh nĩ,” hen kÿ Topẽ tóg ẽg to kórég nĩ. Kÿ tóg ẽg térem mũ sir. Ẽg tÿ hã ra vẽso: “kórég inh nĩ,” hen kÿ Topẽ vÿ ẽg to há nĩ, kÿ tóg ẽg tÿ ùn mág han ke mũ gé sir,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ ùn kãsir ag to há
(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)*

¹⁵ Kÿ fag tóg gĩr tatĩ kãmũ mũ ti to, ti tÿ gĩr kri ã nĩgé fi jé. Hã ra ti mré mũ tĩ ag tóg vég mũ, kÿ ag tóg fag to jũ mũ, ù tÿ ag tatĩ kãmũ mũ fag to. ¹⁶ Hã ra Jesus tóg fag jé prẽr kÿ ag mÿ: “vĩ tũg nĩ, gĩr ag mÿ,” he mũ. “Gĩr ag tÿ iso kãmũ kamẽg tũg nĩ,” he tóg. “Û tÿ ge hã vÿ ẽg Senhor tÿ Topẽ krẽm nÿtĩnh mũ,” he tóg. ¹⁷ “Sÿ ke há vẽ, hã kÿ sóg tó mũ. Gĩr ag vÿ iso há pẽ nÿtĩ. Ûn kãsir tag ag ri ke nÿtĩmnĩ, ke tũ nĩ mũ ra ãjag tóg Topẽ tÿ tÿ ẽg pã'i nĩ venh ke tũ nĩ mÿr,” he tóg, Jesus ti.

*Ûn rico ag
(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)*

¹⁸ Kÿ kejẽn ù tóg Jesus ki jẽmẽn h kãtĩ mũ, pã'i ù. Kÿ tóg ti mÿ: “Senhor,” he mũ. “Hã ã tóg nĩ,” he tóg. “Sÿ rĩr krÿg ja tũ venh há tóg tĩ. Sÿ ti ve jé inh hÿn

vēnh jykre há tỹ ne han ke mũ?” he tóg. ¹⁹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “iso: “há ã nĩ,” he sór tũg nĩ,” he mũ. “Ëg pi(jé) há nỹtĩ!” he tóg. “Topẽ hã ne ã pir mỹ há nĩ,” he tóg. ²⁰ “Topẽ tỹ nén ù to ãg jyvẽn ja ãn ki kanhró ã tóg nĩ, hã vỹ: ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, he mũ, ù tén tũg nĩ, he mũ, nén ù péju(g) tũg nĩ, he mũ, ù to ón tũg nĩ, he mũ, ã nỹ mré ã jóg kamẽg nĩ, he mũ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. ²¹ Hã ra tóg: “ki króm kãn sóg, isĩn kã,” he mũ. ²² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “nén ù pir vỹ tũ nĩ ver,” he mũ. “Ã tũ vãm kãn nĩ, ã tỹ ùn vēsỹrénh mũ ag mỹ vin jé, jãnkamy ti. Kỹ ã tóg kanhkã tá tũ mág nĩ sir. Kar kãtĩg nĩ, ã tỹ inh mré tũg jé,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. ²³ Kỹ tóg ti mỹ vẽnhmỹ tĩ, Jesus vĩ ti, ti rico pẽ nĩn kỹ.

²⁴ Hã ra Jesus tóg ti mỹ vẽnhmỹ ãn ki kanhrãn mũ. Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “jagy ti nỹ, ùn rico tỹ Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ venh ke ti,” he mũ. ²⁵ “Cavalo pãnĩ sór vỹ préj nor fĩn rãm ke tũ nĩ,” he tóg. “Ti tỹ fĩn rãm ke ra tóg jagy tĩ vỹ, ùn rico tỹ Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ venh ke ti,” he tóg.

²⁶ Kỹ ti vĩ mẽg mũ ag tóg to vēmén mũ. “Kỹ ù hỹn kren ke tũ pẽ nĩ,” he ag tóg. ²⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ẽprã ke ag vỹ tá junjun ke tũ nĩ vỹ,” he mũ. “Hã ra Topẽ hã tóg ãg tỹ tá junjun han ke mũ,” he tóg.

²⁸ Kỹ Pedro vỹ: “ha vé,” he mũ. “Ëg tỹ nén ù kar ré jé ãg tóg mũ mũ, ãg tỹ ã mré mũ jé,” he tóg. ²⁹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “sỹ ke há vỹ, hã kỹ sóg tó mũ,” he mũ. “Û tóg kejẽn ã jamã ré kỹ tĩ mũ, ti prũ fi, ti kãke, ti jãvy, ti han mũ fag, ti krẽ ré kỹ tóg tĩ mũ, Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ tugrĩn, ti tỹ ti vĩ ki króm jé,” he tóg. ³⁰ “Ën vỹ tóg sir vẽnh kaja jé nén kar ãn tỹ ùn e venh ke

mũ, ag jĕgja kã, ga kri, kar kÿ tóg vãhã sir ĕg rÿr krÿg ja tũ venh ke mũ gé sir, kanhkã tá,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ ã ter ke tó mãn

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

³¹ Kÿ tóg ù tÿ 12 (ke) ag jé prĕr mũ, vyrmÿ, ag mÿ kãmén jé. “Ha vé,” he tóg. “Jerusalém ra ĕg mũ mũ, kÿ sóg tá ve kãn ke mũ, vãsÿ Topĕ vÿ tó tÿ ag tÿ iso nĕn rãn ja ĕn ti,” he tóg. “Tÿ sóg ĕprã ke fi kósin ĕn nÿ, hã kÿ ag tóg inh kãmén ja nÿ, Topĕ vÿ ki. ³² Fóg ag mÿ ag tóg inh fĕg ke mũ, pã'i ag, Jerusalém tá, ha vemnÿ, ag tÿ iso é he jé, ag tÿ inh vóg kónãn jé, ag tÿ iso sug ke jé gé, ³³ ag tÿ inh mrãnmrãn jé. Ag tÿ isén ke vē. Hã ra sóg kurã tăgtũ tũg kÿ rÿr mãn ke mũ, ha vemnÿ,” he tóg, ti mré mũ tÿ ag mÿ, Jesus ti. ³⁴ Hã ra ag tóg ti vÿ tag to jykrĕn tũ nÿ, ù tÿ 12 (ke) ĕn ag. Ti vÿ tóg ag mÿ vēnhmÿ tÿ. Kÿ ag tóg ki kagtũg nÿtÿ. “Ti tÿ ne tó nĕ hÿn'?” he ag tóg mũ sir.

Jesus tÿ ùn kyvó tÿ há' he

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵ Ag mũn kÿ ag tóg Jericó to hã mũ mũ. Tá ùn kyvó vÿ ĕpÿy kri nÿ nÿ, ĕmÿn kri. “Inh mÿ jãnkamy nÿm,” he tóg tÿ, vēnh kar mÿ, ti kyvó nÿn kÿ. ³⁶ ĕn vÿ vēnh kar tÿ ĕpÿy jagma mũ mĕg tÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “ũ nĕ?” he mũ. ³⁷ Kÿ ag tóg ti mÿ: “Jesus vē, Nazaré tá ke ĕn vē,” he mũ. ³⁸ Kÿ tóg prĕr mũ sir. “!..Jesus'..., Davi kósin'..., ijagãgtãn ra..!” he tóg mũ, prĕr kÿ. ³⁹ Kÿ Jesus jo mũ ag vÿ ti mÿ vÿ jũ han mũ. “ĕmĕ kã nÿ nÿ,” he ag tóg ti mÿ. Hã ra tóg prĕr mãn', prĕr mãn' he mũ. “!..Davi kósin'..., ijagãgtãn ra..!” he tóg.

⁴⁰ Kÿ Jesus tóg krÿg he mũ, kÿ tóg: “ti jé prĕr,” he mũ. Kÿ ag tóg ti pére kãmũ mũ. Ti ki jun kÿ tóg ti

mỹ: ⁴¹ “inh ã tỹ hẽ ri kenh ke?” he mũ. Kỹ tóg ẽg Senhor mỹ: “sỹ venh há tóg tĩ,” he mũ. ⁴² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ tỹ vé,” he mũ. “Ã tỹ inh ki rã kỹ ã há' henh ke mũ,” he tóg. ⁴³ Kỹ tóg vễsỹmér ẽvãnh há' he mũ sir. Kỹ tóg ti mré tĩ mũ. Topẽ mỹ tóg vĩ há han mũ. Kỹ tóg vễnh kar mỹ há tĩ, ag tỹ ti tỹ há' he mũ ẽn ven kỹ. Kỹ ag tóg Topẽ mỹ vĩ há han mũ gé sir.

19

Jesus tỹ Zaqueu venh tĩg

¹ Kỹ Jesus tóg cidade tỹ Jericó ki rã mũ sir, kỹ tóg fĩn rãm kỹ tĩg sór mũ. ² Hã ra ù tóg tá nĩ nĩ, ti jyjy hã vỹ: Zaqueu, he mũ. Governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ag pã'i vễ. Rico pẽ ti nĩ, rico tãvĩ. ³ Ẽn tóg Jesus ve sór mũ, ti tỹ Jericó fĩn rãm kỹ. Hã ra tóg rur jẽ, hã kỹ tóg ti vég tũ nĩ, vễnh e ag tỹ ti pénĩn mũn kỹ. ⁴ Hã kỹ tóg ti jo vễnhvãg tĩ mũ, kỹ tóg ka tỹ krén to tãpny mũ, ti tỹ Jesus ve jé, ti tỹ jagma tĩg kỹ. ⁵ Kỹ Jesus tóg ka ẽn tá jun mũ. Hã ra tóg krĩg mỹ ẽvãnh kỹ ka kri ti vég mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “Zaqueu,” he mũ. “Kur kãtére to fũrũn ké. Isỹ ã ãn krẽm nũr ke vễ,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Kỹ tóg tére tỹ mrãnh ke mũ sir. Jesus mỹ tóg: “mũ jé ha,” he mũ. Ti mỹ tóg sér tĩ, Jesus tỹ ti ãn krẽm nũr sór kỹ.

⁷ Hã ra vễnh e ẽn tóg Jesus to vĩ mũ sir, ti to jũ kỹ. “Topẽ vĩ mranh tĩ vễ, ẽn ti, hã ra tóg ti ãn krẽm nũr sór mũ, vễnh jykre pãno han tĩ ẽn mré,” he ag tóg mũ.

⁸ Kỹ Jesus tóg ti ãn krẽm nĩ nĩ. Kỹ Zaqueu vỹ ti mỹ vễnh kãmén kãtĩ mũ, ã jykre to jykrén kỹ. Kỹ tóg ẽg Senhor mỹ: “ha vé,” he mũ. “Isũ kuju vin jé sóg ke mũ, ùn jagtar ag mỹ. Ẽ ag lograr he ja sóg nĩgtĩ,

ag tũ ki, hã ra sóg ag mÿ ti kãfór nĩm sór mũ ha. Sÿ jãnkamy pir ki ù lograr he jan ki sóg ti mÿ ù tÿ 4 (ke) vin sór mũ,” he tóg, Zaqueu ti.

⁹ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “há ti nĩ,” he mũ. “Ûri ã tóg kren mũ, ã mré ke fag mré hã,” he tóg. “Abraão kósin vÿ tÿ ã nĩ gé,” he tóg. ¹⁰ “Tÿ sóg ãprã ke fi kósin nĩ. Ûn vãfor mũ ãn jãvãnh jé sóg kãtĩg, sÿ ag krenkren han jé, ùn jykre pãno han mũ ãn,” he tóg, Jesus ti.

Jãnkamy to comparação
(Mt 25.14-30)

¹¹ Hã ra ag tóg ti vĩ mẽ há han mũ, kÿ tóg ag mÿ Topẽ tÿ tÿ ãg pã'i nĩnh ke ti kãmén sór mũ. Jerusalém to hã tóg nĩ, hã kÿ ag tóg ti to: “Topẽ tÿ tÿ ãg pã'i nĩ hÿn vènh ven ke mũ, ti tÿ tá jun kÿ,” he mũ. ¹² Kÿ Jesus tóg ag mÿ kãmén mũ, Topẽ tÿ tÿ ãg pã'i nĩnh ke tÿ ver vènh ven ke tũ nĩ. Kÿ tóg tag tó mũ, ha mẽ. “Kejèn pã'i tóg nĩgtĩ,” he tóg. “Ën tóg ga ù ra tĩg sór mũ, tá ã tũ ve jé, ga ãn tá ã tũ han jé. Tag han kar tóg tá vÿn ke sór mũ. ¹³ Pã'i ãn vÿ ã camarada tÿ 10 (ke) ag jé prër mũ, kÿ tóg ag mÿ jãnkamy prestar he mũ sir. Ag kar mÿ tóg ti kãmur pir nĩm mũ, jãnkamy tÿ, ù tÿ 10 (ke) ag mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “ha inh mÿ tÿ rãnrãj,” he mũ. “Kejèn sóg vÿn kenh ke mũ, kÿ sóg tugnÿm ke mũ, ãjag rãnrãj ti,” he tóg. Kar tóg tĩ mũ sir.

¹⁴ Hã ra ti krêm ke ù ag vÿ ti to há tũ nÿtĩ, kÿ ag tóg ti nón vènh vĩ jènẽg mũ. Kÿ ag tóg: “ã tÿ ãg kri tÿ pã'i nĩn kÿ tóg vènhmÿ nĩ,” he mũ, “ãg tÿ tag ve jãvãnh tóg tĩ,” he ja ag tóg nĩgtĩ, ag tÿ ti mÿ vènh vĩ jènẽg mũn kã. ¹⁵ Hã ra tóg tÿ pã'i nĩn kÿ kejèn vÿn ke mũ, ga ãn ve kar kÿ, tá ti rãnrãj han kãn kar. Kÿ

tóg tỹ pã'i mág jě. Vỹn ke kỹ tóg ã camarada ag jé prěr mũ sir, ti tỹ ùn mỹ jãnkamy vin ja ěn ag. Ti tỹ ag rãnrãj tugnỹm sór vễ, ag ganho ve sór vễ gé. ¹⁶ Kỹ ù tóg ti tá jun kỹ ti mỹ: “pã'i',” he mũ. “Ti kãmur pir nĩm ã tóg mỹr. Hã ra sóg kri ù tỹ 10 (ke) ganhar ké,” he tóg. ¹⁷ Kỹ ti patrão tóg ã camarada mỹ: “jykre há tâvĩ ã tóg nĩ,” he mũ. “Nén sĩ ki rĩr há han ã tóg, hã kỹ ã tóg cidade tỹ 10 (ke) ki rĩr mũ ha,” he tóg, pã'i ti, ã camarada mỹ. ¹⁸ Kỹ ù tóg ti tá jun mũ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “pã'i',” he mũ gé. “Ti kãmur pir nĩm ã tóg mỹr. Hã ra sóg kri ù tỹ 5 (ke) ganhar ké,” he tóg. ¹⁹ Kỹ ti patrão tóg ti mỹ: “cidade tỹ 5 (ke) ki rĩr jé ã tóg ke mũ ha,” he mũ gé.

²⁰ Kỹ ù tóg tá jun mũ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “pã'i',” he mũ gé. “Ha vé, ã tũ ti,” he tóg. “Inh krĩ pãgja ki sóg tógfin kỹ nĩm han. ²¹ ã kamẽg ja inh nĩ, ã vĩ tar to. ã tỹ nén vin ja tũ ěn mãn sór ã tóg tĩ, ã tỹ nén krãn ja tũ kunũnh sór ã tóg tĩ,” he tóg, ti camarada ti, pã'i ti mỹ. ²² Kỹ ti patrão tóg ti mỹ: “ã vĩ tóg ã jykre pãno han mũ, ha mẽ,” he mũ. “Inh mỹ vĩ tar han tĩ? Inh mỹ sĩ nén vin ja tũ mãn sór tĩ? Inh mỹ sĩ nén krãn ja tũ kunũnh sór tĩ? Hã ki kanhró ã mỹ nĩ?” ²³ Kỹ ã tỹ ne jé inh jãnkamy tỹ banco ki rãnrãj tĩ ag mỹ vin ja tũ nĩ nễ? ã tỹ ag mỹ vin mũ ra sóg ti juro venh mũ vễ, kỹ sóg isũ kãfór mãn ke mũ vễ,” he tóg, ti patrão ti, ã camarada mỹ. ²⁴ Kỹ tóg tá nỹtĩ ag mỹ: “ti nĩgã ti tũ mã,” he mũ. “Ủ tỹ ti kãmur tỹ 10 (ke) mãn ja ěn mỹ nĩm, ti tũ pir ti,” he tóg mũ sir. ²⁵ Kỹ ag tóg ti mỹ: “pã'i',” he mũ. “Ti kãmur tỹ 10 (ke) vỹ tỹ ti tũ nỹtĩ. Tũ mág ve ti huri,” he ag tóg, pã'i mỹ. ²⁶ Kỹ tóg: “hỹ,” he mũ. “Hã kỹ sóg tó mũ. ùn tũ mág vỹ mãn mãn ke mũ. Ủ tỹ tũ sĩ nĩ ěn tũ kunũnh kãn

jé ag tóg ke mũ gé,” he tóg. ²⁷ “Kỹ inh kato tẽ mũ ag pére kãmũmnĩ, ù tỹ iso: “ti tỹ ãg kri tỹ pã'i jẽn kỹ tóg ãg mỹ kórég nĩ,” he mũ ãn ag. Ag kãgtén ra, inh rĩnve,” he tóg, pã'i ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ãg tỹ ti rãnrhãj ki rĩr há han ke kãmén hã vẽ.

²⁸ Tag tó kãn kỹ tóg tá kãkutẽ mũ sir, kỹ tóg cidade tỹ Jerusalém ra tĩ mũ.

Jesus tỹ Jerusalém tá jun

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jo 12.12-19)

²⁹ Ti tỹ Jerusalém ra tĩg kỹ tóg ãmã tỹ Betfagé to hã jun mũ, ãmã tỹ Betânia tá, pãnónh tỹ Oliveiras he mũ ãn tá. Tá jun kỹ tóg ã mré mũ tĩ régre ag jẽnég mũ, ag tỹ ti mỹ ag mẽg tỹ burrica ve jé. ³⁰ Hã kỹ tóg ag mỹ: “ãmã ãn ra mũmnĩ, ãg jo ãmã ãn ra,” he mũ. “Tá junjun kỹ ãjag tóg burrica fi kósin venh mũ. Kri nĩ ja tũ ja tóg jẽ ver. ãn kavãn kỹ ti pére kãmũmnĩ, ti kyvãn kỹ,” he tóg. ³¹ “Hẽn ri ke mũn ag tóg ãjag mỹ: “ãjag tỹ ne jé ti kavãn nẽ?” henh mũ. Kỹ ag mỹ: “ãg Senhor vỹ ti ve sór mũ,” hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³² Kỹ ag tóg mũ mũ, Jesus tỹ ag jẽgnẽn kỹ. Ti tỹ ag mỹ tó mũ ve kãn ag tóg mũ sir. ³³ Kỹ ag tóg ti kyvãg mũ. Kỹ ti tỹ tỹ ùn mẽg mũ ag tóg ag mỹ vĩ mũ. “ãjag tỹ ne jé burrica kósin tag kavãn nẽ?” he ag tóg. ³⁴ Kỹ ag tóg: “ãg Senhor vỹ ti ve sór mũ,” he mũ. ³⁵ Kỹ ag tóg Jesus mỹ ti pére kãmũ mũ. ãjag kur kugjén ag tóg mũ sir ti kri. Kỹ Jesus tóg kri nĩ mũ sir. ³⁶ Kỹ tóg tĩ mũ. Kỹ ag tóg ãjag kur kugjén mũ sir, ãpry jagma, ãmĩn jagma. ³⁷ Ge kỹ ag tóg Jerusalém to hã junjun mũ sir, pãnónh tỹ Oliveiras to re kỹ.

Ag tỹ pãnónh ãn to re kỹ vãhã ag kar ãn tóg Topẽ mỹ vĩ há han mũ sir, Jesus mré mũ kar ãn ag. Ag

mỹ tóg sér tí. Jesus tý nén han mũ ve ja ag tóg nĩgtĩ, tí tý nén han vãnh hyn han mũ ti. Ên mĩ êkrén kỹ ag tóg Topê mỹ vĩ há han mũ, jamã há(r)a. ³⁸ Kỹ ag tóg: “!..sér tóg tí êg mỹ..!” he mũ. “!..Êg Senhor vĩ êg ki jun..., êg jóg mág tý ti jẽnẽn kỹ..!” he ag tóg. “!..Kanhkã tá ke ag tóg jatu nỹtĩ..! Topê mỹ êg tóg vĩ há han sór mũ, kynhmỹ nĩ ên mỹ..!” he ag tóg, prẽnprẽn kỹ.

³⁹ Hã ra Fariseu ù ag tóg tá nỹtĩ gé, vẽn e ên kãmĩ. Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Senhor’,” he mũ. “À mré mũ tí ag mỹ: “prẽnprẽn tũg ra,” hé,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁴⁰ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “vó,” he mũ. “Ha mẽ, ag prẽnprẽn tũ nĩ ra pó hỹn prẽnprẽn mũ vẽn, ag mỹ sinsér mũ vẽn,” he tóg ag mỹ.

Jesus tý Jerusalém to fỹ

⁴¹ Ge kỹ ag tóg cidade tá junjun mũ sir. Cidade ên ve kỹ tóg to fỹ mũ, Jesus ti. ⁴² “Jerusalém tá ke ag vĩ ki kanhrãnrãn sór tũ nỹtĩ,” he tóg. “Ag tý ùri ki kanhrãnrãn há tóg tí vẽn, hã ra ag tóg ke jãvãnh nỹtĩ. Ājag tý ki kanhrãnrãn' he mũ ra ājag tóg jatu kenh ke mũ vẽn, mỹr, ha mẽ, hã ra ājag tóg jẽmẽ sór tũ nĩ. Kutu ājag tóg nỹtĩ. ⁴³ Hã kỹ ājag tóg vãnh kurã kórég pẽ venh ke mũ. Ājag kato tẽgtẽ mũ ag vĩ ājag to ráránh ke mũ. Kũm'kũm ke jé ag tóg ke mũ, ājag cidade jy ró pẽnĩn. Komẽr hã ag tóg ājag to grẽngrẽn kenh ke mũ, kỹ ag tóg ājag mãn vỹrỹn kenh ke mũ sir. ⁴⁴ Ājag tý tũg' he kãn jé ag tóg ke mũ, ājag krẽ ke gé. Ājag ĩn kókén kãn jé ag tóg ke mũ gé. Kỹ ĩn tý pó pí(jé) jagnẽ kri nỹtĩnh mũ'. Kurã há ki ājag tóg Topê vĩ mẽ jãvãnh nỹtĩ, ùri. Topê vĩ ùri ājag mỹ vĩ há han mũ ver, hã ra ājag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ. Hã kỹ ājag tóg

ti kórég venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti. Fỹ pẽ han kỹ tóg tó mũ, cidade mũ tĩg kỹ.

Jesus tỹ Topẽ jo ãn tá jun

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jo 2.13-22)

⁴⁵ Kỹ tóg Topẽ jo ãn tá jun kỹ kãra rã mũ sir. Kỹ tóg ã tỹ tá nẽn ã vender he tĩ ag pan mũ sir. ⁴⁶ Ag mũ tóg tag tó mũ, ha mẽ. “Topẽ vĩ rá to jykrén nĩ,” he tóg. “Tag vĩ rán kỹ nĩ, ha mẽ. ãnh ãn jiji vĩ tỹ Topẽ mré vĩ jafã nĩ, he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Hã ra ãjag tóg Topẽ mré vĩ jafã tag krẽm nẽn kar pigju mũgtĩ, kỹ tóg bandido ag jamã ri ke nĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ag pan kỹ tóg ag mũ tó mũ.

⁴⁷ Hã ki tóg kurã kar ki ag kanhrãnrãn mũ, Topẽ jo ãn krẽm. Hã ra Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mũ tóg kórég nĩ, Topẽ vĩ rán tĩ ag mũ ke gé, pã'i kar ag mũ. Hã kỹ ag tóg ti tén ke to jykrén mũ sir. ⁴⁸ Hã ra tóg ag mũ ki króm sór tũ nĩ. Vẽn h kar mũ tóg mẽ sér tĩ, tĩ vĩ tĩ, hã kỹ pã'i ag tỹ ti tén sór mũ ra tóg vẽn h mũ tĩ sir ag mũ.

20

Ûn nỹ hỹn Jesus jẽnẽ

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

¹ Kurã kar ki Jesus tóg Topẽ vĩ tó jẽ nĩ, vẽn vĩ sér ẽn, Topẽ jo ãn krẽm. Kỹ tóg kejẽn tá jẽ nĩ. Kỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg ti to kãmũ mũ, Topẽ vĩ to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ² Ti mũ ag tóg: “ẽg tỹ ã ki jẽnẽn hã tóg tĩ,” he mũ. Kỹ tóg ag mũ: “hej,” he mũ. Kỹ ag tóg: “ã vẽn jykre tỹ ne tỹ tag han mũ’?” he mũ. “Û nỹ ã jẽnẽ?” he ag tóg. ³ Kỹ tóg ag mũ: “ãjag ki sóg jẽnẽn ke mũ gé, vẽn kato,” he mũ. “Ha mẽ. ⁴ João vĩ ag kygpég tĩ ja nĩgtĩ. Kỹ ti mũ

kanhkã tá vënh jykre han mũ', ãprã jykre vó?" he tóg. "Û nỹ ti jënẽ?" he tóg. "Inh mũ tó," he tóg, Jesus ti, ag mũ. ⁵ Kỹ ag tóg jagnẽ mré to jykrén mũ sir. "Ëg tỹ ti mũ: "Topẽ tỹ ti jënẽ vë," hen kỹ tóg ãg mũ: "ãjag tỹ ne jé ti ví kri fig tũ ja nĩ nẽ?" henh ke mũ," he ag tóg jagnẽ mũ. ⁶ "Ëg tỹ hã ra ti mũ: "ãprã ke jykre ja vë," hen kỹ vënh kar vỹ ãg pin sór ke mũ, pó tỹ, ha vemnĩ. João to ag tóg: "Topẽ ví tó tĩ pẽ ja vë," he tĩ, hã kỹ ag tóg ãg to jũnh ke mũ, ãg tỹ: "hã tũ vë," hen kỹ," he ag tóg mũ jagnẽ mũ. ⁷ "Topẽ jykre han ja ti nĩ," he sór tũ ag nỹtĩ, kỹ ag tóg: "ãprã ke jykre han ja ti nĩ," he sór tũ nỹtĩ gé. Hã kỹ ag tóg Jesus mũ: "ãg pi(jé) ki kanhró nỹtĩ'," he mũ, João jykre to. ⁸ Kỹ Jesus tóg ag mũ: "kỹ sóg ãjag mũ ù tỹ inh jënẽg mũ ãn tónh ke tũ nĩ gé," he mũ. Á kato tẽ mũ ag mũ tóg ke mũ.

*Ûn camarada kórég ag to comparação
(Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)*

⁹ Kỹ tóg vënh kar kanhrãnrãn kỹ ag mũ: "ãg tỹ Topẽ kato tẽ kỹ tóg ge nỹnh mũ, ha mẽ," he mũ. "Kejën ù tóg nĩgtĩ. Uva krãn ja tóg nĩ, nén kanẽ tỹ vinho han jafã ãn. Kỹ tóg ù tỹ ki rĩr tĩ ag mré to jykrén kỹ ag mũ tovãnh mũ sir. Ag mũ tovãnh kỹ tóg ga ù ra tĩ mũ. Hã ra tóg kãtĩg vãnh han mũ. ¹⁰ Tĩ uva kanẽn kỹ tóg ag mũ ã camarada jënẽg mũ, ù tỹ ki rĩr tĩ ag mũ, ag tỹ ti mũ ti tũ nĩm jé, ãkré kanẽ ãn tĩ. Hã ra ag tóg ti mũ vin tũg mũ. Tĩ mrãnrãn ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ti mũ: "ha tĩg," he mũ. Nén ù tũ ra tóg tĩ mũ sir. ¹¹ Kỹ tóg ã camarada ù jënẽg mũ gé sir. Hã ra ag tóg ti mrãnrãn mũ gé. Tĩ mũ féfén kar kỹ ag tóg ti mũ: "ha tĩg," he mũ gé sir. Nén ù tũ

ra tóg tĩg mũ gé. ¹² Kĩ tóg ag mũ ù jẽnẽ mǎn mũ gé sir, hǎ ra ag tóg ti mrǎnmrǎn kũ ti rǎnh kũ ti tĩn mũ sir.

¹³ Kĩ uva kré tũ ùn tũn mũ tóg to jykrén mũ. “Inh hũn hẽn ri kenh ha,” he tóg, to jykrén kũ. “Inh kósin jẽnẽ jé sóg ke mũ, inh fe pẽ ên, hẽn ri ke mũn ag ti kamẽg mũ,” he tóg. ¹⁴ Ti kósin tũ ag tá jun kũ nén kré ki rĩr tĩ ag tóg ti vég mũ. Kũ ag tóg ti to jykrén mũ, jagnẽ mré. “Kejẽn êkré tag vỹ tũ ti tũ nỹnh mũ,” he ag tóg. “Mũ nỹ, ti tén jé, ti tũ tag tũ tũ êg tũ nỹnh jé,” he ag tóg. ¹⁵ Kĩ ag tóg ró mã ra ti pére mũ kũ tá ti tén mũ sir. Kũn hũn hẽn ri kenh ke mũ', êkré tũ ùn tũn mũ ên ti'?” he tóg, Jesus ti. ¹⁶ “Kǎtĩg jé tóg ke mũ, êkré ki rĩr tĩ ag kǎgtén jé. Kũ tóg camarada ù ag mũ finh mũ sir, ã jakré ti,” he tóg, Jesus ti.

Kũ ag tóg mẽg mũ, ti vĩ ti, ti pénĩn nỹtĩ ên ag. Kũ tóg ag mũ e tĩ. “Êg jé tag venh ke tũ nĩ,” he ag tóg mũ, ù tũ Jesus vĩ mẽg mũ ag. ¹⁷ Hǎ ra Jesus tóg ag ki êvǎnh kũ ag mũ: “Topẽ vĩ rá tag to jykrén nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Pó tũ ùn han jafǎ fón ag tóg, pó tũ ùn han tĩ ag. Ag mũ tóg kórég ja nĩ, pó ên ti. Hǎ ra Topẽ tóg pó ên hǎ tũ ùn nũna han mũ,” he tóg, Topẽ vĩ tũ rán kũ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tũ ã kato vǎsǎnsǎn mũ ag mũ vẽn kǎmén hǎ vẽn. ¹⁸ Kũ tóg ag mũ: “ũ tũ hẽn ri ke ag vỹ pó tag kri vár ke mũ, kũ ag tóg kri vár kũ tũ' henh ke mũ,” he mũ. “Kũ pó tag vỹ ù tũ hẽn ri ke ag kri kutênh ke mũ gé, kũ tóg ag tũ nám nám ke kǎn mũ sir, ag kri kutê kũ,” he tóg, Topẽ vĩ tũ rán kũ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tũ ag tũ ti ki rǎ tũ tugrĩn nũgme ki vár ke tón hǎ vẽn.

Êg tũ imposto kajǎm
(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

19 Kÿ Topẽ vĩ to professor ag vỹ ti vĩ mẽg mũ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag ke gé. Ag hã to tóg kãmén ja nĩ, “ẽg tỹ Topẽ kato vãsãn tag vỹ ge nỹnh mũ,” he mũ ên ti. Kÿ ag tóg ki kanhró nỹtĩ sir, hã kÿ ag tóg ti se sór mũ. Hã ra ag tóg ùn e ên kamẽg mũ. Ti vỹ vỹ vẽn kar mỹ mẽ há tĩ, hã kÿ pã'i ag tóg ti ség tũ nĩ ver, ag tỹ ti se sór mũ (hã) ra. 20 Kÿ ag tóg hã ra ti tugnỹm mũ. Ti vỹ to ag tóg vãjig mũ, ag tỹ ti vỹ to fóg tỹ pã'i mỹ ti fẽg jé. Ag tỹ ti vỹ tugnĩn fóg tỹ pã'i mág mỹ: “ha ti vóg kónãn,” he sór vẽ. Hã je ag tóg ùn jykre kuryj nỹ ve ag jẽgnẽg mũ, ag tỹ ón kÿ Jesus ki jẽmẽ jé. 21 Kÿ ên ag tóg sir Jesus mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Vẽn jykre kuryj hã tó ã tóg tĩ, hã kãmén ã tóg tĩ. Hã kÿ êprã ke ag ve tóg ã mỹ tỹ nẽn ù tũ nĩ. Hã kÿ ã tóg Topẽ japry to, Topẽ jamĩn to ẽg kanhrãn há han tĩ,” he ag tóg mũ. 22 “Kÿn mỹ há nỹ, ẽg tỹ fóg tỹ pã'i mág tỹ imperador mỹ jãnkamy ên nĩm ti, imposto kajãm jé? Ẽg mỹ hỹn nĩm mũ!, nĩm ke tũ nĩ vó?” he ag tóg. 23 Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag jykre régre ti. Hã kÿ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg ón kÿ inh ki jẽmẽ sór mũ!,” he mũ. 24 “Inh mỹ jãnkamy ven. Û jiji nỹ kã nĩ? Û kãggrá nỹ kã nĩ?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mỹ: “pã'i mág kãggrá vẽ,” he mũ. 25 Kÿ tóg ag mỹ: “kÿ pã'i mág mỹ ti tũ nĩm, jo Topẽ mỹ ti tũ nĩm gé,” he mũ, Jesus ti. 26 Hã kÿ tóg ag tỹ ti vỹ to ti senh ke tóg tũ tĩ, ti vỹ há han kÿ. Kÿ tóg ag mỹ e tĩ, ti vỹ há tãvĩ ên ti. Kÿ ag tóg ti mỹ vỹ mãn tũ nĩ sir. Hã ra vẽn kar vỹ ti vỹ mẽg nỹtĩ nĩ.

*Ûn kãgter mũ ag tỹ rĩnrĩr mãn ke
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)*

27 Kÿ Saduceu ag tóg ti tá junjun mũ gé, ti ki jẽmẽ jé. Hã ra Saduceu ag tóg: “ẽg ter ja tá ẽg tóg vỹn ke

mãn ke tũ nĩ, rĩr mãn ke tũ ěg tóg nĩ,” he tĩ. ²⁸ Ěn ag vỹ Jesus ki jẽmẽ sór mũ gé, ón kỹ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor’,” he mũ gé. “Moisés vỹ ěg mỹ vẽnĥ jykre tag nĩm, hã vỹ: ã régre tỹ ã krẽ tũ ra ter kỹ ã tỹ ti prũ fi tỹ prũg ke vẽ, he mũ. ã tỹ ã régre mỹ ã krẽ han ke vẽ, fi ki, he tóg mũ gé. Moisés tỹ ěg mỹ tó jan hã vẽ,” he ag tóg mũ, Saduceu ag. ²⁹ “Kỹ ũ tỹ jagnẽ mré pafa ja tỹ 7 (ke) ag vỹ nỹgtĩ. Ag kãke vỹ prũg mũ, hã ra tóg ã kósın tũ ra ter mũ. ³⁰ Kỹ ti jãvy vỹ fi tỹ prũg mũ sir, hã ra tóg ã kósın tũ ra ter mũ gé. ³¹ Kỹ ti jãvy ũ tóg fi tỹ prũg mũ gé, hã ra tóg ter mũ gé, ti kósın tũ ra. Gen kỹ ag tóg kãgter kãn mũ kejẽn, ũ tỹ 7 (ke) ěn ag. ³² Kỹ vãhã ag prũ fi vỹ ter mũ gé sir. ³³ Kỹ fag kãgter ja tá rĩnrĩr mãn kỹ fi hỹn mẽn tỹ 7 (ke) nĩnh mũ vẽ. Ag kar vỹ fi tỹ prũg ja nỹtĩgtĩ. Hã kỹ tóg vẽnĥmỹ nỹ, ag tỹ: “rĩnrĩr mãn jé ěg tóg ke mũ,” hen kỹ,” he ag tóg. Saduceu ag tỹ Jesus mỹ ken hã vẽ.

³⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ kãmén mũ. “Ěprã ke ag vỹ prũgprũg tĩ, kỹ fag vỹ ag tỹ mẽn tĩ gé. ³⁵ Ag kãmĩ ũ ag tóg ãjag kãgter ja tá rĩnrĩr mãn ke mũ, ti kurã tá krỹg kỹ. Ěn ag vỹ prũg mãn ke tũ nĩ sir, mẽn mãn ke tũ fag tóg nĩ gé sir, ãjag rĩnrĩr mãn kỹ. ³⁶ Ter mãn ke tũ ag tóg nĩ gé, mỹr, ha mẽ, hã kỹ ag prũg mãn ke tũ nĩ, kỹ fag mẽn mãn ke tũ nĩ gé. Kanhkã tãn ri ke ag nỹtĩ, Topẽ tỹ jěgnẽ jafã ag ri ke mỹr, ũn rĩnrĩr mãn mũ ag. Topẽ krẽ vỹ tỹ ag nỹtĩ sir, ag tỹ ãjag kãgter tá rĩnrĩr mãn ken kỹ. ³⁷ Rĩnrĩr mãn jé ag tóg ke mũ, ũn kãgter mũ ag, ha vemnĩ. Hã kỹ Moisés tóg Topẽ to tag tó ja nĩ, ha mẽ. Ti tỹ vãnĥ pũr nĩ ěn tá ti mré vēmén kar kỹ tóg Topẽ to: “Abraão tỹ ũn to: Topẽ, he mũ ěn vẽ, Isaque tỹ ũn to: Topẽ, he mũ

ẽn, Jacó tỹ ùn to: Topẽ, he mũ ẽn,” he ja nĩ, Moisés ti.
³⁸ Kãgter ag huri, Abraão, Isaque, Jacó, hã ra Moisés tóg Topẽ to: “Abraão tỹ ùn to: Topẽ, he mũ ẽn vễ,” he ja nĩ. Ti tỹ tỹ ag Topẽ nĩn kỹ ag tóg rĩnrĩr nỹtĩ, ha mẽ, ag kãgter mũ ra. Ûn kãgter kar ag vỹ Topẽ mỹ rĩnrĩr nỹtĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kỹ ù tỹ Topẽ vĩ rán tí ù ag tóg ẽg Senhor tỹ Jesus mỹ: “vĩ há han ã, ẽg ter ja tá vỹn kenh ke mũ tag to,” he mũ, ti mỹ. ⁴⁰ Kỹ ù tóg ti ki jẽmẽ mãn sór tũ nĩ sir. Ti kamẽgmẽg ag tóg mũ, hã kỹ ag tóg ti ki jẽmẽ mãn sór tũ nĩ ha.

*Cristo mỹ tỹ Davi kósin nĩ, Topẽ kósin mỹ vó
 (Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)*

⁴¹ Kỹ Jesus tóg ag ki jẽmẽg mũ gé sir. Kỹ tóg ag mỹ: “Topẽ vĩ rán tí ag ne tóg: “Cristo vỹ tỹ Davi kósin nĩ,” he tĩ,” he mũ. ⁴² “Hã ra Davi tóg Cristo tó ja nĩ, ti tỹ Topẽ jé rán kỹ. Kỹ tóg: “ẽg jóg mág tỹ Topẽ vỹ inh Senhor mỹ tag tó ja nĩ, ha mẽ: “nĩ ra ver, inh pẽgja tá,” he ja ti nĩ. ⁴³ “Isỹ ã kato vãsãnsãn mũ ag tỹ ã krêm vin ke vễ, kỹ ag sigse ri ke vễ sir. Tag jãvãnh nĩ ver,” he ja ti nĩ, Topẽ ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Davi ti,” he tóg, Jesus ti. ⁴⁴ “Hã kỹ Davi tóg Cristo to: “inh Senhor,” he ja nĩ. Kỹ ti kósin mỹ tỹ ti kri ke nĩ?” he tóg mũ, Jesus ti.

Hã ra ag tóg ti mỹ tó tũg mũ. Ag tỹ ne tónh ke tóg tũ tĩ, ti kato tẽgtẽ mũ ag mỹ.

*Ón kỹ Topẽ vĩ to professor ag kamẽg jé ẽg ke mũ
 (Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)*

⁴⁵ Vẽnh kar tóg mẽg mũ, Jesus vĩ ti. Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: ⁴⁶ “ón kỹ Topẽ vĩ to professor ag kamẽg nĩ,” he mũ. “Kur téj rĩnh ka(mẽ) ag nỹtĩ,” he tóg. “Kỹ vễnh kar tỹ ag mỹ: “ã mỹ há?” hen kỹ tóg

ag mǝ sér tĩ, ag tỹ cidade kuju kãmĩ mũn kỹ. Věnh kanhrãn jafã krēm ag tóg věnh kãpãm kỹ nỹtĩgtĩ. Festa ki ag tóg jěn vén tĩ, ag tỹ tỹ pã'i nỹtĩn kỹ,” he tóg. ⁴⁷ “Hã ra ag tóg ùn mén ter ja fag tũ mãn kãn tĩ. Fag tũ mãn kãn kỹ ag tóg ón kỹ Topě mré vĩ mág han mũgtĩ, ěg tỹ ag to: “ùn há vỹ tỹ ag nỹtĩ,” he jé. Hã to ag vėsỹrěnh mág tãvĩ han ke mũ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ón kỹ Topě to há nỹtĩ ag kãmén hã vě.

21

*Ůn mén ter ja fi tỹ ã tũ vin kãn
(Mc 12.41-44)*

¹ Kỹ Jesus tóg Topě jo ĩn tá jě kỹ tãmĩ ěvãnh kỹ ùn rico ag vigvég mũ. Jãnkamy vin jafã ki ag tóg ãjag tũ vin tĩ, Topě mỹ, jãnkamy ti. Vin mág ag tóg mũ. ² Kỹ ùn mén ter ja fi vỹ tá jun mũ gé sir. Tỹ nén ù tũ fi tóg nĩ, hã ra fi tóg jãnkamy kãsir régre vin mũ, Topě mỹ. ³ Kỹ Jesus tóg fi to: “ve ra ha,” he mũ. “Ůn rico tỹ vin kãfór han fi tóg, fi tũ sĩ (hã) ra. Tỹ nén ù tũ fi tóg nĩ, fi mén vỹ hur ter. ⁴ Kỹ fi tóg ã tũ vin kãn ja nĩ, fi jěn mré hã. Jãvo ùn rico ag vỹ ãjag tũ ke hã tỹ Topě mỹ vin mág tĩ. Hã ki fi tóg ag tỹ nĩm kãfór han, fi tỹ nĩm sĩ pě han mũ ra. Ki hã sóg tó mũ mỹr,” he tóg, Jesus ti.

*Topě jo ĩn kókén kỹ nĩnh ke
(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)*

⁵ Ěn kã ù ag tóg Topě jo ĩn to vĩ há han mũ. “Sĩnvĩ pě ti jě,” he ag tóg mũ. “Ti pó ve ra ha, mág ti nỹtĩ. Ti sĩnvĩ han jafã vỹ e nỹtĩ gé,” he ag tóg.

⁶ Kỹ Jesus tóg ke mũ. “Mỹ ãjag mỹ sĩ?” he tóg. “Kejěn tóg kókén kãn kỹ nỹnh mũ, ha vemnĩ, kỹ pó

vỹ jagně kri nýtĩ măn ke tũ nĩ ha. Gũm ke kãn jé tóg ke mũ, tag ti,” he tóg, Jesus ti.

Věnh jagãgtar to rã

(Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)

⁷ Kĩ ag tóg ěg Senhor ti mĩ: “kurã tỹ ne kã ke nẽ hỹn'?” he mũ. “Ěg hỹn hẽn ri ken kũ ti kurã ki kanhró nýtĩnh mũ hỹn'? Topě hỹn ne han ke mũ, ěg tỹ kurã ěn ki kanhró nýtĩ jé?” he ag tóg.

⁸ Kĩ tóg ag mĩ: “ker ũ vĩ jēmě hě',” he mũ. “Ũ tỹ hẽn ri ke ag vỹ inh jiji tó kãmũnh mũ. “Cristo vỹ tỹ inh nĩ,” he jé ag tóg ke mũ. “Inh kurã vỹ hur jun,” he jé ag tóg ke mũ. Ag nón mũ tũg nĩ. ⁹ Věnh génh mēgmě jé ãjag tóg ke mũ, jagně kato vãsãnsãn mũ ag. Kaměg tũg nĩ hã ra. Věnh génh tỹ hẽn ri ke han jé ag tóg ke mũ, kurã tỹ ěgno to hã. Ti kurã kã ke pijé',” he tóg.

¹⁰ Kĩ tóg ag mĩ: “povo ag tỹ jagně kato vãsãnsãn ke vě, pã'i krēm ke ag tỹ pã'i ũ krēm ke ag to jũnh ke vě,” he mũ. ¹¹ “Ga tỹ ragrag ke jagy tỹ hẽn ri ke han ke vě gé, ěn kã. Kĩ vějěn tóg tũ' henh ke mũ gé. Věnh kaga kórég (ka)mě vỹ věnh vinven ke mũ, ěn kã sir. Nén ũ věnhmỹ vỹ věnh vinven ke mũ gé, kanhkã tá, kũ věnh kar vỹ kaně junjur ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Tag to hã ag tóg ãjag sigsenh ke mũ gé, ãjag vóg kónãn jé ag tóg ke mũ gé, věnh kanhrãn jafã krēm ag tóg ãjag jykre vigvenh ke mũ gé, věnh se ja kãki ag tóg ãjag vin ke mũ gé. Pã'i mág tỹ rei ag mĩ ag tóg ãjag venven ke mũ, pã'i tỹ governador ag mĩ ke gé, ãjag tỹ inh jyjy tó ja tugnĩn. ¹³ ãjag tỹ inh vĩ tó jé, hã jé ag tóg ãjag tỹ genh ke mũ. ¹⁴ Ěn kã ãjag tỹ nén ũ tóh ke to jykrén tũg nĩ, to krĩ kufy han tũg nĩ

gé. ¹⁵ Inh hã vỹ ãjag vỹ han ke mũ, inh jykre nĩm jé sóg ke mũ ãjag mỹ, ãjag tỹ ag mỹ tón jé,” he tóg. “Kỹ ag tỹ ãjag vỹ kafãn sór mũ ra tóg ag mỹ vẽnhmỹ tĩnh mũ, ha vemnĩ, ãjag kato tẽgtẽ mũ ag mỹ. Ag tỹ ne tónh ke tóg tũ tĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Ën kã ãjag han mũ ãn vỹ ãjag senh mũ, ãjag mré pafa mũ ag ke gé, ãjag mré ke ag ke gé, ãjag to há kar ag mỹr,” he tóg. “Ãjag kãmĩ ù ag kãgtén jé ag tóg ke mũ gé, ha vemnĩ. ¹⁷ Vẽn kar vỹ ãjag to kórég tãvĩ nỹtĩnh mũ, inh jiji tugrĩn. ¹⁸ Hã ra ãjag véké vēsýrénh ke tũ nĩ, ãjag gãnh pir vỹ fagrĩnh mỹ kuténh ke tũ nĩ, ha vemnĩ. ¹⁹ To tar nỹtĩmĩ, ãjag vēsýrénh ke to, kỹ ãjag tóg rĩr krỹg ja tũ ãn venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

*Jerusalém kókén kỹ nỹnh ke
(Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)*

²⁰ “Kejẽn ag tóg Jerusalém jy nỹtĩnh mũ, soldado ag, ag tỹ cidade ãn kókén jé. ãjag tỹ tag ve kỹ ãjag tóg ki kanhró nỹtĩnh mũ. Ag tỹ ti kókén kãn ke kurã vỹ jun ke mũ, kurã ãn kã. ²¹ Kỹ vẽn pigju mũmĩ, pãnónh ra, ãjag tỹ Judéia ki nỹtĩn kỹ. ãjag tỹ cidade mág tá nỹtĩn kỹ pétigtẽmĩ, vãn kãra. ãjag tỹ vãn kãmĩ ãmã kãsir ki nỹtĩn kỹ cidade ra mũ tũg nĩ. ²² Topẽ tỹ ag vóg kónãn ke kurã vẽ sir, ag jykre kórég to, hã kỹ tóg vãsỹ rán kỹ nĩ. Vẽn rá ãn ve jé ãjag tóg ke mũ, kurã ãn kã. ²³ Kỹ ùn kufy fag vỹ vēsýrénh mág ke mũ, kurã ãn kã, gĩr pygfãm mũ fag ke gé. Ëprã ke ag vēsýrénh mág tãvĩ han ke vẽ, Topẽ tỹ povo tag to jũ jagy han ke vẽ, kurã ãn kã. ²⁴ ãjag kãmĩ ùn e tãvĩ kãgter ke vẽ, rógro tỹ. Kỹ ãjag kãmĩ ù ag vỹ sigse kỹ mũnh mũ, povo kar kãmĩ. Kỹ

Jerusalém vỹ kókén kãn kỹ nĩnh ke mũ. Fóg ag vỹ sãnsãn ke mũ, ãjag cidade mág ti. Kejẽn fóg ag tỹ tũ' henh ke kurã vỹ jun ke mũ gé hã ra," he tóg, Jesus ti.

Topẽ kósin kãtĩg mãn ke

(Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)

²⁵ "Kurã ẽn kã rã vẽnhmỹn ke vễ, kysã ti ke gé, krĩg ti ke gé. Kỹ ga kri mũ ag vỹ kamẽgmẽg kãn ke mũ. Kanẽ junjur mág jé ag tóg ke mũ, povo kar ẽn ag. Kỹ goj vỹ krém ke mũ, goj kafã tũ vỹ jũnh ke mũ, ti kurã jun kỹ. ²⁶ Kỹ ẽprã ke ag fe vỹ vo kónãn ke mũ, ag tỹ jũrũn ke vỹ ag kãgtén ke mũ, ag tỹ ãjag tỹ nén venh ke to jũrũn ken kỹ. Ẽg tỹ kanhkã tá nén végtũ kar ẽn vỹ ragrag ke kãn mũ mỹr, ha mẽ. ²⁷ Kỹ vãhã vẽn kar vỹ ti kãtĩg ẽn venh ke mũ, ẽprã ke fi kósin ẽn ti. Kanhkã góg kãmĩ sóg kãtĩg ke mũ vãhã sir. Inh ve vỹ tar nĩnh mũ, inh kãtĩg mãn kỹ. Kókov kãtĩg jé sóg ke mũ vãhã sir," he tóg, Jesus ti.

Ka tỹ figueira to comparação

(Mt 24.32-35; Mc 13.28-31)

²⁸ "Ãjag tỹ isỹ ãjag mỹ nén tó mũ ẽn ve sĩ han kỹ ãjag kanẽ nĩm nĩ, ãjag krĩ ti ke gé, ti tỹ ãjag mỹ sér gy tĩn kỹ. Isỹ ãjag krenkren han ken vễ ha, isỹ kurã ẽn hã kã jun kỹ," he tóg.

²⁹ Kỹ tóg ag mỹ: "inh kãtĩg mãn ke vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ," he mũ. "Ka tỹ figueira to ki kanhrãn nĩ, ka ù to ke gé, to comparação han kỹ," he tóg. ³⁰ "Ti pẽ tánh kỹ, ti féj tãg han kỹ tóg kakó tĩ sir, ẽkré tygtánh kurã ti. ³¹ Ẽn ri ke ti nĩ, ãjag tỹ inh kãtĩg mãn ke kurã ki kanhró nỹtĩ ti. ãjag tỹ sỹ ãjag mỹ nén tó ja ẽn ve kỹ tóg kakó tãvĩ tĩ ha, inh kãtĩg ke ti," he tóg. "Ẽn kã

Topě tỹ tỹ ěg pã'i nĩ kenh ke vễ sir. ³² Sỹ ke há vễ, hã kỹ sóg tag tó mũ, ha mẽ. Ủ tỹ nén kar ẽn vég mũ ag vỹ inh kãtĩg mãn ke tag venh ke mũ, ũri, ag kãgter ke to hã,” he tóg. ³³ “Kanhkã vỹ tũ' he mũ, ga ti ke gé. Jãvo inh vỹ vỹ tũ' henh ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ěg tỹ vễnh ki ẽmễnh ke

³⁴ “Vễnh ki ẽmễ, ãjag tỹ vễjẽn e to nug kaga tũ nĩ jé, tógá nĩnh to, ãjag tỹ kronkron to krĩ vễnhmỹ tũ nĩ jé gé. Kỹ vễjẽn to krĩ kufy han tũg nĩ gé, kur to, tag ki nén ũ kar to. Ke tũ nĩ mũ ra kurã ẽn vỹ ãjag vatánh tá jun ke mũ, inh kãtĩg mãn ke kurã ẽn ti. ³⁵ ãjag tỹ to vễnh kãn kỹ nỹtĩ tũ nĩnh kỹ tóg ãjag mỹ sễsĩ tỹ ěgie ki kutẽ ri ke nĩ. Vễnh vatánh tá tóg ki kutẽ tĩ, jễsĩ ti. Ge ti nĩnh mũ, inh kãtĩg mãn ke ti, ga kri mũ ag kar mỹ. Ag vatánh tá sóg jun ke mũ. ³⁶ Hã kỹ ãjag kanẽ nĩm nĩ, nũr sór tũg nĩ. Inh kãtĩg kã jatú to ken hã vễ, hã vỹ: nũr, he mũ. Topě mrẽ vỹ tovãnh tũg nĩ, ãjag tar nỹtĩ jé, nén ũ jagy ẽn ve kỹ. Kỹ ãjag tóg ẽprã ke fi kósin rĩnja tá jễnh ke mũ sir, mỹ'ãg tũ nĩnh kỹ, isỹ vễnh kar jykre tugnỹm kurã ẽn kã,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ kurã tỹ ěgno kãmén hã vễ.

³⁷ Hã ki tóg kurã kar ki Topě jo ĩn krêm ag kanhrãnrãn tĩ, Jesus ti. Kutyg kỹ tóg cidade tá kãkutẽ kỹ pãnónh ra tĩ tĩ, tá nũr jé. To ag tóg: Oliveiras, he tĩ, pãnónh ẽn to. ³⁸ Ti tỹ kusã ki Topě jo ĩn tá jun kỹ ag tóg tá ti vỹ jễmễnh kãmũ tĩ, ũ tỹ hễnh ri ke ag.

22

Ag tỹ Jesus se sór

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Ën kã festa tóg kakó tĩ sir. Festa ên ki ag tóg pão ù ko tĩ, hã ra tóg jãgja tũ ja nĩgtĩ. Festa ên jijin hã vỹ: Páscoa, he mũ. ² Kĩ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vỹ Jesus to jykrén mũ. Ag tỹ ti tén sór vẽ. Topẽ vĩ to professor ag vỹ ti tén sór mũ gé. Hã ra ag tóg povo kamẽg mũ, kĩ ag tóg to jykrén kĩ nỹtĩ nĩ.

Judas tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven sór
(Mt 26.14-16; Mc 14.10-11)

³ Ën kã Judas ên, ù tỹ Iscariotes he mũ ên vỹ jagrẽ vég mũ sir, Satanás tỹ. Hã ra tóg tỹ ù tỹ 12 (ke) ag kã ù nĩ, Jesus tỹ ùn vin mũ ag kã ù vỹ tỹ ti nĩ. ⁴ Ti tỹ Satanás tỹ jagrẽ nĩn kĩ tóg Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag venh tĩ mũ sir, soldado to pã'i ag ke gé. Ti tỹ ag mỹ Jesus ven sór vẽ, ag tỹ ti se jé.

Kỹ tóg tá jun kĩ ag mỹ tó mũ. ⁵ Kỹ tóg ag mỹ sér pẽ tĩ sir. Kỹ ag tóg ti mỹ jãnkamy tó mũ. Ag tỹ ti mỹ vin sór vẽ, ti tỹ ag mỹ Jesus ven kar kĩ. ⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “hej,” he mũ sir. Kỹ tóg to jykrén mũ, ti tỹ ã mỹ ki króm ke to, ag mỹ: “ha ti kãgmĩ ha,” he jé, Judas tĩ. Ag tỹ vẽn kar vatánh tá ti se sór vẽ. Hã kĩ Judas tóg ti tó sór mũ.

Pedro tỹ João mré festa tỹ Páscoa han
(Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jo 13.21-30)

⁷ Kỹ tóg pão jãgja tũ ên konh ke kurã tá krỹg mũ sir. Kurã ên ki ag tóg mé tãg tãnh tĩ, ovelha tãg ên, ag tỹ kurã tỹ Páscoa kã ko tĩ ên. ⁸ Kỹ Jesus tóg Pedro jẽnẽg mũ sir, João mré. Kỹ tóg ag mỹ: “ha mũjẽg, mé tãnh jé, ovelha ên, ãg tỹ kon jé,” he mũ. ⁹ Kỹ ag tóg ti mỹ: “ãg hẽ tá ti tãnh mũ hỹn'?” he mũ. ¹⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “ha vé,” he mũ. “Ëmã mág tag ra mũjẽg. Tá ãjag tóg ù venh mũ. Goj vyn kĩ tóg tĩ mũ. Ën nón

mũmnĩ. Kĩ ti ãn tá junjun kĩ ti nón gemnĩ. ¹¹ Kĩ ãn ki rĩr tĩ mĩ: “ẽg Senhor vỹ ã mỹ vẽn vỹ jẽnẽg mũ,” hemnĩ. “Inh hỹn hẽ tá ovelha konh ke mũ, inh mré mũ tĩ ag mré?” he ti, ẽg Senhor ti,” hemnĩ. “Mỹ ki vẽn kánkán jafã tũ?” hemnĩ. ¹² Kĩ tóg ãjag mỹ ven ke mũ sir, kroggrog tỹ kynhmỹ nỹ ẽn ti, assoalho tỹ kynhmỹ nỹ ẽn ti. Ẽhé ti nĩ, kĩ mesa to nỹtĩ jafã vỹ tá nỹtĩ gé. Ẽn tá ti kãn nĩ ẽg mỹ,” he tóg, Jesus ti. ¹³ Kĩ ag tóg mũ mũ sir. Jesus tỹ ag mỹ tó ja ẽn ve kãn ag tóg mũ, kĩ ag tóg mé tãnh mũ sir, tá.

Santa Ceia

(Mt 26.26-30; Mc 14.22-26; 1Co 11.23-25)

¹⁴ Kĩ tóg ag tỹ konh ke hora tá krỹg mũ sir. Kĩ Jesus tóg tá nĩ nĩ, ti tỹ ãn vin ja ag mré hã, apóstolo ẽn ag. ¹⁵ Kĩ tóg ag mỹ vẽnén mũ sir. “Sỹ ovelha tag konh ha pẽ tóg tĩ vỹ ãjag mré,” he tóg. “Sỹ inh vẽnỹrénh ke to hã ãjag mré ko sór ja vỹ,” he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mỹ. ¹⁶ “Ti ko mãn ke tũ inh nĩ ha, ha vemnĩ. Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ vỹ vẽn ven ke mũ. Ti tỹ vẽn ven ja ẽn kã sóg ko mãn ke mũ, kejẽn,” he tóg.

¹⁷ Kĩ tóg copa mãy mũ sir. To tóg Topẽ mré vỹ mũ, kĩ tóg ag mỹ: “ha kron,” he mũ. “Ha vẽn kãpãm,” he tóg. ¹⁸ “Tag kron mãn ke tũ inh nĩ ha, ke gé, ha vemnĩ. Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩnh ken kĩ sóg kejẽn kron mãn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg.

¹⁹ Kĩ tóg ẽmĩ mãy mũ sir. To tóg Topẽ mré vỹ mũ. Kupãn kĩ tóg ag mỹ vẽn pipin mũ. Kĩ tóg ag mỹ: “inh hã vỹ,” he mũ. “Ãjag jagfỹ sóg vẽn fẽg ke mũ. Kĩ inh mĩ ẽkrén nĩ, ãjag tỹ pão tag konh ken kĩ,” he tóg, Jesus ti. ²⁰ Ag tỹ ko kar kĩ tóg copa mãy mũ gé. Kĩ tóg ag mỹ: “copa ki jẽ tag vỹ inh kyvẽnh ri ke

nĩ,” he mũ. “Ăjag jagfy tóg inh ki kăkutěnh mũ, inh kyvénh ti. Inh jykre tăg to ken hă vễ, isỹ inh kyvénh tugrĩn ăjag mỹ vễnh păte fón jé,” he tóg.

²¹ “Hă ra ăjag kămĩ ũ tóg inh vatánh tá isónh ke mũ, inh kato tễ ag mỹ. Inh mré tóg mesa tag to nĩ nĩ. ²² Tĩg jé sóg ke mũ, sỹ tỹ ẽpră ke fi kósin nĩn kỹ. Văsỹ Topễ tóg to jykrén ja nĩ, hă kỹ sóg tĩ mũ. Hă ra ũ tỹ isónh ke ẽn mỹ tóg vĩ kónăn tăvĩ han ke mũ, Topễ ti,” he tóg. ²³ Kỹ ag tóg jagně mỹ ke mũ. “Ếg kămĩ ũ tỹ hễ nễ hỹn’?” he ag tóg mũ sir jagně mỹ, ũ tỹ ti tónh ke ẽn to.

Ũ tỹ hễ nễ tỹ ũn mág nĩ

²⁴ Ẽn kă ag tóg jagně kăfór nĩ sór mũ. Hă kỹ ag tóg jagně to jũ mũ. ²⁵ Kỹ Jesus tóg ag mỹ ke mũ. “Fóg ag pă'i ag vĩ ăjag krêm ke ag mỹ vĩ tar han tĩ, kỹ ag tóg ag kri ke ag mỹ: “ếg jóg,” he tĩ, ag tỹ ag mỹ vĩ tar han mũ ra. ²⁶ Ag ri ke han tũg nĩ. Ăjag mỹ tỹ ũn mág nỹtĩ sór mũ'? Kỹ tỹ ũn kăsir ri ke nỹtĩmnĩ jagně mré,” he tóg, Jesus ti. “Ũ tỹ inh jykre ki tỹ pă'i nĩn kỹ tóg ă krêm ke ag camarada ri ke nĩnh ke mũ, ag ki rĩr kỹ. ²⁷ Kejěn ếg tóg mesa to nỹtĩ, kỹ ũ tóg mesa ki rĩr tĩgtĩ. Ũ tỹ hễ nỹ hỹn mesa ki rĩr tĩ'? Ag patrăo mỹ', ti camarada mỹ vó? Ti camarada vĩ ki rĩr tĩgtĩ. Jo sóg ăjag ki rĩr tĩgtĩ, ăjag camarada ri ke. ²⁸ Ăjag hă ne inh mré mũgtĩ'. Isovănh ja tũ pễ ăjag tóg nỹtĩ. Isỹ nén ũ jagy vég mũ ẽn ve kăn ăjag tóg tĩ, inh mré. ²⁹ Inh panh vĩ isỹ pă'i han ke mũ, kỹ sóg ăjag tỹ pă'i han ke mũ gé, ti tỹ isỹ pă'i han kóm, ³⁰ ăjag tỹ inh mré jẽn jé tá, inh mré kron jé tá, isỹ tỹ pă'i nĩn kỹ. Kỹ ăjag tóg ăjag nĩgja kri nĩgnĩ kỹ nỹtĩnh

mũ, ãjag tỹ povo tỹ Israel ag jykre vigve jé, povo tỹ 12 (ke) ên ag,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Pedro mỹ tó

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jo 13.36-38)

³¹ Kĩ ãg Senhor vỹ Pedro mỹ: “Simão', Simão',” he mũ. “Ha vé, Satanás vỹ ãjag to vỹ, Topẽ mỹ. Ti tỹ ãjag jykre ve sór vẽ. Trigo tỹ ãg tóg gren ki kãkag tĩ, ãg tỹ ti fãr pan jé. Ên ri ke han jé tóg ke mũ, ãjag tỹ, Satanás ti. ³² Hã ra sóg hur ã jagfy vỹ, ã tỹ inh ki rã tovãnh pẽ han tũ nĩ jé. Kĩ ã tóg kejẽn ã jykre to jykren mãn ke mũ, ã tỹ inh jykre hã han jé. Ên kã ã tóg ã mré ke ag jyvẽn kũ ag tỹ tar' he mũ.

³³ Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “Senhor',” he mũ. “Ã mré sóg se kũ jẽnh mũ, ã mré sóg ter ke mũ gé,” he tóg. ³⁴ Hã ra Jesus tóg Pedro mỹ: “vó,” he mũ. “Ha vé, ùri ã tóg iso: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he tãgtũ han ke mũ, galo kyr to hã, ha vemnĩ,” he tóg mũ, Jesus ti.

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ tó

³⁵ Kĩ tóg ag kar mỹ: “ãjag jẽgnẽ ja inh nĩ, vãsỹ,” he mũ. “Kỹ ãjag tóg nén ù ma mũ ja tũ nĩgtĩ, sacco tũ, bolsa tũ, pẽn né tũ, pẽn to ró ên. Ên kã ãjag mỹ jagãgtar ja nỹtĩgtĩ?” he tóg. Kĩ ag tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. ³⁶ Kĩ tóg ag mỹ: “hã ra tóg ùri ke tũ nĩgtĩ,” he mũ. “Hã kũ ãjag jãnkamy ma mũjẽg, ãjag sacon ma mũjẽg, ãjag bolsa ma mũjẽg. ãjag tỹ nén ù tũ nỹtĩn kũ ãjag kur vender hemnĩ, rógro kajãm jé sir. ³⁷ Nén ù tóg iso rán kũ nĩ, hã vỹ: ag mỹ tóg tỹ ùn jykre pãno nĩ, he mũ. Sỹ vãhã tag venh ke vẽ ha. Isỹ iso nén rán kũ nĩ ên ve kãn ke vẽ ha, vãhã,” he tóg, Jesus ti.

³⁸ Kĩ ag tóg ti mĩ: “Senhor’,” he mũ. “Rógro régre vỹ ki nỹti,” he ag tóg mũ. Hã ra tóg ag mĩ: “gen kỹ,” he mũ.

Jesus tỹ ã panh mré vỹ

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹ Kĩ tóg ã tỹ ti jafã ra tĩ mũ sir, hã vỹ: pãnónh tỹ Oliveira, he mũ ên ra. Ti mré mũ tĩ ag vỹ ti nón mũ mũ sir. ⁴⁰ Tá jun kỹ tóg ag mĩ: “Topẽ mré vỹ, ãjag tỹ ti vỹ mranh tũ nĩ jé, ãjag tỹ nén ù jagy ve kỹ,” he mũ, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mỹ.

⁴¹ Kĩ tóg tĩg sĩ han mũ, kỹ tóg ã jakrĩ tỹ jęg mũ. Kĩ tóg Topẽ mré vỹ mũ sir. ⁴² Kĩ tóg: “panh’,” he mũ. “Mỹ ã tỹ inh vêsỹrenh ke tag tỹ tũ’ he mũ jãvãnh? Hã ra isỹ ã mỹ nén to vỹ mũ tag han tũg nĩ. ã tỹ nén han ke mũ ên hã han nĩ,” he tóg, Jesus ti, Topẽ mỹ.

⁴³ Kĩ Topẽ tỹ jênẽ jafã ù vỹ ti mỹ vènh ven mũ sir, kanhkã tá, kỹ tóg ti tar han mũ. ⁴⁴ Hã ra tóg ã ter ke to kanẽ jur mũ, kỹ tóg Topẽ mré vỹ mãn’, vỹ mãn’, he mũ. Kỹ ti kãrãn vỹ kyvénh nĩ sir, kỹ tóg ga kri vènh kugjęg mũ.

⁴⁵ Kĩ tóg Topẽ mré vỹ kar ã mré mũ tĩ ag to kãtĩ mũ. Hã ra ag tóg nũgnũr nỹtĩ nĩ. Krónh’ krónh’ he ja ag tóg nĩ, ag fe kaj tigrĩn. ⁴⁶ Kĩ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg nũgnũr nỹtĩ nĩ,” he mũ. “Nĩgnĩ ra, Topẽ mré vỹ, ãjag tỹ ti vỹ mranh tũ nĩ jé, ãjag tỹ nén ù jagy ve kỹ,” he tóg, ti mré mũ tĩ ag mỹ.

Ag tỹ Jesus se

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jo 18.3-11)

⁴⁷ Ti tỹ ver tỹ vèmén jẽ ra ag tóg junjun mũ sir, Judas mré hã, ù tỹ 12 (ke) ag kã ù ên ti. Ti tỹ ag tatĩn kãtĩg hã vè, ù tỹ ti senh ke mũ ag. Û tỹ ag jo tĩ mũ ên tóg sir Jesus to grẽn ke kỹ ti ki nhun ke mũ.

48 Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “Judas',” he mÿ. “Ã ne tóg inh ki nhun ke kÿ iso: “ti hã vë,” he mÿ', inh kato tẽ ag mÿ, inh, hã vÿ: ãprã ke fi kósin, he mÿ,” he tóg, Jesus ti.

49 Kÿ ti mré mÿ ag tóg ag tÿ ti senh ke vég mÿ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “Senhor',” he mÿ. “Ëg mÿ rógro tÿ ag fynh ke tũ'?” he ag tóg. 50 Kÿ ag kã ù tóg polícia ù fynh mÿ, ti nÿgrêg tÿ rãm ke tóg mÿ, ti pëgja tá. Topë tũ ki rÿr tÿ to pã'i krêm ke ù vë, polícia ãn ti. 51 Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “ag vóg tÿg ra, há ti nÿ,” he mÿ. Kÿ tóg ti nÿgrêg mãn kÿ to tÿ grën ke mÿ sir.

52 Kÿ Jesus vÿ pã'i ag mré vëmén mÿ, Topë tũ ki rÿr tÿ to pã'i ag mré, Topë jo ãn ki rÿr tÿ to pã'i ag mré ke gé, kófa ag mré ke gé. Ag kar vÿ ti se kãmü mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag ne tóg rógro génh kÿ iso kãmü mÿ', ka kyv génh kÿ ke gé,” he mÿ. “Inh pi(jé) tÿ bandido nÿ',” he tóg. 53 “Kurã kar ki sóg Topë jo ãn krêm ãjag mré nÿ ja nÿgtÿ, hã ra ãjag tóg tá ise sór ja tũ nÿ, ãjag tÿ ag kamêg kÿ,” he tóg. “Hã ra tóg ùri jun, ãjag kurã ti, Japo tÿ ã tÿ nén han sór tÿ ãn han jé, ãjag tÿ. Jykre ki kuty ti nÿ, Japo ti,” he tóg, Jesus ti.

Pedro tÿ Jesus to ón

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jo 18.12-18, 25-27)

54 Kÿ ag tóg ti ség mÿ sir. Ag tÿ ti pére mÿ kÿ ag tóg Topë tũ ki rÿr tÿ to pã'i mág ãn tá junjun mÿ sir.

Hã ra Pedro vÿ kuvar há tá ag nón tÿ mÿ. 55 ãn vãso tá ag tóg pÿ grug mÿ, soldado ag, kÿ ag tóg tugtón nÿtÿ nÿ. Kÿ Pedro vÿ ag mré tón nÿ nÿ sir. 56 Kÿ pã'i camarada ù fi vÿ tá ti vég mÿ, pÿ grun ki. Kÿ fi tóg ti tugnÿm mÿ. Kÿ fi tóg ag mÿ: “ti mré tÿ ù

vê inh mÿ'” he mũ. ⁵⁷ Hã ra Pedro tóg: “vó,” he mũ. “Ti ki kagtĩg sóg nĩ, jÿ,” he tóg.

⁵⁸ Kar kÿ ù tóg ti tugnÿm mũ gé, kÿ tóg ti mÿ: “ag kã ù vÿ tÿ ã nĩ,” he mũ. Hã ra Pedro tóg ti mÿ: “inh hã tũ vë, vÿ,” he mũ gé.

⁵⁹ Tag kar kÿ, hora pir tũg kÿ hën ri ke mũn ù tóg ti tugnÿm mũ gé. Kÿ tóg tá nÿtĩ ag mÿ: “ha vé, Galiléia tá ke vÿ tÿ ti nĩ,” he mũ. “Inh mÿ tóg tÿ ti mré ke nĩ,” he tóg mũ gé sir. ⁶⁰ Hã ra Pedro tóg ti mÿ: “inh pi(jé) ti ki kanhró nĩ, vÿ,” he mũ. “Á tÿ ne tó nẽ?” he tóg mũ sir. Ti tÿ ver tó nĩ ra galo vÿ kyr mũ. ⁶¹ Kÿ ãg Senhor vÿ vësÿjãm êvãnh kÿ Pedro tugnÿm mũ. Kÿ Pedro vÿ to jykrén mũ sir, ãg Senhor tÿ ti mÿ nén tó ja to, hã vÿ: “iso ã tóg: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he tãgtũ han ke mũ, galo kyr to hã,” he ja ãn mĩ. ⁶² Kÿ Pedro vÿ tá kãkutẽ mũ, kÿ tóg fÿ mág han mũ sir.

Ag tÿ Jesus vóg kónãn

(Mt 26.67-68; Mc 14.65)

⁶³ Kÿ ù tÿ Jesus ség mũ ag vÿ ti to é he mũ sir. Ti tãnh ag tóg mũ gé sir. ⁶⁴ Ti kanẽ pãg kÿ ag tóg ti kakã ki tãnh kÿ ti mÿ: “ũ nÿ ã tãnh?” he mũ. “Á tÿ nén kar ki kanhró nĩn kÿ ã hÿn ki kanhró nĩ,” he ag tóg ti mÿ. ⁶⁵ Gen kÿ ag tóg ti mÿ vĩ kónãn tÿ hën ri ke han mũ, ti to é he kÿ.

Pã'i ag tÿ Jesus ki jẽmẽ

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jo 18.19-24)

⁶⁶ Tÿ vaj kÿ kófa kar ag tóg vënh mãn mũ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mré hã, Topẽ vĩ to professor ag mré hã. Ag vënh mãn kÿ ag tóg ti jé prër kÿ ag rĩnja tá ti fẽg mũ sir, ag tÿ ón kÿ ti jykre ve jé. Ag tÿ

ti tén sór vë, hã ra ag tóg ón kÿ ti jykre ve vén sór mũ. ⁶⁷ Hã kÿ ag tóg ti mÿ: “ã mÿ tÿ Cristo nĩ?” he mũ. “Ha ãg mÿ tó,” he ag tóg. Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag pi(jé) inh vï kri fig tĩ', isÿ ãjag mÿ tó tĩ (hã) ra',” he mũ. ⁶⁸ “Isÿ ãjag ki jẽmẽ sór mũ ra ãjag tóg inh mÿ tó tũ nĩ gé. Kÿ ãjag tóg isovãnh tũ nĩ gé,” he tóg. ⁶⁹ “Hã kÿ ãprã ke fi kósín vÿ Topẽ pẽgja tá nĩnh ke mũ ha. Topẽ vÿ tar nĩ. Sÿ ti pẽgja tá nĩnh ken vë ha,” he tóg.

⁷⁰ Kÿ ag tóg ti mÿ ke kãn mũ. “Kÿ ã mÿ tÿ Topẽ kósín nĩ?” he ag tóg mũ ti mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “ki hã ãjag tóg tó mũ,” he mũ. “Inh hã vë,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ⁷¹ Kÿ ag tóg: “ti kato vï ù jẽmẽ mãn ke tũ ãg nĩ ha,” he mũ, jagnẽ mÿ. “Ti jẽnky ki kutẽ mẽ ãg tóg huri. Topẽ to vï kónãn ti huri. Ti ter ke vë,” he ag tóg mũ sir, pã'i ag, Jesus to.

23

Pilatos tÿ Jesus ki jẽmẽ

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Hã ra tá ke kar ag vÿ Jesus pére mũ mũ, fóg tÿ pã'i tÿ Pilatos mÿ. ² Tá ag tóg ti kato vï mũ sir, kÿ ag tóg Pilatos mÿ: “vẽnh kar krĩn kónãn han tóg tĩ, ag tÿ vënh jykre há tovãnh jé,” he mũ. “Kÿ tóg ag mÿ: “pã'i mág tÿ imperador mÿ imposto nĩm tũg nĩ,” he tĩ gé. Kÿ tóg vëso: “tÿ inh Cristo nĩ, pã'i mág tÿ rei ti,” he tĩ gé,” he ag tóg mũ, Jesus to. ³ Kÿ Pilatos tóg ti mÿ: “ã mÿ tÿ Judeu ag pã'i tÿ rei nĩ?” he mũ. Kÿ tóg ti mÿ: “ki hã ã tóg tó mũ,” he mũ, Jesus ti.

⁴ Kÿ Pilatos vÿ ag mÿ kãmén mũ, Topẽ tũ ki rĩr tũ to pã'i ag mÿ, povo kar mÿ ke gé, kÿ tóg: “ti tÿ nén ù kórég han ja vég tũ sóg nĩ, ti ki,” he mũ. ⁵ Hã ra ag tóg ti tovãnh jãvãnh pẽ nÿtĩ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “hã ra

tóg věnh kar krĩ rỹg tĩgtĩ,” he mũ. “Ga tỹ Judéia kar mĩ tóg tĩg ja nĩ, ga tỹ Galiléia mĩ ke gé, tag mĩ ke gé. Tĩg ký tóg věnh kar krĩn kónãn tĩ,” he ag tóg ti mỹ, pã'i ag.

Herodes tỹ Jesus ki jẽmẽ

⁶ Ký Pilatos vỹ ga tỹ Galiléia tag to jykrén mũ, ký tóg: “ti mỹ tỹ Galiléia tá ke nĩ?” he mũ. ⁷ Ký ag tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. Hã ra Herodes vỹ tỹ ga tỹ Galiléia tá pã'i mág nĩ. Hã ký Pilatos tóg ti hã mỹ ti jẽnẽg mũ. Ěn kã tóg Jerusalém tá nĩ gé, Herodes ti.

⁸ Ký tóg Herodes tá jun mũ sir. Ti tỹ ti ve ký tóg ti mỹ sér tĩ. Ti tỹ ti ve sór ja vē. Ti kãme mẽ ja tóg nĩ, hã ký tóg ti ve sór ja nĩgtĩ, Herodes ti. “Hẽn ri ke mũn tóg nẽn ũ han vãnhan ke mũ, sỹ ve jé,” he tóg.

⁹ Jesus tỹ ti ki jun ký Herodes tóg ti ki jẽmẽ sór mũ, nẽn tỹ hẽn ri ke ki, hã ra tóg ti mỹ vĩ tũg mũ. ¹⁰ Hã ra pã'i ag vỹ tá nỹtĩ nĩ, ký ag tóg ti kato vĩ mág han mũ sir, Topẽ vĩ to professor ag ke gé. Hã ra Jesus tóg ag mỹ vĩ tũg mũ gé. ¹¹ Ký Herodes vỹ ti to é he mũ gé, ti mré ke kar ag ke gé, ký ag tóg ti nyg mũ sir. Kur kupri pẽ tỹ tóg ti kri fón mũ, ón ký. Ký tóg Pilatos mỹ ti jẽnẽ mãn mũ sir.

¹² Kurã ěn kã Pilatos vỹ Herodes mỹ vĩ há han mũ. Jagnẽ to há' he mãn ag tóg mũ ha. Ag tỹ Jesus ve jo ag tóg jagnẽ kato tẽ ja nĩgtĩ.

Ag tỹ Jesus tén sór

(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jo 18.39-19.6)

¹³ Ký Pilatos vỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag jé prěr mũ sir, pã'i kar ag ke gé. ¹⁴ Kar tóg ag mỹ: “ãjag ne inh mỹ ti fẽg',” he mũ, “ký ãjag ne ti to: “vēnh kar

krĩn kónãn tóg tĩ,” he mũ'. Ājag rĩnve sóg ti ki jẽmẽ huri, hã ra sóg ve ja tũ nĩ, ājag tỹ ti to nén tó ja ti. Nén ù kórég han ja tũ tóg nĩ. ¹⁵ Kĩ Herodes vỹ vég tũ nĩ gé. Sỹ ti mỹ ti jẽnẽ ja vẽ, ājag ke gé. Hã ra tóg inh mỹ ti jẽnẽ mãn mũ gé. Ēg hẽ ri ken kũ ti tén mũ hỹn'? Sỹ ki kagtĩg tóg tĩ. ¹⁶ Hã kũ sóg ti mrãnmrãn kar ti tovãnh ke mũ,” he tóg, Pilatos ti.

¹⁷ Festa tỹ Páscoa ki tóg ag mỹ vese pir tovãnh tĩ, prỹg kar ki. Ti jykren hã vẽ. Hã kũ tóg: “Jesus tovãnh jé sóg ke mũ,” he mũ. ¹⁸ Hã ra vẽnũ kar ag tóg vãhã prẽnprẽn mũ sir. “!..Ti tén ra..!” he ag tóg mũ. “!..Barrabás tovãnh ra..!” he ag tóg. ¹⁹ Barrabás vỹ vẽnũ génh to se kũ jẽ nĩ. Cidade tá tóg vẽnũ génh han ja nĩgtĩ, ěn kã tóg ù tén ja nĩgtĩ, hã to tóg se kũ jẽ nĩ.

²⁰ Kũ Pilatos vỹ ag mỹ vĩ mãn mũ. Ti tỹ Jesus tovãnh sór vẽ, hã kũ tóg ag mỹ vĩ mãn mũ. ²¹ Hã ra ag tóg prẽnprẽn kũ: “!..cruz to ti sã, cruz to ti sã..!” he mũ. ²² Kũ tóg ag mỹ vĩ tãgtũ han mũ gé, Pilatos ti. “Ti kórég tỹ ne han ti? Sỹ vég tũ tóg tĩ. Ti tỹ ne to ter ke nẽ? Sỹ ki kagtĩg tóg tĩ. Hã kũ sóg ti mrãnmrãn kar kũ ti tovãnh ke mũ,” he tóg. ²³ Hã ra ag tóg prẽnprẽn tãvĩ han mũ sir, hã kũ ag tóg ti kutãn mũ. Ti mỹ ag tóg: “!..cruz to ti sã..!” he tãvĩ han mũ. Kũ tóg ag prẽnprẽn to ag mỹ han sór mũ sir. ²⁴ To tóg jykren mũ, kũ tóg ag mỹ: “hej,” he mũ, ag tỹ ti kutãn to. ²⁵ Kũ tóg ù ěn tovãnh mũ sir, ù tỹ vẽnũ génh to se kũ jẽ ěn ti, ù tỹ ù tén ja ěn ti. Ag tỹ ù to vĩ mũ ěn tovãnh tóg mũ sir. Kũ tóg ag mỹ Jesus ti fẽg mũ sir, ag tỹ ti ki han sór mũ ěn han jé. ²⁶ Kũ ag tóg ti pére mũ mũ, cruz to ti sa jé.

*Jesus tỹ cruz to sa**(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jo 19.17-27)*

Ag mũn kỹ ag tóg ù kãtĩg vėg mũ. Ępỹ tá tóg kãtĩ mũ, ti jijin hã vỹ: Cirene tá Simão, he mũ. Ti kri ag tóg Jesus cruz ti fig mũ, ti tỹ ti jo va tĩg jé, ti nón.

²⁷ Kỹ ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ Jesus nón mũ mũ, ùn tỹtá fag ke gé. Ęn fag vỹ vėsỹrénh mũ, kygfỹ mág han fag tóg mũ sir. ²⁸ Hã ra Jesus tóg vėsỹjãm ěvãnh kỹ fag mỹ vĩ mũ. “Jerusalém tá ke’,” he tóg. “Ijé kygfỹ tũg nĩ,” he tóg. “Věnh jé kygfỹmnĩ, ãjag krě jé kygfỹmnĩ,” he tóg fag mỹ. ²⁹ “Ha vé, kurã kórég pẽ vỹ jun ke mũ ãjag mỹ. Ęn kã ag tóg tag tónh ke mũ, ha mẽ: “ùn kurĩ fag mỹn pãgsĩ nĩnh mũ, fag tỹ ãjag krě ter vėg tũ nĩn kỹ. Øn krě tũ fag mỹn pãgsĩ nĩnh mũ, ù tỹ gĩr pafãm tũ fag mỹ ke gé,” he jé ag tóg ke mũ. ³⁰ Ęn kã ag tóg pãnónh mỹ: “inh kri tỹ tam ké,” henh ke mũ gé, kỹ ag tóg sór mỹ: “inh péju ra, vėnh krēm,” henh ke mũ gé. ³¹ Ęg kato tẽ ag tỹ ka tánh gỹn kỹ ag hỹn ka tóg tovãnh ke tũ pẽ nĩ. Ka tánh ěn ri ke sóg nĩ, jo ãjag vỹ ka tóg ri ke nỹtĩ. Hã kỹ ãjag tóg inh vėsỹrénh kãfór venh ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Jerusalém fĩn rãm kỹ tóg ke mũ.

³² Ag tỹ Jesus pére mũn kỹ ag tóg ùn régre ag pére mũ mũ gé, ùn jykre pãno ag. Ag tỹ ka to ag sanh ke vė gé. ³³ Kỹ ag tóg pãnónh tá junjun mũ sir, ti jyjyn hã vỹ: Krĩ Kuka, he mũ. Tá ag tóg cruz to ti sãg mũ sir. Øn jykre pãno tỹ ag tóg cruz to sãg mũ gé, ti kóm, kỹ ù vỹ ti pėgja tá sa, jo ù vỹ ti jakãnh tá sa.

³⁴ Kỹ Jesus vỹ: “panh’,” he mũ. “Ag mỹ vėnh pãte fón nĩ,” he tóg. “Ag pi(jé) ki kanhró nỹtĩ’, ag tỹ nén han mũ tag ti’,” he tóg.

Kỹ soldado ag tóg ti kur tỹ jagně mỹ tỹ vėnh ken jé to jogar he mũ sir. ³⁵ Kỹ vėnh e ag vỹ tá vėg nỹtĩ. Hã ra pã'i ag tóg ti nyg mũ. Kỹ ag tóg jagně mỹ: “ũ ag krenkren han ja tóg nĩgtĩ,” he mũ. “Cristo jé vėnh kren han, Topě tỹ ti fěg ja nĩn kỹ, ti tỹ ti kuprěg ja nĩn kỹ, hã ra tóg vėnh kren han ki kagtĩg nĩ,” he ag tóg mũ, Jesus to é he kỹ. ³⁶ Kỹ soldado ag vỹ ti nyg mũ gé. Ti rã hã nỹtĩn kỹ ag tóg ti mỹ vinagre ven mũ sir. ³⁷ Kỹ ag tóg: “ã mỹ tỹ Judeu ag pã'i mág nĩ?” he mũ. “Vėnh kren han ra, ã tỹ tỹ pã'i nĩn kỹ,” he ag tóg mũ ti mỹ, ti to é he kỹ. ³⁸ Hã ra ag tóg rán ja nĩ gé, ti tỹ cruz to sa kỹ jě ěn ti. Ti to rán hã vě, hã vỹ: “Judeu ag pã'i mág tỹ rei hã vě,” he mũ. Ti kri tóg cruz to sa gé, ěn rá ti.

³⁹ Kỹ ti kóm cruz to sa ũ tóg ti mỹ vĩ mũ gé, ũn jykre pãno ěn. Ti to tóg é he mũ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “ã mỹ tỹ Cristo nĩ?” he mũ. “Vėnh kren han ra, kỹ ěg krenkren han gé,” he tóg mũ gé. ⁴⁰ Hã ra ti kóm cruz to sa ũ ũ tóg ti mỹ vĩ jũ han mũ, ũ tỹ Jesus mỹ vĩ kónãn mũ ěn mỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “kỹ ã mỹ Topě kaměg tũ?” he mũ. “Věsỹrénh ã tóg mũ gé, ti kóm. ⁴¹ ěg tỹ ěg tỹ nén han ja kajãm vě jãvo, ěg jykre pãno to ěg vėsỹrénh nỹtĩ nĩ. ěg jãvo tóg jykre kuryj nĩ. Ti pi(jé) nén ũ kórég han ja nĩ,” he tóg. ⁴² Kỹ tóg Jesus mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Inh ki ěkrén nĩ, ã tỹ tỹ pã'i ki rãn kỹ,” he tóg mũ, Jesus mỹ. ⁴³ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ha mē, ũri ã tóg inh mré nĩnh mũ, ěmã há ěn tá, Paraíso he mũ ěn tá, kanhkã tá. Ki hã sóg tó mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jo 19.28-30)

44 Kejëñ rã tóg ěg nĩno kã sa mũ sir. Hã ra tóg kuty' he mũ sir, ga kar mĩ hã. Kuty ěn tóg hora tãgtũ han mũ. 45 Kĩ rã vỹ nhyn ke mũ sir. Topẽ jo ĩn krẽm kur tỹ jãnkã mág pẽ vỹ kã sa nĩ. Ěn vỹ jaran ke mũ. Kuju mĩ tóg jaran ke kãtére mũ sir, fĩn rãm kãn tóg mũ.

46 Kĩ Jesus vỹ prẽr mág pẽ han mũ. Kĩ tóg: “!..panh'..!” he mũ. “!..Sỹ ã mỹ vẽnh fẽg vẽ, ĩnh kuprĩg ti..!” he tóg. Tag tó kar tóg hun ke mũ sir.

47 Hã ra fóg tỹ capitão tóg ti ter vég mũ. Kĩ tóg Topẽ mỹ vĩ há han mũ. “Vẽnh vĩ há ja vẽ, ãn há ja vẽ,” he tóg mũ. 48 Kĩ vẽnh e ěn vỹ ti ter vég mũ gé. Kĩ ag tóg ãjag tỹ nẽn han ja to jykrén mũ sir. Vãhã tóg ag mỹ e tĩ. “Topẽ hỹn ěg tỹ hẽ ri kenh mũ, ěg tỹ ti tén kỹ?” he ag tóg mũ sir. Tag tó kỹ ag tóg ãjag ĩn ra vỹnvỹn ke mũ.

49 Hã ra ti to há kar ag vỹ ti vég nỹtĩ nĩ, kakó ki, ãn tãtã fag ke gé. Galiléia tá ke fag tóg ti mré kãmũ ja nĩgtĩ gé. Ti ter ve kãn fag tóg mũ sir.

Ag tỹ vẽnh kej tá Jesus fi

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jo 19.38-42)

50 Kĩ ã tóg tá nĩ gé, vẽnh jyvẽn tĩ ã, ha mẽ, ti jijin hã vỹ: José, he mũ. Judeu ag tỹ cidade tỹ Arimatéia tá ke ti nĩ. Jykre kuryj tóg nĩ, jykre há. 51 Ti pi(jé) ag tỹ Jesus tén ke to: “hej,” he ja nĩgtĩ', ag tỹ Jesus to jykrén kỹ. Topẽ tỹ tỹ ěg pã'i nĩnh ke ve sór tóg mũ gé. 52 Ěn vỹ Pilatos venh tĩ mũ. Kĩ tóg ti mỹ Jesus to vĩ mũ, ti ter kar kỹ. 53 Kĩ tóg cruz to ti kãtérem mũ, kỹ tóg kur há tỹ ti pãg mũ sir. Kĩ tóg pãró nor kãki vẽnh kej kãkã ti fig mũ. Vẽnh kej tãg vẽ, ag pi(jé) kãkã ã fi ja nĩgtĩ ver'. 54 Hã ra sexta-feira vẽ sir, vẽnhkãn ke kurã ki rã tóg nỹ ha, sãbado ki. 55 Kĩ ãn

týtá fag vỹ ag nón mũ mũ, ti kej ve jé, ag tỹ ti finh mũ ja tá. Ti mré Galiléia tá kãmũ ja ãn fag vỹ, ù tỹ ti fi han vég mũ fag. ⁵⁶ Ve kar kỹ fag tóg kyrãgrã kỹ nén ger há han mũ sir, ti tãg jafã ti, ti to tĩn jé. Hã ra fag tóg vẽnkhán mũ ver, vẽnkhán ke kurã kã, Topẽ vỹ ki króm jé.

24

Jesus rĩr mãn

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jo 20.1-10)

¹ Kỹ semana kurã ve tóg tá krỹg mũ sir. Kỹ fag tóg kusã pẽ ki ti kej tá venh mũ mũ. Vẽser ger há han jafã ãn ma fag tóg mũ mũ, fag tỹ han ja ãn ti, ti kej ra mũn kỹ. ² Hã ra pó ãn tỹ ti kej nĩfénh kã nĩ ãn vỹ kunũnh kỹ nĩ nĩ. Hã vég fag tóg mũ. ³ Kỹ fag tóg ti kej tá junjun kỹ ra ge mũ, hã ra fag tóg vég tũ nĩ, vẽser ti, Jesus ti, ãg Senhor ti. ⁴ Kỹ tóg fag fe kaj tĩ sir, fag tỹ ti vég tũ nĩn kỹ. Kỹ vãhã ùn régre ag vỹ kãge mũ, kur kupri rĩnh kỹ, kur kókov, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag. ⁵ Kỹ fag tóg kanẽ junjur mũ sir, kỹ fag tóg ãprã ãvãnh mũ. Hã ra ag tóg fag mũ: “ãjag ne tóg vẽser jãvãnh mũ', ti rĩr ja (hã) ra',” he mũ. ⁶ “Ki ti tũ nĩ, rĩr ti jẽ ha. Hã kỹ tóg ãjag mũ tó ja nĩgtĩ, ãjag tỹ Galiléia tá nỹtĩ ãn kã. ⁷ Kỹ tóg ãjag mũ: “ãprã ke fi kósin ãn fẽg jé ag tóg ke mũ, ù tỹ Topẽ vỹ mranh tĩ ag mũ,” he ja nĩ. “Ka to ag ti sanh ke mũ, hã ra tóg kurã tãgtũ ki rĩr mãn ke mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Jesus ti, vẽso,” he ag tóg mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag.

⁸ Kỹ fag tóg Jesus tỹ nén tó ja ãn mũ ãkrén mãn mũ sir. ⁹ Kỹ fag vỹ ti kej tá kãpa kỹ mũ mũ sir, ù tỹ 11 (ke) ag mũ tó jé, ti mré mũ tĩ kar ag mũ ke gé. ¹⁰ Maria Madalena fi vỹ, kar kỹ Joana fi ke gé,

Maria ũ fi ke gé, Tiago mýnh tag fi, ũ fag ke gé, fag mré. Fag hã ne Jesus tỹ ũn vin mũ ag mỹ kãmén mũ, apóstolo ag mỹ. ¹¹ Hã ra tóg ag mỹ tỹ vènh ó nỹ ve nĩ, hã kỹ ag tóg kri fi ja tũ nĩgtĩ, fag vĩn kri.

¹² Kỹ Pedro vỹ jẽ kỹ ti kej ra vènh vãg tĩ mũ. Pãnh ke tóg, kỹ tóg ki êvãnh mũ, kỹ tóg ti kur tãvĩ vég mũ sir, ti pãg ja ti. Kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Ti tỹ to jykrén tũ tóg tĩ sir. Kỹ tóg tĩg mãn mũ.

*Ag tỹ Emaús ra mũ
(Mc 16.12-13)*

¹³ Kỹ vãhã ag kã ũ ag tóg mũ mũ, kurã ên kã, ũn régre ag. Êmã sĩ ra ag tóg mũ mũ. Jerusalém tán kakó nĩ, 10 (ke) quilômetros hỹn. Êmã ên jyjyn hã vỹ: Emaús, he mũ. ¹⁴ Ag mũn kỹ ag tóg jagnẽ mré vèmén mũ sir, ãjag tỹ nèn ve ja kar ên to.

¹⁵ Ag tỹ vèmén nỹtĩ ra, ag tỹ jagnẽ mré tỹ vèmén mág han nỹtĩ ra Jesus tóg ag tá jun kỹ ag mré tĩ mũ.

¹⁶ Hã ra ag tóg ti ki kagtĩg mũ, ag tỹ ti vég mũ (hã) ra. ¹⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ne tó nẽ?” he mũ. “Vèmén mág ãjag tóg mũ nĩ,” he tóg. Kỹ ag tóg krỹg he mũ sir, ve ũ han ag tóg mũ, ãjag fe kaj tugnĩn.

¹⁸ Kỹ ũ tóg ti mỹ tó mũ. Cleopas he mũ ên tóg ti mỹ: “kỹ ã mỹ mẽg tũ?” he mũ. “Ũ tỹ festa venh kãmũ ja ag vỹ mẽ kãn. ã hã mỹ ã pir mỹ mẽg tũ, êg tỹ nèn ve ja ti, ã tỹ Jerusalém kã nĩ (hã) ra?” he tóg ti mỹ.

¹⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “ne nẽ?” he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Jesus ti,” he mũ. “Nazaré tá ke vẽ. Topẽ vĩ tó tĩ vẽ. Êg tỹ nèn han vãnh hyn han ja tóg nĩgtĩ. Topẽ vĩ tó há han ja tóg nĩgtĩ, kỹ Topẽ vỹ ti mré han tĩ, milagre kar ti. Kỹ povo kar ag vỹ vég tĩ, kỹ tóg êg kar mỹ e tĩ. ²⁰ Kỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag vỹ ti fẽg, êg pã'i kar ag,

fóg tỹ pã'i tỹ ti tén jé, cruz to ti sa jé, hã kỹ tóg tũg mũ. ²¹ Ëg tỹ ti ve kỹ ãg tóg ti to: “ti hỹn ãg povo tỹ Israel ag krenkren han ke mũ,” he mũ vë. Hã ra tóg ter ja nĩ. Ûri tóg kurã tăgtũ han, ti ter kri,” he ag tóg, Jesus mỹ. ²² “Kỹ ãg kã ù fag vỹ ãg mỹ nén ù tó gé, kỹ tóg ãg mỹ e tĩ gé. Kusã pë ki fag tóg ti kej ra mũjêg. ²³ Hã ra fag ti vég tũ nĩ, ti tỹ tá nỹ tũ nĩn kỹ. Kỹ fag tóg: “nén nẽ ve ãg,” he mũ gé. Topë tỹ jẽnẽ jafã nẽji, kỹ tóg nẽji fag mỹ: “rĩr ti jẽ nĩ,” hé. ²⁴ Kỹ ãg kã ù ag vỹ ra mũ mũ, ti kej ra, kỹ ag tóg vég mũ gé, fag tỹ nén tó ja ti. Hã ra ag tóg ti vég tũ pë nĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ, ag tỹ ti ki kagtĩg nỹtĩn kỹ.

²⁵ Kỹ ù tỹ ag mré tĩ mũ ãn tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ne jé vãsỹ Topë vĩ tó tĩ ag vĩ kri fi ja tũ nĩ nẽ?” he mũ. “Krĩ tũ ãjag nỹtĩ, to jykrén há han tũ ãjag tóg nỹtĩ,” he tóg. ²⁶ “Cristo vësỹrénh ke vë, vësỹrénh kar kỹ tóg tỹ ùn mág nĩnh mũ vãhã,” he tóg. ²⁷ Kỹ tóg ag mỹ vënh rá kãmén kãn mũ sir, Moisés tỹ rá ti, Topë vĩ tó tĩ ag kar tỹ rá ti, ag tỹ Jesus to rán ja ti.

²⁸ Ag mỹ kãmén tĩ ki tóg ãmã ãn tá jun mũ sir. Ag mré tá jun kỹ tóg mã ra tũg mũ ve nĩ. ²⁹ Kỹ ag tóg ti kógfyn mũ sir, kỹ ag tóg: “ãg mré nĩ,” he mũ. “Rãké tóg nỹ ha, kutyg ke rã tóg nỹ ha,” he ag tóg mũ sir. Kỹ tóg ag mré kãra rã mũ, ag mré nĩ jé. ³⁰ Kỹ tóg ag mré jẽn ke mũ gé sir. Ag mré jẽn ke kỹ tóg pão mãg mũ, ãmĩ ti. Kỹ tóg Topë mré vĩ mũ, kar tóg kupãn kỹ tỹ vënh ken mũ. ³¹ Kỹ ag tóg ti ki kanhrãn mũ sir vãhã. Ti ve há han ag tóg mũ sir. Hã ra tóg ki tũ nĩ ha, ti ve mãn tũ ag tóg nĩ sir.

³² Kỹ ag tóg jagnẽ mỹ: “ti tỹ ãg mré vëmén kỹ tóg ãg fe ki rã,” he mũ. “Ëg mỹ tóg ã to rán ja ãn kãmén kãn, ãg mũn kỹ. Hã ja vë,” he ag tóg mũ jagnẽ mỹ.

³³ Kŷ ag tóg vēsŷmēr Jerusalém ra vŷnvŷn ke mŷ sir. Tá ag tóg ũ tŷ 11 (ke) ag vég mŷ, ag mré ke ũ ag mré hã. ³⁴ Hã ra ěn ag tóg ag mŷ: “ěg Senhor vŷ rŷr mãn,” he vén mŷ. “Simão Pedro mŷ tóg vēnh ven, mŷr, ha mẽ,” he ag tóg mŷ sir. ³⁵ Kŷ ag tóg ag mŷ: “hŷ, ti ve ěg ke gé,” he mŷ gé. Kŷ ag tóg ag mŷ ājag tŷ něn ve ja ěn tó mŷ sir, ag tŷ ājag mŷ ki ti ve ja ti, ti tŷ ag mŷ ěmĭ kupãn ja ti ke gé. “Hã ki ěg tóg ti ki kanhró nŷtĭ, ěmĭ kupãn ja ki,” he ag tóg mŷ.

Jesus tŷ vēnh kar ěn mŷ vēnh ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

³⁶ Ag tŷ ver tŷ vēměn nŷtĭ ra Jesus tóg ag mré jě mŷ vãhã, ti tŷ hě tá kãrãnh ke tũ nĭ ra. Kŷ tóg ag mŷ: “mŷ sér nŷtĭmnĭ,” he mŷ. ³⁷ Hã ra ag tóg jŷrũnrũn ke mŷ sir. Ti kaměg ag tóg mŷ. “Věnh kuprĭg hŷn,” he ag tóg mŷ, Jesus to. ³⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “ājag ne tóg jŷrũnrũn ke mŷ,” he mŷ. Ājag tŷ ne jě: “vēnh kuprĭg hŷn,” he ně?” he tóg. ³⁹ “Inh nĭgé ve ra, inh pěn ve ra, inh hã vē,” he tóg. “Inh mẽgmě ra, ve há han ra. Věnh kuprĭg pi(jě) fãr nĭ', ti pi(jě) kuka nĭ'. Inh fãr ve ra, inh kuka ti,” he tóg. ⁴⁰ Vĭ kŷ tóg ag mŷ ā nĭgé ven mŷ, ā pěn ke gé. ⁴¹ Hã ra tóg ver ag mŷ e tĭ, ag fe tŷ mŷrĭn ke pě han kŷ, kŷ tóg ver ag tŷ ki kagtĭg tĭ. Hã kŷ tóg ag mŷ: “mŷ ki vējěn tũ?” he mŷ. ⁴² Kŷ ag tóg ti mŷ pirã nĭm mŷ, mŷg mré. ⁴³ Kŷ tóg mãn kŷ ko mŷ, ag rĭnve.

⁴⁴ Kŷ tóg ag mŷ: “hã tó ja inh nĭ, ājag mŷ, iser to hã, isŷ ājag mré nĭgnĭn kã,” he mŷ. “Vãhã sóg ve kãn ja nĭgtĭ, ag tŷ iso něn rán ja ti, Moisés ti, ti tŷ ājag mŷ vēnh jykre nĭm jan ki, kar kŷ Topě vĭ tó tĭ ag kar tŷ něn rán ja ki ke gé, Topě to jãn ki ke gé. Sŷ něn ven jan hã vē,” he tóg, ā mré mŷ tĭ ag mŷ. ⁴⁵ Kŷ tóg ag mŷ

kāmén há han mũ sir, hã kÿ ag tóg ti to nén rán ja ki kanhrãn kãn mũ sir, to jykrén há han ag tóg mũ sir, ti tÿ ag nÿgrêg róm kÿ. ⁴⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “tag vÿ rán kÿ nÿ, ha mẽ,” he mũ. “Hã kÿ Cristo vÿ vêsÿrénh, kÿ tóg rÿr mãn gé, ã ter kar kÿ, kurã tâgtũ tũg kÿ. Tag ve kãn sóg huri,” he tóg. ⁴⁷ “Kÿ tóg rán kÿ nÿ gé, ù ag tÿ vênh kar mÿ inh kãmén ke ti. Inh jijin tó jé ag tóg ke mũ, ag tÿ vênh kar mÿ: “ãjag jykre si tovãnh ra,” henh ken kÿ, ù tÿ inh vÿ tó tÿ ag. “Tovãnh kÿ Topê tóg ãjag mÿ vênh pãte fón ke mũ, ãjag tÿ ti vÿ mranh ja ti,” he jé ag tóg ke gé. Povo kar mÿ ag tóg tónh ke mũ, hã ra ag tóg tag ki tó vén ke mũ, Jerusalém ki. ãjag to ken hã vê. Inh kãmén jé ãjag tóg ke mũ. ⁴⁸ Ve kãn ãjag tóg mÿr, hã kÿ ãjag tóg tónh ke mũ. ⁴⁹ Ha mẽ, inh panh vÿ ãjag mÿ nén ù tó ja nÿ, ãjag tÿ venh ken jé. Ēn jênê jé sóg ke mũ ãjag mÿ. Hã kÿ tag ki nÿtĩmnÿ ver, cidade tÿ Jerusalém tag ki. Hên ra mũ tũg nÿ. Vãhã ãjag tóg venh ke mũ, inh panh tÿ ãjag mÿ ùn tó ja ti, hã vÿ: ti kuprÿg, he mũ. Kanhkã tá tóg kãtĩg ke mũ, ù tÿ ãjag tar han ke ti,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ kanhkã ra tĩg

(Mc 16.19-20; Hk 1.9-11)

⁵⁰ Kÿ tóg ag jãmĩ tĩ mũ, ěmã tÿ Betânia ra. Tá tóg ã nĩgé tÿ ag kri ven mũ. Kÿ tóg ag mÿ vÿ há han mũ sir. ⁵¹ Ag mÿ vÿ há han kÿ tóg ag ré kÿ tĩ mũ, kanhkã ra tãpÿr tóg mũ. ⁵² Kÿ ag tóg ti to: “Topê vÿ tÿ ti nÿ,” he mũ sir. Kÿ ag tóg Jerusalém ra kãmũ mãn mũ, vêsÿkã. Ag mÿ tóg sér pẽ tĩ vãhã. ⁵³ Kurã kar ki ag tóg Topê jo ïn ra mũ tĩ, tá Topê to vÿ há han jé, ti mÿ nén ù há kar tó jé, ti tÿ ag mÿ sér tĩn kÿ.

Hã vê.

Topẽ vĩ rá
New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc